FRØYA KOMMUNE

FORMANNSKAPET		Saksliste
Møtested:	**Møtedato:**	**Kl.**
Kommunestyresalen, Frøya herredshus	16.09.2014	09.00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen,
Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Kl. 11.00 Orientering om finansforvaltningen v/Steinar Lille hos Grieg Investor.

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. **Innhold**
152/14	14/1118 **GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 02.09.14**
153/14	12/514 **INNLØSNING OG RIVING AV SISTRANDA SANITETSHUS**
154/14	12/1656 **SISTRANDA KIRKEGÅRD - KJØP AV AREAL**
155/14	14/1109 **KOMMUNEREFORMEN 2016**
156/14	14/594 **2. GANGS BEHANDLING - GODKJENNING AV PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2015 - 2027**
157/14	12/1350 **HØRING - GRENSEENDRING FRO FROAN LANDSKAPSVERNOMRÅDE MED DYRELIVSFREDN LANDSKAPSVERNSOMRÅDE OG DYRELIVSFREDNING**
158/14	14/1133 **JUBILEUMSBOK FOR FRØYA KOMMUNE**
159/14	14/1119 **ORDFØRERENS ORIENTERING**
160/14	14/1120 **RÅDMANNENS ORIENTERING**

Sistranda, 11.09.14

Berit Flåmo
Ordfører

Janne Andersen
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende steder:

Frøya herredshus, www.froya.kommune.no.

Melding til medlemmene:

Det bes om at spørsmål som ønskes besvart under møtet må være overlevert ordfører/leder med kopi til politisk sekretariat senest 1 uke før møtet, fortrinnsvis på e-post. Dette med bakgrunn i en mer effektiv møteavvikling.

Ap og Høyre har anledning til gruppemøte på møtedagen, kl. 08.00 i møterom teknisk.
Borgelig gruppe har anledning til gruppemøte på møtedagen, kl. 08.00 i møterom B

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.09.2014	**14/1118**	**152/14**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Frida Hanø Kvingedal		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
152/14	Formannskapet	16.09.2014

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 02.09.14

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 02.09.14 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 02.09.14.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.09.2014	**12/514**	**153/14**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Andreas Kvingedal	**230 &52**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
153/14	Formannskapet	16.09.2014
/	Kommunestyret	

INNLØSNING OG RIVING AV SISTRANDA SANITETSHUS

Forslag til innstilling:

Frøya Kommunestyre vedtar å overta Sanitetshuset på Sistranda vederlagsfritt. Det settes vilkår om at Sistranda Sanitetsforening fortrinnsvis selger løst/fast inventar videre til andre velforeninger og grendalag.

Kommunestyret ser ingen nytte av bygningen ut fra tilstanden av bygningsmassen som er beskrevet i takst. Det vedtas derfor å rive bygningen og det må innhentes tilbud på riving.
Saken legges frem for ny behandling for finansiering av rivingsarbeidet/rydding av tomt etter at anbud er innhentet.

Vedlegg:

1) Formannskapets vedtak av 06.11.2012
2) Verditakst av 12.04.2014
3) Referat av årsmøte i Sistranda Sanitetsforening.

Saksopplysninger:

Det vises til Formannskapets vedtak av 06.11.2012 der følgende vedtak ble gjort: ”Frøya Kommune går i dialog med Sistranda Sanitetsforening for å avklare om det er mulig å få til innløsning av bygningen.” Det vises til sakens vedlegg 1.

Administrasjonen har heretter hatt møter med avviklingsstyre for foreningen ved Tommy Rodahl og Arne Petter Rabben og det er innhentet takst på bygget, det vises til sakens vedlegg 2.

Det fremgår blant annet av taksten at bygningen er av eldre dato og at det registreres et noe akkumulert vedlikeholdelsesbehov. Dette gjelder spesielt taktekking men også andre deler har vedlikeholdelsesbehov. I taksten anslås at riving og rydding av tomten vil medføre en kostnad på ca. kr. 500.000 kr. for eier av bygningen. Verdikonklusjonen er heretter at bygget er verd kr. 0.

Kommunen har mottatt kopi av årsmøte den 11.06.2014 i Sistranda Sanitetsforening, det vises til sakens vedlegg 3. Det ble på årsmøtet enstemmig vedtatt å avvikle foreningen, hvorfor en fortsettelse av festekontrakten ikke er aktuell.

Administrasjonen hadde den 9.9.2014 møte med Sanitetsforeningen ved Tommy Rodahl og Arne Petter Rabben, der saken ble diskutert og forhandlet.

Det var enighet om at kommunen kan overta bygningen vederlagsfritt hensett til byggets stand og den kostnad det vil påføre kommunen å rydde tomta.

Festet faller derfor nå tilbake på eieren Frøya Kommune.

Sanitetsforeningen opplyste under møtet at det er noe inventar av verdi i bygningen og at man ønsker å selge dette videre til fortrinnsvis andre velforeninger og grendalag, som allerede har vist interesse for dette.

Saknr: 154/14

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.09.2014	**12/1656**	**154/14**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Andreas Kvingedal	**D41 &52**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
154/14	Formannskapet	16.09.2014
/	Kommunestyret	

SISTRANDA KIRKEGÅRD - KJØP AV AREAL

Forslag til innstilling:

Frøya Kommunestyre vedtar å erverve 240,8 m2 tilleggsareal til Sistranda kirkegård i samsvar med avholdt oppmålingsforretning. Kvadratmeterprisen på kr. 50,- pr. m2 godkjennes og kjøper betaler alle omkostninger ved eiendomsoverdragelsen. Forutsetningen for kjøpet er at det utstedes skjøte uten noen form for heftelser eller klausuler.

Vedlegg:

Brev fra rettshjelpsfirmaet Terje Svendsen, datert 04.04.0214
Kart i målestokk 1:500

Saksopplysninger:

Sistranda kirkegård ble fradelt fra Gnr. 22, bnr. 1 i 1917 og skylddelingsforretningen ble tinglyst med Gnr. 22, bnr. 4 som bruksnummer for kirkegården. Imidlertid ble aldri hjemmelen til eiendommen skjøtet over til kommunen, slik at hjemmelen på 22/4 fremdeles står på daværende eier av 22/1 Andreas K. Myhren. Nåværende eier Trond Sørdal har ønske om å rydde opp i dette forholdet og med bakgrunn i dette avholdt kommunen oppmålingsforretning over eiendommen.

Vurdering:

I skylddelingen fra 1917 er det oppgitt en størrelse på den fradelt parsell på 50x40 meter, dvs. 2000 m2. Ved oppmålingsforretningen høsten 2013 ble så arealet oppmålt og man fulgte da gjerdet som går rundt kirkegården. Dette medførte at arealet ble noe større og utgjør nå 2240,8 m2.

Med bakgrunn i den nye oppmålingen ble det avholdt møte med eier Trond Sørdal og han mener at kommunen må erverve det overskytende arealet i forhold til skylddelingen av 1917. Han tilbyr å selge dette arealet til kr. 50,- pr. m2 som totalt utgjør kr. 12.040,-. I tillegg kommer omkostninger ved oppmålingsforretningen og tinglysing av skjøte. I brevet fra rettshjelpsfirmaet Terje Svendsen er det fremsatt ønske om at det skal tinglyses en klausul om at gnr. 21, bnr. 4(kirkegården) skal falle tilbake til 22/1 når kirkegårdsdriften en
Gang i fremtiden blir avviklet. En slik klausul kan ikke kommunen godta, da tilbakeføring av arealet til andre formål(landbruksdrift) styres av lovverket og ikke om bruken av kirkegården avvikles. Det er her snakk om fredningstid, festede graver m.m. Kommunen kan på ingen måte godta en slik klausul i skjøte og at skjøte må utstedes uten noen form for heftelser.

Rådmannen tilrår at tilleggsarealet kjøpes til den pris som er foreslått. Når det gjelder dekning av kjøpesummen med omkostninger må dette tas fra ubundet kapitalfond.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.09.2014	**14/1109**	**155/14**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Marit Wisløff Norborg		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
155/14	Formannskapet	16.09.2014
/	Kommunestyret	

KOMMUNEREFORMEN 2016

Forslag til innstilling:

1. **Blant formannskapets medlemmer nedsettes det en strategisk styringsgruppe. Formannskapet velger selv antall medlemmer. Rådmannen utpeker to administrative medlemmer inn i styringsgruppen. Styringsgruppen konstituerer seg selv.**
2. **Rådmannen delegeres myndighet til å nedsette en administrativ prosjektgruppe som arbeider ut i fra de bestillinger som kommer fra styringsgruppen.**

Vedlegg:

1. Presentasjon fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
2. Prosjektplan for gjennomføring av kommunereformen i Sør-Trøndelag.

Saksopplysninger:

Regjeringen har i kommuneproposisjonen 2015 presentert innholdet i kommunereformen. Her presenteres en framdriftsplan som innebærer at kommunene fra august i år til mai 2016 skal ta stilling til hvem hver kommune eventuelt vil slå seg sammen med. Våren 2015 skal reformen summers opp i en egen stortingsmelding. Når Stortinget har behandlet denne meldingen vet vi hvordan de nye kommunegrensene blir og hvilke nye oppgaver de nye kommunene skal få.

I 1995 vedtok Stortinget at alle endringer i kommunestrukturen skal bygges på frivillige sammenslåinger, det vil si at alle involverte kommuner må være enige om å slå seg sammen, for å gjennomføre en kommunesammenslåing. Denne premissen for endringer i kommunestrukturen er nå endret. I kommuneproposisjonen 2015 heter det:

> «I utarbeidelsen av beslutningsgrunnlaget for Stortinget vil det bli lagt til grunn at enkeltkommuner ikke skal kunne stanse endringer som er ønsket og hensiktsmessige ut fra regionale og nasjonale hensyn. I proposisjonen vil det dermed kunne foreslås sammenslåinger av kommuner som avviker fra de lokale vedtakene».

Videre innfører regjeringen flere økonomiske virkemidler til de kommunene som slår seg sammen. Nye, større kommuner får dekket engangskostnader på 20 til 65 millioner kroner og de får en reformstøtte på 5 til 30 millioner kroner. Hvor mye den nye kommunen får i støtte er avhengig av hvor mange kommuner som slår seg sammen og hvor stor den nye kommunen blir.

Et flertall på Stortinget har sluttet seg til innholdet i kommunereformen, jf. Innst. 300 S 2013 – 2014.

Regional og lokale prosesser

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt et oppdragsbrev til fylkesmennene om kommunereformen. Her skriver de følgende:

«Statsråden vil over sommeren invitere alle landets kommuner til å delta i prosesser med sikte på å vurdere og å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner».

«Regjeringen ønsker at Fylkesmannen skal ha en sentral rolle i gjennomføringen av reformen, og ser det som ønskelig at Fylkesmannen samarbeider med KS regionalt om gjennomføringen. Flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen uttrykker i Inns. 300 S (2013 – 2014) at de er positive til at Fylkesmennene og KS får viktige roller i reformen. Det er et mål å sørge for gode og lokalt forankrede prosesser».

«Departementet vil peke på at flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen understreker at «det er viktig at alle kommuner gjennomfører lokale prosesser knyttet til kommunereformen og melder tilbake innen fristen». Videre understreker flertallet at «Fylkesmennene må følge opp de kommunene som ikke på eget initiativ tar nødvendig lokal eierskap».

Faser i kommunestrukturprosessen:

1. Oppstartfase fram til 1. september	- Avklaring av reformens innhold og verktøy. - Oppdragsbrev fra Regjeringen - Etablering av prosjektorganisasjon i fylket, dialog med KS og nabofylker. - Oppstartkonferansen med kommunene. - Brev til kommunene om oppdraget.
2. Dialogfase fra september 2014 til februar 2015	- Avklaringer av geografiske retningsvalg på bakgrunn av tilrettelagt kunnskapsgrunnlag og prosesser i enkeltkommuner og mellom kommuner. - Vedtak i kommunestyrene til 1. februar.
3. Utrednings- og utviklingsfase – to spor	- Gjennomføring av avgrensa konsekvensanalyser/utredninger (utfra nasjonale mål og kriterier) - Forberedelse av sammenslåing.
4. Beslutningsfase i kommunene 2015/vår 2016.	- To spor; a) kommuner som vil vedta sammenslåing innen høsten 2015 og b) kommuner som vil fatte vedtak våren 2016.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag anbefaler Frøya kommune følgende prosess:

- At kommunene, og først og fremst politikerne, «tar ballen» og setter i gang konstruktive prosesser.
- At kommunene identifiserer mulighetsrommet.
- «Storkommunene våre» tar initiativ og ivaretar en regional rolle
- Spørre seg først: Hvorfor og hva er viktig.

Konkret anbefaler Fylkesmannen at en må ta tak i følgende:

1. Fremme sak til kommunestyret og få vedta en lokal prosjektorganisasjon.
    a. Vesentlig med avsatt prosjektlederressurs som kan legge til rette og være kontaktperson.
    b. Ha bredt sammensatt deltakelse (politikk, administrasjon, ansatte, samfunnsaktører).
    c. Planlegge selve prosessen utover høsten og videre.
    d. Avklare behov for kunnskapsgrunnlag.
2. Planlegge arbeidsprosess i høst/vinter og dialog innad i egen kommune og med nabokommuner/region.
3. Plan for innbyggerinvolvering.

Vurdering:

Skal kommunene være med å påvirke hvordan kommunekartet i Trøndelag skal se ut i framtiden bør vi delta aktivt i den regionale og lokale prosessen som er varslet til å starte høsten 2014. Rammen for den regionale prosessen beskrives i vedlagt prosjektplan.

Det vil uansett være et behov for å gjennomføre utgreiinger som grunnlag for de vedtakene hvert kommunestyre skal gjøre om kommunesammenslåing i 2015 eller senest våren 2016.

Rådmannen anbefaler at det nedsettes en strategisk styringsgruppe bestående av politikere, rådmann og en ansatt fra administrasjonen. Deretter anbefaler rådmann at det nedsettes en prosjektgruppe som arbeider med de bestillinger som kommer fra styringsgruppen.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.09.2014	**14/594**	**156/14**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Jon Birger Johnsen		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
156/14	Formannskapet	16.09.2014
/	Kommunestyret	

2. GANGS BEHANDLING - GODKJENNING AV PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2015 - 2027

Forslag til innstilling:

Frøya kommunestyre fastsetter «Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel Frøya kommune 2015 – 2027» med følgende endringer:

1. **I kolonnen for utfordringer under punkt 7.3, innsatsområde; Samfunn, tas «*Trafikksikkerhet*» med som et eget punkt.**
2. **I kolonnen for utfordringer under punkt 7.3, innsatsområde; Samfunn, tilføyes følgende punkt: «*Fokus på tiltak som øker trafikksikkerheten*.»**
3. **Helt til slutt i kapittel 2.3 tilføyes følgende: «*Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2011, og er ikke foreslått rullert i inneværende kommunestyreperiode. Kommende planstrategi må ta stilling til når kommuneplanens arealdel skal rulleres.*»**
4. **Avsnittet om «*Felles fylkesplan for Trøndelag*» under punkt 3.2, tas bort.**
5. **Det tas inn et avsnitt om «Regional Strategi for Arealbruk 2014 – 2024», under punkt 3.2.**
6. **Under punkt 3.2 tilføyes referansen www.rostrondelag.no som fotnote. I punkt 7.3, i kolonnen for innsatsområde samfunn, under *utfordringer* tilføyes følgende: «*Den kommende rulleringen av Risiko og Sårbarhetsanalysen for Frøya vil identifisere utfordringer knyttet til dette. De overordnede føringene må innarbeides i den kommende samfunnsdelen til kommuneplanen*.» Følgende tilføyes tilsvarende under *muligheter*: «*Den kommende rulleringen av Risiko og Sårbarhetsanalysen for Frøya vil identifisere muligheter knyttet til dette. De overordnede føringene må innarbeides i den kommende samfunnsdelen til kommuneplanen.*»**
7. **I punkt 7.3 under innsatsområde «samfunn» tilføyes det et eget punkt under muligheter: «*Det utarbeides en helhetlig strategi for fritidsbebyggelse.*»**
8. **I punkt 7.3 under innsatsområde «samfunn» tilføyes det et eget punkt under «utfordringer»: «*Vil satsningen på å styrke sentrumsutviklingen på Sistranda gå på bekostning av grendene/ øyrekka?*». I samme punkt under «muligheter» tilføyes følgende punkt: «*Hvordan styrke grendene/ øyrekka samtidig med at sentrum styrkes?*»**
9. **I punkt 7.3 for innsatsområde «næring», under «utfordringer» tilføyes: «*Interessekonflikter knyttet til bruk av arealressurser i sjø (akvakultur, farled, fiske, fritid, turisme, og vern). En økt utvikling innenfor akvakultur, vil forsterke dette.*» Under muligheter tilføyes følgende: « *Avklare interessekonflikter i sjø på et overordnet nivå.*»**
10. **I punkt 7.3 for innsatsområdet «samfunn», under utfordringer tilføyes: «*Befolkningsveksten på Frøya er skjevt fordelt – Øyrekka trues av avfolkning!*» Under muligheter tilføyes: «*Fokus på tiltak i øyrekka for å snu den negative befolkningsutviklingen.*»**

Vedlegg:

1. Uttalelse fra Kystverket, datert 2.7.14.
2. Uttalelse fra Statens vegvesen, datert 14.7.14.
3. Uttalelse fra Sør-Trøndelag Fylkeskommune, datert 15.08.14.
4. Uttalelse fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, datert 15.08.14.

5. Uttalelse fra Sjønhals Kretslag, datert 18.8.14
6. Uttalelse fra Eldrerådet, saknr 14/14, møtedato 18.8.14.
7. Høringsversjon; Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel Frøya kommune 2015-2027.
8. 2. Høringsutkast (De foreslåtte endringene er tatt inn. Disse er gulet ut).

Saksopplysninger:

Kommunal planstrategi for Frøya kommune har vedtatt revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

Formålet med kommuneplanens samfunnsdel:
Kommuneplanens samfunnsdel skal være en langsiktig plan som forteller oss hvordan vi skal skape et best mulig samfunn for oss og for de som kommer etter oss. Planen skal ha en bred samfunnsmessig tilnærming og skal trekke de lange linjene for å oppnå ønskede målsettinger.
Langsiktige utfordringer skal belyses spesielt og planen skal vise hvordan vi har tenkt å møte disse. Planen vil fungere som styringsverktøy for kommunen sin helhetlig planlegging og vil danne grunnlaget for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Styringsverktøyet skal bidra til økt forutsigbarhet og tydelighet i dialogen med omverdenen, både lokalt og regionalt. Samfunnsdelen skal ha et planperspektiv på minimum 12 år, men bør også ta for seg utviklingstrekk som strekker seg utover dette. Samfunnsdelen skal også ha en handlingsdel som angir hva som skal prioriteres av tiltak i de 4 første årene av planperioden. Handlingsdelen skal revideres årlig.

Føringer for planarbeidet:
Plan og bygningsloven (PBL)
Kap.4 – Planprogram
Som grunnlag for kommuneplanarbeidet skal det utarbeides et planprogram. Planprogrammet utarbeides som et ledd i oppstart og varsling av kommuneplanarbeidet, og skal ligge til grunn for det videre arbeidet med planen. Hensikten med planprogrammet er «*å gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltagere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger*» (§ 4-1). Planprogrammet skal sikre tidlig medvirkning om sentrale trekk ved planen. I høringsperioden for planprogrammet (minimum 6 uker) åpnes det for innspill til innholdet i kommuneplanen.

Kap. 11 – Kommuneplan:
Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale mydigheter til grunn.
Plan- og bygningsloven legger de ytre rammene for hvordan planprosessen skal foregå. Den har blant annet bestemmelser for hvilke krav som stilles til medvirkning og hvilken høringsprosess planen skal ha. Det er ikke satt noen direkte krav om hvilket innhold planen skal ha, men at «*samfunnsdelen skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon*».

Samfunnsdelen skal «*ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplan etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen*».

Statlige og regionale føringer:
Planarbeidet må forholde seg til en rekke føringer og retningslinjer fra statlige og regionale myndigheter, som må legges til grunn i det videre arbeidet.

Frøya Formannskap vedtok i sak 14/ 594 å varsle oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel for 2015 – 2017 og forslag til planprogram ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn. Høringsfristen ble satt til 18.08.2014. Saken ble annonsert 23.06.14 i henhold til plan- og bygningslovens krav, og utsendt til berørte parter i brev 26.06.14 og per mail 30.06.14.

Det kom inn totalt 6 innspill/ merknader til planprogrammet:

Høringspart	**Merknad/ innspill**	**Rådmannens vurdering/ kommentar**
Kystverket	*«Kystverket har ingen merknader til forslag til planprogram, men ber om å bli holdt orientert om den videre planprosessen.»*	Kystverket vil på lik linje med andre myndigheter bli holdt orientert i planprosessen.
Statens vegvesen	*«… Vi savner at kommunen i sin plan nevner det å etablere gang- og sykkelveier på veistrekninger som har stor trafikkmengde, i sammenheng med stimulering til boligbygging…»*	Dette fokuset bør innarbeides i punkt 7.3 under tema «samfunn». (1 og 2)
	«Vi anbefaler Frøya kommune om å utvikle en trafikksikkerhetsplan som må inneholde de nødvendige vurderinger og ivareta eventuelle forholdsregler.»	Det jobbes med å ferdigstille en trafikksikkerhetsplan for Frøya i løpet av oktober 2014.
Sør-Trøndelag Fylkeskommune	*«Under pkt 2.3 formål med planarbeidet står det bl.a. at… ønsket samfunnsutvikling skal være styrende for hvordan arealressursene brukes. Samfunnsdelen til kommuneplanen vil derfor ha en sentral plass når arealdelen til kommuneplanen skal rulleres.»* *«Lenger oppe sies det om arealdelen… skal ikke rulleres i denne omgang. Det er greit, men en kort begrunnelse om hvorfor – hadde gjort seg, eller kanskje aller helst et par ord om når kommunen ser for seg en slik rullering. Dette er så langt vi kan se heller ikke nevnt i den kommunale planstrategien.»*	Det sittende kommunestyret etter valget i 2015 må ta stilling til dette gjennom planstrategien som skal være vedtatt senest ett år etter at det nye kommunestyret er satt. Teksten under punkt 2.3 kan endres for å klargjøre dette. (3)
	«Regional planstrategi 2013-2015 *erstatter «Felles fylkesplan 2009-2012»… Avsnittet om Felles fylkesplan på side 8 kan dermed utgå.»*	Avsnittet om Felles fylkesplan tas bort. (4)
	«Regional Strategi for Arealbruk *ble vedtatt av fylkestinget 17.6.2014 og bygger på Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og gir en oversikt over viktige gjeldende føringer og prinsipper når det gjelder arealbruk.»* *«I tråd med den nasjonale politikken er det et mål å bidra til bolyst og næringsutvikling i et bærekraftig Sør-Trøndelag. Strategien er ikke juridisk bindende, men gir føringer for fylkeskommunens politikk og signaler til andre aktører.»*	Det tas inne et avsnitt om «Regional Strategi for Arealbruk», som plasseres under kapitlet 3.2; Regionale føringer. (5)
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	***Samfunnssikkerhet:*** *Det er bra at kommunen har satt av et eget punkt til risiko og sårbarhet i kommuneplanen. Det er viktig å forankre den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen til kommunen også i kommuneplanens samfunnsdel. I den omhandlende delen er det kun vist til*	Referansen til nettadressen tilføyes. Frøya kommune er i ferd med å rullere eksisterende ROS-analyse. Denne ble sist vedtatt i 2010. De

	Fylkesmannen og ROS Trøndelag. Planen det vises til har en annen referanse enn oppgitt. Korrekt nettadresse er www.rostrondelag.no. Dette punktet i samfunnsdelen burde tatt for seg kommunens ROS-analyse og hvordan kommunen ser for seg utfordringer for egne innbyggere samt hvordan kommunen ser på og kunne være tilstede for innbyggerne i gitte senarioer. Det bør også være en sammenheng mellom Fylkets ROS-analyse og kommunens ROS-analyse. *Det savnes i avsnittet en synliggjøring av de strategier kommunen har lagt for å redusere risiko og sårbarheter som kommer av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen kommunen skal ha, samt hvilke utfordringer kommunen identifiserer som størst. Innholdet i avsnittet synes ikke å gjenspeile kommunens helhetlige arbeid med risiko og sårbarhet.*	overordnede føringene for den kommende ROS-analysen vil bli innarbeidet i samfunnsdelen til kommunplanen. Teksten i punkt 7.3 under tema samfunn endres for å klargjøre dette. (6)
	Landbruk og bygdeutvikling *I planprogrammet er det fokus på Frøya som næringskommune, herunder satsing på reiseliv og ivaretagelse av landbruksnæringen. Det er en utfordring for husdyrbruket på Frøya å ta vare på melkeproduksjonen, men samtidig er kommunen stor på villsau. Samlet sysselsetting og omsetning viser at lammekjøttproduksjon er viktig innen jordbruksproduksjon. Frøya har videre en god andel økologisk jordbruksareal og økologisk sauehold. Fylkesmannen mener det er viktig at samfunnsdelen har fokus på dette og tar opp fremtidig jordbruksproduksjon og satsing på økologisk landbruk. Videre vil samarbeid mellom reiseliv, friluftsliv og landbruk være viktig.*	Innarbeides i kommuneplanens samfunnsdel.
	Miljøvern: *For Frøya kommune vil vi anbefale at det utarbeides en friluftslivsplan. I tillegg bør det utarbeides en helhetlig strategi for fritidsbebyggelse basert på kunnskap om hva kommunen har av friluftsareal (bl.a tilgjengelig strandsone, tettstedsnære friområder m.m.). Når det gjelder strandsone/ kystsone er det laget en interkommunal kystsoneplan der Frøya er med. Planen tar ikke for seg utbygging til bolig- og fritidsformål. Fylkesmannen anbefaler at det i forbindelse med rullering av arealdelen gjøres en helhetlig kartlegging av strandsonen for å se på hva som er nedbygd, hva som er tilgjengelig for allmenheten og hva som ikke er tilgjengelig på grunn av privatisering, landbruk, topografi m.m. Først da er det mulig å legge til rette for en helhetlig, kunnskapsbasert strandsoneforvaltning som omhandler både bruk og vern.*	Eksisterende friluftslivsplan: «*Kommunedelplan for Friluftsliv i Frøya kommune*» er fra 1995. I gjeldende planstrategi ble denne foreslått rullert i 2012/ 2013. Dette er ikke gjennomført, og bør derfor prioriteres. Som et ledd i arbeidet med samfunnsdelen til kommuneplanen bør det utarbeides en helhetlig strategi for fritidsbebyggelse, som fylkesmannen påpeker. (7) En helhetlig kartlegging av strandsonen slik

		fylkesmannen foreslår, vil bli vurdert i forkant av rulleringen av kommuneplanens arealdel.
Sjønhals Kretslag	*«Styret i Skjønhals Kretslag har sett gjennom planprogrammet og har merket seg bl.a. de 4 satsningsområder.* *«Vi mener at også «BOSETTING/ BOSETTINGSMØNSTER» må være med her og ber om at dette tas inn.* *Vi imøteser senere behandling av selve samfunnsdelen i kommuneplanen for 2015/ 2027.»*	Med dette så ønsker Sjønhals Kretslag å sette fokus på at det skal være mulig for alle som ønsker det, å bosette seg i utkantene på Frøya. I dette ligger et ønske om at også grendene rundt omkring på Frøya utvikles i takt med resten av samfunnet. Gjennom dette planarbeidet kan vi dermed forsøke å avklare hvordan Frøya kan styrke sin sentrumsutvikling, uten at dette går på bekostning av grendene. (8)
Eldrerådet	*«Eldrerådet ber om at også «Bosetting» tas inn i de 4 temaområdene i planprogrammet. Vi imøteser senere behandling av selve samfunnsdelen i Kommuneplanen for 2015 – 2027.»*	Eldrerådets uttalelse sikter til det samme som omtales under uttalelsen fra Sjønhals Kretslag. Sentrumstvikling må ikke gå på bekostning av grendene. Er det en utfordring/ trussel for grendene at vi satser på sentrumsutvikling? (8)

Prosjektgruppa har også gjennomgått høringsforslaget, og har følgende innspill:

1. Innsatsområdet «Beredskap»fjernes fra fokusområde Natur, Miljø og Klima. Dette erstattes av et eget punkt som går på rullering av ROS-analyse under innsatsområde samfunn (pnkt 6 i forslag til vedtak).
2. I punkt 7.3 for innsatsområde «næring», under «utfordringer» bør det nevnes interessekonflikter knyttet til bruk av arealressurser i sjø (fiske, akvakultur, turisme, farleder, vern). Under «muligheter» bør det tilføyes; «*Avklare interessekonflikter i sjø på et overordnet nivå.*» (pnkt 9 i forslag til vedtak).
3. I punkt 7.3 for innsatsområdet «samfunn», under utfordringer bør det nevnes: «*Befolkningsveksten på Frøya er skjevt fordelt – Øyrekka trues av avfolkning!*» Under muligheter bør det tilsvarende nevnes: «*Fokus på tiltak i øyrekka for å snu den negative befolkningsutviklingen.*» (pnkt 10 i forslag til tiltak).

Vedleggene 1- 6 består av uttalelsene som er kommet inn. Vedlegg 7 er høringsforslaget til planprogrammet. I vedlegg 8 er de endringene som er foreslått satt inn (merket med gult), slik at man kan få et inntrykk av hvordan dokumentet vil bli, dersom de foreslåtte endringene vedtas.

Vedlagte planprogram er utarbeidet i tråd med kravene i PBL § 4-1 og følger opp kommunal planstrategi for Frøya kommune. Rådmannen anbefaler at Frøya kommunestyret fatter vedtak om stadfesting av planprogram for kommuneplanens samfunnsdel for 2015 – 2017 under forutsetning av at planprogrammet endres i henhold til innstillingens punkter.

Saknr: 157/14

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.09.2014	**12/1350**	**157/14**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Øyvor Helstad	**U40**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
157/14	Formannskapet	16.09.2014
/	Kommunestyret	

HØRING - GRENSEENDRING FRO FROAN LANDSKAPSVERNOMRÅDE MED DYRELIVSFREDN LANDSKAPSVERNSOMRÅDE OG DYRELIVSFREDNING

Forslag til innstilling:

Høringsuttalelse fra Frøya kommune vdr forslag til grenseendring i Froan:

1. **Frøya kommune synes det er positivt at det har kommet på plass en løsning for at det skal være mulig med varige oppdrettslokaliteter i Froan.**

2. **Frøya kommune mener at det er gjort for lite vurderinger av konsekvenser for blå sektor å legge ut 7km^2 til nytt landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Frøya kommune mener det må komme bedre vurdereringer av hvilken betydning det vil ha for næringer i blå sektor at 7 km^2 blir landskapsvernområde. Dette er ikke vurdert i grenseendringsforslaget.**

   Det må sees på muligheten for bruk av arealet til framtidig næring, og ikke da bare dagens løsninger. Det er stor sannsynlighet for at andre former for bruk av havet enn hva vi kjenner i dag vil komme, både med hensyn til arter og tekniske løsninger. Det er mye som skjer i den blå sektoren, og det forventes en stor vekst. Utviklingen går i den retning av at anleggene plasseres lenger ut i havet.

   I Frøya er oppdrett helt klart den viktigste næringen, og dermed avhengig av arealer til sjøs. Mye av de grunne havområdene i Frøya er vernet i Froan.

3. **Vurderingen om størrelsen på kompensasjonsareal bygger på usikkerhet omkring oppdrettslokalitetenes påvirkning på omgivelsene. Det er ikke godt nok dokumentert hvor langt unna oppdrettslokalitetene de påvirker omgivelsene. Frøya kommune mener at kompensasjonsarealet derfor ikke bør være av en slik størrelse som framlegges i forslaget. Arealet må stå mer i samsvar med arealet som tas ut av landskapsvernområdet.**

4. **Det mangler en forvaltningsplan for Froan. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har på tross av langvarig arbeid ikke ferdigstilt noen forvaltningsplan for Froan.**
   I dette ligger det en usikkerhet om hvilke konsekvenser ytterligere vern i Froan kan få. Det er usikkert hvordan Fylkesmannen vil tolke verneforskriften for Froan. I forvaltningsplanen kan man risikere at det kommer ytterligere føringer for bruk og vern av Froan. Det må forventes at en forvaltningsplan er på plass før ytterligere areal legges ut til landskapsvernområde.

Vedlegg:

1. Høringsbrev – Grenseendring for Froan landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Miljødirektoratet 27.06.2014
2. Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning – Fylkesmannens faglige anbefaling til grenseendring.
   Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 23.01.2014
3. Iverksetting av planprosess for endring av vernegrensene for Froan landskapsvernområde og dyrelivsfredning.
   Miljøverndepartementet 1.10.2012

4. Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning – igangsetting av prosess for endring av vernegrense.
   Direktoratet for naturforvaltning 21.01.2013
5. Oppsummering fra informasjonsmøte om endring av vernegrensene i naturvernområdene i Froan, 22. juli i Halten.
   Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 08.08.2013
6. Link til lovdata: Forskrift om vern av Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning, innenfor Froøyene, Frøya kommune, Sør-Trøndelag
   http://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/1979-12-14-1?q=froan
7. Link til: Kartlegging og overvåking av sjøfugl og sjøpattedyr i Froan. Sluttrapport. Nils Røv, NINA Rapport 202
   http://www.nina.no/archive/nina/pppbasepdf/rapport/2006/202.pdf
8. Link til: Kampen om gråsonene: Oppdrett i Froan landskapsvernområde. Bygdeforskning rapport 8/09
   http://d3861196.hosted418.moonrocketadmin.net/filarkiv/2009/12/15/14b275161deb52.pdf

Saksopplysninger:

Saken er godt beskrevet og vurdert i sakens vedlegg.

Frøya kommune har den 03.07.2014 mottatt brev fra Miljødirektoratet, hvor de ber om uttalelse til forslag om grenseendring for Froan landskapsvernområde (vedlegg 1). Endringsforslaget innebærer at et areal på ca.7 km² rundt øyværet Halten innlemmes i landskapsvernområdet, som erstatning for to områder på til sammen ca. 0,2 km² som tas ut av landskapsvernområdet for å benyttes til fiskeoppdrett (vedlegg 2).

Fristen for uttalelse er 1.oktober 2014.

Froan
Froan landskapsvernområde, naturreservat og dyrelivsfredningsområde ble opprettet i 1979. I formålsbestemmelsen for disse verneområdene blir det særlig vist til at området utgjør et viktig leve- og yngleområde for fugl og sel og til at det utgjør et egenartet kystlandskap (Link 6).

Verneområdene dekker den nordlige delen av øyrekka nord for Frøya og sjøområdene rundt og mellom øyene. Naturreservatet er ca. 400 km^2 og omfatter en rekke mindre øyer, skjær og fluer. Landskapsvernområdet omfatter et areal på ca. 122 km² rundt de større øyene i den sørøstlige delen av verneområdene. Øyer som var bebodde på vernetidspunktet er imidlertid holdt utenfor landskapsvernområdet. Dyre- og plantelivsfredninga dekker landskapsvernområdet, de bebodde øyene, et område rundt øyværet Halten helt nordøst i øyrekka, samt en sone på 2 km rundt naturreservatet og landskapsvernområdet.

Froan er viktig både som hekke-, myte- og overvintringsområde for en rekke arter sjøfugl (Link 7). Det fremkommer for eksempel at ca. 4 % av den estimerte hekkebestanden av rødlistearten makrellterne hekker i området, og at Froan på grunn av fravær av mink utgjør et viktig hekkeområde for rødlistearten teist. Det er videre kasteplasser for selartene steinkobbe og havert innenfor verneområdene, mens oter er vanlig.

Bakgrunnen for grenseendringssaken
Fra 1998 har SalMar hatt lakesoppdrettsanlegg innenfor landskapsvernområdet. Drifta har basert seg på tidsbegrensede dispensasjoner fra vernebestemmelsene. I 2009 søkte SalMar om permanent dispensasjon for oppdrettsvirksomhet. Ved Miljødepartementets vedtak av 28.september 2012 ble søknaden endelig avslått under henvisning til at oppdrettsanleggene var i strid med verneformålet, og at grunnvilkårene for dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 dermed ikke forelå. For at SalMar skulle kunne fortsette oppdrettsvirksomheten på de aktuelle lokalitetene, fremgikk det derfor av brevet at departementet ville be Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) utarbeide høringsutkast til forskriftsendring med sikte på å ta de to oppdrettsanleggene ut av verneområdet. Departementet ba deretter Direktoratet for naturforvaltning iverksette en grenseendringsprosess i samsvar med saksbehandlingsreglene i naturmangfoldloven og forvaltningsloven. Det blir i brevet gitt uttrykk for at områdene som forutsettes tatt ut av verneområdet, skal være av tilsvarende størrelse som det areal som benyttes til oppdrettsformål. Det blir videre understreket at verneområdets status etter Ramsar-konvensjonen innebærer at det skal foretas en utvidelse av verneområdet for å kompensere tapet av vernet areal. Miljødirektoratet har bedt Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om å foreslå aktuelle områder for utvidelse av Ramsar-området.

Fylkesmannen vurderte Halten som det mest aktuelle området for utvidelsen. Folkemøte ble avholdt på Halten 22. juli 2013 (Vedlegg 5). Blant annet på bakgrunn av synspunkter som fremkom i folkemøtet, har Fylkesmannen foreslått at utvidelsen skjer ved at landskapsvernområdet utvides til å omfatte et område rundt Halten.

Forslaget til nye grenser for verneområdene fremgår av de vedlagte kartene i vedlegg 2.

Det skal ikke gjøres endringer i selve verneforskriften, kun en grenseendring.
Naturvernloven av 1970 er nå erstattet av Naturmangfoldloven.

Norge tiltrådte i 1974 konvensjonen om våtmarksområder (Ramsar konvensjonen). Av innledninga til konvensjonen fremgår det at det særlig er hensynet til våtmarkenes økologiske funksjon blant annet som habitat for en karakteristisk flora og fauna som er bakgrunn for konvensjonen. Norge har derfor forpliktet seg til å ta vare på våtmarker. Froan ble innlemmet i lista i 1996.

Om de to oppdrettslokalitetene som foreslås tatt ut
De to oppdrettslokalitetene som skal tas ut av landskapsvernområdet, er Sørøyflesa, nordvest for Sørburøya, og Hallarøy V, sørøst for Store Hallarøya, nær Sauøya. Den førstnevnte lokaliteten ligger nær opp til grensa for naturreservatet. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har etter råd fra Fiskeridirektoratet lagt til grunn at anleggene kan bevege seg opptil 50 meter fra koordinatfestet lokalitet på grunn av strøm, vind, løse fòrslanger mv. og har derfor beregnet at arealet som må tas ut for at anlegget ikke skal berøre verneområdene utgjør ca. 0,2 km².

Den umiddelbare virkninga av at områdene tas ut av verneområdet, er at de heretter uten hinder fra vernereglene kan benyttes til oppdrettsvirksomhet i henhold til SalMars tillatelser fra Fiskeridirektoratet. Det ligger i dette at forvaltningsmyndigheten for verneområdet ikke lenger kan stille vilkår for bruken av disse arealene. Den generelle aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven § 6, vil imidlertid komme til anvendelse.

Fylkesmannen har videre lagt til grunn at oppdrettsvirksomheten vil påvirke et langt større område enn selve oppdrettslokaliteten. I selve landskapsvernområdet, hvor vernet beskytter mot endringer av landskapet som sådan, har Fylkesmannen sett hen til den synlige påvirkninga og avgrenset influensområdet til 2 kilometers avstand over sjø, til høyeste punkt på øyer som omfattes av landskapsvernet og til grensa av landskapsvernet mot øyer som ikke er omfattet. For lokaliteten Sørøyflesa har Fylkesmannen lagt til grunn at også områder innenfor naturreservatet blir påvirket. Ettersom reservatvernet ikke på samme måte er knyttet til opplevelsen av selve landskapet, har Fylkesmannen her anslått influensområdet ut i fra mulig påvirkning på bunn og bunnfauna. Det fremgår av Havforskningsinstituttets risikovurdering for norsk fiskeoppdrett 2013 at man per i dag mangler kunnskap om hvor stor buffersone man bør ha rundt anlegg for å unngå permanent skade på viktige habitater. Det fremgår imidlertid av rapporten at miljøgiftene som diflubenzuron og teflubenzuron, som brukes til avlusing, i tidligere studier er blitt påvist i ca. 1 000 meter fra oppdrettsanlegg, dog generelt i små konsentrasjoner og uten påviste skadevirkninger. Kunnskapen om hvordan dette påvirker økosystemet fremstår som usikker. Ut i fra føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9, legger Fylkesmannen til grunn et influensområde på 1 000 meter fra oppdrettsanlegget i naturreservatet. Dette innebærer at Fylkesmannen anslår influensområdet for Sørøyflesa til ca. 2,8 km², mens tilsvarende for Hallarøy V anslås til 4,8 km². De to influensområdene utgjør et relativt beskyttet sjøområde, med en mosaikk av sjø og øyer, grunne områder og dypere renner, lune viker og mer værutsatte sund.

Om Halten
Fylkesmannen har ansett Halten for å være det området som best tilfredsstiller kriteriene til erstatningsareal etter Ramsar-konvensjonen. Det foreslås derfor at et område med grensepunkter ved skjær/holmer ved Kvitingen, Austbrekka, Størhuset og Flesa tas inn i landskapsvernområdet. Øyene Husøya, Halten, Steinsøya og Rorsøya, samt havna i mellom disse øyene foreslås imidlertid holdt utenfor. Halten ble opprinnelig foreslått vernet som landskapsvernområde i det opprinnelige verneforslaget for Froan. Både eieren og Frøya kommune ga imidlertid uttrykk for at vernet ville komme i konflikt med næringsutvikling, både av eksisterende fiskeoppkjøpsvirksomhet og mulig bruk tilknyttet oljevirksomheten på Haltenbanken. Halten ble derfor ikke vernet som landskapsvernområde ved
vernevedtaket.

Landskapet i Halten har mange fellestrekk med landskapet lenger sørvest i Froan. Området er imidlertid generelt noe mindre skjermet enn områdene i dagens landskapsvernområde. Øyene her har generelt mindre vegetasjon og kystlyngheia er ikke så utpreget. Halten er videre – som Froan for øvrig – et viktig funksjonsområde for fugl, både som hekke-, myte- og overvintringsområde. Det er per i dag ikke lenger faste beboere i Halten, og det drives heller ikke landbruk. Det er imidlertid flere feriehus på øyene rundt havna. Stiftelsen Halten Nekolai Dahls Minne driver videre her overnattingssted i Skanklåna. Turistsesongen er i hovedsak i perioden 1. juni til 31. august, da det er hurtigbåtforbindelse til Frøya.
Fylkesmannen har avholdt møter med grunneiere og rettighetshavere. Det er i den anledning fremkommet ønsker om å beholde muligheten for å gå i land på øyene i været på sommeren, og om å rekonstruere rorbumiljøet rundt havna. Fylkesmannen har på dette grunnlag valgt å foreslå å frede området som landskapsvernområde, og også og ikke inkludere øyene rundt havna i forslaget. Som nevnt over innebærer

vern som landskapsvernområde at det blir innført forbud mot inngrep eller annen virksomhet som kan endre landskapets karakter vesentlig. Den viktigste virkninga av utvidelsen vil dermed være at oppføring av nye bygninger og nyetablering av andre anlegg, herunder oppdrettsanlegg, i utgangspunktet vil bli forbudt i sjøområdene og på øyene som omfattes av vernet. Det blir videre forbudt med større uttak eller utfylling av masse.
Vernet vil imidlertid ikke være til hinder for ferdsel på land eller sjø eller for fiske eller annen utnyttelse av marine ressurser. Likedan vil vedlikehold av eksisterende fyrlykt på Kvitingen kunne foretas uhindret av verneforskriften. Det er for øvrig ikke bebyggelse på øyene som foreslås inntatt i landskapsvernområdet.

Vurdering:

Sak om oppdrett i Froan har vært en lang prosess, og det er positivt at det nå kommer på plass en løsning.

Froan er et unikt område, både med hensyn til dyre- og fugleliv og landskap. Graden av urørthet kan diskuteres, da det har vært bosetting og kultivering i lang tid. For reiselivsnæringen har Froan et større potensial. Ramsar status er noe som tiltrekker bla fugleinteresserte.

Det er videre positivt at uttalelsene som kom fra de som i dag har interesser i Halten er tatt inn i forslaget til grenseendringene. Slik som Halten brukes i dag, vil ikke forslaget få særlige konsekvenser for dem.

Fiskeri og havbruk er de to viktigste bærebjelkene for samfunnsutviklingen på Frøya. Per i dag er havbruksnæringen selve motoren for næringsutvikling på Frøya. Havbruk og fiskeri vil, etter all sannsynlighet, være styrende for verdiskapningen på Frøya fremover både på kort og lang sikt. En stadig økende global befolkningsvekst vil trolig medføre at markedet for sjømat også vil øke fremover. Det er estimert et potensiale for en femdobling av verdiskapningen. Denne veksten tror eksperter vil skje både ved at dagens kjerneområder videreutvikles og at nye industrier vokser frem. På Frøya ser vi muligheter for å ta del i denne veksten og vi ønsker å gjøre det vi kan for å bli en viktig aktør også i denne utviklingen (utdrag fra Strategisk næringsplan 2014 for Frøya – høringsutkast).

Marin Strategiplan Trøndelag 2011-2014 er en viktig overordnet regional føring som er forankret i en felles fylkesplan for Trøndelag og er et styringsdokument for økt verdiskapning innen marin sektor i Trøndelag. *Trøndelag skal bli verdens ledende og mest bærekraftige havbruksregion og Norges viktigste på deler av den øvrige marine sektor.*

Det må sees på muligheten for bruk av arealet til framtidig næring, og ikke da bare dagens løsninger. Det er stor sannsynlighet for at andre former for oppdrett enn hva vi kjenner i dag vil komme, både med hensyn til arter og tekniske løsninger. Det er mye som skjer i den blå sektoren, og det forventes en stor vekst. Utviklingen går i den retning av at anleggene plasseres lenger ut i havet.

I Frøya er oppdrett helt klart den viktigste næringen, og dermed avhengig av arealer til sjøs. Mye av de grunne havområdene i Frøya er vernet i Froan.

Vurderingen om størrelsen på kompensasjonsareal bygger på usikkerhet omkring oppdrettslokalitetenes påvirkning på omgivelsene. Det er ikke godt nok dokumentert hvor langt unna oppdrettslokalitetene de påvirker omgivelsene. Frøya kommune mener at kompensasjonsarealet derfor ikke bør være av en slik størrelse som framlegges i forslaget. Arealet må stå mer i samsvar med arealet som tas ut av landskapsvernområdet.

Det mangler forvaltningsplan for Froan. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har på tross av langvarig arbeid ikke ferdigstilt noen forvaltningsplan for Froan.
I dette ligger det en usikkerhet om hvilke konsekvenser ytterligere vern i Froan kan få. Det er usikkert hvordan Fylkesmannen vil tolke verneforskriften for Froan. I forvaltningsplanen kan man risikere at det kommer ytterligere føringer for bruk og vern av Froan.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.09.2014	**14/1133**	**158/14**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Jan Otto Fredagsvik		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
158/14	Formannskapet	16.09.2014

JUBILEUMSBOK FOR FRØYA KOMMUNE

Forslag til vedtak:

- **Formannskapet tar til etterretning at boka om Frøyas skolehistorie er under produksjon. Videre har formannskapet grunn til å tro at boka i sin helhet finansieres gjennom salg.**
- **Formannskapet gir en garanti på inntil kr. 200.000**

Saksopplysninger:

Frøya kommunes jubileumsbok ble levert fra trykkeriet fredag 5.september, som avtalt og bestilt. Opplaget er på 2500 bøker, hvorav ca. 2000 blir gitt bort som kommunens jubileumsgave til alle husstander med fastboende. Ca 400 av bøkene legges ut for salg på Poeten. De siste 100 bøkene vil kommunen bruke som gave ved gitte anledninger.
Formannskapet bevilget 150.000 kr. til bokprosjektet, mens det ble gitt garanti for 100.000, som forventes å komme inn ved salg.
Underveis i prosjektet viste det seg at historien om skolene på Frøya ble så lang, omfattende og spennende at det blir en egen bok. Formannskapet er muntlig blitt informert om denne beslutningen, men det er ikke fremmet sak på det. Dette har flere årsaker, men det var i ferietiden og det var usikkerhet om opplag og totale kostnader. Kostnadene med den nye boka avhenger selvsagt av opplag og sidetall. Det viser seg at sidetallet blir på 240, det samme som «hovedboka». Det er imidlertid grunn til å tro at skoleboka i sin helhet vil bli finansiert gjennom salg. Et opplag på 1000 bøker og en utsalgspris på omkring 400 kroner, vil gi en netto inntekt på 260.000, når butikkens provisjon er trukket fra. Øker vi opplaget til 1500 bøker, vil netto inntekt bli 390.000.

Vurdering:

Det er stor forhåndsinteresse om skoleboka, og den vil kunne bli årets julegave for mange. Boka kommer ut i god tid før jul. Rådmannen har god grunn til å anta at boka er selvfinansierende, og innstiller ikke på tilskudd fra kommunen. Før boka settes i produksjon, bør kommunen som utgiver likevel gi en garanti overfor trykkeriet for et visst beløp.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.09.2014	**14/1119**	**159/14**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Frida Hanø Kvingedal		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
159/14	Formannskapet	16.09.2014

ORDFØRERENS ORIENTERING

Vedlegg:

Møteplan Sør-Trøndelag fylkeskommune 2015

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.09.2014	**14/1120**	**160/14**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Frida Hanø Kvingedal		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
160/14	Formannskapet	16.09.2014

RÅDMANNENS ORIENTERING

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Frida Hanø Kvingedal	**Arkiv:**	
Arkivsaksnr.:	14/1118		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 02.09.14

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 02.09.14 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 02.09.14.

FRØYA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Formannskapet:			
Møtested: Kommunestyresalen, Frøya herredshus	Møtedato: 02.09.2014	Møtetid: 09.00 – 11.15	Av utvalgets medlemmer møtte 6 av 7
Fra og med sak: 145/14 Til og med sak: 151/14			

Faste representanter i Formannskapet i perioden 2011 - 2015

Ap/Høyre:	**Frp/Sp:**	**Venstre:**
Berit Flåmo, ***ordfører*** Martin Nilsen, ***varaordfører*** Kristin Reppe Storø Helge Borgen	Vivian Dolen Sørdal Aleksander Søreng	Arvid Hammernes

Faste representanter med forfall:

Venstre:		
Arvid Hammernes		

Vararepresentanter som møtte:

Venstre:		
Ingen.		

Merknader:

1. Innkalling til møte med saksliste ble enstemmig godkjent.
2. Møtet startet med gjennomgang/orientering rundt helhetlig idrettspark.

Underskrift:

Berit Flåmo
Ordfører

Kristin Reppe Storø
Protokollunderskriver

Frida Hanø Kvingedal
sekretær

HOVEDUTSKRIFT

Utvalg : Formannskapet
Møtedato: 02.09.2014

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
145/14	14/1040 **GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 12.08.14**
146/14	14/1005 **NMK FRØYA - OPPLÅNING**
147/14	14/1039 **STRATEGISK NÆRINGSPLAN - HØRINGSUTKAST**
148/14	13/147 **SAMARBEIDSAVTALE MELLOM SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE V/FRØYA VIDEREGÅENDE SKOLE, FRØYA KOMMUNE OG HAVFORSKNINGSINSTITUTTET**
149/14	14/954 **SØKNAD KOMMUNALT NÆRINGSFOND**
150/14	14/1041 **ORDFØRERENS ORIENTERING**
151/14	14/1042 **RÅDMANNENS ORIENTERING**

145/14
GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 12.08.14

Vedtak:

Protokoll fra møte 12.08.14 godkjennes som framlagt.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 12.08.14 godkjennes som framlagt.

146/14
NMK FRØYA - OPPLÅNING

Vedtak:

Frøya kommune stiller seg positiv til NMK Frøya sin søknad om opplåning med kr 200.000,- i bank til kjøp av telt. Frøya kommune godkjenner opplåningen under forutsetning av at kommunens garanti fra 2009 pålydende kr 650.000,- ikke utvides.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Frøya kommune stiller seg positiv til NMK Frøya sin søknad om opplåning med kr 200.000,- i bank til kjøp av telt. Frøya kommune godkjenner opplåningen under forutsetning av at kommunens garanti fra 2009 pålydende kr 650.000,- ikke utvides.

147/14
STRATEGISK NÆRINGSPLAN - HØRINGSUTKAST

Vedtak:

Strategisk næringsplan 2014-2022 legges ut på høring fra 2.9.2014 til 14.10.2014.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Strategisk næringsplan 2014-2022 legges ut på høring fra 2.9.2014 til 14.10.2014

148/14
SAMARBEIDSAVTALE MELLOM SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE V/FRØYA VIDEREGÅENDE SKOLE, FRØYA KOMMUNE OG HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Vedtak:

Frøya kommune inngår samarbeidsavtale med Frøya videregående og Havforskningsinstituttet. Avtalene signers ved åpningen av Frøya kultur- og kompetansesenter.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Frøya kommune inngår samarbeidsavtale med Frøya videregående og Havforskningsinstituttet. Avtalene signers ved åpningen av Frøya kultur- og kompetansesenter.

149/14
SØKNAD KOMMUNALT NÆRINGSFOND

Vedtak:

Formannskapet innvilger Frøya Næringsforums søknad om støtte fra det kommunale næringsfondet. Prosjektet støttes med inntil 54 800 kroner forutsatt at prosjektet gjennomføres i tråd med retningslinjene for Frøyas kommunale næringsfond.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Formannskapet innvilger Frøya Næringsforums søknad om støtte fra det kommunale næringsfondet. Prosjektet støttes med inntil 54 800 kroner forutsatt at prosjektet gjennomføres i tråd med retningslinjene for Frøyas kommunale næringsfond.

150/14
ORDFØRERENS ORIENTERING

- Kystkonferansen: Siva vil kanskje gå inn i finansiering av utleieboliger, avtalt møte på fredag.
- Kommunereformen – Brev fra departementet. Verktøykasse, prosjektorganisasjon – politisk og administrativt. Ønsker å få til dette snarlig. Rådmannen bes komme med en sak vedr. organisering.

Øy-rekka: Hva gjør vi? Spennende innlegg i media, stort engasjement. Folketallet har gått ned. Få hjelp til å se på muligheter, resurser og kompetanse til å ta tak i dette. Mange ild-sjeler på banen.
Rep. Kristin Reppe Storø: Hva ønsker Øy-befolkningen? Hva kan de få til selv og hva trenger de hjelp til? Ønsker at den skal være befolket, hva skal de leve av? Gå i dialog. Felles mål.
Rep. Martin Nilsen: Fiskeridebatt til høsten, viktig for Øy-rekka.
Rep. Helge Borgen: Øy-rekka må snakke med en felles stemme, felles strategi for hele øyrekka. Enklere for oss å være med på den politiske biten hvis Øy-rekka er enig. Folkemøte for å få dette i gang.
Rep. Aleksander Søreng: Prosessen må starte snarlig. Veldig bra at media har begynt å tale deres sak. Har vært tatt tak i tidligere, men lagt på is. Nå må det skje noe før toget går.
Ordfører Berit Flåmo: Få folket i tale, folkemøter. Kartlegge situasjonen. Satse på Sør-væran og Nord-væran i starten. Konstruktive og handlingsrettete møter.
Rep. Martin Nilsen: Har fått utrettet noe, blant annet ny svømmehall på Mausund.
Ordfører Berit Flåmo: Aktiv i forhold til kommunikasjon, muligheter for pendling. Hva skal vi gjøre for å få det enda bedre?
Ordfører Berit Flåmo: Ser at folk er interessert i å være med på møtene. Skoledebatt på november, helsedebatt muligens før jul.

151/14
RÅDMANNENS ORIENTERING

- Rådmannen orienterer om MOT - samling på Frøya.
- Lønnsforhandlinger starter 1. Oktober. Sammen med Hitra for første gang.
- Budsjett: Sentrale personer har gått ut, blir spennende å se utfallet av det. Budsjettprosessen er i gang.
  Rep. Aleksander Søreng: Kommer vi i mål med godt budsjett?
  Rådmann Svanhild Mosebakken: Skal komme i mål med et budsjett i balanse. Det vil bli en ekstra utfordring i år.
- *Rep. Aleksander Søreng:* Årshjulet – har vi kommet videre med arbeidet?
  Rådmann Svanhild Mosebakken: Det ligger i Kvalitetslosen, har ikke blitt gjort noen nye endringer på grunn av tid og kapasitet.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Andreas Kvingedal	**Arkiv:**	230 &52
Arkivsaksnr.:	12/514		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet Formannskapet Kommunestyret

INNLØSNING OG RIVING AV SISTRANDA SANITETSHUS

Forslag til vedtak:
Frøya Kommunestyre vedtar å overta Sanitetshuset på Sistranda vederlagsfritt. Det settes vilkår om at Sistranda Sanitetsforening fortrinnsvis selger løst/fast inventar videre til andre velforeninger og grendalag.

Kommunestyret ser ingen nytte av bygningen ut fra tilstanden av bygningsmassen som er beskrevet i takst. Det vedtas derfor å rive bygningen og det må innhentes tilbud på riving. Saken legges frem for ny behandling for finansiering av rivingsarbeidet/rydding av tomt etter at anbud er innhentet.

Vedlegg:

1) Formannskapets vedtak av 06.11.2012
2) Verditakst av 12.04.2014
3) Referat av årsmøte i Sistranda Sanitetsforening.

Saksopplysninger:

Det vises til Formannskapets vedtak av 06.11.2012 der følgende vedtak ble gjort: ”Frøya Kommune går i dialog med Sistranda Sanitetsforening for å avklare om det er mulig å få til innløsning av bygningen.” Det vises til sakens vedlegg 1.

Administrasjonen har heretter hatt møter med avviklingsstyre for foreningen ved Tommy Rodahl og Arne Petter Rabben og det er innhentet takst på bygget, det vises til sakens vedlegg 2.

Det fremgår blant annet av taksten at bygningen er av eldre dato og at det registreres et noe akkumulert vedlikeholdelsesbehov. Dette gjelder spesielt taktekking men også andre deler har vedlikeholdelsesbehov. I taksten anslås at riving og rydding av tomten vil medføre en

kostnad på ca. kr. 500.000 kr. for eier av bygningen. Verdikonklusjonen er heretter at bygget er verd kr. 0.

Kommunen har mottatt kopi av årsmøte den 11.06.2014 i Sistranda Sanitetsforening, det vises til sakens vedlegg 3. Det ble på årsmøtet enstemmig vedtatt å avvikle foreningen, hvorfor en fortsettelse av festekontrakten ikke er aktuell.

Administrasjonen hadde den 9.9.2014 møte med Sanitetsforeningen ved Tommy Rodahl og Arne Petter Rabben, der saken ble diskutert og forhandlet.

Det var enighet om at kommunen kan overta bygningen vederlagsfritt hensett til byggets stand og den kostnad det vil påføre kommunen å rydde tomta.

Festet faller derfor nå tilbake på eieren Frøya Kommune.

Sanitetsforeningen opplyste under møtet at det er noe inventar av verdi i bygningen og at man ønsker å selge dette videre til fortrinnsvis andre velforeninger og grendalag, som allerede har vist interesse for dette.

Vurdering:

Utgangspunktet i lov om tomtefeste er at når et tomtefeste skal avvikles, har festeren rett og plikt til å ta bort løsøre og rydde etter seg på tomta, herunder ta bort hus og andet fast inventar.

Sistranda Sanitetsforening er nå avviklet og har ikke selv midler til å rive bygget.

Hensett til byggets standard tilrår Rådmannen at bygningen rives og at arealet nyttes til andre formål. Det må derfor innhentes tilbud på riving.

Bortfesteren (kommunen) kan kreve at det som kan være av verdi blir stående til dekning av krav som bortfesteren mener å ha.

Rådmannen kan tilslutte seg at inventaret selges til andre velforeninger og grendalag. Rådmann foreslår derfor at det settes vilkår om at inventar fortrinnsvis selges til de ovenfor nevnte.

FRØYA KOMMUNE

1

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato: 06.11.2012	**Arkivsaksnr:** 12/514	**Sak nr:** 171/12
Saksbehandler: Andreas Kvingedal	**Arkivkode:** 230 &52	**Gradering:**

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
171/12	*Formannskapet*	*06.11.2012*
/	Formannskapet	

EVT. FORNYELSE AV FESTEKONTRAKT SISTRANDA SANITETSHUS

Vedtak:

Frøya kommune går i dialog med Sistranda Sanitetsforening for å avklare om det er mulig å få til innløsning av bygningen.

Enstemmig.

Formannskapets behandling i møte 06.11.12:

Flg. omforente forslag til vedtak ble fremmet:

"Frøya kommune går i dialog med Sistranda Sanitetsforening for å avklare om det er mulig å få til innløsning av bygningen."

Innstilling:

Det vises til festekontrakt som utløper 22.02.2014, samt saksutredningen.

Ut fra at man på sikt kan få behov for ytterligere undervisningsarealer ved Sistranda skole, vedtar kommunestyret at det inngås ny festekontrakt med sanitetsforeningen, begrenset til en varighet på 10 år dvs. frem til 22.02.2024. Kommunestyret forutsetter at taket på bygningen utskiftes og bygget sikres på en slik måte at det ikke er til fare for omkringliggende uteareal for skolen og andre som ferdes i området.
En slik utbedring må være foretatt innen 01.07.2013. Dersom huseier ikke ser muligheter for å gjennomføre dette tiltaket innen gitte frist, ønsker kommunen straks å inngå forhandlinger med huseier om innløsning av bygningen.

Vedlegg:

Brev fra Styret i Sistranda Sanitetsforening, datert 18.04.2012
Kopi av festekontrakt fra 1953.

Saksopplysninger:

Sistranda Sanitetsforening inngikk i 1954 festekontrakt for bygging av sanitetshus på eiendommen Gnr. 21, bnr. 51, eier Nord Frøya kommune. Festekontrakten ble inngått for et tidsrom på 60 år og nåværende kontrakt utløper 22.02.2014(Kontrakten ble tinglyst 22.02.1954). I brev av 18.04.2012 ønsker sanitetsforeningen allerede nå en avklaring om evt. forlengelse av festekontrakten, da det må foretas betydelige investeringer for å sikre først og fremst taket på huset.

Vurdering:

Sanitetshuset ble helt frem til slutten av 90-årene benyttet av skolen, men dette opphørte etter at første del av rehabiliteringen av Sistranda skole ble ferdigstilt i 1997. Skolen har derfor gjennom mange år hatt stor bruk for lokalene og det er i den gjeldende festekontrakt tatt inn bestemmelser både om bruk og oppvarming av bygget.

De senere årene har bygget blitt benyttet som et rent forsamlingslokale og utleid til ulike formål. Det er avholdt møte med husstyrets leder, Arne Petter Rabben, den 30.10.12, hvor det ble diskutert hvilke tiltak som må igangsettes snarest for å sikre bygget. I dag er skifertaket meget dårlig, da det har rast stein fra taket. Faren for videre steinras har medført at det nå er satt opp gjerde på sørsiden av bygget for å sikre at stein ikke raser ned på arealer som benyttes av skolebarna. Bl.a. må det nå flyttes et lekeapparat for å fjerne dette fra det farlige område.

Fra kommunens side ble det sterkt understreket at forholdet omkring huset, og ikke minst taket, må utbedres straks. Leder kunne opplyse om at de nå vil foreta reparasjoner, slik at man unngår fall av skiferstein. Dette er et arbeid som delvis dekkes av forsikringen, men vil selvsagt ikke være en tilfredsstillende reparasjon på lang sikt. Det er derfor viktig at forholdet omkring en forlengelse av festekontrakten blir avklart, slik at de kan foreta en permanent reparasjon/utskifting av taket. Det er da planlagt å fjerne skifersteinen og erstatte dette med platetak. En slik utskifting vil bety en betydelig investering som ikke vil bli utført dersom kommunen ikke vil forlenge festekontrakten.

I møte med leder ble det spurt om det var foretatt takst på eiendommen(bygningen), men dette var ikke gjort. I og med at sanitetshuset er et forsamlingshus som er mye benyttet av grenda, har de et sterkt ønske om å beholde bygningen. Det er også fra grenda lagt ned mye dugnadsinnsats i å vedlikeholde bygget og det er foretatt en god del utbedringer innvendig de senere årene.

Fra kommunens side må det bemerkes at bygget ligger inneklemt midt i et område regulert til offentlig formål. Slik det fremstår i dag, med ras av skiferstein, er det også en fare for skoleområdet og det må umiddelbart foretas utbedringer av bygget, slik at området rundt bygget sikres på best mulig måte.

Det vil selvsagt være aktuelt for kommunen å gå til innløsning av bygget med det formål å fjerne bygningsmassen, men så lenge det ikke er foretatt noen takst er innløsningssummen foreløpig ukjent. Det vil også være vanskelig å gå inn i forhandlinger uten at det foreligger er verditakst.

Rådmannen er selvsagt klar over at bygget har vært et samlingspunkt for grenda gjennom 60 år og at det er lagt ned mye dugnadsarbeid gjennom disse årene. Det vil selvsagt da bli sterke reaksjoner om kommunen nå nekter inngåelse av en ny festekontrakt, som dermed medfører at bygget må saneres av sikkerhetsmessige årsaker. Det understrekes at det ikke er undersøkt om faktisk huseier har krav på å få forlenget avtalen evt. gå til innløsning av festetomta.

Frøya kommune er en vekstkommune, hvor vi fra 2007 har hatt en betydelig befolkningsøkning. Etter prognoser fra SSB vil vi i løpet av de neste 10 årene nå 5000 innbyggere på Frøya. En slik befolkningsøkning vil selvsagt ikke bare skje på Sistranda, men det har vist seg at det er på strekningen Flatval – Hellesvika man har hatt størst økning i befolkningen på Fast-Frøya. Dette betyr også en økning i elevtallet som også vil medføre sterkt press på tilgjengelig undervisningsareal. Slik Sistranda skole i dag fremstår har vi noe ledig areal til å møte en elevtallsøkning, men man må være forberedt på at skolen på sikt må utvides. Slik området rundt skolen i dag fremstår vil det være svært vanskelig med en ytterligere utvidelse uten at dette medfører at utearealene vil bli for små. I en slik situasjon vil det da selvsagt bli aktuelt å se på den tomta som i dag er bortfestet til sanitetsforeningen.

Ut fra ovenstående forhold vedrørende behov for ytterligere undervisningsareal ved Sistranda skole, tilrår rådmannen at det inngås ny festekontrakt med sanitetsforeningen, begrenset til en varighet på 10 år dvs. frem til 22.02.2024. Det må da være en klar forutsetning at taket utskiftes og bygget sikres på en slik måte at det ikke er til fare for omkringliggende uteareal for skolen og andre som ferdes i området. En slik utbedring må være foretatt innen 01.07.2013. Dersom huseier ikke ser muligheter for å gjennomføre dette tiltaket innen fastsatt frist, ønsker kommunen straks å inngå forhandlinger med huseier om innløsning av bygningen.

Rett utskrift bevitnes:

Frøya kommune

Dato: 08.11.12

Trida Jørgensen Kvingedal

Politisk sekretær

Utskrift til: Saksbehandler Andreas Kvingedal for videre oppfølging av saken.

24/4-14
Gnr: 21/51 Lbl Dnr: 2182/14
Saksbeh: AKV Arv: 14/136-2
Kassasjon: Gaver

NITOTakst

2

RAPPORTANSVARLIG:
Holmen Takst AS
Per Arne Gustad
Siholmen, 7260 SISTRANDA
Tlf: 92211222
E-post: gustadperarne@gmail.com

VERDI- OG LÅNETAKST

FAST EIENDOM

Adresse	**Sistranda Sanitetshus, 7260 SISTRANDA**
Matrikkelnr.	**Gnr. 21 Bnr. 51**
Kommune	**FRØYA**
Hjemmelshaver(e)	**FRØYA KOMMUNE**
Dato for befaring	**28.03.2014**
Bruksareal:	**407 m²**
Tomteareal:	**17 144,2 m²**
Normal markedsverdi:	**kr 0**

Ønsker du å sjekke rapportens gyldighet?
Skann QR-koden med din mobiltelefon, eller besøk http://takstverifisering.nito.no

VERDI- OG LÅNETAKST
Fast eiendom

NITO Takst

Eiendomsbetegnelse, hjemmelshaver m.m.

Adresse		Gnr.	Bnr.	Feste.nr.	Seksj.nr.	Bolignummer
Sistranda Sanitetshus		21	51			
Postnr.	**Poststed**	**Kommune**			**Område/bydel**	
7260	SISTRANDA	FRØYA			Sistranda	
Rekvirent						
Sistranda Sanitetsforening						
Hjemmelshaver(e)						
FRØYA KOMMUNE						
Tilstede/opplysninger gitt av					**Besiktigelsesdato**	
Arne Petter Rabben og Per Arne Gustad					28.03.2014	

Premisser - Generelle opplysninger

Det er ikke utført en fullstendig kontroll av tinglyste dokumenter tilhørende eiendommen. Dette anbefales utført før et evt eierskifte.

Det er ikke kontrollert om alle tiltak på eiendommen er byggemeldt/godkjent.

Dette er en verdi/lånetakst og vil ikke gi en fullstendig oversikt over bygningers tilstand. Ved et evt eierskifte anbefales alltid på generelt grunnlag å utarbeide en tilstandsrapport

Sammendrag

Bygningen er oppført ca 1954, og har sokkel med toalettavdeling, og hovedetasje som inneholder sal/scene, kjøkken og toalettavdeling. Bygningen er av eldre dato og det registreres et noe akkumulert vedlikeholdsbehov. Dette gjelder spesielt taktekking, men også andre deler har vedlikeholdsbehov. Det er ikke oppført andre bygnigner på tomten. Bygningen står på festet tomt eid av Frøya kommune. Festekontrakt er utløpt i 2013 og denne er ikke fornyet.

Områdebeskrivelse - Beliggenhet - Miljø

Eiendommen ligger i kommunesenteret Sistranda like ved hovedvei.

Reguleringsmessige forhold

Eiendommens tomt

Tomteareal (m^2) 17 144,2		**Type tomt** Festet
Festetidens utløpsår 2013	**Årlig festeavgift**	**Bortfesters navn**

Kommentarer vedrørende festekontrakt
Festekontrakt er utløpt i 2013.

Tomtens beskaffenhet (også vann, vei, kloakk m.m.)
Tomteareal er fra matrikkel og er sannsynligvis ikke riktig. Dette bør undersøkes nærmere.

Tomten er bebygd med sanitetshus.

Adkomst vi kort gårdsvei fra hovedvei. Det er biloppstillingsplass på tomten for flere biler. Tomten er tilkoblet kommunal vannforsyning og avløpsanlegg.

Terrengforhold
Tomten ligger i lett skrånende terreng.

Eiendommens bygninger

	Type bygg	Byggeår	Rehab.-/ombygd år
A	sanitesthus	1954	
Likningsverdi (år)		**Kjøpsår** 1953	**Kjøpesum / Kostpris** 0
Forsikringsselskap		**Polisenummer**	**Type forsikring**

Bygningsmessig beskrivelse

Fundamentering, grunnmur og kjellergulv
Bygningen er fundamentert på banketter av plasstøpt betong, har kjellergulv og kjellermur i plasstøpt betong..

Konstruksjonsmetode over grunnmur og utvendige fasader
Vegger over grunnmur er bindingsverk utvendig kledd med stående panel, eternitplater og metallplater. Innvendig kledd med plater og panel.

Dører og vinduer
Vinduer har 2-lags isolerglass i trerammer. Ytterdører er malte dører dels med glassfelt. Innderdører er dels malte trefyllingsdører og dels umalte.

Takkonstruksjon med yttertak
Takkonstruksjon har saltaksform og er tekket med skifer.

Piper, ildsteder og oppvarming
Bygningen har ikke skorstein. Oppvarming i form av elektrisitet.

Bad og vaskerom
Bygningen har toalettavdeling i sokkel og i 1 etg.

Kjøkken
Kjøkken er i 1 etg..

Innvendige overflater
Innvendige overflater er i hovedsak gulv i form av tregulv, belegg og flis.

Elektrisk anlegg
Elektrisk anlegg er delvis åpen kabelføring.

VVS-installasjoner
Trykkvannsrør av kobber og avløpsrør i plast.

Arealer m.m.

AREALBEREGNING
Arealmålingene i denne rapporten måles etter bransjestandarden "Takstbransjens retningslinjer ved arealmåling av boliger". Retningslinjene har NS 3940:2012 som utgangspunkt, men inneholder presiseringer for arealbegreper og definisjoner i forbindelse med arealmåling ved omsetning og/eller verdisetting av boenheter. Ved motstrid mellom NS 3940:2012 og "Takstbransjens retningslinjer for arealmåling av boliger" eller annen tolkningstvil er de spesielle reglene for arealmåling av boliger i Takstbransjens retningslinjer lagt til grunn.
"Takstbransjens retningslinjer for arealmåling av boliger" utgis av Informasjonsselskapet Verdi og er også tilgjengelig på www.nitotakst.no og www.ntf.no

De viktigste presiseringene er:
Areal oppgis i hele kvadratmeter i rapporten, og gjelder for det tidspunkt oppmålingen fant sted.

Bruttoareal (BTA) er ved taksering definert som arealet som begrenses av omsluttende yttervegg i gulvhøyde og /eller til midt i skilleveggen til annen bruksenhet og/eller fellesareal.

Bruksareal (BRA) er bruttoarealet (BTA) minus arealet som opptas av yttervegger.

Måleverdige AREALER
Større åpninger enn nødvendige åpninger i etasjeskiller for trapp, heiser, sjakter og lignende, regnes ikke med i etasjens areal. Hvis trapp inngår i åpningen, regnes trappens horisontalprojeksjon med i etasjens areal. Rom skal ha atkomst og gangbart gulv. Rommenes bruk kan være i strid med byggeforskriftene selv om de er måleverdige.

MARKEDSFØRING
Ved markedsføring av boliger skal BRA og P-ROM oppgis.
Denne rapporten viser hvilke rom som inngår i kategoriene P-ROM og S-ROM. Fordelingen er basert på retningslinjene og takstmannens eget skjønn. En bruksendring av et rom kan ha betydning for hvilken kategori rommet tilhører.
For beregning av bygningsarealer i forbindelse med tomters utnyttelse gjelder egne måleregler.

Bygg A: Sanitetshus - arealer

Etasje	Bruttoareal (BTA) m^2	Bruksareal (BRA) m^2		
		Totalt	P-ROM	S-ROM
Sokkel	114	96	0	96
1. etg.	358	311	0	311
Sum bygning	**472**	**407**	**0**	**407**

Bygg A: Sanitetshus - romfordeling

Etasje	Primære rom (P-ROM)	Sekundære rom (S-ROM)
Sokkel		
1. etg.		

Sum alle bygg

	Bruttoareal (BTA) m^2	Bruksareal (BRA) m^2		
		Totalt	P-ROM	S-ROM
Sum alle bygninger	**472**	**407**	**0**	**407**

Kommentarer til arealberegningen
Arealer er oppmålt iht NS3940 og Takstbransjens retningslinjer for arealoppmåling.

Alle arealer er oppgitt som sekundære rom da dette ikke er et beboelseshus.

Kommentarer til Grunnboksbladet m.m.

Forkjøpsrett:
Det er ikke registrert forkjøpsrett
Heftelser:
Festekontrakt er utløpt i 2013 og evt forlengelse er foreløpig ikke klarlagt.

VERDI- OG LÅNETAKST
Fast eiendom

NITO Takst

Økonomi

Teknisk verdiberegning

Beregnede byggekostnader, Hovedbygg A			kr 8 140 000
-Verdireduksjon	-Hovedbygg	65 %	kr 5 291 000
Beregnede byggekostnader etter fradrag			= kr 2 849 000
Samlet sum beregnede byggekostnader			= kr 2 849 000
+Tomteverdi inkl. opparbeidelse			+ kr 0
Sum beregnet teknisk verdi			**= kr 2 849 000**

Markedsanalyse

Bygningen er oppført ca 1954, og har sokkel med toalettavdeling, og hovedetasje som inneholder sal/scene, kjøkken og toalettavdeling. Bygningen er av eldre dato og det registreres et noe akkumulert vedlikeholdsbehov. Dette gjelder spesielt taktekking, men også andre deler har vedlikeholdsbehov. Det er ikke oppført andre bygninger på tomten. Bygningen står på festet tomt eid av Frøya kommune. Festekontrakt er utløpt i 2013 og denne er ikke fornyet.

Bygningens verdi er avhengig av tomteforhold. Siden festekontrakt har utløpt kan eier av tomten Frøya kommune kreve bygning revet og tomten ryddet. Dette vil anslagsvis medføre en kostnad på ca kr 500.000,- for eier av bygningen. Verdi ved en evt forlengelse av festekontrakt avhenger av en evt festeavtales lengde, og det er derfor ikke vurdert. Lovverket for festeavtaler er i forandring og det ligger generelt derfor noe usikkerhet rund festede tomter.

Verdi av tilsvarende eiendom forutsatt eiet tomt og samme bruksformål som i dag må vurderes ut fra forventet avkastningsverdi ved sporadisk utleie til ulike tilstelninger og forventede FDV-kostnader. Det er gjort et overslag på dette og ut fra dette vurderes verdi av tilsvarende eiendom til kr 400.000,-

Verdikonklusjon

Oppdragsgiver må kontrollere dette dokumentet for eventuelle feil og mangler før det benyttes !
Eiendommen er ikke kontrollert for skjulte feil og mangler. Ut i fra visuell besiktigelse og innhentede opplysninger settes:

Dagens normale salgsverdi: kr 0

Underskrifter

Sted og dato

Sistranda 12.04.2014

Takstingeniør

Per Arne Gustad

Per Arne Gustad

Dokumentkontroll

Fremlagt:
Det er ikke framlagt dokumenter tilhørende eiendommen, og en gjennomgang av dokumenter tilhørende eiendommen anbefales gjennomgått før et evt eierskifte.

Kjøkken

Kjøkken

Sal og scene

ÅRSMØTE I SISTRANDA SANITETSFORENING
ONSDAG 11.06.2014 KL. 18.00

Tilstede: 6 medlemmer og fylkesleder Målfrid Todal

SAK 1:
Valg av møteleder:
Tommy Rodahl - enstemmig vedtatt.

Valg av referent:
Kari Thesen - enstemmig vedtatt.

Valg av protokollunderskrivere:
Ingema Ottem og Arne Petter Rabben - enstemmig vedtatt

SAK 2:
Årsmelding
Det foreligger ikke årsmelding på grunn av manglende aktivitet. Husstyret har heller ingen egen årsmelding, men arbeidet på kloakken ble ferdigstilt på nyåret 2013.

SAK 3:
Regnskap:
Regnskap underskrevet av revisor ble framlagt - enstemmig vedtatt.

SAK 4:
Husets framtid:
Styrets forslag er avvikling - enstemmig vedtatt.

Valg av avviklingsstyre:
Arne Petter Rabben - enstemmig vedtatt.
Tommy Rodahl - enstemmig vedtatt.
Ingema Ottem - enstemmig vedtatt.

Kasserer for avviklingsstyret: Kari Thesen - enstemmig vedtatt.

Møtet slutt kl. 19.00.

Protokollunderskrivere:

Ingema Ottem
Ingema G. Ottem

Arne Petter Rabben
Arne Petter Rabben

Harriet Strand
Harriet Strand
Referent

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Andreas Kvingedal	**Arkiv:**	D41 &52
Arkivsaksnr.:	12/1656		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet Kommunestyret

SISTRANDA KIRKEGÅRD - KJØP AV AREAL

Vedtak:
Forslag til vedtak:
Frøya Kommunestyre vedtar å erverve 240,8 m2 tilleggsareal til Sistranda kirkegård i samsvar med avholdt oppmålingsforretning. Kvadratmeterprisen på kr. 50,- pr. m2 godkjennes og kjøper betaler alle omkostninger ved eiendomsoverdragelsen. Forutsetningen for kjøpet er at det utstedes skjøte uten noen form for heftelser eller klausuler.

Vedlegg:

Brev fra rettshjelpsfirmaet Terje Svendsen, datert 04.04.0214
Kart i målestokk 1:500

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):

Saksopplysninger:

Sistranda kirkegård ble fradelt fra Gnr. 22, bnr. 1 i 1917 og skylddelingsforretningen ble tinglyst med Gnr. 22, bnr. 4 som bruksnummer for kirkegården. Imidlertid ble aldri hjemmelen til eiendommen skjøtet over til kommunen, slik at hjemmelen på 22/4 fremdeles står på daværende eier av 22/1 Andreas K. Myhren.
Nåværende eier Trond Sørdal har ønske om å rydde opp i dette forholdet og med bakgrunn i dette avholdt kommunen oppmålingsforretning over eiendommen.

Vurdering:

I skylddelingen fra 1917 er det oppgitt en størrelse på den fradelt parsell på 50x40 meter, dvs. 2000 m2. Ved oppmålingsforretningen høsten 2013 ble så arealet oppmålt og man fulgte da gjerdet som går rundt kirkegården. Dette medførte at arealet ble noe større og utgjør nå 2240,8 m2.

Med bakgrunn i den nye oppmålingen ble det avholdt møte med eier Trond Sørdal og han mener at kommunen må erverve det overskytende arealet i forhold til skylddelingen av 1917.

Han tilbyr å selge dette arealet til kr. 50,- pr. m2 som totalt utgjør kr. 12.040,-. I tillegg kommer omkostninger ved oppmålingsforretningen og tinglysing av skjøte. I brevet fra rettshjelpsfirmaet Terje Svendsen er det fremsatt ønske om at det skal tinglyses en klausul om at gnr. 21, bnr. 4(kirkegården) skal falle tilbake til 22/1 når kirkegårdsdriften en Gang i fremtiden blir avviklet. En slik klausul kan ikke kommunen godta, da tilbakeføring av arealet til andre formål(landbruksdrift) styres av lovverket og ikke om bruken av kirkegården avvikles. Det er her snakk om fredningstid, festede graver m.m. Kommunen kan på ingen måte godta en slik klausul i skjøte og at skjøte må utstedes uten noen form for heftelser.

Rådmannen tilrår at tilleggsarealet kjøpes til den pris som er foreslått. Når det gjelder dekning av kjøpesummen med omkostninger må dette tas fra ubundet kapitalfond.

RETTSHJELPFIRMAET
TERJE SVENDSEN

07.04.14.
D41&52 1859/14
AKV 12/1686-2

Frøya kommune
v/Andreas Kvingedal
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Frøya, 4. april 2014

VEDR. SISTRANDA GRAVPLASS – GNR. 22, BNR. 4

Det vises til møte avhold 1. april 2014 med undertegnede og Trond Sørdal.

Som det fremgår av tidligere korrespondanse og samtaler i sakens anledning ble gnr. 22, bnr. 4 utgått til kirkegård ved skylddeling av 18.06.1917. Det ble da utgått et areal på 50 x 40 meter til kirkegård fra eiendommen bnr. 22, bnr 1.

Hjemmelen til eiendommen ble aldri overdratt til kommunen og står fortsatt tinglyst på Andreas K. Myhren.

Det fremgår av protokoll fra Herredsstyremøte den 13. desember 1915 at det fattes vedtak om kjøp av et inntil 2 måls jordstykke fra Andreas Myren til en pris av kr. 400,- pr. mål.

Av regnskapet for Nord-Frøya herredsregnskap for 1916/17 fremgår det to bilag på salg av gravplass utbetalt til Andreas Myhren med til sammen kr. 800,-. Det fremstår dermed som relativt sikkert at det ble solgt et areal på 50 x 40 m.

Nå i ettertid viser det seg at gravplassen på Sistranda er større enn de to målene som skylddelingen viser og som Frøya kommune har betalt for.

Trond Sørdal som eier av gnr. 22, bnr. 1 vil under visse forutsetninger ikke ha innvendinger mot at kirkegården får en størrelse som går ut over det som tidligere er kjøpt fra gårdsbruket, men det forutsetter bl.a. at det blir betalt for tilleggsarealet.

Ut ifra de siste målingene har gravplassen nå en størrelse på 2.240,8 kvm, dvs. 240,8 kvm mer enn det er betalt for. Trond Sørdal kan tilby Frøya kommune å kjøpe dette arealet for kr. 50,- pr. kvm. Ettersom arealet var tidligere en del av det beste landbruksarealet på Frøya og Trond Sørdal snart er den eneste som driver aktivt landbruksdrift på Sistranda bes det i tillegg om at det tinglyses en klausul om at gnr. 22, bnr. 4 skal falle tilbake til gnr. 22, bnr. 1 når kirkegårdsdriften en gang i fremtiden blir avviklet.

Kommer ikke partene til enighet vil Trond Sørdal komme med innsigelser dersom Frøya kommune vil forsøke å erverve hjemmel til eiendommen iht. tinglysingslovens § 38 a.

Postadresse:
Postboks 71
7261 SISTRANDA

Telefon: 72 44 90 50
Mobiltlf. 90 99 02 44
E-mail: terje.svendsen@online.no

Organisasjonsnr.
977 377 676 MVA

Imøteser deres snarlige tilbakemelding.

Vennlig hilsen

Terje Svendsen
Registrert rettshjelper

Kopi: Trond Sørdal, 7260 SISTRANDA

Postadresse:
Postboks 71
7261 SISTRANDA
terje.svendsen@online.no

Telefon: 72 44 90 50
Mobiltlf. 90 99 02 44
Fax.: 72 44 72 91

Organisasjonsnr.
977 377 676 MVA
E-mail:

Skyld. 40 + 50

23/9
51,32
42,11
22/4
42,24
22/24
55,51
22/1
N
26.11.2013
Målestokk 1:500

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Marit Wisløff Norborg	**Arkiv:**	
Arkivsaksnr.:	14/1109		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet Kommunestyret

KOMMUNEREFORMEN 2016

Forslag til vedtak:

1. **Blant formannskapets medlemmer nedsettes det en strategisk styringsgruppe. Formannskapet velger selv antall medlemmer. Rådmannen utpeker to administrative medlemmer inn i styringsgruppen. Styringsgruppen konstituerer seg selv.**
2. **Rådmannen delegeres myndighet til å nedsette en administrativ prosjektgruppe som arbeider ut i fra de bestillinger som kommer fra styringsgruppen.**

Vedlegg:

1. Presentasjon fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
2. Prosjektplan for gjennomføring av kommunereformen i Sør-Trøndelag.

Saksopplysninger:

Regjeringen har i kommuneproposisjonen 2015 presentert innholdet i kommunereformen. Her presenteres en framdriftsplan som innebærer at kommunene fra august i år til mai 2016 skal ta stilling til hvem hver kommune eventuelt vil slå seg sammen med. Våren 2015 skal reformen summers opp i en egen stortingsmelding. Når Stortinget har behandlet denne meldingen vet vi hvordan de nye kommunegrensene blir og hvilke nye oppgaver de nye kommunene skal få.

I 1995 vedtok Stortinget at alle endringer i kommunestrukturen skal bygges på frivillige sammenslåinger, det vil si at alle involverte kommuner må være enige om å slå seg sammen, for å gjennomføre en kommunesammenslåing. Denne premissen for endringer i kommunestrukturen er nå endret. I kommuneproposisjonen 2015 heter det:

> «I utarbeidelsen av beslutningsgrunnlaget for Stortinget vil det bli lagt til grunn at enkeltkommuner ikke skal kunne stanse endringer som er ønsket og hensiktsmessige ut fra regionale og nasjonale hensyn. I proposisjonen vil det dermed kunne foreslås sammenslåinger av kommuner som avviker fra de lokale vedtakene».

Videre innfører regjeringen flere økonomiske virkemidler til de kommunene som slår seg sammen. Nye, større kommuner får dekket engangskostnader på 20 til 65 millioner kroner og de får en reformstøtte på 5 til 30

millioner kroner. Hvor mye den nye kommunen får i støtte er avhengig av hvor mange kommuner som slår seg sammen og hvor stor den nye kommunen blir.

Et flertall på Stortinget har sluttet seg til innholdet i kommunereformen, jf. Innst. 300 S 2013 – 2014.

Regional og lokale prosesser

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt et oppdragsbrev til fylkesmennene om kommunereformen. Her skriver de følgende:

«Statsråden vil over sommeren invitere alle landets kommuner til å delta i prosesser med sikte på å vurdere og å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner».

«Regjeringen ønsker at Fylkesmannen skal ha en sentral rolle i gjennomføringen av reformen, og ser det som ønskelig at Fylkesmannen samarbeider med KS regionalt om gjennomføringen. Flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen uttrykker i Inns. 300 S (2013 – 2014) at de er positive til at Fylkesmennene og KS får viktige roller i reformen. Det er et mål å sørge for gode og lokalt forankrede prosesser».

«Departementet vil peke på at flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen understreker at «det er viktig at alle kommuner gjennomfører lokale prosesser knyttet til kommunereformen og melder tilbake innen fristen». Videre understreker flertallet at «Fylkesmennene må følge opp de kommunene som ikke på eget initiativ tar nødvendig lokal eierskap».

Faser i kommunestrukturprosessen:

1. Oppstartfase fram til 1. september	- Avklaring av reformens innhold og verktøy. - Oppdragsbrev fra Regjeringen - Etablering av prosjektorganisasjon i fylket, dialog med KS og nabofylker. - Oppstartkonferansen med kommunene. - Brev til kommunene om oppdraget.
2. Dialogfase fra september 2014 til februar 2015	- Avklaringer av geografiske retningsvalg på bakgrunn av tilrettelagt kunnskapsgrunnlag og prosesser i enkeltkommuner og mellom kommuner. - Vedtak i kommunestyrene til 1. februar.
3. Utrednings- og utviklingsfase – to spor	- Gjennomføring av avgrensa konsekvensanalyser/utredninger (utfra nasjonale mål og kriterier) - Forberedelse av sammenslåing.
4. Beslutningsfase i kommunene 2015/vår 2016.	- To spor; a) kommuner som vil vedta sammenslåing innen høsten 2015 og b) kommuner som vil fatte vedtak våren 2016.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag anbefaler Frøya kommune følgende prosess:

- At kommunene, og først og fremst politikerne, «tar ballen» og setter i gang konstruktive prosesser.
- At kommunene identifiserer mulighetsrommet.
- «Storkommunene våre» tar initiativ og ivaretar en regional rolle
- Spørre seg først: Hvorfor og hva er viktig.

Konkret anbefaler Fylkesmannen at en må ta tak i følgende:

1. Fremme sak til kommunestyret og få vedta en lokal prosjektorganisasjon.
    a. Vesentlig med avsatt prosjektlederressurs som kan legge til rette og være kontaktperson.
    b. Ha bredt sammensatt deltakelse (politikk, administrasjon, ansatte, samfunnsaktører).
    c. Planlegge selve prosessen utover høsten og videre.

    d. Avklare behov for kunnskapsgrunnlag.
2. Planlegge arbeidsprosess i høst/vinter og dialog innad i egen kommune og med nabokommuner/region.
3. Plan for innbyggerinvolvering.

Vurdering:

Skal kommunene være med å påvirke hvordan kommunekartet i Trøndelag skal se ut i framtiden bør vi delta aktivt i den regionale og lokale prosessen som er varslet til å starte høsten 2014. Rammen for den regionale prosessen beskrives i vedlagt prosjektplan.

Det vil uansett være et behov for å gjennomføre utgreiinger som grunnlag for de vedtakene hvert kommunestyre skal gjøre om kommunesammenslåing i 2015 eller senest våren 2016.

Rådmannen anbefaler at det nedsettes en strategisk styringsgruppe bestående av politikere, rådmann og en ansatt fra administrasjonen. Deretter anbefaler rådmann at det nedsettes en prosjektgruppe som arbeider med de bestillinger som kommer fra styringsgruppen.

FYLKESMANNEN I
SØR-TRØNDELAG

Rammene for gjennomføring av reformen i fylket og for lokale prosesser

Oppstartskonferanse for kommunereformen
26. august 2014

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Alf-Petter Tenfjord

Oppstartskonferansen 26. august

Vedtatt prosjektplan i KS fylkesstyre 26.08

Versjon pr 11.08.2014 – til behandling

1

KS

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG

PROSJEKTPLAN FOR GJENNOMFØRING AV KOMMUNEREFORMEN I SØR-TRØNDELAG 2014-2017

Et flertall på Stortinget slutta seg 18. juni 2014 til Regjeringens forslag om gjennomføring av en kommunereform i perioden 2014-2017. Fylkesmannen har fått i oppdrag å være tilrettelegger og koordinator for prosessene, og KS er forutsatt trukket inn og gitt en viktig rolle i gjennomføringen av reformen.

Denne prosjektplanen viser hvilke rammer som reformen i Sør-Trøndelag skal følge. Planen skal forankres på oppstartsmøte med kommunene 26.08.14 og i KS fylkesmøte samme dag. Planen vil ved behov bli revidert underveis i perioden i dialog med kommunene. Planen er basert på at det er kommunene som har selv ansvar for lokale prosesser, men det tas et felles fylkesgrep i fylket (koordinert med nabofylkene) for å oppnå en helhet i regionen og hensiktsmessig koordinering på tvers av kommunene av alle prosesser som skal gjennomføres.

1. MÅL OG RAMMER

1.1 Oppdrag og bakgrunn

Regjeringen la 14. mai 2014 fram kommuneproposisjonen 2015, som inneholdt en meldingsdel om kommunereformen. Saken ble behandlet i Stortinget 18. juni, der det ble gitt bred politisk tilslutning til at det er behov for endringer i kommunestrukturen, målene for en reform og økonomiske virkemidler. Prosessene skal startes opp høsten 2014.

Stortinget slutta seg til at Fylkesmannen skal ha en sentral rolle i gjennomføringen av reformen. Regjeringens oppdragsbrev ble sendt til Fylkesmennene 24.06.2014 (vedlagt). Fylkesmennene skal være tilretteleggere og koordinator i prosessene. Det er forutsatt at KS trekkes inn i gjennomføringsarbeidet. KS må i tillegg få mandat for sitt arbeid fra sine medlemmer.

Oppfølgingsbrev til kommunene uke 36/37:

- Mål
- Milepæler
- Forventninger til lokale prosesser
- Tilbud fra FM og KS

Fylkesmannens rolle

- Ansvar for igangsetting av disse prosessene, i samarbeid med KS – i form av møter, seminarer og tilrettelegging av faktagrunnlag

- Vurdere helhet i regionen og også se til at det legges opp til at de igangsatte prosesser avsluttes innen våren 2016. « følge opp de kommunene som ikke på eget initiativ tar nødvendig lokalt lederskap».

- FM vil ha tett dialog med fylkesmenn i nabofylker for å koordinere prosesser som går på tvers av fylkesgrenser

- «FM skal på selvstendig grunnlag høsten 2016 gjøre en vurdering av de samlede kommunestyrevedtakene der det legges vekt på helhet i regionen og fylket»

Faser i kommunestrukturprosessen	Hovedinnhold
1. Oppstartfase fram til 1. september 2014	- Avklaring av reformens innhold og verktøy. Oppdragsbrev fra Regjeringen - Etablering av prosjektorganisasjon i fylket, dialog med KS og nabofylker - Oppstartskonferanse med kommunene - Brev til kommunene – «oppdraget»
2. Dialogfase fra september 2014 til februar 2015	- Avklaringer av geografiske retningsvalg på bakgrunn av tilrettelagt kunnskapsgrunnlag og prosesser i enkeltkommuner og mellom kommuner - Vedtak i kommunestyrene til 1. februar
3. Utrednings- og utviklingsfase – to spor	- Gjennomføring av avgrensa konsekvensanalyser/utredninger (utfra nasjonale mål og kriterier). - Forberedelse av sammenslåing
4. Beslutningsfase i kommunene 2015/vår 2016	- To spor; a) kommuner som vil vedta sammenslåing innen høsten 2015 og b) kommuner som vil fatte vedtak våren 2016.

Det aller viktigste nå (1)

- At kommunene, og først og fremst politikerne, «tar ballen» og setter i gang konstruktive prosesser
- At kommunene identifiserer mulighetsrommet
- «Storkommunene våre» tar initiativ og ivaretar en regional rolle

Det aller viktigste nå (2)

- *Først spørre seg HVORFOR og HVA ER VIKTIG*
  - *Skape bærekraft de neste 50 årene (velferdstjenester, samfunnsplanlegging, lokaldemokrati og samfunnsutvikling).*
  - *Det handler om Trøndelags slagkraft og posisjon i fremtiden*

Det vi konkret anbefaler å ta tak i nå

1. Fremme sak til første kommunestyremøte og få vedta lokal prosjektorganisasjon
   - Vesentlig med avsatt prosjektlederressurs som kan legge til rette og være kontaktperson
   - Ha bredt sammensatt deltakelse (politikk, administrasjon, ansatte, samfunnsaktører)
   - Planlegge selve prosessen utøver høsten og videre
   - Avklare behov for kunnskapsgrunnlag

2. Planlegge arbeidsprosess i høst/vinter og dialog innad i egen kommune og med nabokommuner/region

3. Plan for innbyggerinvolvering

Interessenter dere bør involvere

Hva er gode løsninger?

- Tilstrekkelig kapasitet
- Relevant kompetanse
- Tilstrekkelig distanse
- Effektiv tjenesteproduksjon
- Økonomisk soliditet
- Valgfrihet
- Funksjonelle samfunnsutviklings-områder
- Høy politisk deltakelse
- Lokal politisk styring
- Lokal identitet

<u>Kriterier rettet mot staten:</u>

- Bred oppgaveportefølje
- Statlig rammestyring

- Hvordan ligger kommunen an på disse punktene.
  - I dag?
  - Om 30-50 år?
- Unaturlige grenser?
- Spesielle forhold som er viktig for min kommune/region?

Arbeidsform for Fylkesmannen

- Helhetlig tilnærming i dialog med KS og fylkeskoordineringsgruppen
- Informasjon og fellesmøter
- Tilbud om bistand til kommunene
  - å komme til alle kommunestyrer høsten 2014
  - Kunnskapsgrunnlag som alternativ til lokale utredninger
  - Prosessveiledning
  - Innbyggerundersøkelse
- Jevnlig dialog med departement, Fylkesmenn i nabofylker og Distriktssenteret
- Fast kontakt med KS, Fylkeskommunen og Distriktssenteret
- Skjønnsmidler – støtte til prosessarbeid og særskilte problemstillinger
- Informere Sametinget

Vi vil lage en arena for lokale prosjektledere

Mer informasjon….

www.kommunereformen.no

http://www.fylkesmannen.no/Kommunal-styring/Kommunereformen/

Vedlegg

Økonomiske virkemidler i reformperioden

- Dagens virkemidler videreføres – med en litt annen innretning enn i dag:
  - Dekning av engangskostnader
  - Reformstøtte
  - Inndelingstilskudd

- I tillegg: helhetlig gjennomgang av inntektssystemet – ses i sammenheng med reformen

Kilde: KMD

Dekning av engangskostnader

- Prosesskostnader til sammenslåing - erfaringstall
- Bare fasen mellom vedtak og oppstart
- Ønsker ikke kobling til infrastruktur
- Kostnader antas å øke for hver kommune som inngår

Drift av nemd, lønn prosjektleder, tillitsvalgte, involvering av innbyggere, felles kulturbygging, samordning IKT-systemer, informasjon, servicekontor

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0-19 999 innbyggere	20- 49 999 innbyggere	50- 99 999 innbyggere	Over 100 000 innbyggere
2 kommuner	20 mill.	25 mill.	30 mill.	35 mill.
3 kommuner	30 mill.	35 mill.	40 mill.	45 mill.
4 kommuner	40 mill.	45 mill.	50 mill.	55 mill.
5 eller flere komm.	50 mill.	55 mill.	60 mill.	65 mill.

Reformstøtte

- Ny ordning («sammenslåingsgave»)

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte
0-10 000 innbyggere	0
10-14 999 innbyggere	5 mill.
15 000- 29 999 innbyggere	20 mill.
30 000- 49 999 innbyggere	25 mill.
Over 50 000 innbyggere	30 mill.

- Bare de som når minst 10.000 innbyggere får støtten.
  - Statsråden varsler at dette tallet vil bli justert
- Stort sprang i sats fra 15.000 innbyggere.

Inndelingstilskuddet

- Dekker bortfall av basistilskuddet og distriktstilskuddene over 20 år
  - Nedtrapping siste 5 år
  - KS har laget simuleringsmodell

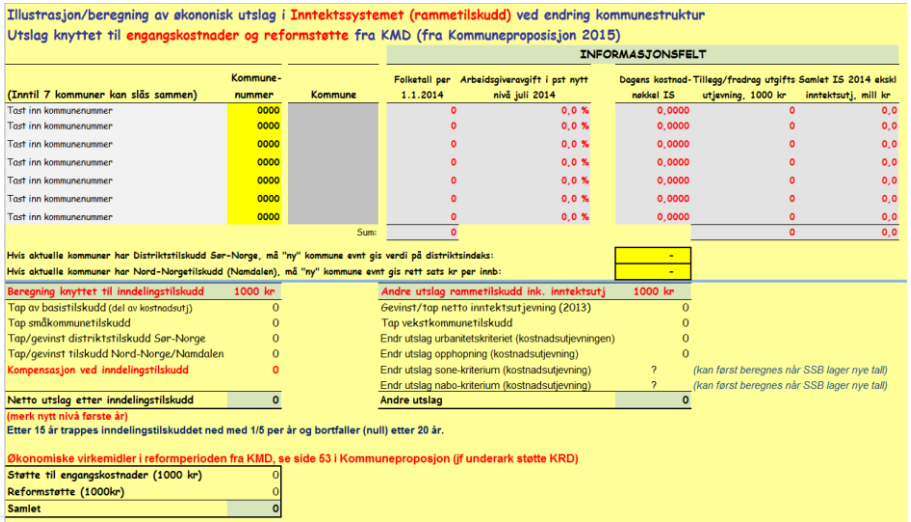

Illustrasjon/beregning av økononisk utslag i Inntektssystemet (rammetilskudd) ved endring kommunestruktur
Utslag knyttet til engangskostnader og reformstøtte fra KMD (fra Kommuneproposisjon 2015)

(Inntil 7 kommuner kan slås sammen)	Kommune-nummer	Kommune	INFORMASJONSFELT: Folketall per 1.1.2014	Arbeidsgiveravgift i pst nytt nivå juli 2014	Dagens kostnad-nøkkel IS	Tillegg/fradrag utgifts utjevning, 1000 kr	Samlet IS 2014 ekskl inntektsutj, mill kr
Tast inn kommunenummer	0000		0	0,0 %	0,0000	0	0,0
Tast inn kommunenummer	0000		0	0,0 %	0,0000	0	0,0
Tast inn kommunenummer	0000		0	0,0 %	0,0000	0	0,0
Tast inn kommunenummer	0000		0	0,0 %	0,0000	0	0,0
Tast inn kommunenummer	0000		0	0,0 %	0,0000	0	0,0
Tast inn kommunenummer	0000		0	0,0 %	0,0000	0	0,0
Tast inn kommunenummer	0000		0	0,0 %	0,0000	0	0,0
		Sum:	0			0	0,0

Hvis aktuelle kommuner har Distriktstilskudd Sør-Norge, må "ny" kommune evnt gis verdi på distriktsindeks: -
Hvis aktuelle kommuner har Nord-Norgetilskudd (Namdalen), må "ny" kommune evnt gis rett sats kr per innb: -

Beregning knyttet til inndelingstilskudd	1000 kr
Tap av basistilskudd (del av kostnadsutj)	0
Tap småkommunetilskudd	0
Tap/gevinst distriktstilskudd Sør-Norge	0
Tap/gevinst tilskudd Nord-Norge/Namdalen	0
Kompensasjon ved inndelingstilskudd	0
Netto utslag etter inndelingstilskudd	0

(merk nytt nivå første år)

Andre utslag rammetilskudd ink. inntektsutj	1000 kr	
Gevinst/tap netto inntektsutjevning (2013)	0	
Tap vekstkommunetilskudd	0	
Endr utslag urbanitetskriteriet (kostnadsutjevningen)	0	
Endr utslag opphopning (kostnadsutjevning)	0	
Endr utslag sone-kriterium (kostnadsutjevning)	?	(kan først beregnes når SSB lager nye tall)
Endr utslag nabo-kriterium (kostnadsutjevning)	?	(kan først beregnes når SSB lager nye tall)
Andre utslag	0	

Etter 15 år trappes inndelingstilskuddet ned med 1/5 per år og bortfaller (null) etter 20 år.

Økonomiske virkemidler i reformperioden fra KMD, se side 53 i Kommuneproposjon (jf underark støtte KRD)

Støtte til engangskostnader (1000 kr)	0
Reformstøtte (1000kr)	0
Samlet	0

Godkjent av KS fylkesmøte 26.08.2014

PROSJEKTPLAN FOR GJENNOMFØRING AV KOMMUNEREFORMEN I SØR-TRØNDELAG 2014-2017

Et flertall på Stortinget slutta seg 18. juni 2014 til Regjeringens forslag om gjennomføring av en kommunereform i perioden 2014-2017. Fylkesmannen har fått i oppdrag å være tilrettelegger og koordinator for prosessene, og KS er forutsatt trukket inn og gitt en viktig rolle i gjennomføringen av reformen.

Denne prosjektplanen viser hvilke rammer som reformen i Sør-Trøndelag skal følge. Planen skal forankres på oppstartsmøte med kommunene 26.08.14 og i KS fylkesmøte samme dag. Planen vil ved behov bli revidert underveis i perioden i dialog med kommunene. Planen er basert på at det er kommunene som har selv ansvar for lokale prosesser, men det tas et felles fylkesgrep i fylket (koordinert med nabofylkene) for å oppnå en helhet i regionen og hensiktsmessig koordinering på tvers av kommunene av alle prosesser som skal gjennomføres.

1. MÅL OG RAMMER

1.1 Oppdrag og bakgrunn

Regjeringen la 14. mai 2014 fram kommuneproposisjonen 2015, som inneholdt en meldingsdel om kommunereformen. Saken ble behandlet i Stortinget 18. juni, der det ble gitt bred politisk tilslutning til at det er behov for endringer i kommunestrukturen, målene for en reform og økonomiske virkemidler. Prosessene skal startes opp høsten 2014.

Stortinget slutta seg til at Fylkesmannen skal ha en sentral rolle i gjennomføringen av reformen. Regjeringens oppdragsbrev ble sendt til Fylkesmennene 24.06.2014 (vedlagt). Fylkesmennene skal være tilretteleggere og koordinator i prosessene. Det er forutsatt at KS trekkes inn i gjennomføringsarbeidet. KS må i tillegg få mandat for sitt arbeid fra sine medlemmer.

1.2 Mål

Et bredt flertall på Stortinget har slutta seg til at det er behov for at det skjer endringer i kommunestrukturen. Reformen skal legge til rette for at flere kommuner slår seg sammen til større og mer robuste kommuner. Følgende overordna mål er fastsatt for reformen:

- Gode og likeverdig tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

1.3 Overordnede rammer:

Kommunalreformen består sett fra et nasjonalt perspektiv av fire deler:

a) Oppgaver; det ses på muligheten for desentralisering av oppgaver fra fylkeskommunene, fra regional statsforvaltning og interkommunale oppgaver.
b) Struktur; det er både kommune- og fylkesinndelingen som er til diskusjon, men også inndelingen av statsforvaltningen.
c) Styring; det ses både på modeller/regelverk for intern organisering/styring av kommuner, det ses på lovregulering av oppgaver oppgaver til fylkeskommuner/staten/hovedstaden, det ses på prinsippene for statlig styring av kommunene og det ses på rammene for styring av kommunal forvaltning (kommunelov, særlover).
d) Finansiering; Det blir sett på finansiering av kommunene, inntektssystemet skal gjennomgås i 2017 og det er lagt inn flere virkemidler for omstilling/kompensasjon i selve reformgjennomføringen.

Dette vil til sammen danne rammene for prosjektet i Sør-Trøndelag. I tillegg er følgende forhold viktige for prosessene i fylket:

- krav til tidsplan er fastlagt i Stortingets vedtak, jf pkt 4 under.
- økonomiske virkemidler er fastlagt fra Regjeringen.
- Fylkesmannen og KS skal samarbeide om opplegget for regionale prosesser.
- Regionalt må Fylkesmannen og KS sette inn nødvendige ressurser i form av økonomi og personressurser.
- Det skal leggs til rette for prosesser på tvers av fylkesgrenser der det er ønske om det.
- Det er ikke ønskelig å gjennomføre tradisjonelle sammenslåingsutredninger. Regjeringen vil tilrettelegge standardiserte faktaoppsett som kommunene kan bruke, og vil ellers tilby også andre verktøy (prosessveileder, spørreskjema) til bruk for å oppnå gode prosesser. Fylkesmennene skal kunne vurdere å støtte utredning av *særskilte* problemstillinger i et fylke.

Andre viktige prinsipper som ligger til grunn for kommunalreformen:

- Videreutvikling av generalistkommunesystem med like grunnoppgaver til alle kommuner. Dersom resultatet av lokale strukturprosesser blir en svært heterogen kommunestruktur med kommuner av svært varierende størrelse, er det sagt at spørsmålet om pålagt interkommunalt samarbeid og oppgavedifferensiering hvor de største kommunene kan få nye oppgaver blir aktualisert.
- Det er ønskelig med sterkere og mer geografisk funksjonelle generalistkommuner både i distriktet og rundt storbyene
- Lange avstander og ønske om nærhet kan sikres gjennom lokalstyrer, kommunedelsorganisering, lokale servicekontor og andre interne organisasjonsløsninger.
- For å finne gode løsninger må det bl.a. tas hensyn til spredt bosettingsmønster, reiseavstander og etablerte identitetsområder.

2. OMFANG OG AVGRENSING

- Prosjektet skal sørge for at alle kommunene gjennomfører utredninger i hht til Stortingets vedtak og Regjeringens mandat, og går gjennom prosessen med diskusjon/vurdering/vedtak innen våren 2016.
- Prosjektet varer fra høst 2014 til høst 2016.
- I tillegg til sammenslutning av eksisterende kommuner, kan grensejusteringer og oppdeling av kommuner være aktuelt. Stortinget har også åpna for at fylkesgrensene kan vurderes.
- Prosjektet vil danne grunnlaget for fylkesmannens egen oppsummering/anbefaling til Regjeringen som skal gjøres høsten 2016.
- I perioden 2017-2020 vil det komme en fase med gjennomføring av selve kommunesammenslutningene, og dette vil kreve et eget prosjektarbeid.

3. ORGANISERING OG ROLLER

Kommunereformen forutsetter at hver enkelt kommune lager en prosjektorganisasjon som får ansvaret for lokale prosesser i egen kommune, og som samarbeider med nabokommunene og med fylkesprosjektet.

Fylkesprosjektet «kommunereformen i Sør-Trøndelag» har følgende organisering og rollefordeling:

a) Oppdragsgiver: Regjeringen ved Kommunal- og moderniseringsdepartementet

- Gir prosjektmandatet til Fylkesmennene, jf. brev av 24.06.2014.
- Skal motta underveisrapportering og sluttrapport fra Fylkesmennene og oppsummere dette i en melding til Stortinget.
- Ansvar for følgeevaluering av reformen.

b) Prosjektansvarlig (PA): Fylkesmannen i Sør-Trøndelag v/fylkesmann Jørn Krog

- Faglig og økonomisk ansvar for gjennomføring ihht Regjeringens oppdrag.
- Påse samsvar mellom prosjektplan og mål/framdrift.
- Leder av Fylkeskoordineringsgruppa.
- Ansvar for ekstern kommunikasjon om prosjektet.
- Sørger for klare rammer for PL.
- Ansvarlig for prosjektets oppsummering og endelige anbefaling.

c) Prosjektledelse (PL): Fylkesmannen i Sør-Trøndelag v/Alf Petter Tenfjord

- Har et operativt ansvar for prosjektet.
- Ansvar for prosjektplan og oppfølging av denne.
- Følger opp kritiske suksessfaktorer.
- Sørge for at PA gis et kvalitetssikret underlag ved beslutningspunkter og møter med koordineringsgruppen.
- Analysere sterke og svake sider, trusler og muligheter.

d) Prosjektmedarbeidere:

- Medarbeidere hos Fylkesmannen og KS, som bidrar inn i et prosjektsekretariat ledet av PL.
- Klargjøring av tidsressurser som skal bidra inn i sekretariatet, skal skje i et samarbeid mellom Fylkesmannen og KS.
- Enkeltressurser kan knyttes til sekretariatet etter behov.

e) **Fylkeskoordineringsgruppe:** Dette er en rådgivende gruppe for PA.

  - Ledes av PA.
  - Koordineringsgruppen består av fylkesstyret i KS, politisk valgte ledere i fylkets regionråd (Trondheimsregionen, Fosen, Orkdal, Værnes og Fjellregionen) og fylkesrådmannen.
  - Gruppa skal bidra til å se helhet, koordinere interesser og samkjøre prosesser fram mot 2016.

- Gruppa skal understøttes av prosjektsekretariatet, og kalles inn skriftlig med sakliste og forslag til vedtak.

f) Andre bidragsytere

Regjeringen har forutsatt at Kompetansesenteret for distriktsutvikling (KDU) skal kunne bistå prosessveilederne i de enkelte fylkene, både om erfaringer fra tidligere sammenslutninger og om råd når det gjelder organisering av de lokale prosessene.

4. MILEPÆLER

Stortinget har slutta seg til følgende tidsplan som Regjeringen har foreslått:

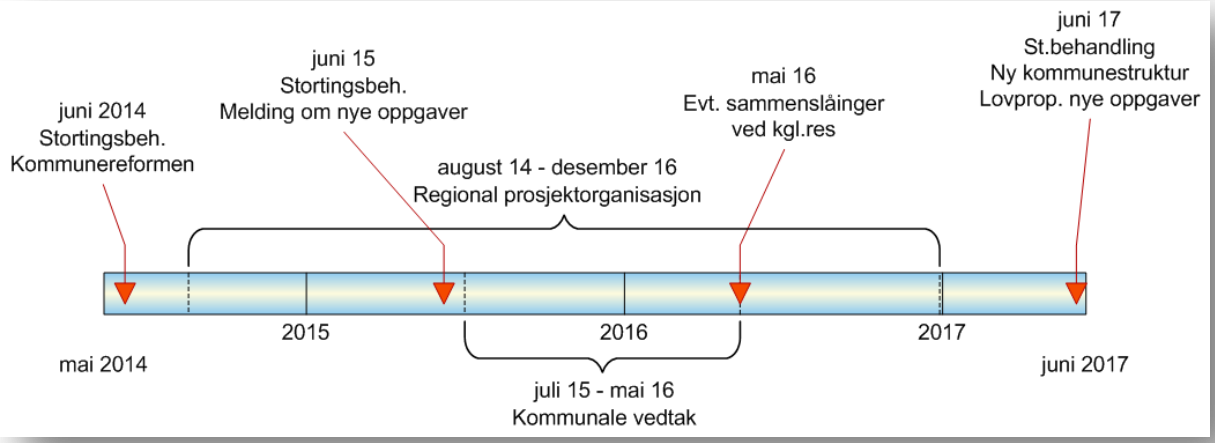

Disse milepælene danner rammene for prosessene i Sør-Trøndelag. Inndelt i faser blir prosessen slik:

Faser i kommunestrukturprosessen	Hovedinnhold
1. Oppstartfase fram til 1. september 2014	- Avklaring av reformens innhold og verktøy. Oppdragsbrev fra Regjeringen - Etablering av prosjektorganisasjon i fylket, dialog med KS og nabofylker - Oppstartskonferanse med ordførere og rådmenn med forankring av prosjektplan og milepæler
2. Dialogfase fra september 2014 til februar 2015	- Avklaringer av geografiske retningsvalg på bakgrunn av tilrettelagt kunnskapsgrunnlag og prosesser i enkeltkommuner og mellom kommuner
3. Utrednings- og utviklingsfase – to spor	- Gjennomføring av avgrensa konsekvensanalyser/utredninger (utfra nasjonale mål og kriterier). - Forberedelse av sammenslåing
4. Beslutningsfase i kommunene 2015/vår 2016	- To spor; a) kommuner som vil vedta sammenslåing innen høsten 2015 og b) kommuner som vil fatte vedtak våren 2016.

Etter prosjektets avslutning skjer følgende:

a) Oppsummering fra Fylkesmannen og nasjonale vedtak høsten 2016/våren 2017.
b) Gjennomførings- og iverksettingsfase 2017 – 2020 ihht gjeldende lovbestemmelser om kommunesammenslåinger/grensejusteringer.

5. RISIKOANALYSE

Følgende faktorer er viktig å ha en løpende vurdering av status for, og kunne sette inn avbøtende tiltak:

- Samarbeidet mellom Fylkesmannen og KS må fungere godt for å lykkes.
    - Vi må tilrettelegge gode arenaer for kommunene å diskutere på, og tilby bistand både til kunnskapsgrunnlag og prosesser.
    - Kommunereformen må gis systematisk og gjentatt oppmerksomhet på fellesarenaer.
    - Vi må være tilstede ute i hver enkelt kommune og regionrådene.
- Vi må få mobilisert hver enkelt kommuneledelse, og bidra til en god rolledeling mellom politikere og administrasjon.
    - Vi må unngå at det blir «rådhusorientering» og at man heller er opptatt av kvalitet/bærekraft i tjenesteproduksjon, og styrking av kommunenes funksjoner som samfunnsutviklere og som arena for lokaldemokrati.
    - Vi må få fram at dette først og fremst er en politisk oppgave, som krever lederskap, mot og kløkt.
    - Vi må unngå at det blir for stort utredningsfokus.
- Det er ønskelig med en åpen og mulighetsorientert debatt.
    - Vi må bidra til at kommunene ser langt nok fram i tid. Løsningene som nå velges skal stå seg og dekke innbyggernes behov minst i de neste 50 åra.
    - Vi må peke på mulighetene og hvordan offentlig forvaltning kan bidra til et slagkraftig og konkurransedyktig Trøndelag.
    - Vi må bidra til å fokusere på samspill og samhandling, heller enn makt og motmakt.
- Ansatte i kommunene og aktører innenfor næringsliv og andre sentrale samfunnsaktører regionalt og kommunalt, må trekkes aktiv inn.
- Informasjon, formidling og kontakt med media må vies særskilt oppmerksomhet.
- Både i hver enkelt kommune og på fylkesnivå, må det settes av nødvendige økonomiske og personellmessige ressurser til å legge til rette for gode prosesser og kunnskapsgrunnlag.
- Vi må sikre et helhetlig perspektiv både i eget fylke og sammen med nabofylkene
    - Sikre parallelle løp i kommuneprosessene.
    - Sikre samordning over fylkesgrensene.
    - Prosessen blant kommunene i Trondheimsregionen er en sentral premiss for prosessen/resultatet i de andre kommunene i begge Trøndelagsfylkene.
    - Prosessen som tilrettelegges fra fylkesperspektivet, må hele tiden ha god forankring i kommunen, være kvalitetssikret og ta opp i seg behovet for endring.

6. GJENNOMFØRING

2.1 Kunnskapsgrunnlag og vurderingskriterier

Det er ikke mulig å utrede seg fram til et «rett» svar på kommunereformen. Det er imidlertid nødvendig å ha et kunnskapsgrunnlag både for å se utfordringsbildet/behovet for reform, kunne vurdere ulike alternativer for sammenslåing og se konsekvenser/muligheter av dette. Departements/fylkesnivået vil bistå kommunene med verktøy til dette, veiledere til prosessgjennomføring og verktøy til bruk i innbyggerdialog. Fylkesmennene skal vurdere å gi støtte til dette, utover det som stilles til rådighet fra sentralt hold.

Et sentralt utgangspunkt for hva man trenger kunnskaper om og hvordan situasjonen i dag og framover konkret skal vurderes i ulike kommuner, er ekspertutvalgets kriterier for god kommunestruktur. Disse er viktig for å kunne analysere/vurdere krav til robusthet i befolkningsgrunnlag, kompetanse og kapasitet, og hva som skal til for at en kommune ivaretar sine roller/oppgaveløsning:

a) <u>Kriterier for kommunene</u>

1. Tilstrekkelig kapasitet
2. Relevant kompetanse
3. Tilstrekkelig distanse
4. Effektiv tjenesteproduksjon
5. Økonomisk soliditet
6. Valgfrihet
7. Funksjonelle samfunnsutviklingsområder
8. Høy politisk deltakelse
9. Lokal politisk styring
10. Lokal identitet

b) <u>Kriterier for staten:</u>

1. Bred oppgaveportefølje
2. Statlig rammestyring

Disse kriteriene vil bli mye brukt og blir dermed sentrale i diskusjonene i Sør-Trøndelag. Kriteriene er utdypet i vedlegg 2.

6.2 Aktiviteter i prosjektet

Fase 1: Oppstartfase fram til 1. september 2014			
Tiltak	Beskrivelse	Tidspunkt	Ansvar
Etablere fylkesprosjekt	➢ Avklare roller ihht oppdragbrev fra Regjeringen ➢ Etablere prosjektorganisasjon ➢ Prosjektplan inkl. valg av tilnærming, konkretisere rammebetingelser ➢ Forberede faktagrunnlag (herunder vurdere et debatthefte og hvilke problemstillinger som ev skal utredes for mange/alle kommuner) og prosessverktøy ➢ Dialog med nabofylker om samordning av prosesser (møte med hvert enkelt fylke) ➢ Etablering av fylkeskoordineringsgruppe ➢ Forankring hos kommunene /KS (KS har styremøte 18.08, rådmannsutvalg 19.08 og fylkesmøte 26.08)	Så mye som mulig før 1. september	FM i dialog med KS KS
Oppstartskonferanse for reformarbeidet	➢ For rådmenn/ordførere/opposisjonsleder	26. august	FM i dialog med KS
Oppdragsbrev til kommunene	➢ Konkretisere oppdraget og forventningene til lokale/regionale prosesser og organisering ➢ Klargjøre tilbud om støtte fra fylkesnivået til kunnskapsgrunnlag, saksgrunnlag og selve prosessarbeidet ➢ Milepæler og framdrift	Sendes ut etter 26. august	
Dialog med kommunene	➢ Delta på forespørsel hos alle kommuner og regionråd ➢ Særskilt fokus på sikring av samordning med og innad i Trondheimsregionen	Møter juni-august 21-22/8	

Fase 2 – første dialog - fra september 2014 til februar 2015			
Tiltak	Beskrivelse	Tidspunkt	Ansvar
Etablere lokale/regionale prosesser	➢ Hver enkelt kommune forutsettes å ha en prosjektorganisasjon, bredt sammensatt politisk/administrativt og med en forankra mandat/plan for organisering/ressurser/involvering/kommunikasjon. Klargjøring av kunnskapsgrunnlag ➢ Prosessen i enkeltkommuner og hos naboer må samkjøres. ➢ Diskusjoner/prosesser skal ende ut i kommunestyrevedtak om geografisk retningsvalg, behov for kunnskap mv	September Bestilling til kommunene kommer	
Støtte til kommunene	➢ FM og KS har møter med hver enkelt kommune og vil delta i	September og oktober	

	kommunestyrer/regionråd ➢ Klargjøring av kunnskapsgrunnlag og krav til robusthet		
Forankring og orientering	➢ Klargjøre samarbeid med statsetatene ➢ Møte på fylkesplan med fagforeninger ➢ Møte med sentrale næringslivaktører	Snarest etter 26. august	
Informasjon og kommunikasjon	➢ Det må lages en kommunikasjonsstrategi inkl innbyggerdialog ➢ Eget møte med media på landsdelsnivå (Nrk og Adresseavisen)	Snarest etter 26. august	

Fase 3 – Utrednings- og utviklingsfase			
Tiltak	Beskrivelse	Tidspunkt	Ansvar
Avklaring av oppgaver for kommunene	➢ Avklaring gjennom ekspertutvalg og framlegg fra Regjeringen til Stortinget ➢ Utredninger om regionnivå foretas på nasjonalt nivå	Våren 2015	Regjeringen
Begrenset utredningsarbeid lokalt og regionalt	➢ Gjennomføre analyser/utredninger utfra kommunenes beslutninger om geografisk samarbeidsretning, samt problemstillinger som er fylkesdekkende/dekkende for mange kommuner ➢ Forberedelse av sammenslåing for kommuner som ønsker å fatte vedtak om sammenslåing allerede høsten 2015		
	➢		

Fase 4 – Beslutningsfase høsten 2015-våren 2016			
Tiltak	Beskrivelse	Tidspunkt	Ansvar
Beslutninger i kommunestyrene	➢ På grunnlag av framlagt sak om sammenslutning ➢ To faser, enten vedtak høsten 2015 eller våren 2016	Høsten 2015 og våren 2016	
	➢		

7. RAPPORTER

- Statusrapporter for fylkesprosjektet vil bli utarbeidet til fylkeskoordineringsgruppen og gjort tilgjengelig på Fylkesmannens hjemmeside.
- Sluttrapport fra Fylkesmannen høsten 2016

8. Økonomi og ressurser

➢ Fylkesmannen får tilført ressurser til en prosessveileder i hvert enkelt fylkesmannsembete i prosjektperioden. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag vil ha

en prosjektleder i dette arbeidet, men vil bruke flere interne ressurser til selve arbeidet.

- Regjeringen har satt av nasjonale midler til kommunereformen, som KS kan søke om midler fra.
- Fylkesmannen kan be Kompetansesenteret for distriktsutvikling bistå prosessveilederne.

Godkjent av KS fylkesmøte 26.08.2014

Vedlegg 1: Oppdragsbrev til Fylkesmennene

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	14/4942-2	24.06.2014

Kommunereform - Oppdragsbrev til Fylkesmannen

Regjeringen la 14. mai 2014 frem kommuneproposisjonen 2015 som inneholdt en meldingsdel om kommunereformen. I meldingsdelen beskrives viktige utviklingstrekk, mål for reformen, en plan for gjennomføringen av reformprosessen og virkemidler i reformen.

Kommunal- og forvaltningskomiteen la 12. juni frem sin innstilling (Innst. 300 S (2013–2014)) om kommuneproposisjonen 2015. Saken ble behandlet i Stortinget 18. juni. Stortingets behandling viser at det er flertall på Stortinget for en reform. Det er også bred politisk tilslutning til at det er behov for endringer i kommunestrukturen, målene for reformen, og at prosessene skal starte opp til høsten. Det er også enighet om de økonomiske virkemidlene.

Statsråden vil over sommeren invitere alle landets kommuner til å delta i prosesser med sikte på å vurdere og å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner.

Fylkesmannens rolle i kommunereformen

Regjeringen ønsker at Fylkesmannen skal ha en sentral rolle i gjennomføringen av reformen, og ser det som ønskelig at Fylkesmannen samarbeider med KS regionalt om gjennomføringen. Flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen uttrykker i Innst. 300 S (2013-2014) at de er positive til at Fylkesmennene og KS får viktige roller i reformen. Det er et mål å sørge for gode og lokalt forankrede prosesser.

Fylkesmannen har god kunnskap om hvilke utfordringer fylket har og også om de enkelte kommunenes situasjon. Dette gjør at Fylkesmannen vil være godt egnet som tilrettelegger og koordinator i de prosessene som skal gjennomføres lokalt/regionalt. Departementet ønsker at det tidlig blir tatt kontakt med KS regionalt for å drøfte og avklare hvordan samarbeidet skal

Postadresse
Postboks 8112 Dep
NO-0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
http://www.kmd.dep.no/

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 858

Kommunalavdelingen

Saksbehandler
Erna Øren
22 24 72 18

være gjennom reformperioden, og at Fylkesmannen og KS regionalt finner fram til en hensiktsmessig form på og innhold i dette samarbeidet.

Noen kommuner har allerede satt i gang prosesser med sine nabokommuner. I disse tilfellene bør Fylkesmannen gjøre seg kjent med prosessene og tilby støtte om det skulle bli uttrykt ønske om det. Fylkesmannens oppgave er å vurdere helheten i regionen og også se til at det legges opp til at de igangsatte prosessene avsluttes innen våren 2016.

Departementet gjør oppmerksom på at også lokale spørsmål om grensejusteringer må tas opp i de prosessene som nå starter opp, og ikke tas som egne prosessløp slik det har vært vanlig å gjøre. Også deling av kommuner kan komme opp som spørsmål, og departementet vil peke på at grenser kan trekkes på nytt. Fylkesmannen må også legge til rette for prosesser på tvers av fylkesgrenser der det er ønske om det. Det er derfor viktig at Fylkesmennene etablerer kontakt og samarbeider med nabofylkene.

Videre må Fylkesmannen i fylker som har kommuner i det samiske forvaltningsområdet ta kontakt med Sametinget for å orientere om arbeidet og de prosesser som blir satt i gang. Hvordan prosedyrene videre vil bli i de samiske forvaltningsområdene må ses i lys av hvilke sammenslåingsalternativ som etter hvert blir aktuelle.

Departementet vil peke på at flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen understreker at "*det er viktig at alle kommunar gjennomfører lokale prosessar knytt til kommunereforma og melder tilbake innan fristen*". Videre understreker flertallet at " *Fylkesmennene må fylgje opp dei kommunane som ikkje på eige initiativ tar nødvendig lokal leiarskap*".

Embetsoppdraget til Fylkesmannen for 2014 vil bli justert i tråd med dette brevet.

Prosessveileder

Departementet vil gi økonomisk støtte til en prosessveileder i hvert enkelt fylkesmannsembete fra 1. september 2014. Prosessveilederen skal bidra til å god koordinering og tilrettelegging av prosessene. Fylkesmannen vil ha arbeidsgiveransvaret for denne stillingen.
Med forbehold om Stortingets godkjenning, vil departementet videreføre støtten til stillingen også i 2015 og 2016. For 2014 vil hvert enkelt embete få en bevilgning tilsvarende kr 300 000 og departementet vil i løpet av august sende fylkesmannsembetene et fullmaktsbrev.

Fylkesmannen kan be Kompetansesenteret for distriktsutvikling bistå prosessveilederne med erfaringer fra tidligere sammenslåinger og råd når det gjelder organisering av de lokale prosessene.

Verktøy i prosessene

Departementet vil legge til rette for et alternativ til de lokale utredningene som vanligvis gjennomføres når kommuner ønsker å vurdere sammenslåing. Det er de siste årene arbeidet med å gjøre informasjon om kommunene tilgjengelig på departementets hjemmesider (regjeringen.no/kommunedata). Denne informasjonen vil departementet arbeide videre med, slik at kommunene her kan finne oversikter over bl.a. befolkningsutvikling, arbeidskraftbehov

innen ulike sektorer, nøkkeltall for økonomi og tjenesteproduksjon, pendlingsdata for egen kommune og for regionen den tilhører. Med dette som grunnlag, vil kommunene lage et utfordringsbilde for seg og aktuelle sammenslåingskandidater. Disse dataene kan suppleres med informasjon kommunen innhenter om egen virksomhet, som for eksempel hvilke interkommunale samarbeider de inngår i, oversikter over fagmiljøer (kapasitet og kompetanse) mv.

Departementet vil lage en veileder til kommunene om hvordan de kan starte opp prosessene med å lage seg et utfordringsbilde, herunder bruk at nettsidene. Veilederne vil også inneholde råd og tips for hvordan en kan tilrettelegge for en god prosess, bl.a. om hvordan en kan involvere innbyggerne.

Disse verktøyene vil også være til støtte for arbeidet til prosessveilederen, og vi tar sikte på at dette skal være klart tidlig høsten 2014. Departementet vil i løpet av høsten arrangere en samling for prosessveilederne m.fl.

Et flertall i kommunal- og forvaltningskomiteen understreket "*at det er eit utredningsansvar for alle kommunar*". Departementet forstår dette slik at alle kommuner skal gå gjennom prosessen med å diskutere og vurdere sammenslåing, samt gjør vedtak innen våren 2016.

Departementet mener at verktøyene vi utarbeider vil kunne erstatte de tradisjonelle utredningene og vil fra nå av ikke gi særskilt støtte til nye utredninger. Dersom enkeltkommuner skulle ønske å utrede helt spesielle problemstillinger, kan Fylkesmannen vurdere å gi støtte til dette gjennom skjønnsmidlene.

Kommunene vil få dekket kr 100 000 til utgifter knyttet til informasjon og folkehøring, jf. inndelingslova § 10. Kommunene kan selv avgjøre hvordan de vil høre innbyggerne. Departementet vil utarbeide et spørreskjema som kommunene vil få tilbud om å bruke i høringen av innbyggerne. Departementet vil forenkele rutinene og utbetale kr 100 000 til kommuner som går gjennom prosessen og som gjør kommunestyrevedtak om hvordan kommunen ønsker å gå videre, innen 2016. Departementet vil i statsbudsjettet for 2015 beskrive hvordan disse pengene skal utbetales.

Fylkesmannens oppsummering og vurdering av prosessene

Departementet legger opp til to ulike løp for kommunene. For kommuner som har startet prosessene tidlig og gjør kommunestyrevedtak innen høsten 2015, vil departementet legge til rette for at sammenslåing skal kunne vedtas på nasjonalt nivå senest i løpet av våren 2016 gjennom en kongelig resolusjon. Et nasjonalt vedtak forutsetter at de kommunale vedtakene er likelydende i de aktuelle kommunene. Dernest må departementet vurdere om den foreslåtte sammenslutningen er i tråd med hovedmålene for reformen.

Kommunale vedtak som ikke er i tråd med målene i reformen, eller hvis det er vedtak om sammenslåing som medfører at mer enn en kommune må flyttes til et nytt fylke, kan ikke avgjøres ved konglig resolusjon. Disse vedtakene må da vente til departementet fremmer en proposisjon om en helhetlig kommunestruktur våren 2017.

Kommunene skal fatte kommunestyrevedtak innen sommeren 2016, og disse skal meldes inn via Fylkesmannen. I tillegg skal Fylkesmannen på selvstendig grunnlag gjøre en vurdering av de samlede kommunestyrevedtakene der det legges vekt på helheten i regionen og fylket. I Fylkesmannens tilbakemelding til departementet bes det om at det blir gjort en vurdering om vedtakene er i tråd med hovedmålene i reformen, jf. kap. 4 i kommuneproposisjonen for 2015.

Rapportering

Siden embetsledelsen forutsettes å spille en viktig rolle i reformarbeidet, vil fylkesmannsmøtene være en viktig arena for dialog og erfaringsutveksling mellom embetene om status, utviklingstrekk og virkemiddelbruk mv.

Departementet vil også kunne trenge hyppigere oppdateringer om utviklingen gjennom 2015 og våren 2016 enn det årsrapporten for hhv 2014 og 2015 gir uttrykk for og det fylkesmannsmøtene gir anledning til.

Departementet arbeider for å få på plass en form for følgeevaluering av prosessene i kommunereformen. Slik kan departementet bli holdt orientert om status og viktige nye utviklingstrekk, bruk av prosessveilederen og nye prosessuelle grep underveis. Samtidig legges det til rette for dialog, læring og erfaringsutveksling underveis i prosessen mellom fylkesmannsembetene og mellom embetene og de mest sentrale aktørene i fylket. En følgeevaluering kan helt eller delvis erstatte rapporteringskrav (jf. Økonomireglementet).

Rapporteringskravene i årsrapporten og ivaretakelse av eventuelle løpende rapporteringsbehov må ses i sammenheng med den følgeevalueringen man får på plass. Dette vil kunne ha overføringsverdi til andre områder.

Med hilsen

Sølve Monica Steffensen e.f.
ekspedisjonssjef

Hans Petter F. Gravdahl
avdelingsdirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Godkjent av KS fylkesmøte 26.08.2014

Vedlegg 2: Ekspertutvalgets kriterier

1. Tilstrekkelig kapasitet

   Kommunene må ha en tilstrekkelig kapasitet både faglig og administrativt for å kunne løse oppgavene på en effektiv og god måte. Tilstrekkelig kapasitet henger nært sammen med tilgang til relevant kompetanse. Å få én stilling med god fagkompetanse vil ikke gi grunnlaget for et godt fagmiljø. Til det trenger man også kapasitet til å behandle en viss mengde saker, ha god kontroll og oversikt, og til å utvikle fagområdene.

2. Relevant kompetanse

   I tillegg til tilstrekkelig kapasitet, er også relevant kompetanse avgjørende for å sikre sterke fagmiljøer og en god administrasjon. Dette innebærer også at det må være en bredde i kompetansen. Manglende kapasitet og kompetanse er også fremhevet som utfordringer for at kommunen skal ivareta sine roller som samfunnsutvikler og myndighetsutvikler. Innenfor kommunens rolle som demokratisk arena kan en kommunal administrasjon med kompetanse og kapasitet til å utarbeide gode beslutningsgrunnlag for de folkevalgte bedre den politiske styringen og utnytte det lokalpolitiske handlingsrommet. Av hensyn til lokaldemokratisk styring er det avgjørende at kommunen selv kan sikre tilstrekkelig kapasitet og kompetanse og ikke er avhengig av samarbeid eller hjelp fra andre.

3. Tilstrekkelig distanse

   Kommunene må ha en slik størrelse at det er tilstrekkelig distanse mellom saksbehandler og innbyggerne. Dette for å sikre likebehandling og at det ikke tas utenforliggende hensyn i myndighetsutøvelsen, samt at innbyggerne sikres de rettigheter de har etter loven. I tillegg skal habilitetsreglene sikre tilliten til kommunene og beskytte den enkelte saksbehandler mot utidig press.

4. Effektiv tjenesteproduksjon

   Større kommuner vil legge bedre til rette for økt rammestyring fra statens side og dermed økt mulighet for å tilpasse tjenestetilbudet til lokale forhold. Større kommuner kan gi bedre utnyttelse av potensielle stordriftsfordeler. Bosettingsmønsteret i kommunen og hensynet til innbyggernes ønske om nærhet til tjenestene kan gjøre det vanskelig å hente ut stordriftsfordeler på alle tjenester i kommunen. Men det vil trolig være effektiviseringsgevinster på enkelte områder – slik som i den overordnede styringen og planleggingen i sektoren.

5. Økonomisk soliditet

   En viktig forutsetning for at kommunene skal kunne tilby sine innbyggere gode velferdstjenester er at kommunene har god kontroll på økonomien og kan håndtere uforutsette hendelser. Kommuner med sunn økonomi, som sørger for å ha et økonomisk handlingsrom, kan i større grad håndtere uforutsette hendelser uten at det får direkte konsekvenser for tjenestetilbudet til innbyggerne. Små kommuner er mer sårbare enn større kommuner i slike situasjoner, fordi de har et mindre budsjett å omdisponere innenfor.

6. Valgfrihet

   Innbyggerne vil i større grad kreve flere valgalternativer innenfor tjenestene. Større kommuner kan tilby en større bredde i tilbudet til sine innbyggere, som vil være vanskelig å tilby i små kommuner.

7. Funksjonelle samfunnsutviklingsområder

   Kommunene må ha en inndeling som er mest mulig funksjonell for de områder det er nødvendig å se i sammenheng for å sikre helhetlige løsninger, særlig på areal- og transportområdet. De siste tiårene har det vært en vedvarende regional integrasjon gjennom pendling og tettstedsutvikling, slik at kommunene i stadig mindre grad utgjør en funksjonell enhet. Denne utviklingen vil fortsette. Særlig i byområder gjør behovet for mer funksjonelle samfunnsutviklingsområder at kommunene bør vurdere sammenslåing. Erfaring tilsier at kommunene hver for seg har sterke insentiver for å ivareta egne behov og at de felles løsningene ikke blir optimale, verken i planleggingen eller i implementeringen av planene. I mindre sentrale strøk vil kriterier som kapasitet og kompetanse om samfunnsutvikling være viktigere når kommunesammenslåing skal vurderes.

8. Høy politisk deltakelse

   Det er viktig å ha et aktivt lokaldemokrati med valgmuligheter både i forbindelse med stemmegivningen og at innbyggerne har mulighet til å få sin stemme hørt mellom valgene. Større kommuner legger i dag i større grad til rette for deltakelse mellom valgene, og de har oftere ulike former for medvirkningsorgan. På noen indikatorer scorer de minste kommunene høyest – valgdeltakelsen ved lokalvalg er størst i de minste kommunene og flere innbyggere i små kommuner har vært i kontakt med ordfører enn i større kommuner. Men analyser viser at for noen av disse indikatorene har resultatet mer å gjøre med kjennetegn ved innbyggerne enn at kommunen er liten.

9. Lokal politisk styring

   Det er avgjørende for lokal politisk styring at den kommunale administrasjonen har nødvendig kompetanse og kapasitet til å utarbeide gode beslutningsgrunnlag for de folkevalgte. Kommunene bør ha mulighet for en hensiktsmessig lokal organisering og prioritering, og ikke være nødt til å organisere sin tjenesteproduksjon i interkommunale ordninger for å levere lovpålagte velferdstjenester.

10. Lokal identitet

    Det er etter utvalgets vurdering to dimensjoner som spiller inn på dette området, og som kommunene bør vurdere i spørsmålet om sammenslåing: opplevd tilknytning til et område og felles identitet med andre områder. Antakelsen om at noe av dagens nærhet vil forsvinne ved større kommuner, enten det gjelder til kommunehuset, lokalpolitikerne eller tjenester, vil med stor sannsynlighet bli opplevd som problematisk og utfordrende av de berørte innbyggerne. En slik opplevelse vil kunne bli forsterket dersom dagens politiske og administrative system ikke tilpasses nye forutsetninger. Resultatet vil kunne bli et svekket lokalt demokrati. Utvalget tar også som utgangspunkt at det vil være lettere å gjennomføre sammenslåinger med kommuner som i stor grad opplever å ha interkommunal identitet, enn mellom kommuner som ikke har det.

11. Bred oppgaveportefølje

Utvalget mener at det er sentralt at kommunene fortsatt har ansvar for en bred oppgaveportefølje. Utvalget tar til følge signalene fra regjeringen om at nye robuste kommuner skal tilføres flere oppgaver, og mener i utgangspunktet at flere oppgaver under lokalpolitisk kontroll vil kunne styrke lokaldemokratiet. Etter utvalgets oppfatning er imidlertid det sentrale for kommunens ivaretakelse av sin rolle som demokratisk arena at kommunene allerede i dag ivaretar betydningsfulle oppgaver.

12. Statlig rammestyring

Etter utvalgets vurdering er det viktig at den statlige styringen blir avpasset slik at det lokale demokratiske handlingsrommet tillater at lokale preferanser i størst mulig grad blir bestemmende for hvordan tildelte oppgaver ivaretas, og for fordelingen av ressurser mellom ulike oppgaver. En kommunestruktur med større og mer robuste kommuner vil etter utvalgets vurdering redusere dagens behov for detaljert statlig styring.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Jon Birger Johnsen	**Arkiv:**	
Arkivsaksnr.:	14/594		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet Eldrerådet Formannskapet Kommunestyret

2. GANGS BEHANDLING - GODKJENNING AV PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2015 - 2027

Vedtak:
Forslag til vedtak:
Frøya kommunestyre fastsetter «Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel Frøya kommune 2015 – 2027» med følgende endringer:

1. I kolonnen for utfordringer under punkt 7.3, innsatsområde; Samfunn, tas «*Trafikksikkerhet*» med som et eget punkt.
2. I kolonnen for utfordringer under punkt 7.3, innsatsområde; Samfunn, tilføyes følgende punkt: «*Fokus på tiltak som øker trafikksikkerheten.*»
3. Helt til slutt i kapittel 2.3 tilføyes følgende: «*Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2011, og er ikke foreslått rullert i inneværende kommunestyreperiode. Kommende planstrategi må ta stilling til når kommuneplanens arealdel skal rulleres.*»
4. Avsnittet om «*Felles fylkesplan for Trøndelag*» under punkt 3.2, tas bort.
5. Det tas inn et avsnitt om «Regional Strategi for Arealbruk 2014 – 2024», under punkt 3.2.
6. Under punkt 3.2 tilføyes referansen www.rostrondelag.no som fotnote. I punkt 7.3, i kolonnen for innsatsområde samfunn, under *utfordringer* tilføyes følgende: «*Den kommende rulleringen av Risiko og Sårbarhetsanalysen for Frøya vil identifisere utfordringer knyttet til dette. De overordnede føringene må innarbeides i den kommende samfunnsdelen til kommuneplanen.*» Følgende tilføyes tilsvarende under *muligheter*: «*Den kommende rulleringen av Risiko og Sårbarhetsanalysen for Frøya vil identifisere muligheter knyttet til dette. De overordnede føringene må innarbeides i den kommende samfunnsdelen til kommuneplanen.*»
7. I punkt 7.3 under innsatsområde «samfunn» tilføyes det et eget punkt under muligheter: «*Det utarbeides en helhetlig strategi for fritidsbebyggelse.*»
8. I punkt 7.3 under innsatsområde «samfunn» tilføyes det et eget punkt under «utfordringer»: «*Vil satsningen på å styrke sentrumsutviklingen på Sistranda gå på bekostning av grendene/ øyrekka?*». I samme punkt under «muligheter» tilføyes følgende punkt: «*Hvordan styrke grendene/ øyrekka samtidig med at sentrum styrkes?*»

9. I punkt 7.3 for innsatsområde «næring», under «utfordringer» tilføyes: «*Interessekonflikter knyttet til bruk av arealressurser i sjø (akvakultur, farled, fiske, fritid, turisme, og vern). En økt utvikling innenfor akvakultur, vil forsterke dette.*» Under muligheter tilføyes følgende: « *Avklare interessekonflikter i sjø på et overordnet nivå.*»
10. I punkt 7.3 for innsatsområdet «samfunn», under utfordringer tilføyes: «*Befolkningsveksten på Frøya er skjevt fordelt – Øyrekka trues av avfolkning!*» Under muligheter tilføyes: «*Fokus på tiltak i øyrekka for å snu den negative befolkningsutviklingen.*»

Vedlegg:

1. Uttalelse fra Kystverket, datert 2.7.14.
2. Uttalelse fra Statens vegvesen, datert 14.7.14.
3. Uttalelse fra Sør-Trøndelag Fylkeskommune, datert 15.08.14.
4. Uttalelse fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, datert 15.08.14.
5. Uttalelse fra Sjønhals Kretslag, datert 18.8.14
6. Uttalelse fra Eldrerådet, saknr 14/14, møtedato 18.8.14.
7. Høringsversjon; Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel Frøya kommune 2015-2027.
8. 2. Høringsutkast (De foreslåtte endringene er tatt inn. Disse er gulet ut).

Saksopplysninger:

Kommunal planstrategi for Frøya kommune har vedtatt revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

<u>Formålet med kommuneplanens samfunnsdel:</u>

Kommuneplanens samfunnsdel skal være en langsiktig plan som forteller oss hvordan vi skal skape et best mulig samfunn for oss og for de som kommer etter oss. Planen skal ha en bred samfunnsmessig tilnærming og skal trekke de lange linjene for å oppnå ønskede målsettinger. Langsiktige utfordringer skal belyses spesielt og planen skal vise hvordan vi har tenkt å møte disse. Planen vil fungere som styringsverktøy for kommunen sin helhetlig planlegging og vil danne grunnlaget for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Styringsverktøyet skal bidra til økt forutsigbarhet og tydelighet i dialogen med omverdenen, både lokalt og regionalt. Samfunnsdelen skal ha et planperspektiv på minimum 12 år, men bør også ta for seg utviklingstrekk som strekker seg utover dette. Samfunnsdelen skal også ha en handlingsdel som angir hva som skal prioriteres av tiltak i de 4 første årene av planperioden. Handlingsdelen skal revideres årlig.

<u>Føringer for planarbeidet:</u>

Plan og bygningsloven (PBL)

Kap.4 – Planprogram

Som grunnlag for kommuneplanarbeidet skal det utarbeides et planprogram. Planprogrammet utarbeides som et ledd i oppstart og varsling av kommuneplanarbeidet, og skal ligge til grunn for det videre arbeidet med planen. Hensikten med planprogrammet er «*å gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltagere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer*

som vil bli vurdert og behovet for utredninger» (§ 4-1). Planprogrammet skal sikre tidlig medvirkning om sentrale trekk ved planen. I høringsperioden for planprogrammet (minimum 6 uker) åpnes det for innspill til innholdet i kommuneplanen.

Kap. 11 – Kommuneplan:
Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale mydigheter til grunn.
Plan- og bygningsloven legger de ytre rammene for hvordan planprosessen skal foregå. Den har blant annet bestemmelser for hvilke krav som stilles til medvirkning og hvilken høringsprosess planen skal ha. Det er ikke satt noen direkte krav om hvilket innhold planen skal ha, men at «*samfunnsdelen skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon*».

Samfunnsdelen skal «*ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplan etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen*».

Statlige og regionale føringer:
Planarbeidet må forholde seg til en rekke føringer og retningslinjer fra statlige og regionale myndigheter, som må legges til grunn i det videre arbeidet.

Frøya Formannskap vedtok i sak 14/ 594 å varsle oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel for 2015 – 2017 og forslag til planprogram ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn. Høringsfristen ble satt til 18.08.2014. Saken ble annonsert 23.06.14 i henhold til plan- og bygningslovens krav, og utsendt til berørte parter i brev 26.06.14 og per mail 30.06.14.

Det kom inn totalt 6 innspill/ merknader til planprogrammet:

Høringspart	**Merknad/ innspill**	**Rådmannens vurdering/ kommentar**
Kystverket	*«Kystverket har ingen merknader til forslag til planprogram, men ber om å bli holdt orientert om den videre planprosessen.»*	Kystverket vil på lik linje med andre myndigheter bli holdt orientert i planprosessen.
Statens vegvesen	*«… Vi savner at kommunen i sin plan nevner det å etablere gang- og sykkelveier på veistrekninger som har stor trafikkmengde, i sammenheng med stimulering til boligbygging…»*	Dette fokuset bør innarbeides i punkt 7.3 under tema «samfunn». (1 og 2)
	«Vi anbefaler Frøya kommune om å utvikle en trafikksikkerhetsplan som må inneholde de nødvendige vurderinger og ivareta eventuelle forholdsregler.»	Det jobbes med å ferdigstille en trafikksikkerhetsplan for Frøya i løpet av oktober 2014.
Sør-Trøndelag Fylkeskommune	*«Under pkt 2.3 formål med planarbeidet står det bl.a. at… ønsket samfunnsutvikling skal være styrende for hvordan arealressursene brukes. Samfunnsdelen til kommuneplanen vil derfor ha en sentral plass når arealdelen til*	Det sittende kommunestyret etter valget i 2015 må ta stilling til dette gjennom planstrategien som skal være vedtatt senest ett år etter at

	kommuneplanen skal rulleres.» *«Lenger oppe sies det om arealdelen… skal ikke rulleres i denne omgang. Det er greit, men en kort begrunnelse om hvorfor – hadde gjort seg, eller kanskje aller helst et par ord om når kommunen ser for seg en slik rullering. Dette er så langt vi kan se heller ikke nevnt i den kommunale planstrategien.»*	det nye kommunestyret er satt. Teksten under punkt 2.3 kan endres for å klargjøre dette. (3)
	«Regional planstrategi 2013-2015 *erstatter «Felles fylkesplan 2009-2012»… Avsnittet om Felles fylkesplan på side 8 kan dermed utgå.»*	Avsnittet om Felles fylkesplan tas bort. (4)
	«Regional Strategi for Arealbruk *ble vedtatt av fylkestinget 17.6.2014 og bygger på Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og gir en oversikt over viktige gjeldende føringer og prinsipper når det gjelder arealbruk.»* *«I tråd med den nasjonale politikken er det et mål å bidra til bolyst og næringsutvikling i et bærekraftig Sør-Trøndelag. Strategien er ikke juridisk bindende, men gir føringer for fylkeskommunens politikk og signaler til andre aktører.»*	Det tas inne et avsnitt om «Regional Strategi for Arealbruk», som plasseres under kapitlet 3.2; Regionale føringer. (5)
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	***Samfunnssikkerhet:*** *Det er bra at kommunen har satt av et eget punkt til risiko og sårbarhet i kommuneplanen. Det er viktig å forankre den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen til kommunen også i kommuneplanens samfunnsdel. I den omhandlende delen er det kun vist til Fylkesmannen og ROS Trøndelag. Planen det vises til har en annen referanse enn oppgitt. Korrekt nettadresse er www.rostrondelag.no. Dette punktet i samfunnsdelen burde tatt for seg kommunens ROS-analyse og hvordan kommunen ser for seg utfordringer for egne innbyggere samt hvordan kommunen ser på og kunne være tilstede for innbyggerne i gitte senarioer. Det bør også være en sammenheng mellom Fylkets ROS-analyse og kommunens ROS-analyse.* *Det savnes i avsnittet en synliggjøring av de strategier kommunen har lagt for å redusere risiko og sårbarheter som kommer av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen kommunen skal ha, samt hvilke utfordringer kommunen identifiserer som størst. Innholdet i avsnittet synes ikke å gjenspeile kommunens helhetlige arbeid med risiko og sårbarhet.*	Referansen til nettadressen tilføyes. Frøya kommune er i ferd med å rullere eksisterende ROS-analyse. Denne ble sist vedtatt i 2010. De overordnede føringene for den kommende ROS-analysen vil bli innarbeidet i samfunnsdelen til kommunplanen. Teksten i punkt 7.3 under tema samfunn endres for å klargjøre dette. (6)
	Landbruk og bygdeutvikling *I planprogrammet er det fokus på Frøya som*	Innarbeides i kommuneplanens

	næringskommune, herunder satsing på reiseliv og ivaretagelse av landbruksnæringen. Det er en utfordring for husdyrbruket på Frøya å ta vare på melkeproduksjonen, men samtidig er kommunen stor på villsau. Samlet sysselsetting og omsetning viser at lammekjøttproduksjon er viktig innen jordbruksproduksjon. Frøya har videre en god andel økologisk jordbruksareal og økologisk sauehold. Fylkesmannen mener det er viktig at samfunnsdelen har fokus på dette og tar opp fremtidig jordbruksproduksjon og satsing på økologisk landbruk. Videre vil samarbeid mellom reiseliv, friluftsliv og landbruk være viktig.	samfunnsdel.
	Miljøvern: *For Frøya kommune vil vi anbefale at det utarbeides en friluftslivsplan. I tillegg bør det utarbeides en helhetlig strategi for fritidsbebyggelse basert på kunnskap om hva kommunen har av friluftsareal (bl.a tilgjengelig strandsone, tettstedsnære friområder m.m.). Når det gjelder strandsone/ kystsone er det laget en interkommunal kystsoneplan der Frøya er med. Planen tar ikke for seg utbygging til bolig- og fritidsformål. Fylkesmannen anbefaler at det i forbindelse med rullering av arealdelen gjøres en helhetlig kartlegging av strandsonen for å se på hva som er nedbygd, hva som er tilgjengelig for allmenheten og hva som ikke er tilgjengelig på grunn av privatisering, landbruk, topografi m.m. Først da er det mulig å legge til rette for en helhetlig, kunnskapsbasert strandsoneforvaltning som omhandler både bruk og vern.*	Eksisterende friluftslivsplan: «*Kommunedelplan for Friluftsliv i Frøya kommune*» er fra 1995. I gjeldende planstrategi ble denne foreslått rullert i 2012/ 2013. Dette er ikke gjennomført, og bør derfor prioriteres. Som et ledd i arbeidet med samfunnsdelen til kommuneplanen bør det utarbeides en helhetlig strategi for fritidsbebyggelse, som fylkesmannen påpeker. (7) En helhetlig kartlegging av strandsonen slik fylkesmannen foreslår, vil bli vurdert i forkant av rulleringen av kommuneplanens arealdel.
Sjønhals Kretslag	*«Styret i Skjønhals Kretslag har sett gjennom planprogrammet og har merket seg bl.a. de 4 satsningsområder.* *«Vi mener at også «BOSETTING/ BOSETTINGSMØNSTER» må være med her og ber om at dette tas inn.* *Vi imøteser senere behandling av selve samfunnsdelen i kommuneplanen for 2015/ 2027.»*	Med dette så ønsker Sjønhals Kretslag å sette fokus på at det skal være mulig for alle som ønsker det, å bosette seg i utkantene på Frøya. I dette ligger et ønske om at også grendene rundt omkring på Frøya utvikles i takt med resten av samfunnet. Gjennom dette planarbeidet kan vi dermed forsøke å avklare hvordan Frøya kan styrke sin sentrumsutvikling, uten at dette går på bekostning av grendene. (8)
Eldrerådet	*«Eldrerådet ber om at også «Bosetting» tas inn i de 4 temaområdene i planprogrammet. Vi*	Eldrerådets uttalelse sikter til det samme som omtales

	imøteser senere behandling av selve samfunnsdelen i Kommuneplanen for 2015 – 2027.»	under uttalelsen fra Sjønhals Kretslag. Sentrumstvikling må ikke gå på bekostning av grendene. Er det en utfordring/ trussel for grendene at vi satser på sentrumsutvikling? (8)

Prosjektgruppa har også gjennomgått høringsforslaget, og har følgende innspill:

1. Innsatsområdet «Beredskap»fjernes fra fokusområde Natur, Miljø og Klima. Dette erstattes av et eget punkt som går på rullering av ROS-analyse under innsatsområde samfunn (pnkt 6 i forslag til vedtak).
2. I punkt 7.3 for innsatsområde «næring», under «utfordringer» bør det nevnes interessekonflikter knyttet til bruk av arealressurser i sjø (fiske, akvakultur, turisme, farleder, vern). Under «muligheter» bør det tilføyes; «*Avklare interessekonflikter i sjø på et overordnet nivå.*» (pnkt 9 i forslag til vedtak).
3. I punkt 7.3 for innsatsområdet «samfunn», under utfordringer bør det nevnes: «*Befolkningsveksten på Frøya er skjevt fordelt – Øyrekka trues av avfolkning!*» Under muligheter bør det tilsvarende nevnes: «*Fokus på tiltak i øyrekka for å snu den negative befolkningsutviklingen.*» (pnkt 10 i forslag til tiltak).

Vedleggene 1- 6 består av uttalelsene som er kommet inn. Vedlegg 7 er høringsforslaget til planprogrammet. I vedlegg 8 er de endringene som er foreslått satt inn (merket med gult), slik at man kan få et inntrykk av hvordan dokumentet vil bli, dersom de foreslåtte endringene vedtas.

Vedlagte planprogram er utarbeidet i tråd med kravene i PBL § 4-1 og følger opp kommunal planstrategi for Frøya kommune. Rådmannen anbefaler at Frøya kommunestyret fatter vedtak om stadfesting av planprogram for kommuneplanens samfunnsdel for 2015 – 2017 under forutsetning av at planprogrammet endres i henhold til innstillingens punkter.

142
JBJ

317-14
3726/14
14/594-4

KYSTVERKET
MIDT-NORGE

Frøya kommune
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Att: Jon Birger Johnsen

Deres ref.:	Vår ref.:	Arkiv nr.:	Saksbehandler:	Dato:
	2014/3171-2	413.2	Jan Roar Gidske	02.07.2014

Uttalelse – 14/594 - Utlegging til offentlig ettersyn - Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 - Frøya kommune - Sør-Trøndelag fylke

Vi viser til deres brev av 30.06.2014 vedrørende høring av planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 for Frøya kommune, med høringsrist 18.08.2014.

Kort om Kystverkets ansvar

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning og sjøverts samferdsel. Etaten er et forvaltningsorgan underlagt Samferdselsdepartementet, og har det faglige ansvaret for sikkerhet og fremkommelighet i norske farvann og havner.

Kystverket skal sikre god fremkommelighet, trygg ferdsel, og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet, samt effektiv og sikker sjøtransport og havnevirksomhet.

Kystverket skal ivareta nasjonale interesser og føringer i blant annet:

- Lov av 17. april 2009 nr. 19 om havner- og farvann (havne- og farvannsloven).
- Ot.prp. nr. 75, (2007-2008) om lov om havner- og farvann.
- Losloven, og tilhørende forskrifter.
- Nasjonal transportplan 2014-2023 St. meld nr. 26 (2012-2013).
- Kystverkets handlingsprogram 2010-2019.
- St. meld. nr. 14 (2004-05) På den sikre siden – sjøsikkerhet og oljevernberedskap.
- St. meld. nr. 43 (1998-99) Vern og bruk i kystsonen (FKD)
- St. meld. nr. 46 (1996-97) Havner- og infrastruktur for sjøtransport (FKD)
- Kystverket – en nasjonal etat for sjøsikkerhet, beredskap og sjøtransport. Mål Og strategier.

For å ivareta sjøsikkerheten i norske farvann, har Kystverket etablert en omfattende infrastruktur og maritime tjenester. Den fysiske infrastrukturen består av fyr, sjømerker, skilting, etablering og utbedring av farleder og fiskerihavner.

De maritime tjenestene omfatter blant annet lostjenesten, utstedelse av farledsbevis, trafikkovervåking og trafikk kontroll, elektroniske navigasjonshjelpemidler, meldings- og informasjonstjenester (is-, bølge-, strøm- og vindvarsling samt navigasjonsvarsler).

Kystverket har også ansvaret for statens beredskap mot akutt forurensing, og havnesikkerhet i norske havner med internasjonal trafikk (ISPS).

Midt-Norge - Plan- og kystforvaltningsavdelingen

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon: Telefaks: Bankgiro:	+47 07847 +47 70 23 10 08 7694 05 06766	Internett: E-post: Org.nr.:	www.kystverket.no post@kystverket.no NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Merknader

Kystverket har ingen merknader til forslag til planprogram, men ber om å bli holdt orientert om den videre planprosessen.

Med hilsen

Børre Tennfjord
avdelingssjef

Jan Roar Gidske
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

17/7-14
142
JBJ
3954/14
14/594-5

Statens vegvesen

Frøya kommune
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Behandlende enhet:	Saksbehandler/innvalgsnr:	Vår referanse:	Deres referanse:	Vår dato:
Region midt	Marthe Fjellheim -	2014/084847-002	JBJ/3586	14.07.2014

Uttalelse - Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2015 - 2027 - Frøya kommune

Vi viser til oversendt planmateriale, datert 26.06.2014.

Vi ser at folkehelse er gitt en del fokus i planen, både med mål om aktive innbyggere, tidlig innsats og forebygging av helseproblemer blant barn og unge. Trygge trafikkløsninger for myke trafikanter er både et folkehelse- og trafikksikkerhetstiltak. Vi savner at kommunen i sin plan nevner det å etablere gang- og sykkelveier på veistrekninger som har stor trafikkmengde, i sammenheng med stimulering til boligbygging. I tillegg til fysiske tiltak finnes også muligheter til å knytte seg til prosjekter hvor man kan søke om midler til forebyggende og holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeid.

Statens vegvesen ønsker at kommunene skal styrke det lokale skade- og ulykkesforebyggende arbeidet, med spesielt fokus på trafikksikkerhet. I henhold til Folkehelseloven §§ 5, 6 og 7 har kommunen plikt til å identifisere folkehelseutfordringer, samt fastsette strategier for eventuelle nødvendige tiltak. Forholdet til trafikkulykkessituasjonen kommer inn under dette. I den forbindelse vil vi vise til trafikksikkerhetsplanen for Sør-Trøndelag, der kommunenes folkehelsearbeid er fyldig omtalt:

http://opengov.cloudapp.net/Meetings/stfk/AgendaItems/Details/224333

Som et ledd i regjeringens nasjonale strategi for forebygging av ulykker som medfører personskade 2009-2014 (http://regjeringen.no/) bør ulykkesforebyggende arbeid derfor være et tema i kommuneplanens samfunnsdel.

Vi anbefaler Frøya kommune om å utvikle en trafikksikkerhetsplan som må inneholde de nødvendige vurderinger og ivareta eventuelle forholdsregler.

Postadresse
Statens vegvesen
Region midt
Fylkeshuset
6404 Molde

Telefon: 02030
Telefaks: 71 27 41 01
firmapost-midt@vegvesen.no

Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Prinsensgate 1
7013 TRONDHEIM

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Landsdekkende regnskap

9815 Vadsø
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Plan- og trafikkseksjonen
Med hilsen

Erik J. Jølsgard
seksjonssjef

Marthe Fjellheim

Kopi: Sør-Trøndelag fylkeskommune, enhet for regional utvikling

SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE
REGIONAL UTVIKLING - AREAL OG MILJØ

FRØYA KOMMUNE	Mottatt: 18/8-14
Arkiv: 142	Rnr: 4340/14
Saksbeh: JBJ	Jnr: 14/594-9
Kassasjon:	Bevar

Frøya kommune
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Vår referanse	Deres referanse	Dato
201411074-3	14/594	15.08.2014

Vedr planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 - Frøya kommune

Deres oversendelse av 26.06.2014. Det er et grundig og godt planprogram Frøya kommune har laget. Sør-Trøndelag fylkeskommune har følgende kommentarer:

Under pkt 2.3 formål med planarbeidet står det bl.a at ... ønsket samfunnsutvikling skal være styrende for hvordan arealressursene brukes. Samfunnsdelen til kommuneplanen vil derfor ha en sentral plass når arealdelen til kommuneplanen skal rulleres.

Lenger oppe sies det om arealdelen ... skal ikke rullers i denne omgang. Det er greit, men en kort begrunnelse om hvorfor - hadde gjort seg, eller kanskje aller helst et par ord om når kommunen ser for seg en slik rullering. Dette er så langt vi kan se heller ikke nevnt i den kommunale planstrategien.

Regional planstrategi 2013- 2015 erstatter «Felles fylkesplan 2009-2012».
Vår regionale planstrategi er todelt: Del 1 er felles med Nord-Trøndelag og er en videreføring av felles strategier i Trøndelag. Del 2 «Regionale strategier for Sør-Trøndelag» er utviklet i samarbeid med kommunene i fylket.

Avsnittet om Felles fylkesplan på side 8 kan dermed utgå.

Regional Strategi for Arealbruk ble vedtatt av fylkestinget 17.06.2014 og bygger på Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og gir en oversikt over viktige gjeldende føringer og prinsipper når det gjelder arealbruk.

I tråd med den nasjonale politikken er det er et mål å bidra til bolyst og næringsutvikling i et bærekraftig Sør- Trøndelag. Strategien er ikke juridisk bindende, men gir føringer for fylkeskommunens politikk og signaler til andre aktører.
http://www.stfk.no/Documents/Plan/Regional%20Strategi%20for%20Arealbruk/Regional%20Strategi%20for%20Arealbruk,%20vedtatt%20i%20Fylkestinget%2017.06.2014.pdf

Med hilsen

for Heidi Tolås
Stig Roald Amundsen
fagsjef

Tore Forbord
Tore Forbord

Gjenpart:. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, her.

Saksbehandler: Tore Forbord, tore.forbord@stfk.no,

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	+47 73 86 60 00	E-postadresse:
Postboks 2350	Fylkeshuset	Bankkonto:	8601.27.27277	Postmottak@stfk.no
sluppen	Erling Skakkesgt.14	Org.nr.:	938 634 556	Internett:
7004 TRONDHEIM	7004 TRONDHEIM			www.stfk.no

KREATIVE TRØNDELAG

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler	Innvalgstelefon	Vår dato	Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Tor Sæther	**73 19 92 82**	**15.08.2014**	**2014/5352-421.3**
Kommunal- og samordningsstaben		Deres dato **26.06.2014**	Deres ref.

Frøya kommune
Postboks 152
7261 Sistranda

21/8-14
142 4418/14
JBJ 14/594-10

Uttalelse - kommuneplanens samfunnsdel 2015 - 2027 - Frøya kommune

Det vises til oversendelse av kommuneplanens samfunnsdel sendt på høring 26.06.14.

- **Samfunnssikkerhet**

Det er bra at kommunen har satt av et eget punkt til risiko og sårbarhet i kommuneplanen. Det er viktig å forankre den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen til kommunen også i kommuneplanens samfunnsdel. I den omhandlende delen er det kun vist til Fylkesmannen og ROS Trøndelag. Planen det vises til har en annen referanse enn oppgitt. Korrekt nettadresse er www.rostrøndelag.no. Dette punktet i samfunnsdelen burde tatt for seg kommunens ROS-analyse og hvordan kommunen ser for seg utfordringer for egne innbyggere samt hvordan kommunen ser på og kunne være tilstede for innbyggerne i gitte senarioer. Det bør også være en sammenheng mellom Fylkets ROS-analyse og kommunens ROS-analyse.

Det savnes i avsnittet en synligjøring av de strategier kommunen har lagt for å redusere risiko og sårbarheter som kommer av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen kommunen skal ha, samt hvilke utfordringer kommunen identifiserer som størst. Innholdet i avsnittet synes ikke å gjenspeile kommunens helhetlige arbeid med risiko og sårbarhet.

- **Universell utforming**

Fylkesmannen og Sør-Trøndelag fylkeskommune har begge et ansvar for å ivareta universell utforming i planleggingen. Vi har nå inngått avtale med fylkeskommunen om at de ivaretar universell utforming i uttalelser til plansaker.

- **Landbruk og bygdeutvikling**

Samfunnsdelen legger politiske premisser for kommuneplanens arealdel. Det er derfor viktig at også landbruket behandles i kommuneplanens samfunnsdel og at det knyttes mål til fremtidig satsing innenfor landbruket.

I planprogrammet er det fokus på Frøya som næringskommune, herunder satsing på reiseliv og ivaretagelse av landbruksnæringen. Det er en utfordring for husdyrbruket på Frøya å ta vare på melkeproduksjonen, men samtidig er kommunen stor på villsau. Samlet sysselsetting og omsetning viser at lammekjøttproduksjon er viktig innen jordbruksproduksjon. Frøya har videre en god andel økologisk jordbruksareal og økologisk sauehold. Fylkesmannen mener det er vik-

tig at samfunnsdelen har fokus på dette og tar opp fremtidig jordbruksproduksjon og satsing på økologisk landbruk. Videre vil samarbeid mellom reiseliv, friluftsliv og landbruk være viktig.

- **Miljøvern**

Det er viktig å merke seg at det skal være en sterk kobling mellom samfunnsdel og arealdel når man skal skrive planprogrammet. Samfunnsdelen skal gi føringer for kommuneplanens arealdel, for eksempel folketallsutvikling og utbyggingsmønster. Arealdelen skal være et kartmessig bilde av prioriteringer og satsinger i samfunnsdelen, samtidig som kommunens arealressurser og infrastruktur påvirker utviklingsmulighetene.

For Frøya kommune vil vi anbefale at det utarbeides en friluftlivsplan. I tillegg bør det utarbeides en helhetlig strategi for fritidsbebyggelse basert på kunnskap om hva kommunen har av friluftsareal (bl.a tilgjengelig strandsone, tettstedsnære friområder m.m.). Når det gjelder strandsone/kystsone er det laget en interkommunal kystsoneplan der Frøya er med. Planen tar ikke for seg utbygging til bolig- og fritidsformål. Fylkesmannen anbefaler at det i forbindelse med rullering av arealdelen gjøres en helhetlig kartlegging av strandsonen for å se på hva som er nedbygd, hva som er tilgjengelig for allmenheten og hva som ikke er tilgjengelig på grunn av privatisering, landbruk, toppografi m.m. Først da er det mulig å legge til rette for en helhetlig, kunnskapsbasert strandsoneforvaltning som omhandler både bruk og vern.

Det er ikke mottatt innspill fra andre statlige sektoretater til planforslaget.

Med hilsen

Alf-Petter Tenfjord
direktør

Tor Sæther
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kontaktpersoner: Landbruk: Siri Vannebo, tlf. 73 19 92 73
Miljøvern: Harald Høydal, tlf. 73 19 92 14
Universell utforming: Sør-Trøndelag fylkeskommune
v. Vegard Hagerup, tlf. 73 86 64 46
Samfunnssikkerhet: Jan-Åge S. Gundersen, tlf. 73 19 91 78

Kopi:
Sør-Trøndelag fylkeskommune PB 2350 Sluppen 7004 TRONDHEIM

Jon Birger Johnsen

Fra: Synnøve <synnove58@live.no>
Sendt: 18. august 2014 22:00
Til: Samfunnsplan
Emne: Hørinsuttalelse. 14/594

Høringsuttalelse på planprogram for samfunnsdelen av kommuneplana 2015-2027.

Styret i Sjønhals Kretslag har sett gjennom planprogrammet og har merket seg bl.a. de 4 satsningsområder.

Vi mener at også "BOSETTING/BOSETTINGSMØNSTER" må være med her og ber om at dette tas inn.

Vi imøteser senere behandling av selve samfunnsdelen i kommuneplanen for 2015/2027.

Mvh/ Synnøve Stordal for Sjønhals Kretslag.

Saknr: 14/14

FRØYA KOMMUNE

Eldrerådet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
18.08.2014	**14/594**	**14/14**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Harriet Strand		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
14/14	Eldrerådet	18.08.2014

UTLEGGING TIL OFFENTLIG ETTERSYN - PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2015 - 2027

Vedtak:

Eldrerådet ber om at også "Bosetting" tas inn i de 4 temaområdene i planprogrammet. Vi imøteser senere behandling av selve samfunnsdelen i Kommuneplanen for 2015 – 2027.

Enstemmig

Eldrerådets behandling i møte 18.08.14:

"Eldrerådet ber om at også "Bosetting" tas inn i de 4 temaområdene i planprogrammet. Vi imøteser senere behandling av selve samfunnsdelen i Kommuneplanen for 2015 – 2027."

Enstemmig

Forslag til vedtak:

Saken legges fram uten forslag til innstilling.

Vedlegg:

Høringsutkast – Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel

Saksopplysninger:

Frøya kommunestyre har gjennom vedtak av kommunal planstrategi bestemt at det skal utarbeides en ny samfunnsplan for Frøya. Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon.

Frøya formannskap vedtok i sak 14/594 med hjemmel i plan- og bygningsloven §§ 11-12 og 4-1, å varsle oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel for 2015 - 2017 og forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.
Eldrerådet er blant de som har fått oversendt høringsutkastet og høringsfristen er satt til 18.08.14.

Vi har avtale med kommuneplanlegger Jon Biger Johnsen, som kommer til eldrerådets møte for å orientere eldrerådet og svare på spørsmål.

Rett utskrift bevitnes:

Dato: 18/8-14 Harriet Strand

Politisk sekretær
Frøya kommune

Utskrift til. ✓ Kommuneplanlegger Jon Birger Johnsen for videre oppfølging

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel Frøya kommune 2015 – 2027

Vedtatt i kommunestyret xx.xx.2014

Innholdsfortegnelse

1. Hilsen fra ordføreren 3
2. Kommuneplanlegging 4
   2.1. Hva er et planprogram 4
   2.2. Hva er en kommuneplan 5
   2.3. Formål med planarbeidet 5
3. Rammer for planarbeidet 5
   3.1. Nasjonale føringer 6
   3.2. Regionale føringer 7
   3.3. Lokale føringer 9
4. Frøya kommunes visjon 9
5. Fakta beskrivelse; Frøya i dag.. 10
6. Frøya kommune sine oppgaver og roller 11
   6.1. Kommune som tjenesteyter og velferdsprodusent 12
   6.2. Kommune som tilrettelegger og samfunnsutvikler 12
   6.3. Kommunen som myndighetsutøver og forvalter av felleskapets verdier 12
   6.4. Kommune som samarbeidspartner/interkommunalt samarbeid 13
7. Muligheter og utfordringer for Frøya frem mot 2027 14
   7.1. Levekår og folkehelse 14
   7.2. Natur, miljø og klima 17
   7.3. Næring, kultur og samfunn 18
   7.4. Organisasjonen Frøya kommune 20
8. Planprosess 22
   8.1. Opplegg for medvirkning 22
   8.2. Organisering 23
   8.3. Fremdriftsplan 23

1. Hilsen fra ordføreren

En ny kommuneplan er viktig for riktige og viktige grep blir gjort i Frøya kommune. Gjennom en bred inkluderende prosess, der alle inviteres til å delta, skal vi lage en plan som gjør oss i stand til å ta noen valg for fremtiden.

Frøya kommunes planprogram beskriver de prosesser som skal lede til en ny kommuneplan. Denne vil sette retningen for mange av de valg og prioriteringer som skal gjøres av både lokalpolitikere, kommuneadministrasjon og andre virksomheter i årene som kommer.

En plan er bare et dokument. Sammen med befolkningens vilje til å få til forandringer har jeg tro på at denne kommuneplanen blir et godt verktøy for framtidig utvikling.

Sistranda, 21.05.14
Berit Flåmo
Ordfører

2. Kommuneplanlegging

Plan- og bygningslovens § 10-1 gir kommunene i oppgave å vurdere kommuneplanen samlet minst en gang hver kommunestyreperiode. Dette er gjort gjennom arbeidet med kommunal planstrategi. Planstrategien ble vedtatt av kommunestyret høsten 2012. I planstrategien ble det konkludert med at kommuneplanens samfunnsdel skal rulleres.

2.1 Hva er et planprogram?

Første milepæl i arbeidet med samfunnsplanen, er å utarbeide planprogram. Planprogrammet skal gjøre rede for hva det skal fokuseres på i rulleringen av kommuneplanens samfunnsdel. Hvordan planarbeidet skal gjennomføres skal utdypes og detaljeres i planprogrammet. Planprogrammet skal dermed gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltagere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger.

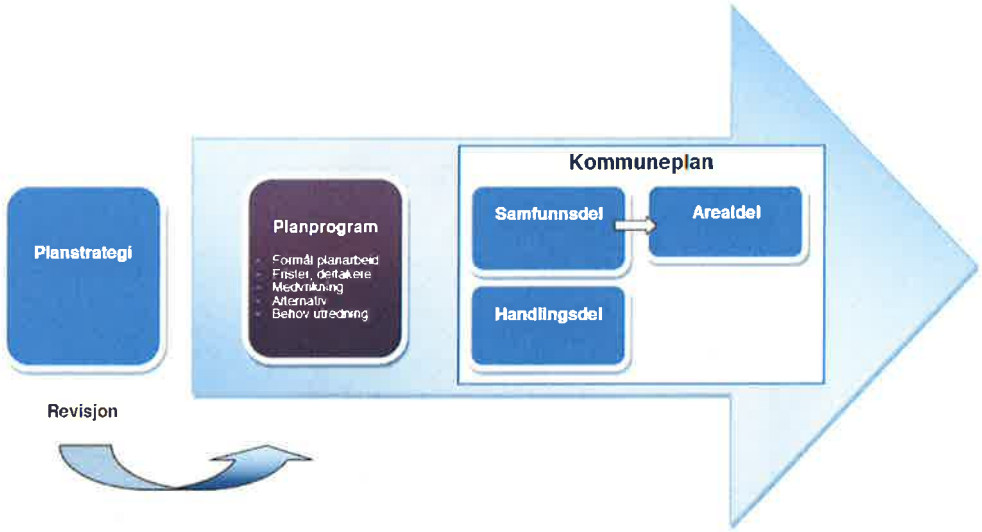

Figur 1: Kommuneplanprosessen

Engasjement og innspill fra innbyggere og andre, vil ha stor verdi for å få en god prosess i dette arbeidet. Det er derfor veldig viktig for kommunen å nå ut med informasjon om når og hvordan du som innbygger eller sektormyndighet kan nå frem med dine synspunkter underveis i denne kommuneplanprosessen. I denne omgang bes det om innspill til planprogrammet.

Som følge av at høringsperioden kommer midt i fellesferien, har kommunen valgt å utvide høringsperioden til 8 uker. Planprogrammet vil ligge ute til høring og offentlig ettersyn fra 23.06.2014 til 18.08.2014. Innspill kan sendes enten via post eller e-post til:

- ✓ Frøya kommune, Postboks 152, 7261 Sistranda
- ✓ samfunnsplan@froya.kommune.no

NB: Merk innspill med: 14/594, for å sikre videresending til rette vedkommende.

2.2 Hva er en kommuneplan

En kommuneplan er kommunens overordnede styringsdokument. Den skal gi langsiktige mål og retningslinjer for hvilken utvikling man ønsker i kommunen. Dette innebærer at den ønskede samfunnsutviklingen skal være styrende for hvordan arealressursene brukes. Samfunnsdelen skal altså gi føringer for arealdelen, som sammen utgjør Kommuneplanens to deler:

Samfunnsdel:

Skal gi mål og føringer for hvordan Frøya-samfunnet skal utvikle seg.

Arealdel:

Viser konsekvensene av målene i samfunnsdelen på kart (Denne skal ikke rullers i denne omgang).

2.3 Formål med planarbeidet

Det skal utvikles overordnede mål for Frøya de neste 12 årene

Gjeldende samfunnsdel til kommuneplanen ble vedtatt i 2008. Denne skal nå revideres. Vi må derfor ta en ny gjennomgang av følgende:

- Hvor er vi?
- Hvor vil vi?
- Hvordan gjør vi det?

Kommuneplanen skal være kommunens overordnede styringsdokument

Dette sikres gjennom å:

- Sørge for eierskap hos politikere og administrasjon
- Sørge for at både politikere og administrasjon har tilstrekkelig planforståelse
- Rydde opp i kommunens eksisterende planer og lage et oversiktlig og forutsigbart plansystem

Samfunnsdelen skal gi føringer for arealdelen

Dette innebærer at ønsket samfunnsutvikling skal være styrende for hvordan arealressursene brukes. Samfunnsdelen til kommuneplanen vil derfor ha en sentral plass når arealdelen til kommuneplanen skal rulleres.

3 Rammer for planarbeidet

Lover, forskrifter, nasjonale og regionale bestemmelser, retningslinjer og forventninger gir overordnede føringer for hvilke hensyn som skal vektlegges i den kommunale planleggingen. Eksempler på dette er bl.a. klimautfordringer, folkehelse, barn og unges interesser. I det følgende lister vi opp de viktigste av disse planforutsetningene.

Relevant lovverk:

- Plan og bygningsloven
- Folkehelseloven

- Naturmangfoldloven
- Helse- og omsorgstjenesteloven

3.1 Nasjonale føringer

Regjeringen vedtok i juni 2011 en kongelig resolusjon om nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette er utgitt som et eget dokument[1]. De nasjonale forventningene knyttes bl.a. til:

- *Klima og energi*
- *By- og tettstedsutvikling*
- *Samferdsel og infrastruktur*
- *Verdiskaping og næringsutvikling*
- *Natur, kulturmiljø og landskap*
- *Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø*

Samhandlingsreformen:

Formålet med samhandlingsreformen er rett behandling på rett sted til rett tid. Et av målene med reformen er at kommunen skal overta en del av ansvaret som sykehusene har hatt. Samhandlingsreformen skal på sikt gi mer helse for kronene. Kommunene skal nå sørge for en helhetlig tenkning med forebygging, tidlig inngripen, tidlig diagnostikk, behandling og oppfølging, slik at helhetlig pasientforløp i størst mulig grad kan oppnås. Reformen forventes å gi store utfordringer for kommunene i årene som kommer. Samhandlingsreformen[2] trådte i kraft 1.1.2012, og kommunene overtok da finansieringsansvaret for utskrivningsklare pasienter.

Folkehelseloven

Kort fortalt, er folkehelsearbeid samfunnets innsats for å fremme god helse og trivsel. Den nye folkehelseloven som trådte i kraft 1.1.2012 skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelseloven løfter frem fem grunnleggende prinsipper for folkehelsearbeidet:

1. Prinsippet om å utjevne sosiale helseforskjeller
2. «Helse i alt vi gjør»
3. Bærekraftig utvikling
4. Føre var
5. Medvirkning

Folkehelseloven forplikter Frøya kommune til å tenke folkehelse tversektorielt. Konsekvenser for folkehelse skal vurderes i all kommunal planlegging, ikke bare innen helsesektoren. Fokus på tidlig forebygging vil kunne redusere mange av de sykdommer som mennesker får senere i livet. Som følge av dette er det særlig viktig med forebyggende arbeid i alderen 0 – 20 år. Dette er også den aldersgruppen som regionale myndigheter ønsker å ha fokus på med tanke på forebygging[3].

---

[1] http://www.regjeringen.no/pages/16723462/T-1497.pdf
[2] http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/tema/samhandlingsreformen/om-samhandlingsreformen/samhandlingsreformen-i-kortversjon.html?id=650137
[3] http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/tema/folkehelse.html?id=10877

EU's vanndirektiv:

Vanndirektivet er et av EUs viktigste miljødirektiver, og er banebrytende for norsk vannforvaltning. Hovedmålet er å sikre god miljøtilstand i vassdrag, grunnvann og kystvann. Forvaltningsplan for alle vannområdene i Trøndelag skal vedtas i 2015, og har planperiode på 2015 – 2021. Frøya er en del av vannregion Trøndelag sammen med andre kommuner i Sør- og Nord- Trøndelag, samt deler av Nordland, Hedmark, Oppland og Møre og Romsdal fylker. Det er viktig at Frøya gjennom sitt samfunnsarbeid tar hensyn til de overordnede mål i direktivet[4].

Kommunereformen 2014

Regjeringen har som mål å gjennomføre en kommunereform i løpet av denne stortingsperioden. Bakgrunnen er behovet for større og mer robuste kommuner som kan få flere oppgaver og mer ansvar. En god kommunereform bygger på gode lokale løsninger, og de lokale prosessene blir derfor svært viktige. I Regjeringens nylig fremlagte kommuneproposisjon 2015 95 S[5] presenteres kommunereformen i en egen meldingsdel.

3.2 Regionale føringer

Sør- Trøndelag fylkeskommune vedtok regional planstrategi[6] 25.4.2012. Den regionale planstrategien skal gjøre rede for viktige regionale utviklingstrekk og utfordringer, og vurdering av langsiktige utviklingsmuligheter. Videre skal denne planstrategien gi en oversikt over prioriterte planoppgaver. I regional planstrategi er det lagt opp til fokus på følgende:

Prioriterte områder

1. klima som utfordring og mulighet
2. energi – produksjon og anvendelse
3. forskning og utvikling for verdiskaping i samfunns- og næringsliv
4. bruk av naturressurser i et bærekraftig perspektiv
5. kommunikasjoner – interne og eksterne forbindelser
6. en region og lokalsamfunn som er attraktiv for næringsutvikling og bosetting

Regional folkehelseplan:

Sør- Trøndelag fylkeskommune har nylig sendt ut Regional folkehelseplan[7] på høring. I dette forslaget står det at kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting. Medvirkning skal skje blant annet gjennom råd, uttalelser, samarbeid og deltagelse i planlegging. Kommunen skal legge til rette for samarbeid med frivillig sektor. Kommunen skal:

- Fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold
- Bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse
- Bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller
- Bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen

Det er et krav at den enkelte kommune skal ha god oversikt over helseutfordringene.

---

[4] http://www.vannportalen.no

[5] http://www.regjeringen.no/nb/dep/kmd/kampanjer/kommunereform/Nyheter-kommunereform/Ny-kommunereform-pa-trappene.html?id=758096

[6] http://www.stfk.no/upload/A/2012/Aktuelt/Regional%20planstrategi%20for%20S%C3%B8r-Tr%C3%B8ndelag%202012-2015.pdf

[7] http://www.stfk.no/upload/A/2014/Folkehelse/H%c3%b8ringsversjon_Folkehelseplan.pdf

Marin Strategiplan Trøndelag 2011 – 2014

Gjeldende plan[8] ble revidert i 2010, og skal rulleres i løpet av 2014. Med den satsningen som skjer innenfor marin næring i øyregionen og på Frøya, er dette en viktig plan for vår del.

Regional transportplan Midt-Norge

En felles regional transportplan er utarbeidet i samarbeid mellom Sør- Trøndelag fylkeskommune, Nord- Trøndelag fylkeskommune og Møre og Romsdal fylkeskommune[9]. Planen ble vedtatt våren/ sommeren 2012. Denne planen ivaretar regionen Midt-Norges innspill til neste rullering av Nasjonal transportplan (NTP) for perioden 2014 – 2023. Rapporten beskriver og oppsummerer de ti viktigste satsningsområdene som må ivaretas i forbindelse med rullering av NTP 2014-2013.

Regional plan klima og energi Sør- Trøndelag 2010 – 2014

Regionale myndigheter mener klimahensyn vil måtte implementeres innen de fleste sektorer og politikkområder. Denne planen er under rullering. Eventuelle føringer i denne planen må innarbeides i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Kystsoneplan

Frøya er med i samarbeidsprosjektet Kysten er klar. Ett av arbeidsfeltene for samarbeidsprosjektet var at kommunene Agdenes, Snillfjord, Bjugn, Frøya, Hemne, Hitra, Osen, Rissa, Roan, Ørland og Åfjord skulle utarbeide forslag til en felles kystsoneplan. Denne er nå utarbeidet og omfatter alt sjøareal og kystsonen i alle 11 kommunene[10].

Felles fylkesplan for Trøndelag

Fylkesplan for perioden 2009-2012 omfatter både Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag, og er utarbeidet i fellesskap[11].

Fylkesdelplan Vindkraft Sør-Trøndelag 2008 - 2020

Sør-Trøndelag har egen fylkesdelplan for vindkraft som gir retningslinjer for slik utbygging[12].

Landbruk

Vedtatte strategier i landbruksmelding rulleres og følges opp med handlingsplaner. Dette er St.meld. nr. 19 om norsk landbruk og matproduksjon Meld. St. 9 Landbruks- og matpolitikken velkommen til bords.

Risiko- og sårbarhetsanalyse for Trøndelag

Det er utarbeidet en ROS-analyse for Trøndelag. Fylkesmannen har informasjon og samlet rapportene på en web-side[13].

Temaene nevnt over må være en del av det fokuset som man har i samfunnsplanen slik at Frøya sin plan for samfunnsutviklingen, henger sammen med de gjeldende nasjonale og regionale føringene.

---

[8] http://www.stfk.no/pagefiles/56364/Marin%20Strategiplan%20Tr%C3%B8ndelag_ny.pdf
[9] http://www.stfk.no/pagefiles/62393/Regional%20Transportplan%20Midt-Norge%20-%20kortversjon.pdf
[10] http://www.kystenerklar.no/images/stories/2013/strategimote-mai-2013/forslag-interkommunal-kystsoneplan-mai-2013.pdf
[11] http://www.stfk.no/upload/Inform/Dokumenter/Felles%20fylkesplan%20web.pdf
[12] http://www.stfk.no/Documents/Plan/vindkraft/Vedtatt%20Fylkesdelplan%20vindkraft%20del%20II%20-%20retningslinjer.pdf
[13] http://www.fylkesmannen.no/Sor-Trondelag/Samfunnssikkerhet-og-beredskap/

3.3 Lokale føringer

I gjeldende samfunnsdel til kommuneplanen (2008 – 2017) finner vi følgende overordnede mål for samfunnsutviklingen (vedtatt av kommunestyret):

- Frøya - allsidig og bærekraftig næringsliv!
- Frøya – en tilflyttingskommune!
- Frøya – utvikle kommunesenteret til kystby!
- Frøya – en ledende oppvekst – og kulturkommune!
- Frøya - god på offentlig service!

Under disse finner vi følgende hovedmål (vedtatt av formannskap og hovedutvalgene):

a. Frøya i vekst – sikring av arbeidskraft – nye nisjer.
b. Frøya – en kompetansekommune fra barnehage til universitet.
c. Kystbyutvikling av Sistranda – buffer mot fraflytting, magnet for tilflytting.
d. Krafttak på kommunikasjonssektoren – basis for all annen utvikling.
e. Kultur; kreativ utviklingskraft og samholdsstyrker
f. Frøya kommune – servicekommune på brukerpremisser

Planarbeidet bygger på følgende dokument:

- Kommunal Planstrategi for Frøya kommune 2012-2016, vedtatt 27.09.2012.
- Kommuneplan for Frøya kommune, Samfunnsdelen (2008-2017), vedtatt 26.02.2009

Strategisk Næringsplan

Denne er under utarbeidelse, og ferdigstilles i løpet av høsten 2014.

Behov for utredninger

Arbeidet med kommuneplanen forutsettes i hovedsak å bygge på kjent informasjon, men det kan være behov for ny kunnskap. Følgende undersøkelser kan være aktuelle å gjennomføre i løpet av planperioden:

- Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse for Frøya er under rullering. Denne vil rulleres i løpet av høsten 2014.

4. Frøya kommunes visjon

Frøya kommunestyre har vedtatt en ny visjon:

Frøya – kraft og mangfold.

Visjonen beskriver den energien som Frøyværingen og Frøyasamfunnet karakteriseres av, samtidig som det uttrykker ønsket om, og enda bedre å utnytte det potensialet som det flerkulturelle Frøya representerer.

Kraft – utrykker den handlingsevnen og viljen samfunnet karakteriseres av. Vi ser verdien av det og vi ser verdien av å ikke sovne, ikke bli for mette.

Mangfold – er både noe en har og noe en skal strekke seg etter. Den viser også ønsket om en bedre utnyttelse av det potensiale det flerkulturelle Frøya representerer, heri ligger en erkjennelse av at den kompetansen har ikke samfunnet sett alt av.

I et ønske om mangfold, ligger det også en erkjennelse av den sårbarheten et for ensrettet havbruksrettet næringsliv representerer. Det ligger en bestilling i å arbeide for en større bredde også innen næringslivet.

5. Fakta beskrivelse; Frøya i dag

Frøya er et øysamfunn ytterst på Trøndelagskysten, som med sine landområder totalt dekker 244 km². Hovedøya Frøya ligger omkranset av mer enn 5400 holmer og skjær. Regner man med sjøarealene mellom disse, teller totalt areal både til vanns og til lands i underkant av 2 700 km². Landarealet utgjør dermed ca. en tiendeledel av det totale arealet.

I 2007 snudde befolkningsutviklingen på Frøya fra lengre tids nedgang til vekst. Fra 1.1.07 – 1.1.14 har befolkningsveksten vært på 495 personer (SSB). Dette tilsvarer en økning på 12,2 % for samme periode. Denne positive utviklingen er imidlertid ikke jevnt fordelt over hele kommunen. Det er en tydelig tendens til at veksten skjer på hovedøya, mens det blir færre i øyrekka.

Over halvparten av Frøyas innbyggere bor langs den 14 km lange strekningen Flatval – Hellesvik. På denne strekningen finner vi de største tettstedene, med kommunesenteret Sistranda som det største. Utover denne strekningen finner vi de største befolkningstetthetene i grendene Klubben, Dyrøy, Kverva/ Nordskaget og på Mausundvær (SSB). Frøya har en utpreget grendestruktur. Så å si alle frøyværinger har tilknytning til et grendelag eller en velforening.

Befolkningsveksten skriver seg i stor grad fra økt arbeidsinnvandring[14]. I starten av 2014 var vi totalt 4547 frøyværinger. Av disse har over 18 % innvandrerbakgrunn (SSB). Integrering/ inkludering og internasjonalisering er derfor viktige fokusområder for Frøya. Det er samtidig viktig å se på hvordan en skal demme opp mot eventuell fraflytting ved endringer i arbeidsmarkedet. Frøya er sårbar for eventuelle strukturendringer og nedleggelser innenfor havbruksnæringen. Det blir derfor viktig i kommuneplanprosessen å forstå de utfordringer som næringslivet på Frøya har.

Statistisk sentralbyrå utarbeidet i 2012 prognoser for forventet befolkningsvekst i kommunene fram til 2040. De utarbeidet tre forskjellige prognoser basert på lav, middels og høy nasjonal vekst. Ut fra disse er prognosene for 2040 følgende; 4582 (lav), 5373 (middels) og 6693 (høy). I vedtatt «Budsjett 2014 Økonomiplan med handlingsprogram 2014 – 2017», anser man prognosene for «høy nasjonal vekst» å være mest relevant for Frøya kommune for dagens samfunnsutvikling.

Fra 2008 til 2010 vokste verdiskapingen på Frøya med hele 46 %. I 2010 utgjorde Frøyas verdiskaping 1,6 milliarder kroner. Av dette utgjør fiskeri, havbruk og fiskeforedling halvparten av verdiskapingen [15]. Frøya kommune har flere sysselsatte i primærnæringene (landbruk, fiske og oppdrett) og sekundærnæringene (videreforedling, industri og anlegg), og færre i tertiærnæringene (offentlig og privat tjenesteyting), enn gjennomsnittet for Sør-Trøndelag og Norge som helhet (SSB). Tall fra SSB

[14] http://www.nibr.no/filer/2013-13.pdf
[15] http://www.kystenerklar.no/images/stories/2013/verdiskapingsanalyse-mai-2013/verdiskapingsanalyse-mai-2013.pdf

fra 2011 viser at 73 prosent av sysselsettingen skjer i private og offentlige foretak, mens 27 prosent av sysselsettingen skjer i offentlig sektor. Frøya er fortsatt Sør-Trøndelags største fiskerikommune, av hensyn til registrerte fiskere. Tall fra 2013 viser at nærmere 32 % av de som er registrert som fiskere i Sør- Trøndelag, har tilhold på Frøya[16].

Næringslivet på Frøya er naturlig nok spesialisert innenfor marine næringer (akvakultur). Dette har ført til at det er utviklet en betydelig lokal leverandørindustri innenfor produksjon av oppdrettsutstyr, emballasje, transport (både på vei og sjø) samt ulike former for konsulenttjenester (eks: veterinære tjenester, undersøkelser, inspeksjon) og finansielle tjenester. Dette danner sammen med bedriftene innenfor akvakultur ei sterk og kraftig næringsklynge innenfor havbruk. Dette muliggjør forskning og utviklingsarbeid i mange av fagområdene innen akvakultur. Dette er nå i ferd med å bli materialisert gjennom Frøya Kultur og kompetansesenter, og planene knyttet til Blått kompetansesenter.

Frøya kommune, i partnerskap med Sør-Trøndelag fylkeskommune og privat næringsliv, bygger i disse dager Frøya kultur- og kompetansesenter, med åpning 8. september 2014. Havbruksnæringen har vært utløsende faktor for realisering av prosjekt basert på behov for kunnskapsbasert kompetanse.

Senteret skal være arena for kompetanseutvikling, forskning, innovasjon, opplevelse og kultur. Ettersom Frøya og Hitra kommuner har en sentral posisjon innenfor havbruk skal det etableres et Blått kompetansesenter koblet tett mot havbruksklyngen i regionen, videregående skole og nasjonale FOU-miljøer. Senterets arbeid skal ha nasjonal overføringsverdi og bidra til å realisere nasjonale ambisjoner.

Frøya kommune skal også være vertskap for Blått kompetansesenter sammen med havbruksklyngen i regionen. Målet er å tilrettelegge for videreutvikling av den sterke havbruksklyngen i regionen med en voksende underleverandørindustri, der fokus skal være på teknologiutvikling og innovasjon.

Våre større næringsområder finnes på Hamarvik, Nordskag og hos Frøya Næringspark på Nesset. I tillegg vil Nordhammervik næringsområde bli ferdigstilt i løpet av 2014. Dette er Frøyas hittil største næringsområde på 145 daa. Veksten i næringslivet gjør at det er etterspørsel etter næringsarealer på Frøya. Nordhammervik næringsområde var fulltegnet allerede ett år før det etter planen skulle være innflyttingsklart. Frøya kommune har allerede påstartet arbeidet med å få på plass et nytt stort næringsområde; Skarpneset industriområde.

Kultur, idrett og friluftsliv bidrar til å styrke lokal identitet og tilhørighet. Politisk er det ytret at Frøya kommune skal fremstå som en kulturkommune.

6. Frøya kommune sine oppgaver og roller

Frøya sin kommuneorganisasjon har svært varierte og store oppgaver som landets kommuner for øvrig. Kommunen skal yte lovpålagte pleie- og omsorgstjenester og ha et godt undervisningstilbud, samtidig som kommunen har en viktig rolle i arbeidet med å legge til rette for en fremtidsrettet og god samfunnsutvikling og verdiskaping i næringslivet. Kommunen er også en stor arbeidsgiver, og det settes høye krav til både effektiv organisering og kommunens bruk av lokalsamfunnets ressurser.

[16] http://www.fiskeridir.no/statistikk/fiskeri/fiskere-fartoey-og-tillatelser/opplysninger-om-fiskere-fra-fiskermanntallet

6.1 Kommunen som tjenesteyter og velferdsprodusent

Kommunen har et overordnet ansvar for velferdstilbudet til sine innbyggere, bl.a. i forhold til barnehager, grunnskoleopplæring, sosialtjeneste, primærhelsetjeneste, helse- og omsorgstjeneste og en god og verdig eldreomsorg.

Forventningene til kommunal tjenesteyting øker i takt med velferdsøkningen. Det stilles krav til at kommunen skal bidra til sysselsetting og bosetting, at kommunen må møte «eldrebølgen» ved å øke tilbudet på pleie- og omsorgstjenester, og det stilles stadig høyere krav til kvalitet i skolen.

6.2 Kommunen som tilrettelegger og samfunnsutvikler

Stedlig suksess[17] er noe mange kommuner ønsker å oppnå. I studien «Suksessrike distriktskommuner» publisert av Telemarksforskning i 2012, ble Frøya plukket ut som en av 15 suksessrike distriktskommuner, blant totalt 177 undersøkte distriktskommuner[18]. I denne undersøkelsen peker studien på tre hovedfunn som er felles for distriktskommunene som har opplevd suksess. Den første indikatoren er at i kommuner som lykkes med god utvikling, finner man tydelige spor av en offensiv og optimistisk utviklingskultur. Stedlig suksess handler altså om stedlig kultur. Den andre suksessfaktoren er å være i stand til å utnytte «smådriftsfordeler» som distriktskommuner ser ut til å inneha. Disse «smådriftsfordelene» handler ofte om kunnskapsdeling og tillitsbygging på tvers av fag- og sektorgrenser og at det er kort vei mellom ideer og beslutninger. Den tredje faktoren er betydningen av lokale entreprenører – det som ofte går under betegnelsen «ildsjeler». I mange tilfeller vil enkeltpersoner være viktige for betydningsfulle tiltak, nyskapingsinitiativer eller nye veivalg som blir tatt i kommunen. Dette handler både om personer i og utenfor den kommunale organisasjonen.

I studien som Telemarksforskning gjennomførte, pekes det også på at de kommunene som har lykkes, har benyttet de anledninger som er kommet. De suksessrike kommunene ser ut til å ha hatt et særlig heldig grep om å «fange mulighetene» - snu kriser til muligheter, se på farer som potensialer osv.

En ny viktig faktor i kommunens arbeid som samfunnsutvikler, er fokuset på folkehelse[19] som skal innarbeides tverrfaglig i alle sektorer. Dette må ha stort fokus i arbeidet med samfunnsplanen.

6.3 Kommunen som myndighetsutøver og forvalter av fellesskapets verdier

Som myndighetsutøver pålegger Frøya kommune plikter og tildeler rettigheter innenfor de rammene som lover og statlige retningslinjer trekker opp. Kommunen er myndighetsutøver i en rekke sammenhenger f.eks. i saker etter sosial- og helselovgivningen, plan- og bygningsloven og tilskuddsforvaltning til frivillige lag for å nevne noe.

Frøya kommune har oppgaver både som velferdsprodusent og som myndighetsutøver. Dette gjør hensynet til rettsikkerhet viktig i forholdet mellom kommunen og innbyggerne. Rettsikkerhet

---

[17] Begrepet stedlig suksess forstås i denne sammenhengen som en kombinasjon av et steds vekst i sysselsetting og befolkningsutvikling. Suksess er å vokse i bosetting og/ eller sysselsetting mer enn resten av andre norske distriktskommuner.

[18] www.telemarksforskning.no/publikasjoner/filer/2097.pdf

[19] http://helsedirektoratet.no/publikasjoner/folkehelse-og-kommuneplanlegging-moment-og-tipsliste/Publikasjoner/folkehelse-og-kommuneplanlegging-moment-og-tipsliste.pdf

innebærer at den enkelte skal være sikret mot overgrep og vilkårlighet fra myndighetenes side, at den enkelte skal ha mulighet til å forutberegne sin rettsstilling og forsvare sine rettslige interesser. Det stilles krav både til selve saksbehandlingen og til innholdet i de vedtak som fattes. Kommunen må derfor til enhver tid ha en arbeidsstokk som er dimensjonert både faglig og størrelsesmessig etter det arbeidet som skal utføres.

6.4 Kommunen som samarbeidspartner/ Interkommunalt samarbeid

Frøya kommune er i dag involvert i en rekke interkommunale samarbeidsprosjekter. En del av disse knytter seg naturlig nok til de lovpålagte tjenesteområdene. Hitra, vår nærmeste nabokommune, er en naturlig samarbeidspartner innenfor mange av disse områdene.

Formelle samarbeidsområder	**Kommende/ mulige/ ønskede samarbeidsområder**
Tekniske tjenester:	**Tekniske tjenester:**
• Renovasjon gjennom HAMOS Forvalting IKS • Feiing og boligtilsyn gjennom Sør-Fosen Interkommunale feiervesen.(Frøya og Hitra). • Interkommunalt utvalg for akutt forurensning (IUA)	• Forebyggende brannvern og brannberedskap.
Oppvekst:	**Oppvekst:**
• Samarbeid ift kompetanseheving - Orkdal-øy (8 kommuner). • Interkommunale samarbeidsarena (Hitra, Frøya og Snillfjord): - PPT - forum oppvekst - spes.ped.forum - ungdomsskolenettverk - rådgiverforum	• Samarbeid med Hitra om kommunale tilsyn på barnehageområdet. • Videreutvikling av allerede etablerte samarbeidsarena
Helse og omsorg:	**Helse og omsorg:**
• «Samhandling i øyregionen» (Frøya og Hitra kommuner). - Jordmortjeneste - Barne- og familietjenesten - Legevakt – Hitra (kveld) –Orkdalsreg. (natt) - NAV-sosial - Korttidsplasser v. sykehjem - Livsstil og folkehelsesenter, med frisklivstilbud, medisinsk treningsklinikk og lærings og mestringstilbud - Psykisk helsearbeid - Kompetanseutvikling - Forvaltningskontor - Folkehelsekoordinator	• IKT samarbeid innen helse og omsorg • Fysioter. /ergoter. og hjelpemiddeltjenesten

• Samhandling i Orkdalsregionen (SIO)	
Kultur:	
• Samarbeid om museum mellom Frøya bygdemuseum og Kystmuseum på Hitra. • Samarbeid mellom ulike kulturinstitusjoner (både kommunale og frivillige).	
Politisk:	
• Trepartssamarbeidet mellom Frøya, Hitra og Trondheim • Folkevalgt nemd sammen med Hitra	
Arkiv:	
• Interkommunalt Arkiv (IKA)med 13 kommuner	
	IKT:
	• Samarbeid med Hitra kommune • Samarbeid med regionen

7 Muligheter og utfordringer for Frøya frem mot 2027

I det følgende identifiseres fire fokusområder som oppfattes som viktige i den forestående revisjonen av samfunnsdelen til kommuneplanen. Innenfor disse fire fokusområdene listes det opp overordnede utfordringer og muligheter for Frøya-samfunnet som helhet og Frøya kommune som organisasjon.

7.1 Levekår & Folkehelse

Definisjon Folkehelse:

«Befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i befolkningen».

Definisjon Folkehelsearbeid:

«Folkehelsearbeid er samfunnets samlede innsats for å styrke faktorer som virker positivt på folkehelsen og svekke faktorer som medfører helserisiko» [20]

[20] Lov om Folkehelsearbeid http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-29

Alle sektorer i kommunen har ansvar for befolkningens helse, så dette området kan vanskelig skilles fra de øvrige. Det hevdes ofte at 10 % av folkehelsearbeidet foregår via helsetjenesten, mens de øvrige 90 % foregår i samfunnet ellers. Det gir oss et perspektiv på hvor fokuset må være.

Samtidig har kommunen særlig blikk på barn & unge i samsvar med folkehelseloven, da man ønsker en bærekraftig utvikling for den oppvoksende generasjon.

Frøya kommune vil ha særlige utfordringer med å klare alle omsorgsoppgaver som kommer, da det blir mange eldre som lever lengre. Dette krever annen innsats enn tradisjonelt. Vi må være kreative og tenke nytt. [21]

Oversikten etter § 5 annet ledd i Folkehelseloven skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. En drøfting av kommunens folkehelseutfordringer bør inngå i strategien, jf. plan- og bygningsloven § 10-1.

Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer, jf. § 5. Dette kan blant annet omfatte tiltak knyttet til oppvekst- og levekårsforhold som bolig, utdanning, arbeid og inntekt, fysiske og sosiale miljøer, fysisk aktivitet, ernæring, skader og ulykker, tobakksbruk og alkohol- og annen rusmiddelbruk.

Folkehelseinstituttet utarbeider folkehelseprofiler for kommunene som gir et bilde av de områder vi trenger særlig fokus på. I tillegg er det viktig at kommunen selv innhenter/kartlegger kunnskap mer detaljert på enkelt områder.

Folkehelseprofiler for Frøya 2014 viser utfordringer knyttet til:

- Andelen **eldre over 80** år i 2020 er estimert **høyere** enn landet som helhet
- Andelen med videregående eller høyere **utdanning er lavere** enn landsnivået
- Andelen 10. klassinger som trives på skolen er **lavere** enn i landet som helhet
- **Overvekt** ser ut til å være mer utbredt enn i landet som helhet, vurdert på sesjon
- Sykdommer og plager knyttet til **muskel – og skjelettsystemet** ser ut til å være mer utbredt enn i landet som helhet.[22]

Dagens folkehelse og sykdomsstatistikk er på mange måter et uttrykk for de miljøbelastningene som innbyggerne er og har vært utsatt for. På samme måte vil framtidig folkehelse bli formet av hvordan helsefremmende og – hemmende faktorer påvirker oss i dagens samfunn.

Vi trenger å dreie ressursbruken over mot mer helsefremming og forebygging i stedet for kostnadskrevende behandling. Dette krever forankring og forståelse hos politisk og administrativ ledelse som skal foreta prioriteringer.

---

[21] Stortingsmelding 29 «Morgendagens omsorg" http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/dok/regpubl/stmeld/2012-2013/meld-st-29-20122013.html?id=723252

[22] Folkehelseprofiler Frøya 2014 http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=1620&sp=1&PDFAar=2014

Vi deler inn i 3 innsatsområder:

Innsatsområder	Utfordringer	Muligheter
Barn & Unge	• Barn av arbeidsinnvandrere i forhold til integrering, inkludering, språkopplæring og kulturforståelse • Foreldrerollen /oppdragerrollen • Rett hjelp til rett tid • Skape gode levevaner i ung alder for å fremme helse og forebygge livsstilsykdom – herunder tannhelse • Psykisk helse – med fokus på trivsel og tilhørighet i barnehager & skoler • Kollektiv tilbud – tilrettelegging for barn & unges deltakelse i fritidstilbud • Trafikksikkerhet – høy ulykkes frekvens blant unge førere • Redusere frafall videregående skole	• «Inkludering i idretten» • «Tidlig innsats» -en systematisk modell for helsefremmende innsats • Samarbeid mellom familie & helse, barnehage, skole, SLT, andre sektorer & frivillighet/frivillighetssentralen • Utvikle kollektiv tilbudet • Samarbeid mellom flere instanser i forhold til trafikksikkerhet • Fokus på trivsel & tilhørighet • Medvirkning barn & unge • Målrettet kartlegging
Voksne & eldre	• Foreldrerollen/oppdragerrollen • Livsstil som skaper sykdom og fremmer uhelse • Muskel – og skjelettplager • Lavere utdanningsnivå enn landsgjennomsnittet • Integrering av arbeidsinnvandrere • Økende eldre befolkning – hverdagsmestring & rehabilitering • Ivareta øyrekken i forhold til tjenestetilbud & utvikling	• Samarbeid og felles fokus • Informasjon og målrettet innsats/samarbeid med Folkehelsesentret • Målrettet kartlegging • Legge til rette for kompetanseheving • Invitere til samarbeid og deltakelse/medvirkning-frivilligheten • Eldre som ressurs • Tenke kreativt og nye tanker
Det systematiske folkehelsearbeidet (herunder miljørettet helsevern)	• Følgende avvik ble gitt under pilottilsyn med folkehelsearbeidet høst 2013 1. Kommunen har ikke et system som sikrer at arbeid med oversikt over helsetilstanden og de positive og negative faktorer som innvirker på denne foregår på en systematisk måte 2. Kommunen sikrer ikke at medisinskfaglig rådgiver i tilstrekkelig grad blir involvert i oppgaver etter folkehelseloven • Forankring og felles forståelse for helsefremming: »Kunsten å holde oss friske « -både i kropp og knott.	• Systematisering av oversiktsarbeidet • Samfunnsmedisinsk kompetanse /medisinskfaglig rådgiver engasjeres i arbeidet • Forankring i administrativ og politisk ledelse • Samarbeid på tvers av sektorer innad i kommunen og mellom kommune, fylke og stat • Interkommunalt samarbeid • Frivilligheten som ressurs • Medvirkning • Bruk av «Håndbok i folkehelsearbeid-regional

	• Skape «røde tråder» i arbeidet • Forankret/avtalefestet samarbeid mellom det offentlige, næringsliv og frivillighet/frivilligsentralen	folkehelseplan»

7.2 Natur, miljø og klima

Ren natur er et viktig grunnlag for god helse, trivsel, trygg matproduksjon, naturmangfold og næring.

Innsatsområder	Utfordringer	Muligheter
Kulturlandskap – Frøyas egenart	Kulturhistorie – fiskevær Ta vare på dyrket mark som matproduserende areal/jordvern Ta vare på kystlynghei som utvalgt naturtype Hindre gjengroing Hvordan tenke estetikk og kvalitet i utbygging. Styrke Sistranda som sentrum	Legge til rette for at det fortsatt er beitedyr til å pleie kystlyngheien, samt holde landskapet åpent Tilrettelegge for mer bruk av Frøya til friluftsliv Styre utbyggingen slik at den styrker Frøyas karakter og gjør Frøya attraktiv
Biologisk mangfold og verneområder	Bevisstgjøre oss Frøyas egenart og biologiske mangfold. Strategier mot uønskede arter for eksempel mink og sitkagran Hvordan kommuniserer vi ut våre verneområder? Froan har også RAMSAR-status	Skjøtselsplan for Froan ferdigstilles. Øyrekka og Froan utvikles innen reiseliv
Havet som matprodusent **Havet: «Den blå åkeren»**	Miljøutfordringer ift akvakultur (lus, medisinbruk, rømming, pd, bunnforhold) «Produksjon av ren mat betinger et rent hav» Arealbruk på sjøen – for Trøndelag kommer nye næringer som for eksempel taredyrking. Taredyrking er arealkrevende	Møte nye utfordringer innen næringen Lage en arealplan som klargjør områder og som imøtekommer utviklingen i havbruksnæringen.
Klima og energi	Oppfølging av kommunens klimaplan Frøya kommune som organisasjon: Redusere co2-utslipp med 30% innen	Kommunens egen bygningsmasse og energibruk, og tilrettelegge for at innbyggerne kan velge mer energieffektive løsninger.

	2020 Fornybar energi Klimaendringer (mer vind, høyere vannstand, varmere og våtere...)	Miljøfyrtårn sertifisering som motivasjon Vindmøllepark Byggeforbud i områder utsatt for økt havnivå og for flo- flomskader
Avfall	Ulovlige avfallsplasser Søppelhåndtering i strandlinja, flyteavfall, renovasjon i utkantene	
Vann	Oppfylle Vanndirektivet – alt vann skal ha en god kjemisk og biologisk tilstand innen 2021 Fortsatt sikre den gode drikkevannskilden, hindre diffuse utslipp/landbruk Vann er avgjørende for næringsutviklingen (benyttes store mengder i industrien) Bedre kloakkløsningene på Frøya, med spredte avløp. Befolkningsøkning og økt utbygging endrer presset på naturen.	Kartlegge avløp fra spredt og tett bebyggelse – Kloakkrammeplan Overføre spredt avløp til offentlig avløpsnett
Beredskap	Akutt forurensning - særlig oljeutslipp	

7.3 Næring, kultur og samfunn

Fortsatt satsing på næringsvirksomhet med flere arbeidsplasser vurderes å være et allment ansvar og et sentralt område for utvikling av samfunnet. Satsing på næring, kultur og samfunn er derfor viktige faktorer i planprogrammet.

Innsatsområder	Utfordringer	Muligheter
Næring	• Frøya har et ensidig næringsliv som gjør kommunen sårbar for strukturendringer og konjunkturer • Det er også en utfordring å legge godt nok til rette for god infrastruktur, som vei og IKT. • Næringslivet på Frøya er i vekst og kommunen må ha tilstrekkelig med	• Frøya kommune har et spesialisert næringsliv innen en næring i vekst og kan utnytte denne utviklingen til å vokse videre. • Å koble erfarings basert kompetanse sterkere med forsknings- og kompetansemiljø gjennom blant annet et Blått

	næringsarealer for å fortsette veksten.	kompetansesenter vil styrke næringslivet. • Et fokus på et variert og robust næringsliv vil gjøre kommunen mindre sårbar for strukturendringer og konjunkturer, f.eks. ved satsing på reiseliv og ivaretakelse av fiskeri og landbruk.
Samfunn	• Vi er et øysamfunn som gir utfordringer til kommunikasjon både innad og utad. • Næringsgrunnlaget på Frøya er basert på gode naturgitte forhold og det er viktig med fokus på bærekraft og ansvarlig forvaltning. • Befolkningsveksten legger press på at kommunen bygger ut fort nok. • Det er lavtilbakeflytting og et voksende behov for kompetansearbeidskraft. • Å få ungdommer som flytter ut for å ta utdanning, til å flytte tilbake er en utfordring.	• Fokus på å utvikle et attraktivt samfunn kan føre til økt tilflytning og økt trivsel med levende grender. • Befolkningsveksten gir muligheter for et bedre kulturtilbud og et bedre grunnlag for flere servicetilbud. • Den videregående skole er en viktig institusjon for å utvikle fagkompetansen i befolkningen. • Befolkningsveksten gir kommunen mange muligheter for videre utvikling
Kultur	• Viktigheten av samordnet kulturdrift i et mangfoldig samfunn. • Tydeligere økonomiske prioriteringer innenfor sektoren. • Bedre ivaretakelse av natur, kulturvern og museum.	• Frøya har et allsidig og rikt kulturliv, som da er et godt grunnlag for å videreutvikle og skape gode og varierte kulturtilbud. • Bruk av frivillighet/lag og foreninger som en ressurs. • Ny kulturplan under utarbeidelse- ferdigstilles høsten 2014. Prioriterte områder er barn/unge, frivillighet og integrering. • Helhetlig idrettspark • Frøya kultur og kompetansesenter.

Foto: Beathe Sandvik Meland

7.4 Organisasjonen Frøya kommune

Frøya skal fremstå som en servicekommune, det vil si en moderne og attraktiv kommune å bo og jobbe i. Ut fra denne målsettingen er følgende muligheter og utfordringer identifisert for organisasjonen Frøya kommune:

Innsatsområder	Utfordringer	Muligheter
Rekruttering	• Frøya har en stor utfordring i å **rekruttere** personer med rett kompetanse til alle fagområder og stillingstyper. • Kommunen trenger dyktige fagfolk innenfor alle fagfelt i årene fremover. • Små og sårbare fagfelt	• Kommunens storsatsing i samarbeid med fylkeskommunen gjennom kultur og kompetansesenteret og blått kompetansesenter gir unike muligheter for kommunen i så henseende. • Videreutvikle gode rekrutteringstiltak som «Frøyapakken» • Ta i bruk kompetansen til «nye» frøyværinger • Heltidskultur • Samarbeid med nabokommunene og regionen
IKT	• **IKT** er ett av bærekraftelementene i samfunnsutviklingen. Frøya ligger ytterst, og har pr dato ikke fiber inn til kommunen	• Fiber til Frøya • Utbygging av telenettet • Samarbeid med andre kommuner

Kvalitet og service i tjenesteleveransene **Kommunens omdømme**	• En fremtidsrettet og moderne kommune har alltid blikk på seg selv med tanke om **forbedring- forenkling- fornying**	• Med et klart mål om å gi best mulig service til innbyggerne, og best mulig kvalitet i tjenesteleveransene- • Er det er naturlig at en eller flere deler av en kommunal organisasjon til enhver tid er under omstilling/endring. Det kan dreie seg om endring av oppgaver, bemanning, og organisering. • E-kommunen Frøya betyr mest mulig tjenester levert elektronisk
Arbeidsinnvandring	• 18 % av kommunens innbyggere er fremmedspråklige	• Vekst og utvikling
Økonomi	• Bestemt av utenforliggende forhold som skatteinntekter og statlige overføringer • Høy lånegjeld pr innbygger	• Viktig å prioritere fremtidsrettede oppgaver for å få til balanse mellom inntekts og investeringsnivå, få mest mulig tjenester ut av den økonomiske rammen
Ny kommunereform	• Reformen varsler en kommunesektor som er mer tilpasset morgendagens utfordringer.	• Regjeringen ser for seg mer robuste og større kommuner, og mener at dette er nødvendig både for å sikre innbyggerne gode tjenester i tråd med deres behov, og for å styrke lokaldemokrati og samfunnsutvikling.

8. Planprosess

Arbeidet med kommuneplanen vil pågå fram til våren 2015. Kommunens administrasjon vil være ansvarlige for arbeidet, i tett samarbeid med politikere, andre myndigheter, innbyggere, næringsliv og andre. Kommunen legger til rette for bred og aktiv medvirkning i planprosessen.

I en kommuneplanprosess er det ikke bare selve planproduktet som er målet. Samfunnsdebatt, engasjement og planforståelse er mål i seg selv.

Åpenhet rundt planprosessen er også viktig. Alle politiske møter i denne sammenheng er åpne for tilhørere.

Politiske møter, informasjonsmøter og temamøter kunngjøres på kommunens hjemmesider (www.froya.kommune.no), www.froya.no og i Hitra-Frøya.

Planprogram og kommuneplanens samfunnsdel vil behandles politisk av formannskapet før det legges ut til høring. Planprogrammet og planforslaget vil bli lagt ut til offentlig høring, og oversendt til statlige og regionale myndigheter og nabokommuner. Endelig vedtak av planprogram og planforslag vil gjøres av kommunestyret etter høringsperioden.

8.1 Opplegg for medvirkning

Kommuneplanens samfunnsdel 2015 – 2027 skal bli til som et resultat av en omfattende medvirkningsprosess. Målsettingen er at mange skal kunne kjenne seg igjen i det ferdige produktet, og at planen blir et levende dokument både for innbyggere, politikere, næringsliv, ansatte i Frøya kommune og samarbeidspartnere til Frøya kommune. Dette søkes oppnådd gjennom bruk av ulike metoder for medvirkning som omtales i det følgende;

Informasjonsmøte:

I forbindelse med planarbeidet vil det bli avholdt informasjonsmøte når planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn (juni 2014). Formålet er å skape interesse og engasjement for arbeidet, gjennom å nå ut med informasjon om arbeidet, prosessen og hvordan den enkelte, lag, organisasjoner, bedrifter og lignende kan medvirke i arbeidet. Møtet er åpent for alle.

Fremtidsverksted:

Etter vedtak av planprogram, vil Frøya kommune invitere til et bredt, deltagende arbeidsmøte/ workshop for å involvere berørte og relevante aktører fra både næringsliv, sivilsamfunn og det offentlige (administrasjon og politikere). Gjennom en kombinasjon av faglig kunnskap om dagens situasjon og utviklingstrekk, lokalkunnskap og diskusjon, er målet å skape fremtidsbilder av mulige, sannsynlige og/ eller ønskelige framtider.

Temamøter:

I tilknytning til de ulike temaene i samfunnsdelen vil det bli arrangert temamøter før planforslaget foreligger. Temamøtene er åpne for alle. Unge inviteres spesielt. Møtene skal ha klare problemstillinger og være dialogrettet, slik at de kan gi viktige innspill til den videre prosessen med kommuneplanen. Politikere deltar.

«Gjestebud»:

Kommunen ønsker å nå flere/ andre innbyggere enn de som vanligvis deltar på tradisjonelle «folkemøter». Derfor vil vi forsøke oss på en ordning som er blitt kalt gjestebud. Dette går ut på at noen innbyggere inviterer andre hjem til seg for å diskutere temaer fra samfunnsdelen. Temaene vil ha klare problemstillinger. Innspillene fra gjestebudene vil være viktige for å ivareta helheten i planen. Noen innbyggere vil bli oppfordret til å holde gjestebudene.

På nett:

Kommunens hjemmesider[23] vil til enhver tid gi oppdatert informasjon om planarbeidet. Her vil man finne saker som skal til behandling, tidligere vedtak og oversikt over fremdrift. Kommunens face book-profil vil også benyttes som informasjonskanal om planarbeidet.

[23] http://www.froya.kommune.no/Sider/side.aspx

8.2 Organisering

Ansvar og ledelse av kommuneplanleggingen iht. plan- og bygningslovens § 3-3 er kommunestyret. Formannskapet er kommunens planutvalg og politisk styringsgruppe for arbeidet.

Det administrative ansvaret for kommunens planleggingsoppgaver har rådmannen som leder av kommunens administrasjon. Det nedsettes en tverrfaglig administrativ prosjektgruppe, som ledes av virksomhetsleder for strategi og utvikling. Prosjektgruppas mandat er: «**Ansvar for å lede arbeidet med rullering av samfunnsdelen til kommuneplanen, frem til vedtak i Kommunestyret.**»
Prosjektgruppas sammensetning er som følger:

Prosjektgruppas sammensetning
Virksomhetsleder strategi og utvikling
Kommuneplanlegger
Folkehelsekoordinator
Miljøkonsulent
Kommunalsjef
Ass. rådmann

Formannskapet er prosjektets styringsgruppe. Rådmannens lederforum vil involveres jevnlig underveis i prosessen.

8.3 Fremdriftsplan

FREMDRIFTSPLAN
PROSJEKT: RULLERING AV KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2015 - 2027

	Aktivitet	2014										2015			
		Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Januar	Februar	Mars	April
1	Skisse til planprogram														
2	Orientering/ drøfting i planutvalg (FSK). Vedta utlegging til off. ettersyn														
3	Kunngjøre utlegging til off. ettersyn samt varsel om oppstart														
4	Åpent folkemøte/ Informasjonsmøte (I høringsprosessen)														
5	Høringsperiode planprogram 8 uker (23.06.14 - 18.08.14)														
6	Godkjenning av planprogram (Formannskap og kommunestyret)														
7	Fremtidsverksted (arbeid med scenarioer...mål for utvikling...)														
8	Temamøter (ca 4 stk)														
9	Utarbeidelse/ ferdigstilling av planforslag														
10	1. gangs behandling av plan (Formannskap og kommunestyret)														
11	Høringsperiode planforslag 6 uker														
12	Gjestebud (i høringsperioden)														
13	2. gangs behandling og vedtak av plan i formannskap og kommunestyret														

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel Frøya kommune 2015 – 2027

Vedtatt i kommunestyret 25.09.2014

Innholdsfortegnelse

1. Hilsen fra ordføreren 3
2. Kommuneplanlegging 4
   2.1. Hva er et planprogram 4
   2.2. Hva er en kommuneplan 5
   2.3. Formål med planarbeidet 5
3. Rammer for planarbeidet 5
   3.1. Nasjonale føringer 6
   3.2. Regionale føringer 7
   3.3. Lokale føringer 9
4. Frøya kommunes visjon 10
5. Fakta beskrivelse; Frøya i dag.. 10
6. Frøya kommune sine oppgaver og roller 12
   6.1. Kommune som tjenesteyter og velferdsprodusent 12
   6.2. Kommune som tilrettelegger og samfunnsutvikler 12
   6.3. Kommunen som myndighetsutøver og forvalter av felleskapets verdier 13
   6.4. Kommune som samarbeidspartner/interkommunalt samarbeid 13
7. Muligheter og utfordringer for Frøya frem mot 2027 14
   7.1. Levekår og folkehelse 15
   7.2. Natur, miljø og klima 17
   7.3. Næring, kultur og samfunn 19
   7.4. Organisasjonen Frøya kommune 20
8. Planprosess 22
   8.1. Opplegg for medvirkning 22
   8.2. Organisering 23
   8.3. Fremdriftsplan 24

1. Hilsen fra ordføreren

En ny kommuneplan er viktig for riktige og viktige grep blir gjort i Frøya kommune. Gjennom en bred inkluderende prosess, der alle inviteres til å delta, skal vi lage en plan som gjør oss i stand til å ta noen valg for fremtiden.

Frøya kommunes planprogram beskriver de prosesser som skal lede til en ny kommuneplan. Denne vil sette retningen for mange av de valg og prioriteringer som skal gjøres av både lokalpolitikere, kommuneadministrasjon og andre virksomheter i årene som kommer.

En plan er bare et dokument. Sammen med befolkningens vilje til å få til forandringer har jeg tro på at denne kommuneplanen blir et godt verktøy for framtidig utvikling.

Sistranda, 21.05.14
Berit Flåmo
Ordfører

2. Kommuneplanlegging

Plan- og bygningslovens § 10-1 gir kommunene i oppgave å vurdere kommuneplanen samlet minst en gang hver kommunestyreperiode. Dette er gjort gjennom arbeidet med kommunal planstrategi. Planstrategien ble vedtatt av kommunestyret høsten 2012. I planstrategien ble det konkludert med at kommuneplanens samfunnsdel skal rulleres.

2.1 Hva er et planprogram?

Første milepæl i arbeidet med samfunnsplanen, er å utarbeide planprogram. Planprogrammet skal gjøre rede for hva det skal fokuseres på i rulleringen av kommuneplanens samfunnsdel. Hvordan planarbeidet skal gjennomføres skal utdypes og detaljeres i planprogrammet. Planprogrammet skal dermed gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltagere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger.

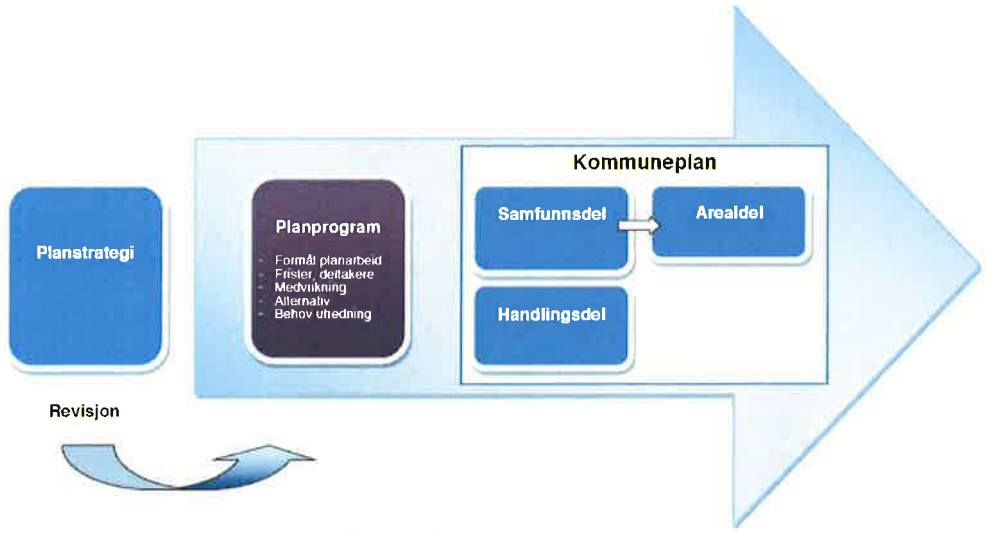

Figur 1: Kommuneplanprosessen

Engasjement og innspill fra innbyggere og andre, vil ha stor verdi for å få en god prosess i dette arbeidet. Det er derfor veldig viktig for kommunen å nå ut med informasjon om når og hvordan du som innbygger eller sektormyndighet kan nå frem med dine synspunkter underveis i denne kommuneplanprosessen. I denne omgang bes det om innspill til planprogrammet.

Som følge av at høringsperioden kommer midt i fellesferien, har kommunen valgt å utvide høringsperioden til 8 uker. Planprogrammet vil ligge ute til høring og offentlig ettersyn fra 23.06.2014 til 18.08.2014. Innspill kan sendes enten via post eller e-post til:

- ✓ Frøya kommune, Postboks 152, 7261 Sistranda
- ✓ samfunnsplan@froya.kommune.no

NB: Merk innspill med: 14/594, for å sikre videresending til rette vedkommende.

2.2 Hva er en kommuneplan

En kommuneplan er kommunens overordnede styringsdokument. Den skal gi langsiktige mål og retningslinjer for hvilken utvikling man ønsker i kommunen. Dette innebærer at den ønskede samfunnsutviklingen skal være styrende for hvordan arealressursene brukes. Samfunnsdelen skal altså gi føringer for arealdelen, som sammen utgjør Kommuneplanens to deler:

Samfunnsdel:

Skal gi mål og føringer for hvordan Frøya-samfunnet skal utvikle seg.

Arealdel:

Viser konsekvensene av målene i samfunnsdelen på kart (Denne skal ikke rullers i denne omgang).

2.3 Formål med planarbeidet

Det skal utvikles overordnede mål for Frøya de neste 12 årene

Gjeldende samfunnsdel til kommuneplanen ble vedtatt i 2008. Denne skal nå revideres. Vi må derfor ta en ny gjennomgang av følgende:

- Hvor er vi?
- Hvor vil vi?
- Hvordan gjør vi det?

Kommuneplanen skal være kommunens overordnede styringsdokument

Dette sikres gjennom å:

- Sørge for eierskap hos politikere og administrasjon
- Sørge for at både politikere og administrasjon har tilstrekkelig planforståelse
- Rydde opp i kommunens eksisterende planer og lage et oversiktlig og forutsigbart plansystem

Samfunnsdelen skal gi føringer for arealdelen

Dette innebærer at ønsket samfunnsutvikling skal være styrende for hvordan arealressursene brukes. Samfunnsdelen til kommuneplanen vil derfor ha en sentral plass når arealdelen til kommuneplanen skal rulleres. *Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2011, og er ikke foreslått rullert i inneværende kommunestyreperiode. Kommende planstrategi må ta stilling til når kommuneplanens arealdel skal rulleres.*

3 Rammer for planarbeidet

Lover, forskrifter, nasjonale og regionale bestemmelser, retningslinjer og forventninger gir overordnede føringer for hvilke hensyn som skal vektlegges i den kommunale planleggingen. Eksempler på dette er bl.a. klimautfordringer, folkehelse, barn og unges interesser. I det følgende lister vi opp de viktigste av disse planforutsetningene.

Relevant lovverk:

- Plan og bygningsloven
- Folkehelseloven
- Naturmangfoldloven
- Helse- og omsorgstjenesteloven

3.1 Nasjonale føringer

Regjeringen vedtok i juni 2011 en kongelig resolusjon om nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette er utgitt som et eget dokument[1]. De nasjonale forventningene knyttes bl.a. til:

- *Klima og energi*
- *By- og tettstedsutvikling*
- *Samferdsel og infrastruktur*
- *Verdiskaping og næringsutvikling*
- *Natur, kulturmiljø og landskap*
- *Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø*

Samhandlingsreformen:

Formålet med samhandlingsreformen er rett behandling på rett sted til rett tid. Et av målene med reformen er at kommunen skal overta en del av ansvaret som sykehusene har hatt. Samhandlingsreformen skal på sikt gi mer helse for kronene. Kommunene skal nå sørge for en helhetlig tenkning med forebygging, tidlig inngripen, tidlig diagnostikk, behandling og oppfølging, slik at helhetlig pasientforløp i størst mulig grad kan oppnås. Reformen forventes å gi store utfordringer for kommunene i årene som kommer. Samhandlingsreformen[2] trådte i kraft 1.1.2012, og kommunene overtok da finansieringsansvaret for utskrivningsklare pasienter.

Folkehelseloven

Kort fortalt, er folkehelsearbeid samfunnets innsats for å fremme god helse og trivsel. Den nye folkehelseloven som trådte i kraft 1.1.2012 skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelseloven løfter frem fem grunnleggende prinsipper for folkehelsearbeidet:

1. Prinsippet om å utjevne sosiale helseforskjeller
2. «Helse i alt vi gjør»
3. Bærekraftig utvikling
4. Føre var
5. Medvirkning

Folkehelseloven forplikter Frøya kommune til å tenke folkehelse tversektorielt. Konsekvenser for folkehelse skal vurderes i all kommunal planlegging, ikke bare innen helsesektoren. Fokus på tidlig forebygging vil kunne redusere mange av de sykdommer som mennesker får senere i livet. Som følge

[1] http://www.regjeringen.no/pages/16723462/T-1497.pdf
[2] http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/tema/samhandlingsreformen/om-samhandlingsreformen/samhandlingsreformen-i-kortversjon.html?id=650137

av dette er det særlig viktig med forebyggende arbeid i alderen 0 – 20 år. Dette er også den aldersgruppen som regionale myndigheter ønsker å ha fokus på med tanke på forebygging[3].

EU's vanndirektiv:

Vanndirektivet er et av EUs viktigste miljødirektiver, og er banebrytende for norsk vannforvaltning. Hovedmålet er å sikre god miljøtilstand i vassdrag, grunnvann og kystvann. Forvaltningsplan for alle vannområdene i Trøndelag skal vedtas i 2015, og har planperiode på 2015 – 2021. Frøya er en del av vannregion Trøndelag sammen med andre kommuner i Sør- og Nord- Trøndelag, samt deler av Nordland, Hedmark, Oppland og Møre og Romsdal fylker. Det er viktig at Frøya gjennom sitt samfunnsarbeid tar hensyn til de overordnede mål i direktivet[4].

Kommunereformen 2014

Regjeringen har som mål å gjennomføre en kommunereform i løpet av denne stortingsperioden. Bakgrunnen er behovet for større og mer robuste kommuner som kan få flere oppgaver og mer ansvar. En god kommunereform bygger på gode lokale løsninger, og de lokale prosessene blir derfor svært viktige. I Regjeringens nylig fremlagte kommuneproposisjon 2015 95 S[5] presenteres kommunereformen i en egen meldingsdel.

3.2 Regionale føringer

Sør- Trøndelag fylkeskommune vedtok regional planstrategi[6] 25.4.2012. Den regionale planstrategien skal gjøre rede for viktige regionale utviklingstrekk og utfordringer, og vurdering av langsiktige utviklingsmuligheter. Videre skal denne planstrategien gi en oversikt over prioriterte planoppgaver. I regional planstrategi er det lagt opp til fokus på følgende:

Prioriterte områder i Regional Planstrategi 2013-2015

1. klima som utfordring og mulighet
2. energi – produksjon og anvendelse
3. forskning og utvikling for verdiskaping i samfunns- og næringsliv
4. bruk av naturressurser i et bærekraftig perspektiv
5. kommunikasjoner – interne og eksterne forbindelser
6. en region og lokalsamfunn som er attraktiv for næringsutvikling og bosetting

Regional Strategi for Arealbruk 2014 – 2024

Regional Strategi for Arealbruk ble vedtatt av fylkestinget 17.6.2014 og bygger på Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, og gir en oversikt over viktige gjeldende føringer og prinsipper når det gjelder arealbruk.

I tråd med den nasjonale politikken er det for kystområdene i Sør- Trøndelag, et mål å bidra til bolyst, tilrettelegge for økt sjømatproduksjon innen en bærekraftig ramme, samt bevare verdifulle

---

[3] http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/tema/folkehelse.html?id=10877
[4] http://www.vannportalen.no
[5] http://www.regjeringen.no/nb/dep/kmd/kampanjer/kommunereform/Nyheter-kommunereform/Ny-kommunereform-pa-trappene.html?id=758096
[6] http://www.stfk.no/upload/A/2012/Aktuelt/Regional%20planstrategi%20for%20S%C3%B8r-Tr%C3%B8ndelag%202012-2015.pdf

kulturmiljøer/ kulturlandskap og naturområder[7]. Strategien er ikke juridisk bindene, men gir føringer for fylkeskommunens politikk og signaler til andre aktører.

Regional folkehelseplan:

Sør- Trøndelag fylkeskommune har nylig sendt ut Regional folkehelseplan[8] på høring. I dette forslaget står det at kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting. Medvirkning skal skje blant annet gjennom råd, uttalelser, samarbeid og deltagelse i planlegging. Kommunen skal legge til rette for samarbeid med frivillig sektor. Kommunen skal:

- Fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold
- Bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse
- Bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller
- Bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen

Det er et krav at den enkelte kommune skal ha god oversikt over helseutfordringene.

Marin Strategiplan Trøndelag 2011 – 2014

Gjeldende plan[9] ble revidert i 2010, og skal rulleres i løpet av 2014. Med den satsningen som skjer innenfor marin næring i øyregionen og på Frøya, er dette en viktig plan for vår del.

Regional transportplan Midt-Norge

En felles regional transportplan er utarbeidet i samarbeid mellom Sør- Trøndelag fylkeskommune, Nord- Trøndelag fylkeskommune og Møre og Romsdal fylkeskommune[10]. Planen ble vedtatt våren/ sommeren 2012. Denne planen ivaretar regionen Midt-Norges innspill til neste rullering av Nasjonal transportplan (NTP) for perioden 2014 – 2023. Rapporten beskriver og oppsummerer de ti viktigste satsningsområdene som må ivaretas i forbindelse med rullering av NTP 2014-2013.

Regional plan klima og energi Sør- Trøndelag 2010 – 2014

Regionale myndigheter mener klimahensyn vil måtte implementeres innen de fleste sektorer og politikkområder. Denne planen er under rullering. Eventuelle føringer i denne planen må innarbeides i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Kystsoneplan

Frøya er med i samarbeidsprosjektet Kysten er klar. Ett av arbeidsfeltene for samarbeidsprosjektet var at kommunene Agdenes, Snillfjord, Bjugn, Frøya, Hemne, Hitra, Osen, Rissa, Roan, Ørland og Åfjord skulle utarbeide forslag til en felles kystsoneplan. Denne er nå utarbeidet og omfatter alt sjøareal og kystsonen i alle 11 kommunene[11].

---

[7] http://www.stfk.no/Documents/Plan/Regional%20Strategi%20for%20Arealbruk/Regional%20Strategi%20for%20Arealbruk,%20vedtatt%20i%20Fylkestinget%2017.06.2014.pdf
[8] http://www.stfk.no/upload/A/2014/Folkehelse/H%c3%b8ringsversjon_Folkehelseplan.pdf
[9] http://www.stfk.no/pagefiles/56364/Marin%20Strategiplan%20Tr%C3%B8ndelag_ny.pdf
[10] http://www.stfk.no/pagefiles/62393/Regional%20Transportplan%20Midt-Norge%20-%20kortversjon.pdf
[11] http://www.kystenerklar.no/images/stories/2013/strategimote-mai-2013/forslag-interkommunal-kystsoneplan-mai-2013.pdf

Fylkesdelplan Vindkraft Sør-Trøndelag 2008 - 2020

Sør-Trøndelag har egen fylkesdelplan for vindkraft som gir retningslinjer for slik utbygging[12].

Landbruk

Vedtatte strategier i landbruksmelding rulleres og følges opp med handlingsplaner. Dette er St.meld. nr. 19 om norsk landbruk og matproduksjon Meld. St. 9 Landbruks- og matpolitikken velkommen til bords.

Risiko- og sårbarhetsanalyse for Trøndelag

Det er utarbeidet en ROS-analyse for Trøndelag[13]. Fylkesmannen har informasjon og samlet rapportene på en web-side[14].

Temaene nevnt over må være en del av det fokuset som man har i samfunnsplanen slik at Frøya sin plan for samfunnsutviklingen, henger sammen med de gjeldende nasjonale og regionale føringene.

3.3 Lokale føringer

I gjeldende samfunnsdel til kommuneplanen (2008 – 2017) finner vi følgende overordnede mål for samfunnsutviklingen (vedtatt av kommunestyret):

- Frøya - allsidig og bærekraftig næringsliv!
- Frøya – en tilflyttingskommune!
- Frøya – utvikle kommunesenteret til kystby!
- Frøya – en ledende oppvekst – og kulturkommune!
- Frøya - god på offentlig service!

Under disse finner vi følgende hovedmål (vedtatt av formannskap og hovedutvalgene):

a. Frøya i vekst – sikring av arbeidskraft – nye nisjer.
b. Frøya – en kompetansekommune fra barnehage til universitet.
c. Kystbyutvikling av Sistranda – buffer mot fraflytting, magnet for tilflytting.
d. Krafttak på kommunikasjonssektoren – basis for all annen utvikling.
e. Kultur; kreativ utviklingskraft og samholdsstyrker
f. Frøya kommune – servicekommune på brukerpremisser

Planarbeidet bygger på følgende dokument:

- Kommunal Planstrategi for Frøya kommune 2012-2016, vedtatt 27.09.2012.
- Kommuneplan for Frøya kommune, Samfunnsdelen (2008-2017), vedtatt 26.02.2009

Strategisk Næringsplan

Denne er under utarbeidelse, og ferdigstilles i løpet av høsten 2014.

---

[12] http://www.stfk.no/Documents/Plan/vindkraft/Vedtatt%20Fylkesdelplan%20vindkraft%20del%20II%20-%20retningslinjer.pdf
[13] http://www.rostrondelag.no
[14] http://www.fylkesmannen.no/Sor-Trondelag/Samfunnssikkerhet-og-beredskap/

Behov for utredninger

Arbeidet med kommuneplanen forutsettes i hovedsak å bygge på kjent informasjon, men det kan være behov for ny kunnskap. Følgende undersøkelser kan være aktuelle å gjennomføre i løpet av planperioden:

- Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse for Frøya er under rullering. Denne vil rulleres i løpet av høsten 2014.

4. Frøya kommunes visjon

Frøya kommunestyre har vedtatt en ny visjon:

Frøya – kraft og mangfold.

Visjonen beskriver den energien som Frøyværingen og Frøyasamfunnet karakteriseres av, samtidig som det uttrykker ønsket om, og enda bedre å utnytte det potensialet som det flerkulturelle Frøya representerer.

Kraft – utrykker den handlingsevnen og viljen samfunnet karakteriseres av. Vi ser verdien av det og vi ser verdien av å ikke sovne, ikke bli for mette.

Mangfold – er både noe en har og noe en skal strekke seg etter. Den viser også ønsket om en bedre utnyttelse av det potensiale det flerkulturelle Frøya representerer, heri ligger en erkjennelse av at den kompetansen har ikke samfunnet sett alt av.

I et ønske om mangfold, ligger det også en erkjennelse av den sårbarheten et for ensrettet havbruksrettet næringsliv representerer. Det ligger en bestilling i å arbeide for en større bredde også innen næringslivet.

5. Fakta beskrivelse; Frøya i dag

Frøya er et øysamfunn ytterst på Trøndelagskysten, som med sine landområder totalt dekker 244 km². Hovedøya Frøya ligger omkranset av mer enn 5400 holmer og skjær. Regner man med sjøarealene mellom disse, teller totalt areal både til vanns og til lands i underkant av 2 700 km². Landarealet utgjør dermed ca. en tiendeledel av det totale arealet.

I 2007 snudde befolkningsutviklingen på Frøya fra lengre tids nedgang til vekst. Fra 1.1.07 – 1.1.14 har befolkningsveksten vært på 495 personer (SSB). Dette tilsvarer en økning på 12,2 % for samme periode. Denne positive utviklingen er imidlertid ikke jevnt fordelt over hele kommunen. Det er en tydelig tendens til at veksten skjer på hovedøya, mens det blir færre i øyrekka.

Over halvparten av Frøyas innbyggere bor langs den 14 km lange strekningen Flatval – Hellesvik. På denne strekningen finner vi de største tettstedene, med kommunesenteret Sistranda som det største. Utover denne strekningen finner vi de største befolkningstetthetene i grendene Klubben, Dyrøy, Kverva/ Nordskaget og på Mausundvær (SSB). Frøya har en utpreget grendestruktur. Så å si alle frøyværinger har tilknytning til et grendelag eller en velforening.

Befolkningsveksten skriver seg i stor grad fra økt arbeidsinnvandring[15]. I starten av 2014 var vi totalt 4547 frøyværinger. Av disse har over 18 % innvandrerbakgrunn (SSB). Integrering/ inkludering og internasjonalisering er derfor viktige fokusområder for Frøya. Det er samtidig viktig å se på hvordan en skal demme opp mot eventuell fraflytting ved endringer i arbeidsmarkedet. Frøya er sårbar for eventuelle strukturendringer og nedleggelser innenfor havbruksnæringen. Det blir derfor viktig i kommuneplanprosessen å forstå de utfordringer som næringslivet på Frøya har.

Statistisk sentralbyrå utarbeidet i 2012 prognoser for forventet befolkningsvekst i kommunene fram til 2040. De utarbeidet tre forskjellige prognoser basert på lav, middels og høy nasjonal vekst. Ut fra disse er prognosene for 2040 følgende; 4582 (lav), 5373 (middels) og 6693 (høy). I vedtatt «Budsjett 2014 Økonomiplan med handlingsprogram 2014 – 2017», anser man prognosene for «høy nasjonal vekst» å være mest relevant for Frøya kommune for dagens samfunnsutvikling.

Fra 2008 til 2010 vokste verdiskapingen på Frøya med hele 46 %. I 2010 utgjorde Frøyas verdiskaping 1,6 milliarder kroner. Av dette utgjør fiskeri, havbruk og fiskeforedling halvparten av verdiskapingen [16]. Frøya kommune har flere sysselsatte i primærnæringene (landbruk, fiske og oppdrett) og sekundærnæringene (videreforedling, industri og anlegg), og færre i tertiærnæringene (offentlig og privat tjenesteyting), enn gjennomsnittet for Sør-Trøndelag og Norge som helhet (SSB). Tall fra SSB fra 2011 viser at 73 prosent av sysselsettingen skjer i private og offentlige foretak, mens 27 prosent av sysselsettingen skjer i offentlig sektor. Frøya er fortsatt Sør-Trøndelags største fiskerikommune, av hensyn til registrerte fiskere. Tall fra 2013 viser at nærmere 32 % av de som er registrert som fiskere i Sør- Trøndelag, har tilhold på Frøya[17].

Næringslivet på Frøya er naturlig nok spesialisert innenfor marine næringer (akvakultur). Dette har ført til at det er utviklet en betydelig lokal leverandørindustri innenfor produksjon av oppdrettsutstyr, emballasje, transport (både på vei og sjø) samt ulike former for konsulenttjenester (eks: veterinære tjenester, undersøkelser, inspeksjon) og finansielle tjenester. Dette danner sammen med bedriftene innenfor akvakultur ei sterk og kraftig næringsklynge innenfor havbruk. Dette muliggjør forskning og utviklingsarbeid i mange av fagområdene innen akvakultur. Dette er nå i ferd med å bli materialisert gjennom Frøya Kultur og kompetansesenter, og planene knyttet til Blått kompetansesenter.

Frøya kommune, i partnerskap med Sør-Trøndelag fylkeskommune og privat næringsliv, bygger i disse dager Frøya kultur- og kompetansesenter, med åpning 8. september 2014. Havbruksnæringen har vært utløsende faktor for realisering av prosjekt basert på behov for kunnskapsbasert kompetanse.

Senteret skal være arena for kompetanseutvikling, forskning, innovasjon, opplevelse og kultur. Ettersom Frøya og Hitra kommuner har en sentral posisjon innenfor havbruk skal det etableres et Blått kompetansesenter koblet tett mot havbruksklyngen i regionen, videregående skole og nasjonale FOU-miljøer. Senterets arbeid skal ha nasjonal overføringsverdi og bidra til å realisere nasjonale ambisjoner.

---

[15] http://www.nibr.no/filer/2013-13.pdf

[16] http://www.kystenerklar.no/images/stories/2013/verdiskapingsanalyse-mai-2013/verdiskapingsanalyse-mai-2013.pdf

[17] http://www.fiskeridir.no/statistikk/fiskeri/fiskere-fartoey-og-tillatelser/opplysninger-om-fiskere-fra-fiskermanntallet

Frøya kommune skal også være vertskap for Blått kompetansesenter sammen med havbruksklyngen i regionen. Målet er å tilrettelegge for videreutvikling av den sterke havbruksklyngen i regionen med en voksende underleverandørindustri, der fokus skal være på teknologiutvikling og innovasjon.

Våre større næringsområder finnes på Hamarvik, Nordskag og hos Frøya Næringspark på Nesset. I tillegg vil Nordhammervik næringsområde bli ferdigstilt i løpet av 2014. Dette er Frøyas hittil største næringsområde på 145 daa. Veksten i næringslivet gjør at det er etterspørsel etter næringsarealer på Frøya. Nordhammervik næringsområde var fulltegnet allerede ett år før det etter planen skulle være innflyttingsklart. Frøya kommune har allerede påstartet arbeidet med å få på plass et nytt stort næringsområde; Skarpneset industriområde.

Kultur, idrett og friluftsliv bidrar til å styrke lokal identitet og tilhørighet. Politisk er det ytret at Frøya kommune skal fremstå som en kulturkommune.

6. Frøya kommune sine oppgaver og roller

Frøya sin kommuneorganisasjon har svært varierte og store oppgaver som landets kommuner for øvrig. Kommunen skal yte lovpålagte pleie- og omsorgstjenester og ha et godt undervisningstilbud, samtidig som kommunen har en viktig rolle i arbeidet med å legge til rette for en fremtidsrettet og god samfunnsutvikling og verdiskaping i næringslivet. Kommunen er også en stor arbeidsgiver, og det settes høye krav til både effektiv organisering og kommunens bruk av lokalsamfunnets ressurser.

6.1 Kommunen som tjenesteyter og velferdsprodusent

Kommunen har et overordnet ansvar for velferdstilbudet til sine innbyggere, bl.a. i forhold til barnehager, grunnskoleopplæring, sosialtjeneste, primærhelsetjeneste, helse- og omsorgstjeneste og en god og verdig eldreomsorg.

Forventningene til kommunal tjenesteyting øker i takt med velferdsøkningen. Det stilles krav til at kommunen skal bidra til sysselsetting og bosetting, at kommunen må møte «eldrebølgen» ved å øke tilbudet på pleie- og omsorgstjenester, og det stilles stadig høyere krav til kvalitet i skolen.

6.2 Kommunen som tilrettelegger og samfunnsutvikler

Stedlig suksess[18] er noe mange kommuner ønsker å oppnå. I studien «Suksessrike distriktskommuner» publisert av Telemarksforskning i 2012, ble Frøya plukket ut som en av 15 suksessrike distriktskommuner, blant totalt 177 undersøkte distriktskommuner[19]. I denne undersøkelsen peker studien på tre hovedfunn som er felles for distriktskommunene som har opplevd suksess. Den første indikatoren er at i kommuner som lykkes med god utvikling, finner man tydelige spor av en offensiv og optimistisk utviklingskultur. Stedlig suksess handler altså om stedlig kultur. Den andre suksessfaktoren er å være i stand til å utnytte «smådriftsfordeler» som distriktskommuner ser ut til å inneha. Disse «smådriftsfordelene» handler ofte om kunnskapsdeling og tillitsbygging på tvers av fag- og sektorgrenser og at det er kort vei mellom ideer og beslutninger. Den tredje faktoren er betydningen av lokale entreprenører – det som ofte går under betegnelsen «ildsjeler». I mange tilfeller vil enkeltpersoner være viktige for betydningsfulle tiltak,

[18] Begrepet stedlig suksess forstås i denne sammenhengen som en kombinasjon av et steds vekst i sysselsetting og befolkningsutvikling. Suksess er å vokse i bosetting og/ eller sysselsetting mer enn resten av andre norske distriktskommuner.

[19] www.telemarksforskning.no/publikasjoner/filer/2097.pdf

nyskapingsinitiativer eller nye veivalg som blir tatt i kommunen. Dette handler både om personer i og utenfor den kommunale organisasjonen.

I studien som Telemarksforskning gjennomførte, pekes det også på at de kommunene som har lykkes, har benyttet de anledninger som er kommet. De suksessrike kommunene ser ut til å ha hatt et særlig heldig grep om å «fange mulighetene» - snu kriser til muligheter, se på farer som potensialer osv.

En ny viktig faktor i kommunens arbeid som samfunnsutvikler, er fokuset på folkehelse[20] som skal innarbeides tverrfaglig i alle sektorer. Dette må ha stort fokus i arbeidet med samfunnsplanen.

6.3 Kommunen som myndighetsutøver og forvalter av fellesskapets verdier

Som myndighetsutøver pålegger Frøya kommune plikter og tildeler rettigheter innenfor de rammene som lover og statlige retningslinjer trekker opp. Kommunen er myndighetsutøver i en rekke sammenhenger f.eks. i saker etter sosial- og helselovgivningen, plan- og bygningsloven og tilskuddsforvaltning til frivillige lag for å nevne noe.

Frøya kommune har oppgaver både som velferdsprodusent og som myndighetsutøver. Dette gjør hensynet til rettsikkerhet viktig i forholdet mellom kommunen og innbyggerne. Rettsikkerhet innebærer at den enkelte skal være sikret mot overgrep og vilkårlighet fra myndighetenes side, at den enkelte skal ha mulighet til å forutberegne sin rettsstilling og forsvare sine rettslige interesser. Det stilles krav både til selve saksbehandlingen og til innholdet i de vedtak som fattes. Kommunen må derfor til enhver tid ha en arbeidsstokk som er dimensjonert både faglig og størrelsesmessig etter det arbeidet som skal utføres.

6.4 Kommunen som samarbeidspartner/ Interkommunalt samarbeid

Frøya kommune er i dag involvert i en rekke interkommunale samarbeidsprosjekter. En del av disse knytter seg naturlig nok til de lovpålagte tjenesteområdene. Hitra, vår nærmeste nabokommune, er en naturlig samarbeidspartner innenfor mange av disse områdene.

Formelle samarbeidsområder	**Kommende/ mulige/ ønskede samarbeidsområder**
Tekniske tjenester:	**Tekniske tjenester:**
• Renovasjon gjennom HAMOS Forvalting IKS • Feiing og boligtilsyn gjennom Sør-Fosen Interkommunale feiervesen.(Frøya og Hitra). • Interkommunalt utvalg for akutt forurensning (IUA)	• Forebyggende brannvern og brannberedskap.
Oppvekst:	**Oppvekst:**
• Samarbeid ift kompetanseheving - Orkdal-øy (8 kommuner). • Interkommunale samarbeidsarena (Hitra,	• Samarbeid med Hitra om kommunale tilsyn på barnehageområdet. • Videreutvikling av allerede etablerte

[20] http://helsedirektoratet.no/publikasjoner/folkehelse-og-kommuneplanlegging-moment-og-tipsliste/Publikasjoner/folkehelse-og-kommuneplanlegging-moment-og-tipsliste.pdf

Frøya og Snillfjord): - PPT - forum oppvekst - spes.ped.forum - ungdomsskolenettverk - rådgiverforum	samarbeidsarena
Helse og omsorg:	**Helse og omsorg:**
• «Samhandling i øyregionen» (Frøya og Hitra kommuner). - Jordmortjeneste - Barne- og familietjenesten - Legevakt – Hitra (kveld) –Orkdalsreg. (natt) - NAV-sosial - Korttidsplasser v. sykehjem - Livsstil og folkehelsesenter, med frisklivstilbud, medisinsk treningsklinikk og lærings og mestringstilbud - Psykisk helsearbeid - Kompetanseutvikling - Forvaltningskontor - Folkehelsekoordinator • Samhandling i Orkdalsregionen (SIO)	• IKT samarbeid innen helse og omsorg • Fysioter. /ergoter. og hjelpemiddeltjenesten
Kultur:	
• Samarbeid om museum mellom Frøya bygdemuseum og Kystmuseum på Hitra. • Samarbeid mellom ulike kulturinstitusjoner (både kommunale og frivillige).	
Politisk:	
• Trepartssamarbeidet mellom Frøya, Hitra og Trondheim • Folkevalgt nemd sammen med Hitra	
Arkiv:	
• Interkommunalt Arkiv (IKA)med 13 kommuner	
	IKT:
	• Samarbeid med Hitra kommune • Samarbeid med regionen

7 Muligheter og utfordringer for Frøya frem mot 2027

I det følgende identifiseres fire fokusområder som oppfattes som viktige i den forestående revisjonen av samfunnsdelen til kommuneplanen. Innenfor disse fire fokusområdene listes det opp overordnede utfordringer og muligheter for Frøya-samfunnet som helhet og Frøya kommune som organisasjon.

7.1 Levekår & Folkehelse

Definisjon Folkehelse:

«Befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i befolkningen».

Definisjon Folkehelsearbeid:

«Folkehelsearbeid er samfunnets samlede innsats for å styrke faktorer som virker positivt på folkehelsen og svekke faktorer som medfører helserisiko» [21]

Alle sektorer i kommunen har ansvar for befolkningens helse, så dette området kan vanskelig skilles fra de øvrige. Det hevdes ofte at 10 % av folkehelsearbeidet foregår via helsetjenesten, mens de øvrige 90 % foregår i samfunnet ellers. Det gir oss et perspektiv på hvor fokuset må være.

Samtidig har kommunen særlig blikk på barn & unge i samsvar med folkehelseloven, da man ønsker en bærekraftig utvikling for den oppvoksende generasjon.

Frøya kommune vil ha særlige utfordringer med å klare alle omsorgsoppgaver som kommer, da det blir mange eldre som lever lengre. Dette krever annen innsats enn tradisjonelt. Vi må være kreative og tenke nytt. [22]

Oversikten etter § 5 annet ledd i Folkehelseloven skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. En drøfting av kommunens folkehelseutfordringer bør inngå i strategien, jf. plan- og bygningsloven § 10-1.

Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer, jf. § 5. Dette kan blant annet omfatte tiltak knyttet til oppvekst- og levekårsforhold som bolig, utdanning, arbeid og inntekt, fysiske og sosiale miljøer, fysisk aktivitet, ernæring, skader og ulykker, tobakksbruk og alkohol- og annen rusmiddelbruk.

---

[21] Lov om Folkehelsearbeid http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-29

[22] Stortingsmelding 29 «Morgendagens omsorg" http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/dok/regpubl/stmeld/2012-2013/meld-st-29-20122013.html?id=723252

Folkehelseinstituttet utarbeider folkehelseprofiler for kommunene som gir et bilde av de områder vi trenger særlig fokus på. I tillegg er det viktig at kommunen selv innhenter/kartlegger kunnskap mer detaljert på enkelt områder.

Folkehelseprofiler for Frøya 2014 viser utfordringer knyttet til:

- Andelen **eldre over 80** år i 2020 er estimert **høyere** enn landet som helhet
- Andelen med videregående eller høyere **utdanning er lavere** enn landsnivået
- Andelen 10. klassinger som trives på skolen er **lavere** enn i landet som helhet
- **Overvekt** ser ut til å være mer utbredt enn i landet som helhet, vurdert på sesjon
- Sykdommer og plager knyttet til **muskel – og skjelettsystemet** ser ut til å være mer utbredt enn i landet som helhet.[23]

Dagens folkehelse og sykdomsstatistikk er på mange måter et uttrykk for de miljøbelastningene som innbyggerne er og har vært utsatt for. På samme måte vil framtidig folkehelse bli formet av hvordan helsefremmende og – hemmende faktorer påvirker oss i dagens samfunn.

Vi trenger å dreie ressursbruken over mot mer helsefremming og forebygging i stedet for kostnadskrevende behandling. Dette krever forankring og forståelse hos politisk og administrativ ledelse som skal foreta prioriteringer.

Vi deler inn i 3 innsatsområder:

Innsatsområder	Utfordringer	Muligheter
Barn & Unge	• Barn av arbeidsinnvandrere i forhold til integrering, inkludering, språkopplæring og kulturforståelse • Foreldrerollen /oppdragerrollen • Rett hjelp til rett tid • Skape gode levevaner i ung alder for å fremme helse og forebygge livsstilsykdom – herunder tannhelse • Psykisk helse – med fokus på trivsel og tilhørighet i barnehager & skoler • Kollektiv tilbud – tilrettelegging for barn & unges deltakelse i fritidstilbud • Trafikksikkerhet – høy ulykkes frekvens blant unge førere • Redusere frafall videregående skole	• «Inkludering i idretten» • «Tidlig innsats» -en systematisk modell for helsefremmende innsats • Samarbeid mellom familie & helse, barnehage, skole, SLT, andre sektorer & frivillighet/frivillighetssentralen • Utvikle kollektiv tilbudet • Samarbeid mellom flere instanser i forhold til trafikksikkerhet • Trafikksikkerhetsplan for Frøya er under rullering, og er planlagt ferdigstilt i løpet av 2014. • Fokus på trivsel & tilhørighet • Medvirkning barn & unge • Målrettet kartlegging
Voksne & eldre	• Foreldrerollen/oppdragerrollen • Livsstil som skaper sykdom og	• Samarbeid og felles fokus • Informasjon og målrettet

[23] Folkehelseprofiler Frøya 2014 http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=1620&sp=1&PDFAar=2014

	fremmer uhelse • Muskel – og skjelettplager • Lavere utdanningsnivå enn landsgjennomsnittet • Integrering av arbeidsinnvandrere • Økende eldre befolkning – hverdagsmestring & rehabilitering • Ivareta øyrekken i forhold til tjenestetilbud & utvikling	innsats/samarbeid med Folkehelsesentret • Målrettet kartlegging • Legge til rette for kompetanseheving • Invitere til samarbeid og deltakelse/medvirkning-frivilligheten • Eldre som ressurs • Tenke kreativt og nye tanker
Det systematiske folkehelsearbeidet (herunder miljørettet helsevern)	• Følgende avvik ble gitt under pilottilsyn med folkehelsearbeidet høst 2013 1. Kommunen har ikke et system som sikrer at arbeid med oversikt over helsetilstanden og de positive og negative faktorer som innvirker på denne foregår på en systematisk måte 2. Kommunen sikrer ikke at medisinskfaglig rådgiver i tilstrekkelig grad blir involvert i oppgaver etter folkehelseloven • Forankring og felles forståelse for helsefremming: »Kunsten å holde oss friske « -både i kropp og knott. • Skape «røde tråder» i arbeidet • Forankret/avtalefestet samarbeid mellom det offentlige, næringsliv og frivillighet/frivilligsentralen	• Systematisering av oversiktsarbeidet • Samfunnsmedisinsk kompetanse /medisinskfaglig rådgiver engasjeres i arbeidet • Forankring i administrativ og politisk ledelse • Samarbeid på tvers av sektorer innad i kommunen og mellom kommune, fylke og stat • Interkommunalt samarbeid • Frivilligheten som ressurs • Medvirkning • Bruk av «Håndbok i folkehelsearbeid-regional folkehelseplan»

7.2 Natur, miljø og klima

Ren natur er et viktig grunnlag for god helse, trivsel, trygg matproduksjon, naturmangfold og næring.

Innsatsområder	Utfordringer	Muligheter
Kulturlandskap – Frøyas egenart	• Kulturhistorie – fiskevær • Ta vare på dyrket mark som matproduserende areal/jordvern • Ta vare på kystlynghei som utvalgt naturtype • Hindre gjengroing • Hvordan tenke estetikk og kvalitet i utbygging. • Styrke Sistranda som sentrum	• Legge til rette for at det fortsatt er beitedyr til å pleie kystlyngheia, samt holde landskapet åpent • Tilrettelegge for mer bruk av Frøya til friluftsliv – rullere kommunedelplan for friluftsliv (95). • Styre utbyggingen slik at den

		styrker Frøyas karakter og gjør Frøya attraktiv
Biologisk mangfold og verneområder	• Bevisstgjøre oss Frøyas egenart og biologiske mangfold. • Strategier mot uønskede arter for eksempel mink og sitkagran • Hvordan kommuniserer vi ut våre verneområder? Froan har også RAMSAR-status	• Skjøtselsplan for Froan ferdigstilles. • Øyrekka og Froan utvikles innen reiseliv
Havet som matprodusent **Havet: «Den blå åkeren»**	• Miljøutfordringer ift akvakultur (lus, medisinbruk, rømming, pd, bunnforhold) • «Produksjon av ren mat betinger et rent hav» • Arealbruk på sjøen – for Trøndelag kommer nye næringer som for eksempel taredyrking. Taredyrking er arealkrevende	• Møte nye utfordringer innen næringen • Lage en arealplan som klargjør områder og som imøtekommer utviklingen i havbruksnæringen.
Klima og energi	• Oppfølging av kommunens klimaplan • Frøya kommune som organisasjon: Redusere co2-utslipp med 30% innen 2020 • Fornybar energi • Klimaendringer (mer vind, høyere vannstand, varmere og våtere...)	• Kommunens egen bygningsmasse og energibruk, og tilrettelegge for at innbyggerne kan velge mer energieffektive løsninger. • Miljøfyrtårn sertifisering som motivasjon • Vindmøllepark • Byggeforbud i områder utsatt for økt havnivå og for flo-flomskader
Avfall	• Ulovlige avfallsplasser • Søppelhåndtering i strandlinja, flyteavfall, renovasjon i utkantene	
Vann	• Oppfylle Vanndirektivet – alt vann skal ha en god kjemisk og biologisk tilstand innen 2021 • Fortsatt sikre den gode drikkevannskilden, hindre diffuse utslipp/landbruk • Vann er avgjørende for næringsutviklingen (benyttes store mengder i industrien) • Bedre kloakkløsningene på Frøya, med spredte avløp. Befolkningsøkning og økt utbygging endrer presset på naturen.	• Kartlegge avløp fra spredt og tett bebyggelse – • Kloakkrammeplan • Overføre spredt avløp til offentlig avløpsnett

7.3 Næring, kultur og samfunn

Fortsatt satsing på næringsvirksomhet med flere arbeidsplasser vurderes å være et allment ansvar og et sentralt område for utvikling av samfunnet. Satsing på næring, kultur og samfunn er derfor viktige faktorer i planprogrammet.

Innsatsområder	Utfordringer	Muligheter
Næring	• Frøya har et noe ensidig næringsliv som gjør kommunen sårbar for strukturendringer og konjunkturer • Det er også en utfordring å legge godt nok til rette for god infrastruktur, som vei og IKT. • Næringslivet på Frøya er i vekst og kommunen må ha tilstrekkelig med næringsarealer for å fortsette veksten. • Interessekonflikter knyttet til bruk av arealressurser i sjø (akvakultur, farled, fiske, fritid, turisme og vern). En økt utvikling innenfor akvakultur, vil forsterke dette.	• Frøya kommune har et spesialisert næringsliv innen en næring i vekst og kan utnytte denne utviklingen til å vokse videre. • Å koble erfarings basert kompetanse sterkere med forsknings- og kompetansemiljø gjennom blant annet et Blått kompetansesenter vil styrke næringslivet. • Et fokus på et variert og robust næringsliv vil gjøre kommunen mindre sårbar for strukturendringer og konjunkturer, f.eks. ved satsing på reiseliv og ivaretakelse av fiskeri og landbruk. • Avklare interessekonflikter i sjø på et overordnet nivå.
Samfunn	• Vi er et øysamfunn som gir utfordringer til kommunikasjon både innad og utad. • Næringsgrunnlaget på Frøya er basert på gode naturgitte forhold og det er viktig med fokus på bærekraft og ansvarlig forvaltning. • Befolkningsveksten legger press på at kommunen bygger ut fort nok. • Befolkningsveksten på Frøya er samtidig skjevt fordelt. Øyrekka trues av avfolkning! • Vil satsningen på å styrke sentrumsutviklingen på Sistranda gå på bekostning av grendene/ øyrekka? • Å få ungdommer som flytter ut for å ta utdanning, til å flytte tilbake er en utfordring. • Samtidig er det et voksende behov for kompetansearbeidskraft. • Den kommende rulleringen av Risiko og Sårbarhetsanalysen for Frøya vil identifisere utfordringer knyttet til dette. De overordnede føringene må innarbeides i den	• Fokus på å utvikle et attraktivt samfunn kan føre til økt tilflytning og økt trivsel med levende grender. • Befolkningsveksten gir muligheter for et bedre kulturtilbud og et bedre grunnlag for flere servicetilbud. • Den videregående skole er en viktig institusjon for å utvikle fagkompetansen i befolkningen. • Den generelle befolkningsveksten gir kommunen mange muligheter for videre utvikling. • Fokus på tiltak for øyrekka for å snu den negative befolkningsutviklingen. • Hvordan styrke grenden/ øyrekka samtidig med at sentrum styrkes? • Den kommende rulleringen av Risiko og Sårbarhetsanalysen vil identifisere muligheter knyttet til dette. De overordnede føringene må innarbeides i den kommende samfunnsdelen til kommuneplanen. • Fokus på tiltak som øker trafikksikkerheten.

	kommende samfunnsdelen til kommuneplanen. • Trafikksikkerhet	• Det utarbeides en helhetlig strategi for fritidsbebyggelse.
Kultur	• Viktigheten av samordnet kulturdrift i et mangfoldig samfunn. • Tydeligere økonomiske prioriteringer innenfor sektoren. • Bedre ivaretakelse av natur, kulturvern og museum.	• Frøya har et allsidig og rikt kulturliv, som da er et godt grunnlag for å videreutvikle og skape gode og varierte kulturtilbud. • Bruk av frivillighet/lag og foreninger som en ressurs. • Ny kulturplan under utarbeidelse-ferdigstilles høsten 2014. Prioriterte områder er barn/unge, frivillighet og integrering. • Helhetlig idrettspark • Frøya kultur og kompetansesenter.

Foto: Beathe Sandvik Meland

7.4 Organisasjonen Frøya kommune

Frøya skal fremstå som en servicekommune, det vil si en moderne og attraktiv kommune å bo og jobbe i. Ut fra denne målsettingen er følgende muligheter og utfordringer identifisert for organisasjonen Frøya kommune:

Innsatsområder	Utfordringer	Muligheter
Rekruttering	• Frøya har en stor utfordring i å **rekruttere** personer med rett kompetanse til alle fagområder og stillingstyper. • Kommunen trenger dyktige fagfolk innenfor alle fagfelt i årene fremover. • Små og sårbare fagfelt	• Kommunens storsatsing i samarbeid med fylkeskommunen gjennom kultur og kompetansesenteret og blått kompetansesenter gir unike muligheter for kommunen i så henseende. • Videreutvikle gode rekrutteringstiltak som «Frøyapakken» • Ta i bruk kompetansen til «nye» frøyværinger

		• Heltidskultur • Samarbeid med nabokommunene og regionen
IKT	• **IKT** er ett av bærekraftelementene i samfunnsutviklingen. Frøya ligger ytterst, og har pr dato ikke fiber inn til kommunen	• Fiber til Frøya • Utbygging av telenettet • Samarbeid med andre kommuner
Kvalitet og service i tjenesteleveransene **Kommunens omdømme**	• En fremtidsrettet og moderne kommune har alltid blikk på seg selv med tanke om **forbedring- forenkling- fornying**	• Med et klart mål om å gi best mulig service til innbyggerne, og best mulig kvalitet i tjenesteleveransene- • Er det er naturlig at en eller flere deler av en kommunal organisasjon til enhver tid er under omstilling/endring. Det kan dreie seg om endring av oppgaver, bemanning, og organisering. • E-kommunen Frøya betyr mest mulig tjenester levert elektronisk
Arbeidsinnvandring	• 18 % av kommunens innbyggere er fremmedspråklige	• Vekst og utvikling
Økonomi	• Bestemt av utenforliggende forhold som skatteinntekter og statlige overføringer • Høy lånegjeld pr innbygger	• Viktig å prioritere fremtidsrettede oppgaver for å få til balanse mellom inntekts og investeringsnivå, få mest mulig tjenester ut av den økonomiske rammen
Ny kommunereform	• Reformen varsler en kommunesektor som er mer tilpasset morgendagens utfordringer.	• Regjeringen ser for seg mer robuste og større kommuner, og mener at dette er nødvendig både for å sikre innbyggerne gode tjenester i tråd med deres behov, og for å styrke lokaldemokrati og samfunnsutvikling.

8. Planprosess

Arbeidet med kommuneplanen vil pågå fram til våren 2015. Kommunens administrasjon vil være ansvarlige for arbeidet, i tett samarbeid med politikere, andre myndigheter, innbyggere, næringsliv og andre. Kommunen legger til rette for bred og aktiv medvirkning i planprosessen.

I en kommuneplanprosess er det ikke bare selve planproduktet som er målet. Samfunnsdebatt, engasjement og planforståelse er mål i seg selv.

Åpenhet rundt planprosessen er også viktig. Alle politiske møter i denne sammenheng er åpne for tilhørere.

Politiske møter, informasjonsmøter og temamøter kunngjøres på kommunens hjemmesider (www.froya.kommune.no), www.froya.no og i Hitra-Frøya.

Planprogram og kommuneplanens samfunnsdel vil behandles politisk av formannskapet før det legges ut til høring. Planprogrammet og planforslaget vil bli lagt ut til offentlig høring, og oversendt til statlige og regionale myndigheter og nabokommuner. Endelig vedtak av planprogram og planforslag vil gjøres av kommunestyret etter høringsperioden.

8.1 Opplegg for medvirkning

Kommuneplanens samfunnsdel 2015 – 2027 skal bli til som et resultat av en omfattende medvirkningsprosess. Målsettingen er at mange skal kunne kjenne seg igjen i det ferdige produktet, og at planen blir et levende dokument både for innbyggere, politikere, næringsliv, ansatte i Frøya kommune og samarbeidspartnere til Frøya kommune. Dette søkes oppnådd gjennom bruk av ulike metoder for medvirkning som omtales i det følgende;

Informasjonsmøte:

I forbindelse med planarbeidet vil det bli avholdt informasjonsmøte når planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn (juni 2014). Formålet er å skape interesse og engasjement for arbeidet, gjennom å nå ut med informasjon om arbeidet, prosessen og hvordan den enkelte, lag, organisasjoner, bedrifter og lignende kan medvirke i arbeidet. Møtet er åpent for alle.

Fremtidsverksted:

Etter vedtak av planprogram, vil Frøya kommune invitere til et bredt, deltagende arbeidsmøte/ workshop for å involvere berørte og relevante aktører fra både næringsliv, sivilsamfunn og det offentlige (administrasjon og politikere). Gjennom en kombinasjon av faglig kunnskap om dagens situasjon og utviklingstrekk, lokalkunnskap og diskusjon, er målet å skape fremtidsbilder av mulige, sannsynlige og/ eller ønskelige framtider.

Temamøter:

I tilknytning til de ulike temaene i samfunnsdelen vil det bli arrangert temamøter før planforslaget foreligger. Temamøtene er åpne for alle. Unge inviteres spesielt. Møtene skal ha klare problemstillinger og være dialogrettet, slik at de kan gi viktige innspill til den videre prosessen med kommuneplanen. Politikere deltar.

«Gjestebud»:

Kommunen ønsker å nå flere/ andre innbyggere enn de som vanligvis deltar på tradisjonelle «folkemøter». Derfor vil vi forsøke oss på en ordning som er blitt kalt gjestebud. Dette går ut på at

noen innbyggere inviterer andre hjem til seg for å diskutere temaer fra samfunnsdelen. Temaene vil ha klare problemstillinger. Innspillene fra gjestebudene vil være viktige for å ivareta helheten i planen. Noen innbyggere vil bli oppfordret til å holde gjestebudene.

På nett:

Kommunens hjemmesider[24] vil til enhver tid gi oppdatert informasjon om planarbeidet. Her vil man finne saker som skal til behandling, tidligere vedtak og oversikt over fremdrift. Kommunens face book-profil vil også benyttes som informasjonskanal om planarbeidet.

8.2 Organisering

Ansvar og ledelse av kommuneplanleggingen iht. plan- og bygningslovens § 3-3 er kommunestyret. Formannskapet er kommunens planutvalg og politisk styringsgruppe for arbeidet.

Det administrative ansvaret for kommunens planleggingsoppgaver har rådmannen som leder av kommunens administrasjon. Det nedsettes en tverrfaglig administrativ prosjektgruppe, som ledes av virksomhetsleder for strategi og utvikling. Prosjektgruppas mandat er: «**Ansvar for å lede arbeidet med rullering av samfunnsdelen til kommuneplanen, frem til vedtak i Kommunestyret.**» Prosjektgruppas sammensetning er som følger:

Prosjektgruppas sammensetning
Virksomhetsleder strategi og utvikling
Kommuneplanlegger
Folkehelsekoordinator
Miljøkonsulent
Kommunalsjef
Ass. rådmann

Formannskapet er prosjektets styringsgruppe. Rådmannens lederforum vil involveres jevnlig underveis i prosessen.

[24] http://www.froya.kommune.no/Sider/side.aspx

8.3 Fremdriftsplan

FREMDRIFTSPLAN

PROSJEKT: RULLERING AV KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2015 - 2027

	Aktivitet	2014										2015			
		Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Januar	Februar	Mars	April
1	Skisse til planprogram														
2	Orientering/ drøfting i planutvalg (FSK). Vedta utlegging til off. ettersyn														
3	Kunngjøre utlegging til off. ettersyn samt varsel om oppstart														
4	Åpent folkemøte/ Informasjonsmøte (I høringsprosessen)														
5	Høringsperiode planprogram 8 uker (23.06.14 - 18.08.14)														
6	Godkjenning av planprogram (Formannskap og kommunestyret)														
7	Fremtidsverksted (arbeid med scenarioer...mål for utvikling...)														
8	Temamøter (ca 4 stk)														
9	Utarbeidelse/ ferdigstilling av planforslag														
10	1. gangs behandling av plan (Formannskap og kommunestyret)														
11	Høringsperiode planforslag 6 uker														
12	Gjestebud (i høringsperioden)														
13	2. gangs behandling og vedtak av plan i formannskap og kommunestyret														

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Øyvor Helstad	**Arkiv:** U40
Arkivsaksnr.: 12/1350	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet Kommunestyret

HØRING – GRENSEENDRING I FROAN

Forslag til vedtak:
Høringsuttalelse fra Frøya kommune vdr forslag til grenseendring i Froan:

1. Frøya kommune synes det er positivt at det har kommet på plass en løsning for at det skal være mulig med varige oppdrettslokaliteter i Froan.

2. Frøya kommune mener at det er gjort for lite vurderinger av konsekvenser for blå sektor å legge ut 7km^2 til nytt landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Frøya kommune mener det må komme bedre vurdereringer av hvilken betydning det vil ha for næringer i blå sektor at 7 km^2 blir landskapsvernområde. Dette er ikke vurdert i grenseendringsforslaget.

   Det må sees på muligheten for bruk av arealet til framtidig næring, og ikke da bare dagens løsninger. Det er stor sannsynlighet for at andre former for bruk av havet enn hva vi kjenner i dag vil komme, både med hensyn til arter og tekniske løsninger. Det er mye som skjer i den blå sektoren, og det forventes en stor vekst. Utviklingen går i den retning av at anleggene plasseres lenger ut i havet.

   I Frøya er oppdrett helt klart den viktigste næringen, og dermed avhengig av arealer til sjøs. Mye av de grunne havområdene i Frøya er vernet i Froan.

3. Vurderingen om størrelsen på kompensasjonsareal bygger på usikkerhet omkring oppdrettslokalitetenes påvirkning på omgivelsene. Det er ikke godt nok dokumentert hvor langt unna oppdrettslokalitetene de påvirker omgivelsene. Frøya kommune mener at kompensasjonsarealet derfor ikke bør være av en slik størrelse som framlegges i forslaget. Arealet må stå mer i samsvar med arealet som tas ut av landskapsvernområdet.

4. Det mangler en forvaltningsplan for Froan. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har på tross av langvarig arbeid ikke ferdigstilt noen forvaltningsplan for Froan.
   I dette ligger det en usikkerhet om hvilke konsekvenser ytterligere vern i Froan kan få. Det er usikkert hvordan Fylkesmannen vil tolke verneforskriften for Froan. I forvaltningsplanen kan man risikere at det kommer ytterligere føringer for bruk og

vern av Froan. Det må forventes at en forvaltningsplan er på plass før ytterligere areal legges ut til landskapsvernområde.

Vedlegg:

1. Høringsbrev – Grenseendring for Froan landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Miljødirektoratet 27.06.2014

2. Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning – Fylkesmannens faglige anbefaling til grenseendring.
   Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 23.01.2014

3. Iverksetting av planprosess for endring av vernegrensene for Froan landskapsvernområde og dyrelivsfredning.
   Miljøverndepartementet 1.10.2012

4. Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning – igangsetting av prosess for endring av vernegrense.
   Direktoratet for naturforvaltning 21.01.2013

5. Oppsummering fra informasjonsmøte om endring av vernegrensene i naturvernområdene i Froan, 22. juli i Halten.
   Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 08.08.2013

6. Link til lovdata: Forskrift om vern av Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning, innenfor Froøyene, Frøya kommune, Sør-Trøndelag
   http://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/1979-12-14-1?q=froan

7. Link til: Kartlegging og overvåking av sjøfugl og sjøpattedyr i Froan. Sluttrapport. Nils Røv, NINA Rapport 202
   http://www.nina.no/archive/nina/pppbasepdf/rapport/2006/202.pdf

8. Link til: Kampen om gråsonene: Oppdrett i Froan landskapsvernområde. Bygdeforskning rapport 8/09
   http://d3861196.hosted418.moonrocketadmin.net/filarkiv/2009/12/15/14b275161deb52.pdf

Saksopplysninger:
Saken er godt beskrevet og vurdert i sakens vedlegg.

Frøya kommune har den 03.07.2014 mottatt brev fra Miljødirektoratet, hvor de ber om uttalelse til forslag om grenseendring for Froan landskapsvernområde (vedlegg 1). Endringsforslaget innebærer at et areal på ca.7 km² rundt øyværet Halten innlemmes i landskapsvernområdet, som erstatning for to områder på til sammen ca. 0,2 km² som tas ut av landskapsvernområdet for å benyttes til fiskeoppdrett (vedlegg 2).

Fristen for uttalelse er 1.oktober 2014.

Froan
Froan landskapsvernområde, naturreservat og dyrelivsfredningsområde ble opprettet i 1979. I formålsbestemmelsen for disse verneområdene blir det særlig vist til at området utgjør et viktig leve- og yngleområde for fugl og sel og til at det utgjør et egenartet kystlandskap (Link 6).

Verneområdene dekker den nordlige delen av øyrekka nord for Frøya og sjøområdene rundt og mellom øyene. Naturreservatet er ca. 400 km^2 og omfatter en rekke mindre øyer, skjær og fluer. Landskapsvernområdet omfatter et areal på ca. 122 km^2 rundt de større øyene i den sørøstlige delen av verneområdene. Øyer som var bebodde på vernetidspunktet er imidlertid holdt utenfor landskapsvernområdet. Dyre- og plantelivsfredninga dekker landskapsvernområdet, de bebodde øyene, et område rundt øyværet Halten helt nordøst i øyrekka, samt en sone på 2 km rundt naturreservatet og landskapsvernområdet.

Froan er viktig både som hekke-, myte- og overvintringsområde for en rekke arter sjøfugl (Link 7). Det fremkommer for eksempel at ca. 4 % av den estimerte hekkebestanden av rødlistearten makrellterne hekker i området, og at Froan på grunn av fravær av mink utgjør et viktig hekkeområde for rødlistearten teist. Det er videre kasteplasser for selartene steinkobbe og havert innenfor verneområdene, mens oter er vanlig.

Bakgrunnen for grenseendringssaken
Fra 1998 har SalMar hatt lakesoppdrettsanlegg innenfor landskapsvernområdet. Drifta har basert seg på tidsbegrensede dispensasjoner fra vernebestemmelsene. I 2009 søkte SalMar om permanent dispensasjon for oppdrettsvirksomhet. Ved Miljødepartementets vedtak av 28.september 2012 ble søknaden endelig avslått under henvisning til at oppdrettsanleggene var i strid med verneformålet, og at grunnvilkårene for dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 dermed ikke forelå. For at SalMar skulle kunne fortsette oppdrettsvirksomheten på de aktuelle lokalitetene, fremgikk det derfor av brevet at departementet ville be Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) utarbeide høringsutkast til forskriftsendring med sikte på å ta de to oppdrettsanleggene ut av verneområdet. Departementet ba deretter Direktoratet for naturforvaltning iverksette en grenseendringsprosess i samsvar med saksbehandlingsreglene i naturmangfoldloven og forvaltningsloven. Det blir i brevet gitt uttrykk for at områdene som forutsettes tatt ut av verneområdet, skal være av tilsvarende størrelse som det areal som benyttes til oppdrettsformål. Det blir videre understreket at verneområdets status etter Ramsar-konvensjonen innebærer at det skal foretas en utvidelse av verneområdet for å kompensere tapet av vernet areal. Miljødirektoratet har bedt Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om å foreslå aktuelle områder for utvidelse av Ramsar-området.

Fylkesmannen vurderte Halten som det mest aktuelle området for utvidelsen. Folkemøte ble avholdt på Halten 22. juli 2013 (Vedlegg 5). Blant annet på bakgrunn av synspunkter som fremkom i folkemøtet, har Fylkesmannen foreslått at utvidelsen skjer ved at landskapsvernområdet utvides til å omfatte et område rundt Halten.

Forslaget til nye grenser for verneområdene fremgår av de vedlagte kartene i vedlegg 2.

Det skal ikke gjøres endringer i selve verneforskriften, kun en grenseendring. Naturvernloven av 1970 er nå erstattet av Naturmangfoldloven.

Norge tiltrådte i 1974 konvensjonen om våtmarksområder (Ramsar konvensjonen). Av innledninga til konvensjonen fremgår det at det særlig er hensynet til våtmarkenes økologiske funksjon blant annet som habitat for en karakteristisk flora og fauna som er bakgrunn for konvensjonen. Norge har derfor forpliktet seg til å ta vare på våtmarker. Froan ble innlemmet i lista i 1996.

Om de to oppdrettslokalitetene som foreslås tatt ut

De to oppdrettslokalitetene som skal tas ut av landskapsvernområdet, er Sørøyflesa, nordvest for Sørburøya, og Hallarøy V, sørøst for Store Hallarøya, nær Sauøya. Den førstnevnte lokaliteten ligger nær opp til grensa for naturreservatet. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har etter råd fra Fiskeridirektoratet lagt til grunn at anleggene kan bevege seg opptil 50 meter fra koordinatfestet lokalitet på grunn av strøm, vind, løse fòrslanger mv. og har derfor beregnet at arealet som må tas ut for at anlegget ikke skal berøre verneområdene utgjør ca. 0,2 km².

Den umiddelbare virkninga av at områdene tas ut av verneområdet, er at de heretter uten hinder fra vernereglene kan benyttes til oppdrettsvirksomhet i henhold til SalMars tillatelser fra Fiskeridirektoratet. Det ligger i dette at forvaltningsmyndigheten for verneområdet ikke lenger kan stille vilkår for bruken av disse arealene. Den generelle aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven § 6, vil imidlertid komme til anvendelse.

Fylkesmannen har videre lagt til grunn at oppdrettsvirksomheten vil påvirke et langt større område enn selve oppdrettslokaliteten. I selve landskapsvernområdet, hvor vernet beskytter mot endringer av landskapet som sådan, har Fylkesmannen sett hen til den synlige påvirkninga og avgrenset influensområdet til 2 kilometers avstand over sjø, til høyeste punkt på øyer som omfattes av landskapsvernet og til grensa av landskapsvernet mot øyer som ikke er omfattet. For lokaliteten Sørøyflesa har Fylkesmannen lagt til grunn at også områder innenfor naturreservatet blir påvirket. Ettersom reservatvernet ikke på samme måte er knyttet til opplevelsen av selve landskapet, har Fylkesmannen her anslått influensområdet ut i fra mulig påvirkning på bunn og bunnfauna. Det fremgår av Havforskningsinstituttets risikovurdering for norsk fiskeoppdrett 2013 at man per i dag mangler kunnskap om hvor stor buffersone man bør ha rundt anlegg for å unngå permanent skade på viktige habitater. Det fremgår imidlertid av rapporten at miljøgiftene som diflubenzuron og teflubenzuron, som brukes til avlusing, i tidligere studier er blitt påvist i ca. 1 000 meter fra oppdrettsanlegg, dog generelt i små konsentrasjoner og uten påviste skadevirkninger. Kunnskapen om hvordan dette påvirker økosystemet fremstår som usikker. Ut i fra føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9, legger Fylkesmannen til grunn et influensområde på 1 000 meter fra oppdrettsanlegget i naturreservatet. Dette innebærer at Fylkesmannen anslår influensområdet for Sørøyflesa til ca. 2,8 km², mens tilsvarende for Hallarøy V anslås til 4,8 km². De to influensområdene utgjør et relativt beskyttet sjøområde, med en mosaikk av sjø og øyer, grunne områder og dypere renner, lune viker og mer værutsatte sund.

Om Halten

Fylkesmannen har ansett Halten for å være det området som best tilfredsstiller kriteriene til erstatningsareal etter Ramsar-konvensjonen. Det foreslås derfor at et område med grensepunkter ved skjær/holmer ved Kvitingen, Austbrekka, Størhuset og Flesa tas inn i

landskapsvernområdet. Øyene Husøya, Halten, Steinsøya og Rorsøya, samt havna i mellom disse øyene foreslås imidlertid holdt utenfor. Halten ble opprinnelig foreslått vernet som landskapsvernområde i det opprinnelige verneforslaget for Froan. Både eieren og Frøya kommune ga imidlertid uttrykk for at vernet ville komme i konflikt med næringsutvikling, både av eksisterende fiskeoppkjøpsvirksomhet og mulig bruk tilknyttet oljevirksomheten på Haltenbanken. Halten ble derfor ikke vernet som landskapsvernområde ved vernevedtaket.

Landskapet i Halten har mange fellestrekk med landskapet lenger sørvest i Froan. Området er imidlertid generelt noe mindre skjermet enn områdene i dagens landskapsvernområde. Øyene her har generelt mindre vegetasjon og kystlyngheia er ikke så utpreget. Halten er videre – som Froan for øvrig – et viktig funksjonsområde for fugl, både som hekke-, myte- og overvintringsområde. Det er per i dag ikke lenger faste beboere i Halten, og det drives heller ikke landbruk. Det er imidlertid flere feriehus på øyene rundt havna. Stiftelsen Halten Nekolai Dahls Minne driver videre her overnattingssted i Skanklåna. Turistsesongen er i hovedsak i perioden 1. juni til 31. august, da det er hurtigbåtforbindelse til Frøya.
Fylkesmannen har avholdt møter med grunneiere og rettighetshavere. Det er i den anledning fremkommet ønsker om å beholde muligheten for å gå i land på øyene i været på sommeren, og om å rekonstruere rorbumiljøet rundt havna. Fylkesmannen har på dette grunnlag valgt å foreslå å frede området som landskapsvernområde, og også og ikke inkludere øyene rundt havna i forslaget. Som nevnt over innebærer vern som landskapsvernområde at det blir innført forbud mot inngrep eller annen virksomhet som kan endre landskapets karakter vesentlig. Den viktigste virkninga av utvidelsen vil dermed være at oppføring av nye bygninger og nyetablering av andre anlegg, herunder oppdrettsanlegg, i utgangspunktet vil bli forbudt i sjøområdene og på øyene som omfattes av vernet. Det blir videre forbudt med større uttak eller utfylling av masse.
Vernet vil imidlertid ikke være til hinder for ferdsel på land eller sjø eller for fiske eller annen utnyttelse av marine ressurser. Likedan vil vedlikehold av eksisterende fyrlykt på Kvitingen kunne foretas uhindret av verneforskriften. Det er for øvrig ikke bebyggelse på øyene som foreslås inntatt i landskapsvernområdet.

Vurdering:
Sak om oppdrett i Froan har vært en lang prosess, og det er positivt at det nå kommer på plass en løsning.

Froan er et unikt område, både med hensyn til dyre- og fugleliv og landskap. Graden av urørthet kan diskuteres, da det har vært bosetting og kultivering i lang tid. For reiselivsnæringen har Froan et større potensial. Ramsar status er noe som tiltrekker bla fugleinteresserte.

Det er videre positivt at uttalelsene som kom fra de som i dag har interesser i Halten er tatt inn i forslaget til grenseendringene. Slik som Halten brukes i dag, vil ikke forslaget få særlige konsekvenser for dem.

Fiskeri og havbruk er de to viktigste bærebjelkene for samfunnsutviklingen på Frøya. Per i dag er havbruksnæringen selve motoren for næringsutvikling på Frøya. Havbruk og fiskeri vil, etter all sannsynlighet, være styrende for verdiskapningen på Frøya fremover både på

kort og lang sikt. En stadig økende global befolkningsvekst vil trolig medføre at markedet for sjømat også vil øke fremover. Det er estimert et potensiale for en femdobling av verdiskapningen. Denne veksten tror eksperter vil skje både ved at dagens kjerneområder videreutvikles og at nye industrier vokser frem. På Frøya ser vi muligheter for å ta del i denne veksten og vi ønsker å gjøre det vi kan for å bli en viktig aktør også i denne utviklingen (utdrag fra Strategisk næringsplan 2014 for Frøya – høringsutkast).

Marin Strategiplan Trøndelag 2011-2014 er en viktig overordnet regional føring som er forankret i en felles fylkesplan for Trøndelag og er et styringsdokument for økt verdiskapning innen marin sektor i Trøndelag. *Trøndelag skal bli verdens ledende og mest bærekraftige havbruksregion og Norges viktigste på deler av den øvrige marine sektor.*

Det må sees på muligheten for bruk av arealet til framtidig næring, og ikke da bare dagens løsninger. Det er stor sannsynlighet for at andre former for oppdrett enn hva vi kjenner i dag vil komme, både med hensyn til arter og tekniske løsninger. Det er mye som skjer i den blå sektoren, og det forventes en stor vekst. Utviklingen går i den retning av at anleggene plasseres lenger ut i havet.

I Frøya er oppdrett helt klart den viktigste næringen, og dermed avhengig av arealer til sjøs. Mye av de grunne havområdene i Frøya er vernet i Froan.

Vurderingen om størrelsen på kompensasjonsareal bygger på usikkerhet omkring oppdrettslokalitetenes påvirkning på omgivelsene. Det er ikke godt nok dokumentert hvor langt unna oppdrettslokalitetene de påvirker omgivelsene. Frøya kommune mener at kompensasjonsarealet derfor ikke bør være av en slik størrelse som framlegges i forslaget. Arealet må stå mer i samsvar med arealet som tas ut av landskapsvernområdet.

Det mangler forvaltningsplan for Froan. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har på tross av langvarig arbeid ikke ferdigstilt noen forvaltningsplan for Froan.
I dette ligger det en usikkerhet om hvilke konsekvenser ytterligere vern i Froan kan få. Det er usikkert hvordan Fylkesmannen vil tolke verneforskriften for Froan. I forvaltningsplanen kan man risikere at det kommer ytterligere føringer for bruk og vern av Froan.

03.07.14
U40 3748/14
OYH 12/1350-5

MILJØ-DIREKTORATET

I henhold til adresseliste

Trondheim, 27.06.2014

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/4097

Saksbehandler:
Pål Foss Digre

Høringsbrev - grenseendring for Froan landskapsvernområde med dyrelivsfredning, Frøya kommune, Sør-Trøndelag

Miljødirektoratet ber med dette om uttalelser til forslag om grenseendring for Froan landskapsvernområde. Endringsforslaget innebærer at et areal på ca. 7 km² rundt øyværet Halten innlemmes i landskapsvernområdet, som erstatning for to områder på til sammen ca. 0,2 km² som tas ut av landskapsvernområdet for å benyttes til fiskeoppdrett. Fristen for uttalelse er 1.oktober 2014.

Froan landskapsvernområde ble opprettet 14. desember 1979 ved kongelig resolusjon. Ved samme vedtak ble et naturreservat og et dyrelivsfredningsområde opprettet i Froan. I formålsbestemmelsen for disse verneområdene blir det særlig vist til at området utgjør et viktig leve- og yngleområde for fugl og sel og til at det utgjør et egenartet kystlandskap.

Verneområdene dekker den nordlige delen av øyrekka nord for Frøya i Sør-Trøndelag og sjøområdene rundt og mellom øyene. Den arealmessig største delen - ca. 400 km² - av verneområdene utgjøres av naturreservatet som utgjør den vestlige delen av verneområdene og omfatter en rekke mindre øyer, skjær og fluer. Landskapsvernområdet omfatter et areal på ca. 122 km² rundt de større øyene i den sørøstlige delen av verneområdene. Øyer som var bebodde på vernetidspunktet er imidlertid holdt utenfor landskapsvernområdet. Dyre- og plantelivsfredninga dekker landskapsvernområdet, de bebodde øyene, et område rundt øyværet Halten helt nordøst i øyrekka, samt en sone på 2 km rundt naturreservatet og landskapsvernområdet.

I NINA-rapport 202 «*Kartlegging og overvåking av sjøfugl og sjøpattedyr i Froan - Sluttrapport*» fremgår det at Froan er viktig både som hekke-, myte- og overvintringsområde for en rekke arter sjøfugl. Det fremkommer for eksempel at ca. 4 % av den estimerte hekkebestanden av rødlistearten makrellterne hekker i området, og at Froan på grunn av fravær av mink utgjør et viktig hekkeområde for rødlistearten teist. Det er videre kasteplasser for selartene steinkobbe og havert innenfor verneområdene, mens oter er vanlig.

Postadresse: Postboks 5672, Sluppen, 7485 Trondheim | **Telefon:** 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljødirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391
Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Strømsveien 96, 0663 Oslo|

Bakgrunnen for grenseendringssaken

Fra 1998 har oppdrettskonsernet SalMar hatt lakesoppdrettsanlegg innenfor landskapsvernområdet. Drifta har basert seg på tidsbegrensede dispensasjoner fra vernebestemmelsene. I 2009 søkte SalMar om permanent dispensasjon for oppdrettsvirksomhet. Ved Miljødepartementets vedtak av 28. september 2012 ble søknaden endelig avslått under henvisning til at oppdrettsanleggene var i strid med verneformålet, og at grunnvilkårene for dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 dermed ikke forelå. For at SalMar skulle kunne fortsette oppdrettsvirksomheten på de aktuelle lokalitetene, fremgikk det derfor av brevet at departementet ville be Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) utarbeide høringsutkast til forskriftsendring med sikte på å ta de to oppdrettsanleggene ut av verneområdet.

Departementet ba deretter i brev av 1. oktober 2012 Direktoratet for naturforvaltning iverksette en grenseendringsprosess i samsvar med saksbehandlingsreglene i naturmangfoldloven og forvaltningsloven. Det blir i brevet gitt uttrykk for at områdene som forutsettes tatt ut av verneområdet, skal være av tilsvarende størrelse som det areal som benyttes til oppdrettsformål. Det blir videre understreket at verneområdets status etter Ramsar-konvensjonen innebærer at det skal foretas en utvidelse av verneområdet for å kompensere tapet av vernet areal.

Miljødirektoratet har bedt Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om å foreslå aktuelle områder for utvidelse av Ramsar-området. Fylkesmannen orienterte i forbindelse med dette det rådgivende utvalget for naturvernområdene i Froan, som presiserte viktigheten av god informasjon lokalt. Fylkesmannen vurderte Halten som det mest aktuelle området for utvidelsen, og orienterte derfor 22. april 2013 styret for Stiftelsen Halten Nekolai Dahls minne om mulig vern. Stiftelsen er største grunneier i Halten. Styret anbefalte å avholde et informasjons-/drøftingsmøte med grunneiere og andre berørte i forbindelse med Haltendagene, da de fleste av brukerne er til stede på Halten. Folkemøte ble derfor avholdt på Halten 22. juli 2013. I tillegg til grunneiere/hytteeiere deltok representanter for Frøya kommune og Salmar.

Blant annet på bakgrunn av synspunkter som fremkom i folkemøtet, har Fylkesmannen foreslått at utvidelsen skjer ved at landskapsvernområdet utvides til å omfatte et område rundt Halten. Forslaget til nye grenser for verneområdene fremgår av de vedlagte kartene.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag oversendte sitt forslag til Miljødirektoratet 23.januar 2014. Fylkesmannens brev inngår i høringsdokumentene, og inneholder nærmere opplysninger og vurderinger om arealberegninger for areal som skal tas ut av verneområdet og for nytt verneareal.

Miljødirektoratet legger forslaget fra Fylkesmannen til grunn for dette høringsbrevet.

Naturvernloven/naturmangfoldloven

Froan landskapsvernområde ble opprettet med hjemmel i naturvernloven av 1970 § 5. Etter denne bestemmelsen innebar opprettelsen av et landskapsvernområde at det ikke kunne iverksettes tiltak som «vesentlig kan endre landskapets art eller karakter». Ytterligere bestemmelser kunne etter § 6 gis i verneforskriften.

Naturvernloven av 1970 er nå erstattet av naturmangfoldloven. Vern av nye områder må derfor gjøres med hjemmel i denne loven. Verneformen landskapsvernområde er videreført i

naturmangfoldloven § 36. Det fremkommer her at landskapsvernområder kan opprettes for å verne «natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende». Av bestemmelsen fremgår det videre at det i et landskapsvernområde ikke må settes i verk tiltak som alene eller sammen med andre tiltak kan endre det vernede områdes særpreg vesentlig. Pågående virksomhet kan imidlertid fortsette og utvikles videre så lenge det ikke medfører vesentlige endringer i områdets særpreg. Adgangen til å gi ytterligere bestemmelser i forskriften er noe begrenset sammenlignet med tidligere lov. Det kan kun gis nærmere bestemmelser om hva som skal anses å kunne endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig, om krav til landskapsmessig tilpassing, og om ferdsel som ikke skjer til fots.

Verneforskriften

Vernereglene for de forskjellige verneområdene er samlet i én felles forskrift - forskrift av 14. desember 1979 nr. 1 om vern for Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning, innenfor Froøyene, Frøya kommune, Sør-Trøndelag. For landskapsvernområdet gjelder forskriftens punkt V. Forbudene her gjelder «inngrep eller annen virksomhet som kan endre landskapets art eller karakter vesentlig» og «henlegging av avfall». Disse forbudene ligger innenfor det som også kan vedtas etter gjeldende lov. Vi antar derfor at vern av et nytt område ikke gir behov for å gjøre endringer i verneforskriften utover grenseendringene.

Videre gjelder reglene om dyrelivsfredning i punkt VI også for landskapsvernområdet.

Ramsarkonvensjonen

Norge tiltrådte 9. juli 1974 konvensjonen om våtmarksområder (Ramsarkonvensjonen). Av innledninga til konvensjonen fremgår det at det særlig er hensynet til våtmarkenes økologiske funksjon blant annet som habitat for en karakteristisk flora og fauna som er bakgrunn for konvensjonen. En stat som tiltrer konvensjonen, forplikter seg til å ta vare på våtmarker. Konvensjonens definisjon av våtmark omfatter også marine områder ned til en dybde på seks meter.

En rekke av konvensjonens forpliktelser knytter seg til områder inkludert på en «liste over våtmarker av internasjonal betydning». Det fremkommer av konvensjonens artikkel 2 at et slikt område også kan omfatte øyer og sjøområder med dyp større enn 6 meter i tilknytning til våtmarksområder, særlig der disse er viktige som sjøfuglhabitat. Det er i utgangspunktet den enkelte stat som nominerer våtmarker til lista. 19. mars 1996 ble landskapsvernområdet og naturreservatet i Froan innlemmet i lista.

Når det gjelder de nærmere forpliktelsene for områder inkludert på lista, angir konvensjonens artikkel 3 nr. 1 at signatarlandene skal formulere og implementere sin planlegging på en slik måte at våtmarker inkludert på lista bevares.

Konvensjonens artikkel 4 nr. 2 angir at innskrenkninger i grensene av et våtmarksområde inkludert på lista bør kompenseres:

> "Where a Contracting Party in its urgent national interest, deletes or restricts the boundaries of a wetland included in the List, it should as far as possible compensate for the loss of wetland resources and in particular it should create additional nature reserves for

waterfowl and for the protection, either in the same area or elsewhere, of an adequate portion of the original habitat".

Resolusjon XI.9 punkt 3.40 angir nærmere retningslinjer for erstatningsareal. Det fremgår her blant annet at det skal tas hensyn til følgende momenter:

- Erstatningsarealet bør være av samme eller bedre kvalitet som våtmarksareal
- Erstatningsarealet bør minimum være av samme størrelse som arealet som tas ut av verneområdet
- Erstatningsarealet bør ligge nærmest mulig det arealet som tas ut.

Det fremkommer videre at man ved vurderinga skal ta hensyn til arealmessig omfang, økosystemskomponenter og funksjonen til våtmarka.

Om de to oppdrettslokalitetene som foreslås tatt ut

De to oppdrettslokalitetene som i henhold til departementets beslutning skal tas ut av landskapsvernområdet, er Fiskeridirektoratets lokalitetsnummer 15375 Sørøyflesa, nordvest for Sørburøya, og lokalitetsnummer 13886 Hallarøy V, sørøst for Store Hallarøya, nær Sauøya. Den førstnevnte lokaliteten ligger nær opp til grensa for naturreservatet. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har etter råd fra Fiskeridirektoratet lagt til grunn at anleggene kan bevege seg opptil 50 meter fra koordinatfestet lokalitet på grunn av strøm, vind, løse fòrslanger mv. og har derfor beregnet at arealet som må tas ut for at anlegget ikke skal berøre verneområdene utgjør ca. 0,2 km².

Den umiddelbare virkninga av at områdene tas ut av verneområdet, er at de heretter uten hinder fra vernereglene kan benyttes til oppdrettsvirksomhet i henhold til SalMars tillatelser fra Fiskeridirektoratet. Det ligger i dette at forvaltningsmyndigheten for verneområdet ikke lenger kan stille vilkår for bruken av disse arealene. Den generelle aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven § 6, vil imidlertid komme til anvendelse.

Fylkesmannen har videre lagt til grunn at oppdrettsvirksomheten vil påvirke et langt større område enn selve oppdrettslokaliteten. I selve landskapsvernområdet, hvor vernet beskytter mot endringer av landskapet som sådan, har Fylkesmannen sett hen til den synlige påvirkninga og avgrenset influensområdet til 2 kilometers avstand over sjø, til høyeste punkt på øyer som omfattes av landskapsvernet og til grensa av landskapsvernet mot øyer som ikke er omfattet. For lokaliteten Sørøyflesa har Fylkesmannen lagt til grunn at også områder innenfor naturreservatet blir påvirket. Ettersom reservatvernet ikke på samme måte er knyttet til opplevelsen av selve landskapet, har Fylkesmannen her anslått influensområdet ut i fra mulig påvirkning på bunn og bunnfauna. Det fremgår av Havforskningsinstituttets risikovurdering for norsk fiskeoppdrett 2013 at man per i dag mangler kunnskap om hvor stor buffersone man bør ha rundt anlegg for å unngå permanent skade på viktige habitater. Det fremgår imidlertid av rapporten at miljøgiftene som diflubenzuron og teflubenzuron, som brukes til avlusing, i tidligere studier er blitt påvist i ca. 1 000 meter fra oppdrettsanlegg, dog generelt i små konsentrasjoner og uten påviste skadevirkninger. Kunnskapen om hvordan dette påvirker økosystemet fremstår som usikker. Ut i fra føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9, legger Fylkesmannen til grunn et influensområde på 1 000 meter fra oppdrettsanlegget i naturreservatet. Dette innebærer at Fylkesmannen anslår influensområdet for Sørøyflesa til ca. 2,8 km², mens tilsvarende for Hallarøy V anslås til 4,8 km². De to

influensområdene utgjør et relativt beskyttet sjøområde, med en mosaikk av sjø og øyer, grunne områder og dypere renner, lune viker og mer værutsatte sund.

Om Halten

Fylkesmannen har ansett Halten for å være det området som best tilfredsstiller kriteriene til erstatningsareal etter Ramsar-konvensjonen. Det foreslås derfor at et område med grensepunkter ved skjær/holmer ved Kvitingen, Austbrekka, Størhuset og Flesa tas inn i landskapsvernområdet. Øyene Husøya, Halten, Steinsøya og Rorsøya, samt havna i mellom disse øyene foreslås imidlertid holdt utenfor.

Halten ble opprinnelig foreslått vernet som landskapsvernområde i det opprinnelige verneforslaget for Froan. Både eieren og Frøya kommune ga imidlertid uttrykk for at vernet ville komme i konflikt med næringsutvikling, både av eksisterende fiskeoppkjøpsvirksomhet og mulig bruk tilknyttet oljevirksomheten på Haltenbanken. Halten ble derfor ikke vernet som landskapsvernområde ved vernevedtaket.

Landskapet i Halten har mange fellestrekk med landskapet lenger sørvest i Froan. Området er imidlertid generelt noe mindre skjermet enn områdene i dagens landskapsvernområde. Øyene her har generelt mindre vegetasjon og kystlyngheia er ikke så utpreget. Halten er videre - som Froan for øvrig - et viktig funksjonsområde for fugl, både som hekke-, myte- og overvintringsområde.

Det er per i dag ikke lenger faste beboere i Halten, og det drives heller ikke landbruk. Det er imidlertid flere feriehus på øyene rundt havna. Stiftelsen Halten Nekolai Dahls Minne driver videre her overnattingssted i Skanklåna. Turistsesongen er i hovedsak i perioden 1. juni til 31. august, da det er hurtigbåtforbindelse til Frøya.

Fylkesmannen har avholdt møter med grunneiere og rettighetshavere. Det er i den anledning fremkommet ønsker om å beholde muligheten for å gå i land på øyene i været på sommeren, og om å rekonstruere rorbumiljøet rundt havna. Fylkesmannen har på dette grunnlag valgt å foreslå å frede området som landskapsvernområde, og også å ikke inkludere øyene rundt havna i forslaget.

Som nevnt over innebærer vern som landskapsvernområde at det blir innført forbud mot inngrep eller annen virksomhet som kan endre landskapets karakter vesentlig. Den viktigste virkninga av utvidelsen vil dermed være at oppføring av nye bygninger og nyetablering av andre anlegg, herunder oppdrettsanlegg, i utgangspunktet vil bli forbudt i sjøområdene og på øyene som omfattes av vernet. Det blir videre forbudt med større uttak eller utfylling av masse.

Vernet vil imidlertid ikke være til hinder for ferdsel på land eller sjø eller for fiske eller annen utnyttelse av marine ressurser. Likedan vil vedlikehold av eksisterende fyrlykt på Kvitingen kunne foretas uhindret av verneforskriften. Det er for øvrig ikke bebyggelse på øyene som foreslås inntatt i landskapsvernområdet.

Om miljørettsprinsippene

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 - 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Den endelige vurderinga av hvordan prinsippene skal hensyntas må skje når endringsforskriften vedtas. Miljødirektoratet finner likevel grunn til å uttale seg om de vurderinger som vi har gjort til nå.

Etter § 8 skal vedtaket så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlag skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Det er dermed slik at kravet til presist kunnskapsgrunnlag øker med risikoen for skade på naturmangfoldet. Det er som det fremkommer over foretatt kartlegginger av naturforholdene i Froan. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som godt når det gjelder disse momentene. Kunnskapen om effekten av påvirkning fra oppdrett er imidlertid mer usikker, jf. Havforskningsinstituttets risikovurderinger.

Etter § 9 skal det tas sikte på å unngå vesentlig skade på naturmangfoldet, der kunnskapen om virkninger er utilstrekkelig. Som nevnt over har vi lagt vekt på dette prinsippet ved anslag av hvilket område som kan anses påvirket av oppdrettsanleggene.

Etter § 10 skal påvirkninger av et økosystem vurderes ut i fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Denne bestemmelsen synes ikke å ha relevans for de utvidelsene Miljødirektoratet har vurdert.

Etter § 11 skal tiltakshaveren dekke kostnadene ved å hindre skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut i fra tiltakets og skadens karakter. Denne bestemmelsen synes ikke å ha relevans for de utvidelsene Miljødirektoratet har vurdert.

Videre saksgang

Grenseendring skjer i form av et forskriftsvedtak. Myndighet til å fatte slikt vedtak tilligger i denne saken Kongen i statsråd. Når høringsfristen er over, vil Miljødirektoratet oversende en endelig tilrådning med sammendrag av høringsuttalelsene til Klima- og miljødepartementet for videre behandling.

Rent teknisk vil vi foreslå at forskriftsendringa består i at det i verneforskriftens punkt III andre ledd henvises til et nytt vernekart. Vi vil samtidig foreslå at dette punktet omarbeides ved at grensebeskrivelsene tas ut i fra forskriftsteksten.

MILJØ-
DIREKTORATET

Høringsfristen er 1. oktober 2014.

Saksdokumentene og skjema for å gi elektronisk tilbakemelding finnes på disse sidene: http://miljodirektoratet.no/horing2013-4097. Det er også mulig å sende inn høringskommentarer skriftlig til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim. Vennligst merk brevet med 2013/4097. Saksdokumentene kan fås tilsendt ved henvendelse til post@miljodir.no eller tlf. 03400/73 58 05 00.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein	Knut Fossum
Avdelingsdirektør - naturavdelingen	seksjonsleder

Kopi til:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	Trondheim
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO

Vedlegg: Adresseliste

3

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

040
04 H

4/10-12
5069/12
12/1350-1

Direktoratet for naturforvaltning
Tungasletta 2
7042 Trondheim

Deres ref	Vår ref	Dato
		01.10.2012

Iverksetting av planprosess for endring av vernegrensene for Froan landskapsvernområde og dyrelivsfredning

Vi viser til brev av i dag der SalMar ASA ikke fikk medhold i sin klage om permanent dispensasjon til videre oppdrettsvirksomhet på sine to lokaliteter, Sørøyflesa og Hallarøy innenfor Froan landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Departementet har som en del av denne klagebehandlingen bestemt å iverksette grenseendringsprosess for Froan landskapsvernområde, med sikte på å endre vernegrensen slik at oppdrettslokalitetene tas ut av verneområdet og dermed kan videreføres på dagens nivå. Som en del av denne prosessen får DN også i oppdrag å foreslå utvidelse av verneområdet som følge av at to områder tas ut.

Vi ber Direktoratet for naturforvaltning om å iverksette en grenseendringsprosess i samsvar med saksbehandlingsreglene i naturmangfoldloven og forvaltningsloven.

Sentral føring for dette arbeidet er at det skal tas ut to områder fra verneområdet hvor oppdrettsvirksomheten kan drives permanent. Departementet legger til grunn at lokaliteten på Sørøyflesa skal beholdes, og at lokaliteten som i dag ligger på Hallarøya avvikles, og erstattes av lokaliteten Hallarøya II.

I henhold til Fiskeridirektoratets database har lokaliteten benevnt Sørøyflesa et total areal på 20.702 m², mens lokaliteten benevnt Hallarøy har et totalareal på 22.044 m².

De to områdene som skal tas ut av verneområdet skal være av tilsvarende størrelse som det areal som i dag benyttes til oppdrettsformål, jf. ovenfor.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Avdeling for naturforvaltning	Saksbehandler
Postboks 8013 Dep 0030 Oslo	Myntgt. 2 postmottak@md.dep.no www.miljo.no	22 24 90 90 Org no. 972 417 882	Telefaks 22 24 95 60	

Siden det skal gjøres endringer i et verneområde med Ramsar-status vil departementet understreke de forpliktelser Norge har etter Ramsarkonvensjonen. Det innebærer blant annet at det samtidig med at to områder tas ut av verneområdet foretas en utvidelse av verneområdet for å kompensere tapet av vernet areal. En slik utvidelse skal følge de retningslinjer som er gitt under Ramsarkonvensjonen.

Vi ber om at Direktoratet for naturforvaltning prioriterer denne saken.

Med vennlig hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Morten Gluva
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi:

- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Statens hus, 7468 Trondheim
- Frøya kommune, Postboks 152, 7261 Sistranda
- Sør-Trøndelag fylkeskommune, Postuttak, 7004 Trondheim
- Fiskeridirektoratet region Trøndelag, Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen
- Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Realfagbygget, 7491 Trondheim
- Forum for natur og friluftsliv, Sandgt. 30, 7012 Trondheim
- Norske Lakseelver, Postboks 9354 Grønland, 0135 Oslo
- Norges Naturvernforbund, Grensen 9b, 0162 Oslo

K12 22.01.13.
OYH 256/13
~~13/81-1~~
12/1350-3

4

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Statens hus
7468 Trondheim

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Dato:
	2010/5095 NAT-VE-TSE Arkivkode: **423.5/16**	**21.01.2013**

Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning - igangsetting av prosess for endring av vernegrensene

Vi viser til Miljøverndepartementet (departementet) sitt vedtak av 28.09.2012, der SalMar ASA ikke fikk medhold i sin klage på avslag om permanent dispensasjon til videre oppdrettsvirksomhet på to lokaliteter innenfor Froan landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Departementet har som en del av klagebehandlingen bestemt å iverksette grenseendringsprosess for Froan. Grenseendringsprosessen tar sikte på å endre vernegrensen slik at oppdrettslokalitetene tas ut av verneområdet og dermed kan videreføres på dagens nivå. Vi viser i den forbindelse til departementets brev av 28.09.2012 hvor departementet ber Direktoratet for naturforvaltning (direktoratet) om å iverksette en grenseendringsprosess i samsvar med saksbehandlingsreglene i naturmangfoldloven og forvaltningsloven.

Siden det gjøres endringer i et verneområde med Ramarstatus, understreker departementet de forpliktelser Norge har etter Ramsarkonvensjonen. Det innebærer blant annet at det samtidig med at to områder tas ut av verneområdet, foretas en utvidelse av verneområdet for å kompensere tapet av vernet areal. Departementet presiserer at en slik utvidelse skal følge de retningslinjer som er gitt under Ramsarkonvensjonen.

Vi ber med dette Fylkesmannen om å utarbeide et forslag til grenseendring, både innskrenking og utvidelse, i tråd med oppdraget.

Direktoratet vil sende endringsforslaget på høring, oppsummere høringsuttalelsene og sende en tilråding til departementet.

Sentral føring for arbeidet er at det skal tas ut to områder fra verneområdet hvor oppdrettsvirksomheten kan drives permanent. Departementet har lagt til grunn at lokaliteten

Besøksadresse: Tungasletta 2
Postadresse: Postboks 5672 Sluppen N-7485 Trondheim
Telefon: 73 58 05 00
Telefaks: 73 58 05 01
Videokonf: 73 90 51 40
Internett: www.dirnat.no
E-post: Postmottak@dirnat.no
Saksbehandler: Tone Standal Eriksen
Telefon: 45 51 94 76

på Sørøyflesa skal beholdes, og at lokaliteten som i dag ligger på Hallarøya avvikles, og erstattes med lokaliteten Hallarøya II.

Departementet opplyser at i henhold til Fiskeridirektoratets database har lokaliteten benevnt Sørøyflesa et totalt areal på 20.702 m2, mens lokaliteten benevnt Hallarøy har et totalareal på 22.044 m2. I henhold til departementets brev skal de to områdene som foreslås tatt ut av verneområdet være av tilsvarende størrelse som det areal som i dag benyttes til oppdrettsformål. For ordens skyld presiseres at det er et område hvor Hallarøya II ligger som skal tas ut av verneområdet. Direktoratet har fått opplyst fra SalMar v/advokat Ellefsen at lokalitetssøknad for ny lokalitet i Froan (Hallarøya II) ennå ikke er ferdig utarbeidet.

Froan naturreservat og Froan landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning ble opprettet ved kongelig resolusjon 14.12 79, og det ble gitt felles forskrift og kart for de ulike vernestatusene. Naturreservatet og landskapsvernområde med dyrelivsfredning har Ramsarstatus. Området rundt naturreservatet og landskapsvernområde hvor det kun er dyrelivsfredning har ikke Ramsarstatus. I brevet fra departementet heter det at det skal iverksettes grenseendringsprosess for Froan landskapsvernområde med dyrelivsfredning, naturreservatet er ikke nevnt spesielt. Vi har imidlertid fått bekreftet fra departementet at utvidelse av naturreservatet også kan være aktuelt med tanke på kompensasjon for tapt vernet areal med Ramsarstatus.

Ved vedtagelsen av Naturmangfoldloven (NML) ble Naturvernloven (N) opphevet og hjemmelen til å opprette dyrelivfredningsområder (N § 14 andre ledd) ble ikke videreført. Dette innebærer at dyrelivsfredningsområdet ikke kan utvides med samme vernekategori.

Det vil etter vår vurdering ikke være aktuelt å gi et rent landskapsvernområde Ramsarstatus.

Biotopvernområder kan nå opprettes med hjemmel i NML § 38. Vern etter NML § 38 må imidlertid knyttes til en eller flere bestemte arter. Det går fram av merknadene til bestemmelsen i Ot.prp at det må være kjent hvilke arter området skal bidra til å opprettholde, og at det bør konkretiseres i verneformålet hvilke arter og funksjoner det er tale om. Det er videre uttalt i merknadene at dersom vernet gjelder ukjente arter eller plante- og dyresamfunn, må hjemmelen for naturreservat i § 37 brukes.

Direktoratet vurderer det slik at det vil være lite hensiktsmessig å innføre en fjerde vernekategori i Froan. Dersom det skulle gjøres, vil det måtte gjøres en omfattende endring av verneforskriften.

Slik vi vurderer saken nå, vil den beste løsningen være å utvide det eksisterende naturreservatet. Vi vurderer i utgangspunktet det slik at utvidelsen bør skje i tilknytning til grensen for det eksisterende naturreservatet, men utelukker ikke en annen løsning. Fordi en

utvidelse skal kompensere for tapt areal med Ramsarstatus, kan naturreservatet ikke utvides langs grensen mot landskapsvernområdet, da landskapsvernområdet allerede har Ramsarstatus.

Ovennevnte utelukker ikke en løsning som går ut på å utvide eksisterende landskapsvernområde inn i område med ren dyrelivsfredning, dersom man finner særlig egnede arealer der.

Det er ikke aktuelt å endre vernebestemmelsene i forbindelse med grenseendringen.

Som nevnt ovenfor, må en utvidelse av verneområde for å kompensere for tapt areal med Ramsarstatus, følge retningslinjene i Ramsarkonvensjonen. Vedlagt følger utskrift av Resolution XI.9, og sentrale punkter her er punkt 39, 40 og 79. Ved vurdering av erstatningsareal må man på denne bakgrunn ta hensyn til følgende:

- Erstatningsarealet må være av samme eller bedre kvalitet som våtmarksareal.
- Erstatningsarealet må minimum være av samme størrelse som arealet som tas ut av verneområdet.
- Erstatningsarealet bør ligge nærmest mulig arealet som tas ut. I dette tilfelle vil dette oppfylles ved at naturreservatet eventuelt landskapsvernområdet utvides inn i området med ren dyrelivsfredning.

I NML §§ 41 -43 er det gitt regler om saksbehandling ved opprettelse av verneområder. I merknadene til § 41 i Ot.prp nr. 52 (2008-2009) heter det:

> «Endringer av vedtak av områdevern kan ha forskjellig karakter, og departementet mener at saksbehandlingen bør tilpasses endringens art. Forvaltningsloven regler vil gjelde i alle tilfelle. ...»

Overfor grunneiere og rettighetshavere som blir berørt av forskriftsendringen, gjelder også forvaltningslovens regler om enkeltvedtak. I henhold til NML § 41 første ledd skal det legges opp til en saksbehandling med mest mulig samarbeid med grunneiere, rettighetshavere, berørte næringsinteresser og representanter for lokalbefolkningen, kommunen, fylkeskommunen og andre berørte myndigheter. Et slikt samarbeid vil være viktig i denne saken.

I henhold til NML § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved enkeltvedtak og ved fastsetting av forskrifter. Det er viktig at prinsippene er med i vurderingen av saken fra sakens begynnelse.

Vi ber på bakgrunn av ovenstående om at fylkesmannens oversendelse av et endringsforslag til direktoratet inkluderer følgende:

- Redegjørelse for saksbehandling
- Kart som viser foreslåtte endringer
- Angir areal
- Beskrivelse av naturverdiene både i areal som tas ut og areal som forslås for utviding av området med Ramsarstatus
- Opplysning om hvordan prinsippene i NML er vurdert i prosessen
- Opplysninger om brukerinteresser og eventuelle interessekonflikter
- Utkast til liste over høringsadressater

Direktoratet vil på bakgrunn av dette utarbeide et høringsbrev og sende et forslag på høring (felles lokal og sentral høring).

Vi vil avslutningsvis gjøre oppmerksom på at Departementet har bedt om at denne saken skal prioriteres.

Med hilsen
Direktoratet for naturforvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ingen signatur.
Knut Fossum e.f. Tone Standal Eriksen
Seksjonssjef

Kopi til:

Miljøverndepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	Oslo
Frøya kommune	Postboks 152	7004	TRONDHEIM
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Postuttak	7004	Trondheim
Norges teknisk-naturvitenskapelig universitet	Realfagbygget	7491	TRONDHEIM
Forum for natur og friluftsliv	Sandgt. 30	7012	TRONDHEIM
Norkse lakseelver	Postboks 9354	0135	OSLO
Norges Naturverforbund	Grensen 9b	0162	OSLO
Salmar Farming AS		7266	KVERVA
Advokat Harald Ellefsen	Havnegata 7, Pirsenteret	7462	TRONDHEIM

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

FRØYA KOMMUNE
Mottatt: 14/8-13
Arkiv: 062 K12
Ref: 3565/13
Saksbeh: OJH
Jnr: ~~13/945-1~~
Kassasjon:
Dever
12/1350-2
5

Saksbehandler	Innvalgstelefon	Vår dato	Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Ellen Arneberg	**73 19 91 19**	**08.08.2013**	**2013/695-432.0**
Miljøvernavdeling		Deres dato	Deres ref.

adresseliste

Oppsummering fra informasjonsmøte om endring av grensene i naturvernområdene i Froan, 22. juli kl. 14.00 i Halten

Vi takker for et hyggelig møte i Halten i sommer. Under følger som avtalt en kort oppsummering fra møtet:

Tilstede fra Halten
Bjørg Hulsund, Evelyn Støen, Laila Støen, Knut H. Schancke, Arthur Johansen, Jon Stølen, Jan Georg Olsen, Kirsten Hauglund, Aslaug Werkland, Katrin Støen Hammer, Rolf Støen, Siri Pallin Støen, Sølvi Pallin, Bjørg Støen, Roy Monsø, Erling Ulvan, Odd Werkland, Svein E. Tolnes, Håkon Bugge, Lillian Ulvan, Jan Bugge.

Andre til stede:
Lilly Gården (Sørburøy), Martin Nilsen (fung. ordfører Frøya kommune), Harald Ellefsen (advokat for Salmar), Bertil Johansen (Salmar), Gustav Witzøe (Salmar),

Ellen Arneberg, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Georg Bangjord, Statens naturoppsyn

Bakgrunn
Tema for møtet var oppfølgingen av Miljøverndepartementets vedtak om å grense ut to oppdrettslokaliteter i landskapsområdet i Froan og erstatte arealene med tilsvarende arealer annet sted i Froan. Fylkesmannen viser til at oppdraget og grunnlaget for saken er bestemt av Miljøverndepartementet, som en direkte følge av at Salmar er gitt mulighet til oppdrett innenfor ytre avgrensing av eksisterende landskapsvernområde i Froan.

Målet med møtet var i første rekke å informere folk i Halten om prosessen knyttet til grenseendringen og å få tilbakemeldinger på de vurderingene Fylkesmannen har gjort så langt. Fylkesmannen ønsker bedre kjennskap til hvordan folk i Halten bruker områdene i dag og synspunkter på mulige løsninger på en endring av verneform i hele eller deler av øyværet.

Ellen Arneberg fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag orienterte om prosessen og vurderinger så langt. Presentasjonen er vedlagt i PDF-format.

Georg Bangjord fra Statens naturoppsyn gjorde rede for natur og forvaltningsoppgaver i Froan per i dag.

Oppsummering av innspill:
For folk i Halten er ilandstigning på holmer og skjær viktig i sommersesongen. Folk ønsker å kunne gå i land for blant annet å sanke drivved (rak), molter med mer, og ta turer på fine dager. Ilandstigningsforbud er derfor ikke ønskelig i øyværet. En løsning med landskapsvern på øyer uten bebyggelse kan være aktuell.

Naturreservat uten ilandstigningsforbud på øyer uten bebyggelse kunne også vært en akseptabel løsning, men da Miljødirektoratet har presisert at endringen kun skal være i arealer og ikke i forskriften for øvrig, er dette ikke en mulig løsning i dag.

For Halten som turistdestinasjon ser folk at det kan være fordeler ved å være et internasjonalt anerkjent område (Ramsarområde), da dette er en status som kan trekke flere utenlandske turister.

Salmar hadde innvendinger til de faglige vurderingene som er gjort i saken. For ytterligere informasjon om bakgrunnen for Miljøverndepartementets vedtak om grenseendring vises det til brevene fra departementet og direktoratet forut for denne prosessen, samt retningslinjer utarbeidet av Ramsarkonvensjonen.

Videre:
Fylkesmannen vil jobbe videre med et forslag til erstatningsareal i Halten og presentere dette på et møte i Trondheim høst 2013. Vi kommer til å bruke samme adresseliste som til innkalling til møtet 22. juli. Dette brevet sendes også pr e-post til de som skrev seg på listen på møtet.

Miljødirektoratet vil ta seg av den offentlige høring av grenseendringssaken når Fylkesmannen har oversendt sin anbefaling.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
underdirektør

Ellen Arneberg
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Presentasjon i PDF-format

Kopi med vedlegg:
Frøya kommune Postboks 152 7261 Sistranda
Statens naturoppsyn v/Georg Bangjord, PB 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Rådgivende utvalg for naturvernområdene i Froan, se adresseliste

Adresseliste Halten juni 2013

Eier/kontaktperson	Bostedsadresse	Postnr	Poststed	Matrikkelnr
AASLUND ARNT-HARALD		7100	RISSA	66/80
BUGGE ERLING	OLE AASVEDS VEG 8	7048	TRONDHEIM	66/118
BUGGE GUNN	BRATTREINFLATA 4 H	7026	TRONDHEIM	66/125
BUGGE HÅKON KRISTOFFER		7176	LINESØYA	66/205
BUGGE JAN ELLING		7176	LINESØYA	66/119
DAHL VERA	OKSTADØY 97	7029	TRONDHEIM	66/126
DAHL ØRJAN	ØSTRE HALLSETVANGEN 4 A	7027	TRONDHEIM	66/126
DRAGSNES ROBIN		7270	DYRVIK	66/174
ENGDAL WENCHE WERKLAND	ENGDAL	6686	VALSØYBOTN	66/87
ENOKSEN RITA	ERLENDS VEG 2	7023	TRONDHEIM	66/84
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA	66/127
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFTELSE	c/o Laila H. Støen,Kolstadtunet 4F	7098	SAUPSTAD	66/81
HAMMER HALLGEIR	STØLAN	7270	DYRVIK	66/128
RUNE HAUGEN	RYDNINGEN 12 B	7027	TRONDHEIM	66/77
HAUGLUND KIRSTEN EMILIE	STEIN	8920	SØMNA	66/121
JON HOVDE	HOVDE	6386	MÅNDALEN	66/75
JOHANSEN ARNE		7263	HAMARVIK	66/245
JOHANSEN DAGRUN SYNNØVE	NORDSLETTVEGEN 10 H	7038	TRONDHEIM	66/77
MATHISEN ARNFINN KALMER	MARIE SØRDALS VEG 9 C	7036	TRONDHEIM	66/77
MATHISEN MATHIS EDVIND	MARIE SØRDALS VEG 14 F	7036	TRONDHEIM	66/77
MATHISEN TORGER JOHAN	UTSIKTEN 13	6530	AVERØY	66/77
MOEN ANTON	DAMMYR 45	1591	SPERREBOTN	66/75
MOEN IDAR	VIKASUNDET	7270	DYRVIK	66/75
MOEN JON GUTTORM	VIKASUNDET	7270	DYRVIK	66/75
MONSØ SNEFRID SYNNØVE		7125	VANVIKAN	66/116
FRØYDIS NORHEIM	MÅLTROSTVEIEN 6B	1404	SIGGERUD	66/88
OLSEN EDEL ALVILDE	REINSVEGEN 88	7717	STEINKJER	66/78
RINNAN GUNNAR	SKARSLEITE 1 B	7089	HEIMDAL	66/105
ANN-KARIN RINNAN	FLATÅSENGET 25 D	7099	FLATÅSEN	66/105
STEINSHEIM KARI		7176	LINESØYA	66/105
STØEN EVELYN	NORDÅSSLØYFA 18	1251	OSLO	66/244
STØEN Borghild		7260	SISTRANDA	66/128
STØEN LAILA HELENE	KOLSTADTUNET 4 F	7098	SAUPSTAD	66/74
STØEN ROLF	ØVRE FLATÅSVEG 83 A	7079	FLATÅSEN	66/76
STØEN TERJE		8064	RØST	66/73
STØEN TORE	KOLSTADFLATA 29 C	7098	SAUPSTAD	66/246
STØLEN NANN JONNY		7203	VINJEØRA	66/79
SUNDLI ANNA		7246	SANDSTAD	66/75

SVENDSEN BERIT	OLE AASVEDS VEG 8	7048	TRONDHEIM	66/118
SELNES SØRGÅRD TRINE	HUMLEHAUGVEIEN 4	7054	Ranheim	66/111
TOLNES SVEIN ERIK	UGLAVEGEN 27	7024	TRONDHEIM	66/122
ULVAN LILLIAN		7242	KNARRLAGSUND	66/85
ULVÆR PETTER OLE		7280	SULA	66/77
WERKLAND HELGE KRISTIAN	SPJØTVOLLAN 12	7200	KYRKSÆTERØRA	66/84
WERKLAND ODD KONRAD	GAMMEL-LINA 59	7028	TRONDHEIM	66/86
WERKLAND WILLY	ØSTRE HALLSETVANGEN 3 C	7027	TRONDHEIM	66/179
WIIG ANDERSEN WALLE SØLVI	SATURNVEIEN 9	7036	Trondheim	66/135

Adresseliste Rådgivende utvalg for verneområdene i Froan

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	v/ Alf-Petter Tenfjord (her)			
NTNU Vitenskapsmuseet	v/Per-Gustav Thingstad		7491	Trondheim
Hans Olav Brendberg			7286	Sørburøy
Fiskeridirektoratet Region Trøndelag	v/Lill-Connie Furu	Postboks 185 Sentrum	5904	Bergen
Frøya kommune v/ordfører	Pb 152		7261	Sistranda

Naturvernområdene i Froan – fiskeoppdrett og grenseendring

Halten 22. juli 2013

Ellen Arneberg, Fylkesmannens miljøvernavdeling

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG

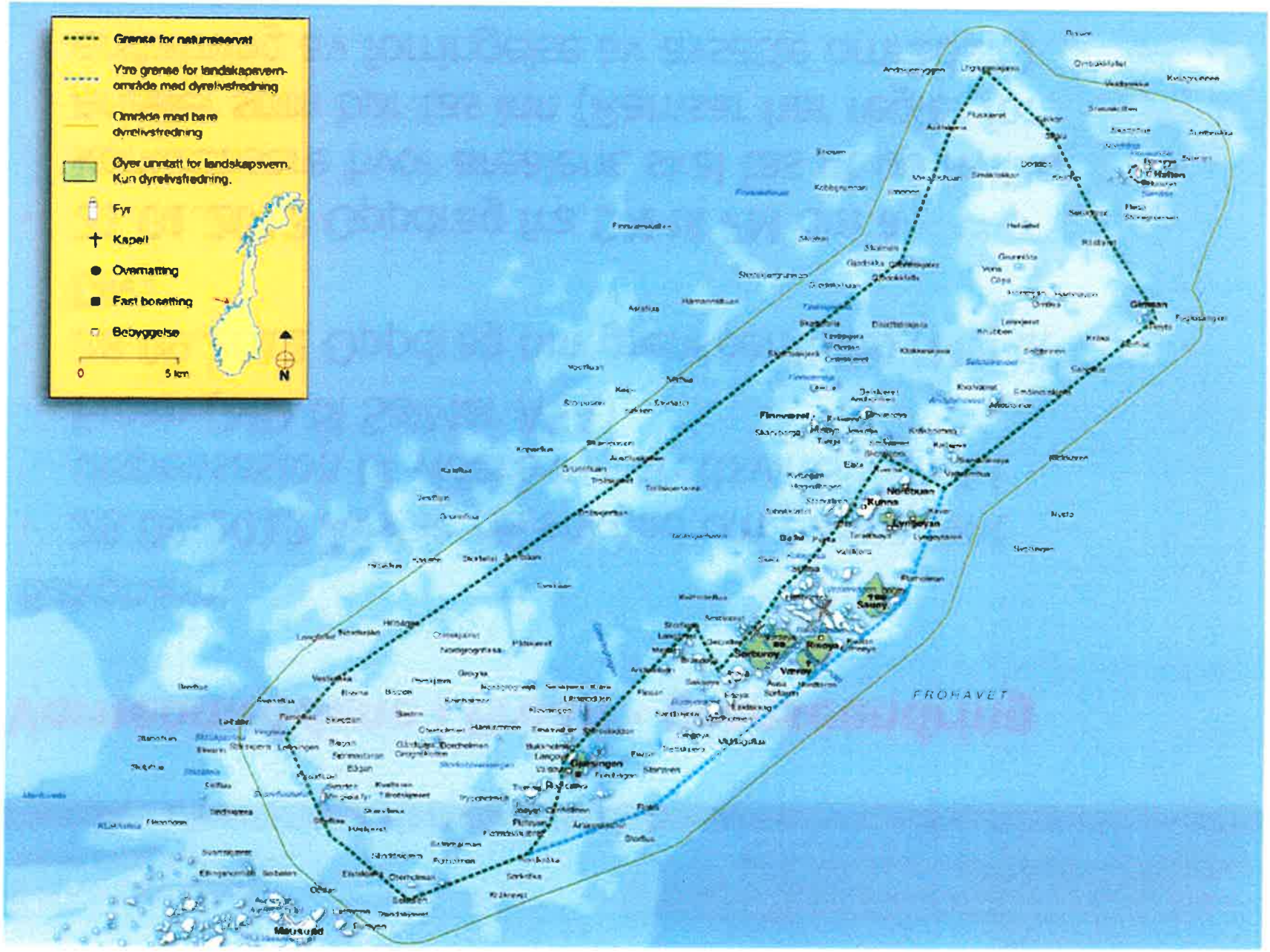

Verneområdene i Froan - grenseendring

Bakgrunn:

- 28.09.2012 Avslag på søknad om permanent dispensasjon til videre oppdrettsvirksomhet i Froan (MD til SalMar ASA)
- 28.09.2012 Oppdrag om grenseendring (MD til DN)
- 21.01.2013 Oppdrag fra DN til FM om å konkretisere hvor arealene skal tas ut og hvilke arealer som bør tas inn (Ramsar har regler for erstatning av forringelse av avsatte områder)

Oppgavefordeling

- DN ber Fylkesmannen om å utarbeide et forslag til grenseendring, både innskrenking og utvidelse i tråd med oppdraget.
- DN forestår lokal og sentral høring og den videre saksbehandlingen.

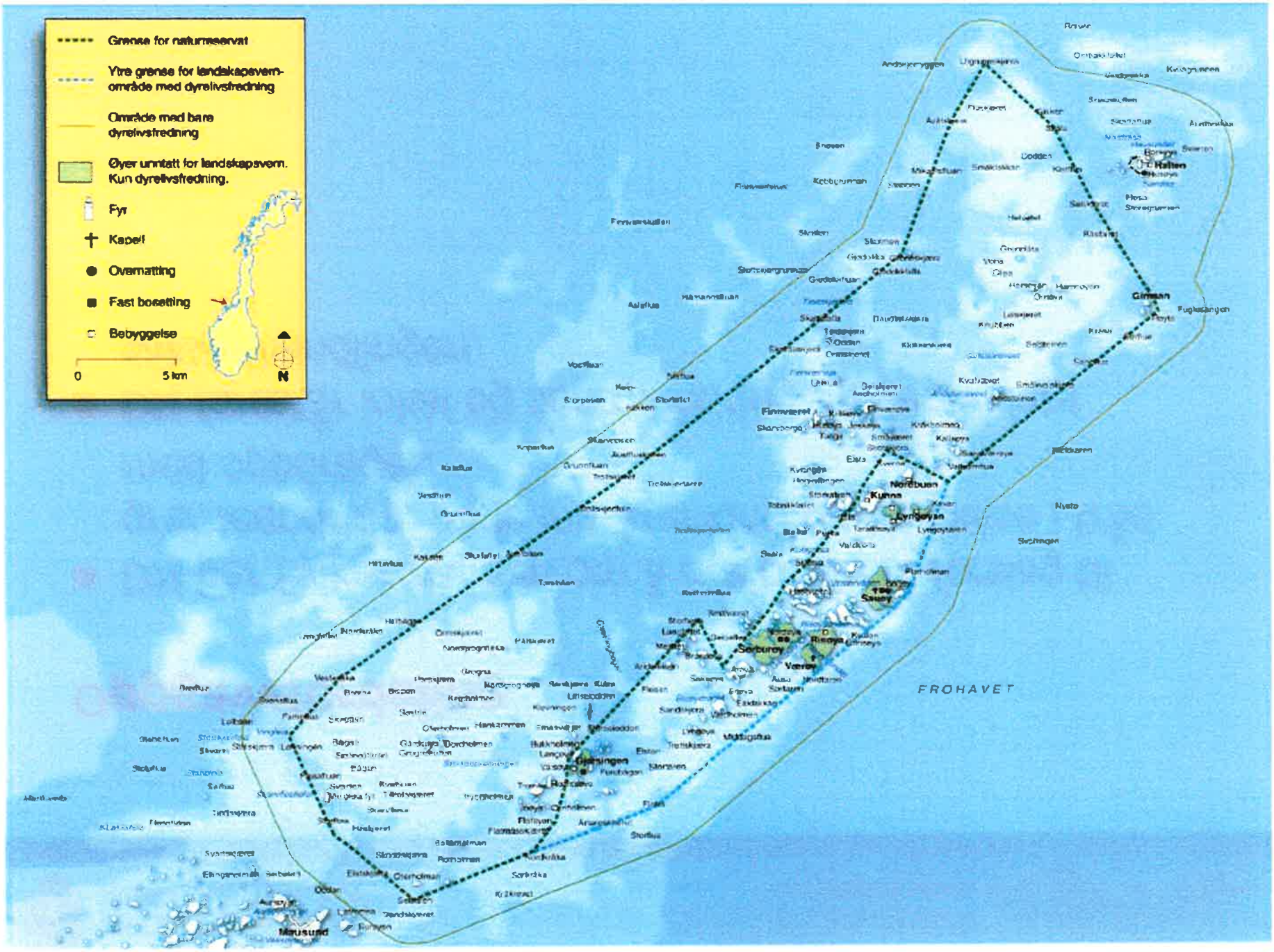
Grense for naturreservat
Ytre grense for landskapsvern-
område med dyrelivsfredning
Område med bare
dyrelivsfredning
Øyer unntatt for landskapsvern.
Kun dyrelivsfredning.
Fyr
Kapell
Overnatting
Fast bosetting
Bebyggelse
0
5 km
N
FROHAVET
Halten
Gimsan
Nordøyan
Kuna
Lyngøyan
Sørburøy
Værøy
Røvær
Leka
Myrulsund

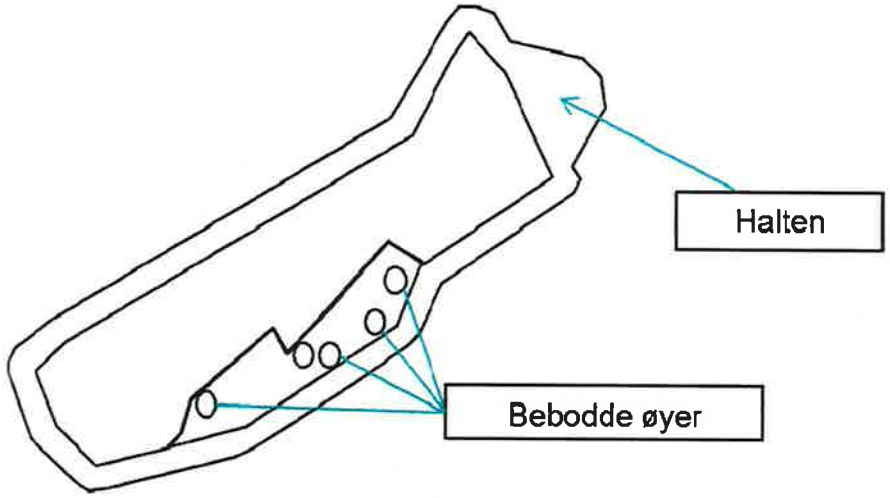

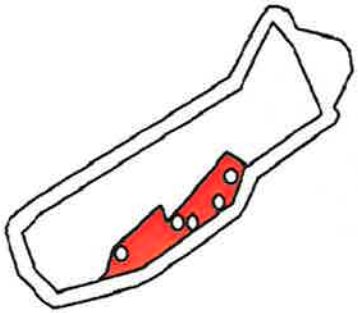

Landskapsvernområde

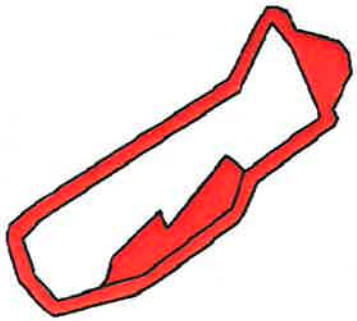

Dyrelivsfredning

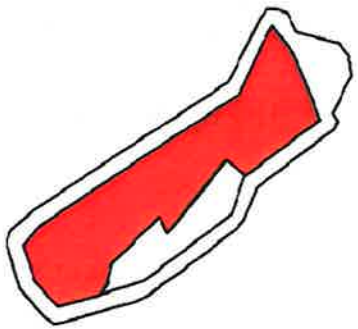

Naturreservat

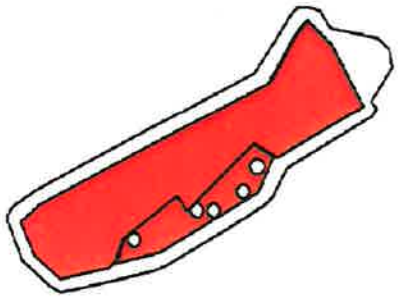

Ramsar

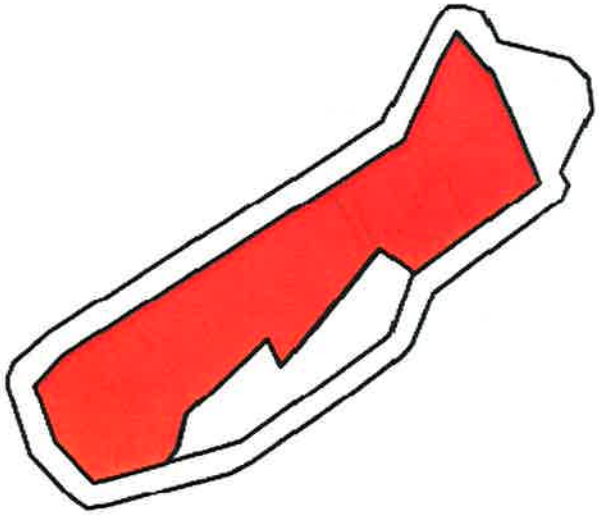

NATURRESERVAT

- Strengeste verneformen i Froan
- Plante- og dyreliv fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse
- Ferdselsforbud fra 1. april til 10. august
- Ferdselsforbud på kasteplasser for sel fra 10. september til 15. november
- En del unntak for grunneiere og fastboende

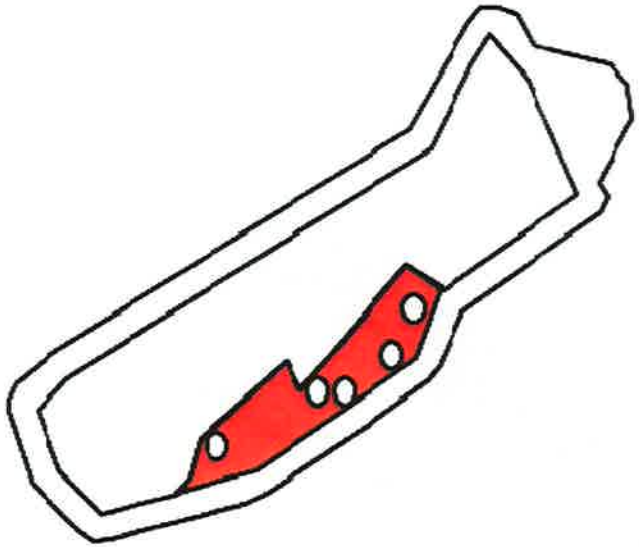

LANDSKAPSVERN

- Bevaring av natur/kulturlandskapet og landskapsopplevelsen
- Uttak av masse, bygging av veger, oppføring eller endring av bygninger/andre anlegg er ikke tillatt
- Fri ferdsel hele året

DYRELIVSFREDNING

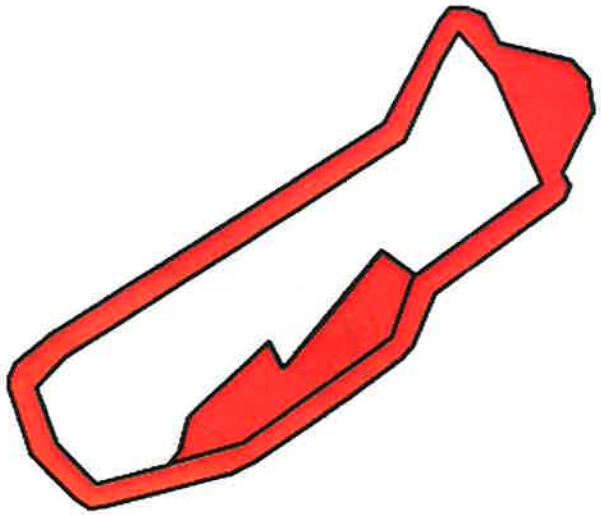

- Halten i dag
- Er ikke et arealvern
- Skal beskytte pattedyr- og fuglearter mot skade og unødig forstyrrelse innenfor det angitte arealet
- Gjelder også innenfor landskapsvernet
- Forbudet mot jakt, fangst og skade ligger i denne fredningsformen
- Ingen ferdselsrestriksjoner

naturbase

- http://geocortex.dirnat.no/silverlightViewer/?Viewer=Naturbase

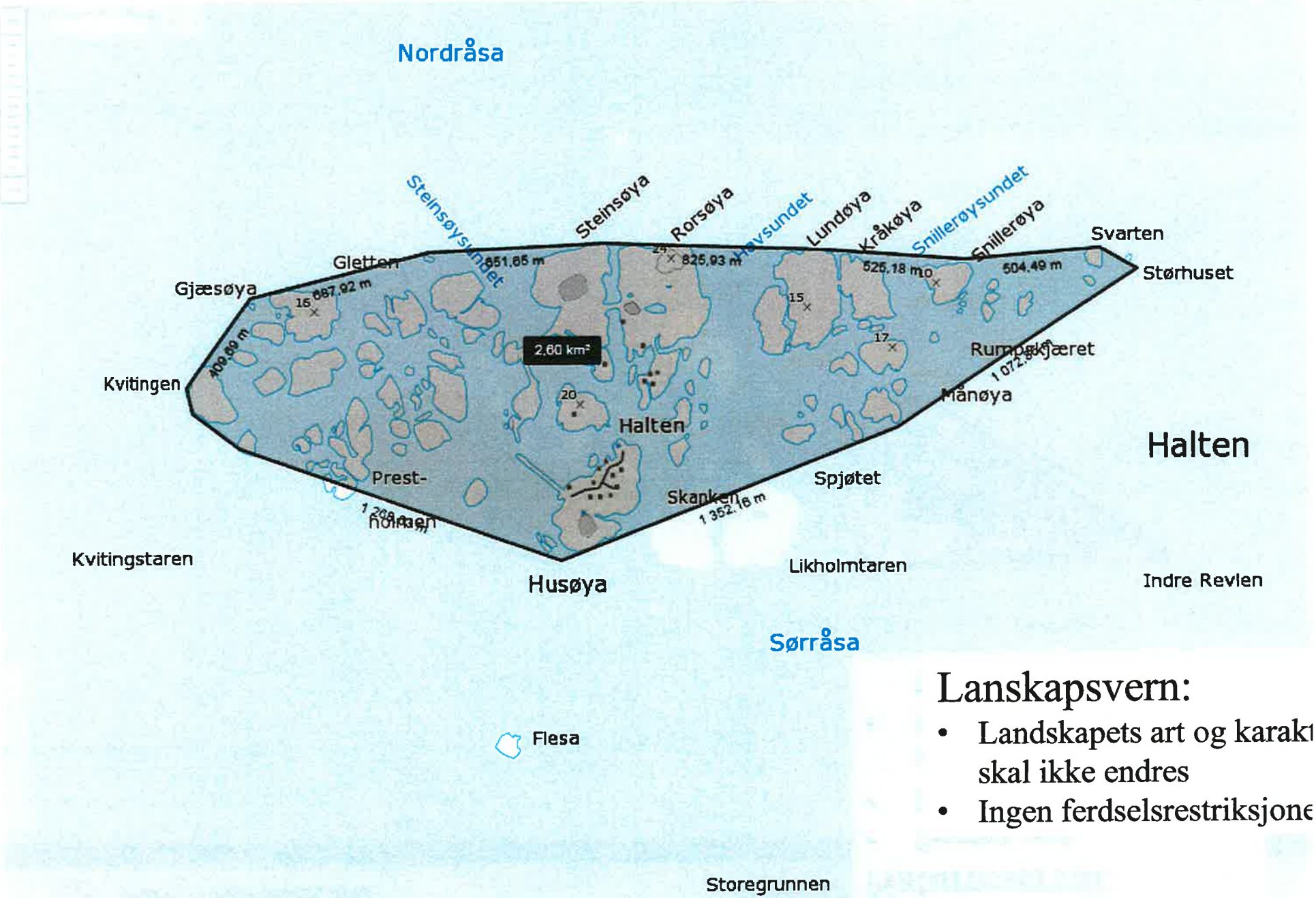

Halten

Lanskapsvern:

- Landskapets art og karakt
  skal ikke endres
- Ingen ferdselsrestriksjone

FYLKESMANNEN I
SØR-TRØNDELAG

Naturreservat:

- Strengt vern
- Ilandstigningsforbud 1. april til 10. august
- Prestholmen og Slåttholmen utenfor

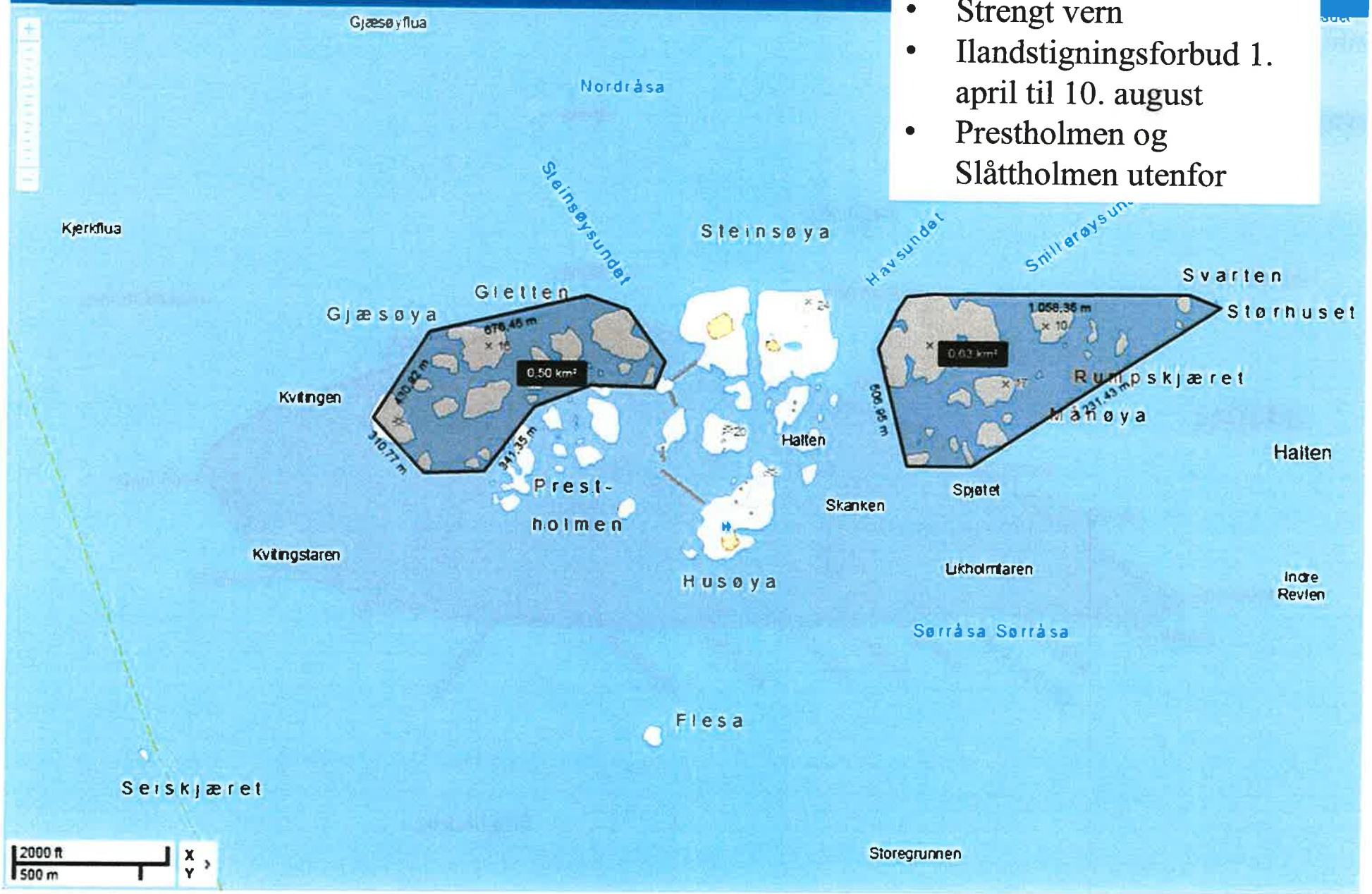

FYLKESMANNEN I
SØR-TRØNDELAG

Fiskeoppdrettslokaliteter – grenses ut

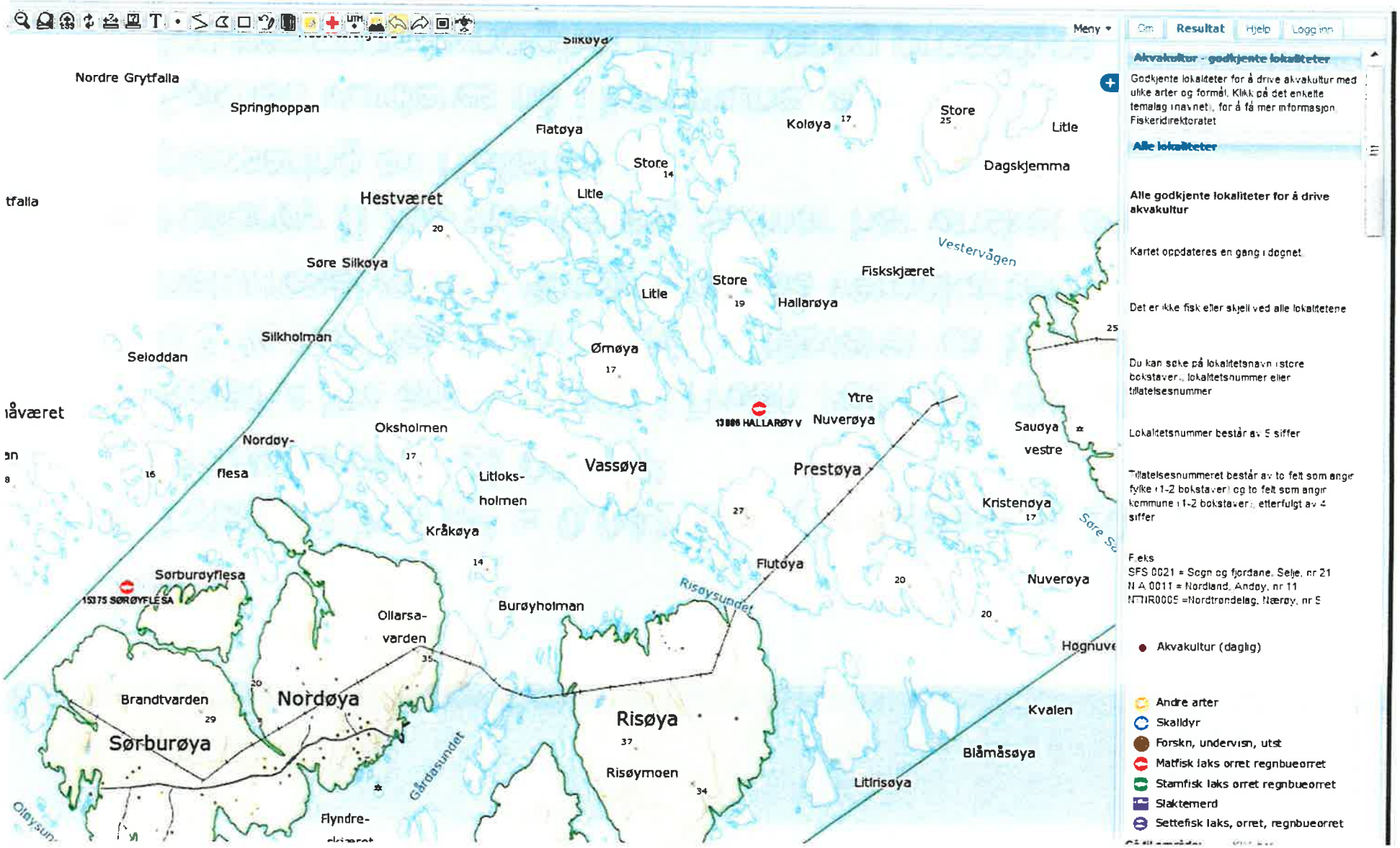

Ta ut:

- Totalt 42 746 m^2 = 0.042 km^2 (Sørøyflesa = 20 702 m^2/Hallarøy = 22 044 m^2
- Relativt lite areal: Totalt i Froan 700 km^2, dvs at ca 0.5 % skal tas ut av vernet – tilsvarer ca 1% av naturreservatet – 4mmx4mm på vernekartet
- Hallarøy II må stedfestes, Salmar har ønsket annen plassering av Hallarøy
- Søknad vurderes nå i kommune, av forurensingsmyndighet mm - vanlig prosedyre

Vedlegg i Salmar AS søknad om Hallarøy II - februar 2013

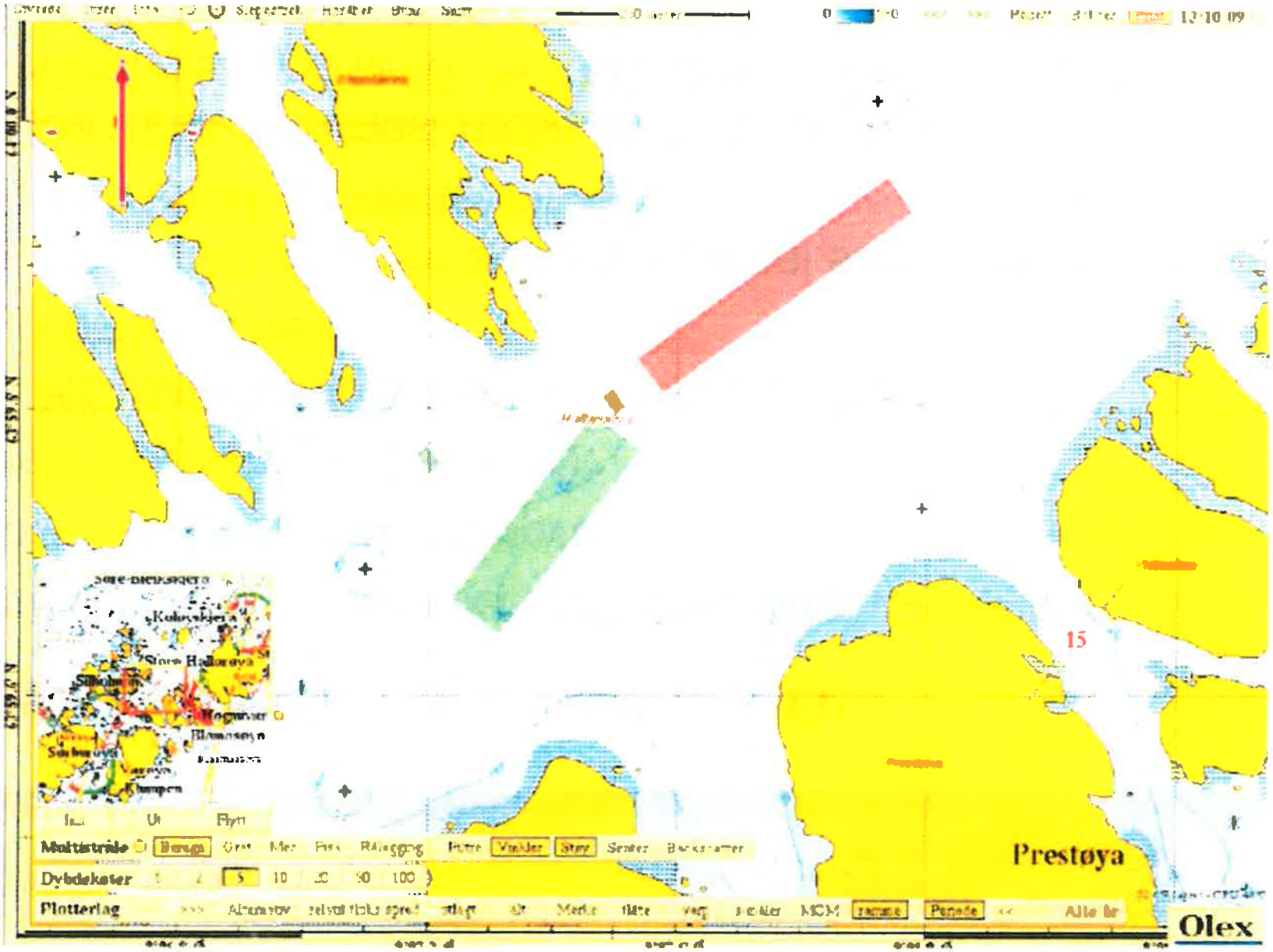

Erstatte med (se oppdragsbrevet):

- Enten naturreservat eller LVO med dyrelivsfredning
- Ikke rent LVO, ikke biotopvern
- Erstatningsarealet (se brev):
  - Må være samme eller bedre kvalitet som våtmarksareal
  - Må minimum være av samme areal som arealet som tas ut av verneområdet
  - Bør ligge nærmest mulig arealet som tas ut. Oppfylles ved ta NR ev LVO utvides inn i området med ren dyrelivsfredning.

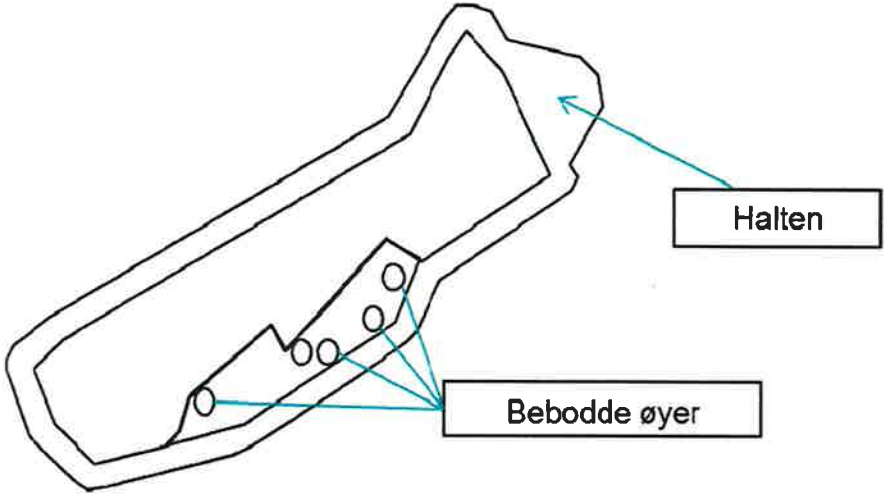

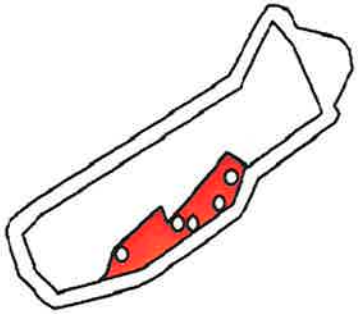

Landskapsvernområde

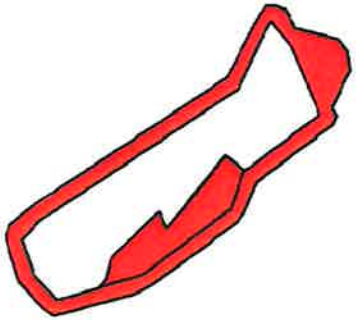

Dyrelivsfredning

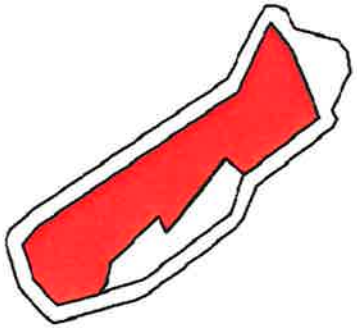

Naturreservat

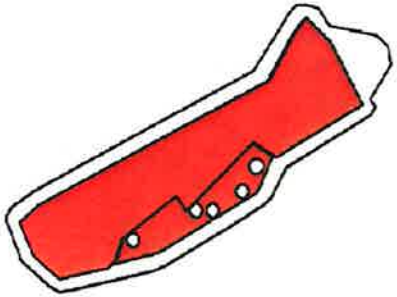

Ramsar

Hvilke kvaliteter tas ut

- Beskyttet sjøareal
- Areal for fugl – vanskelig å vite hvordan arealet ville vært i dag uten oppdrett
- Forurensing i naturreservatet
- Landskapselement

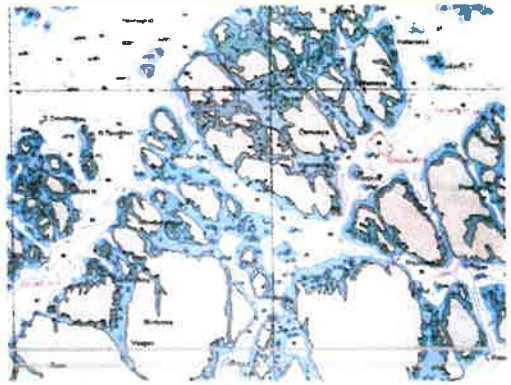

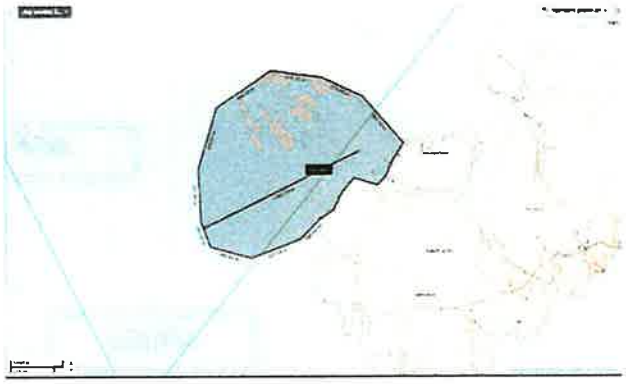

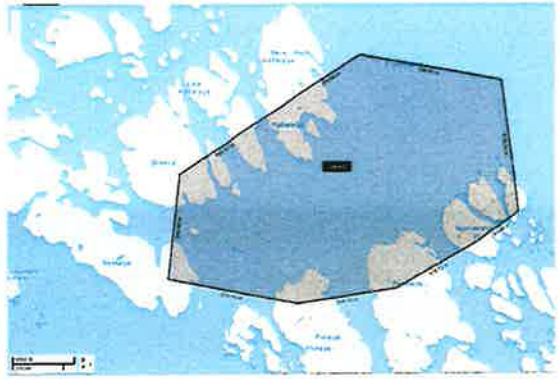

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG

Naturreservat og Landskapsvern Sørørflesa

Landskap Hallarøy – øyene er LVO

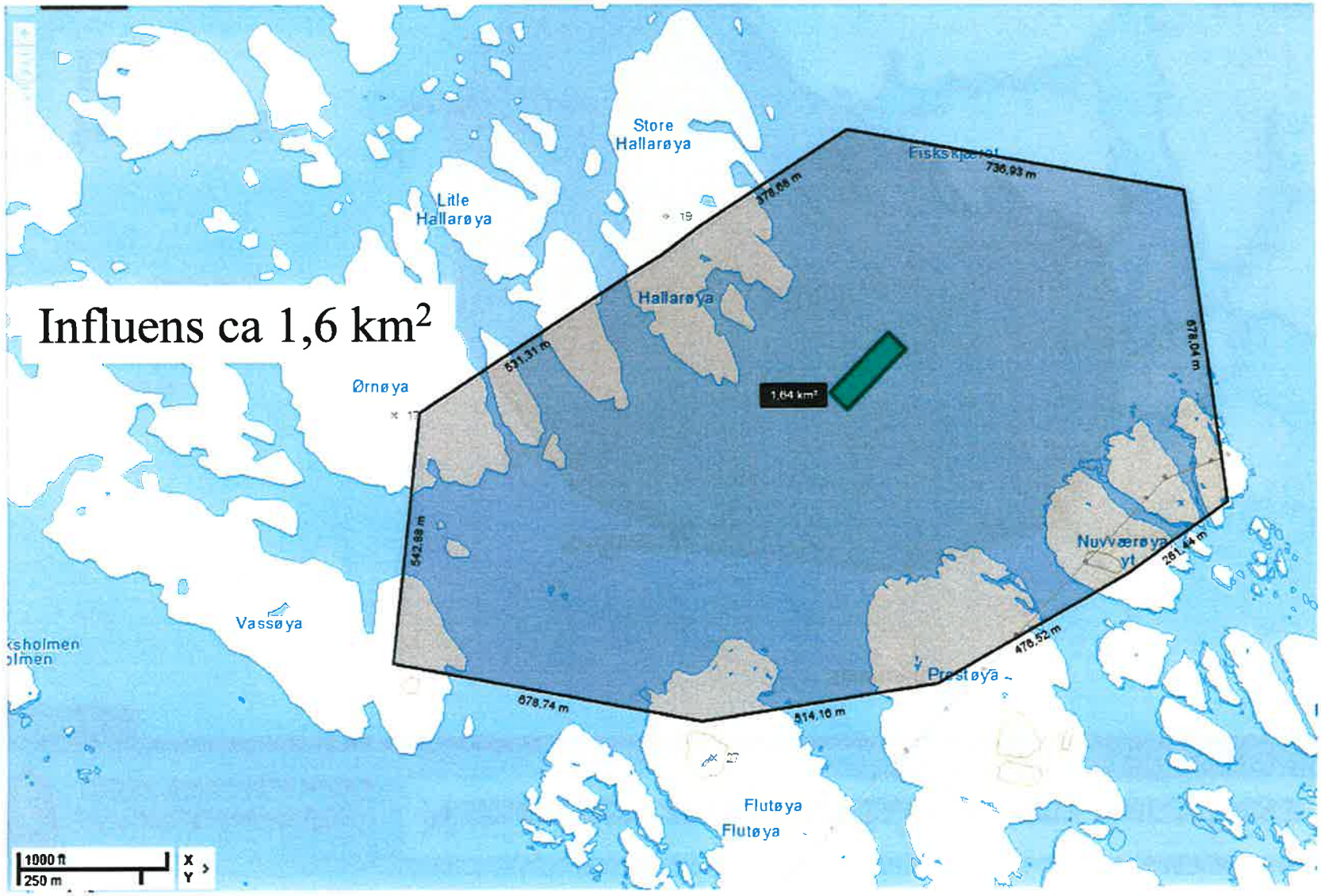

Oppdrag grenseendring - oppsummert

- Oppdrett kan ikke drives i de vernede områdene i Froan
- Løses nå ved å ta to oppdrettslokaliteter ut
- Ramsar sier at dersom du tar ut arealer skal du erstatte dem med tilsvarende eller bedre
- Arealet som skal ut er ikke så stort (0,042 km^2) , men influensområdet til oppdrettsanlegget er større (ca 3,4 km2).
- Hvor finner vi slike arealer? Mausund, Halten

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG

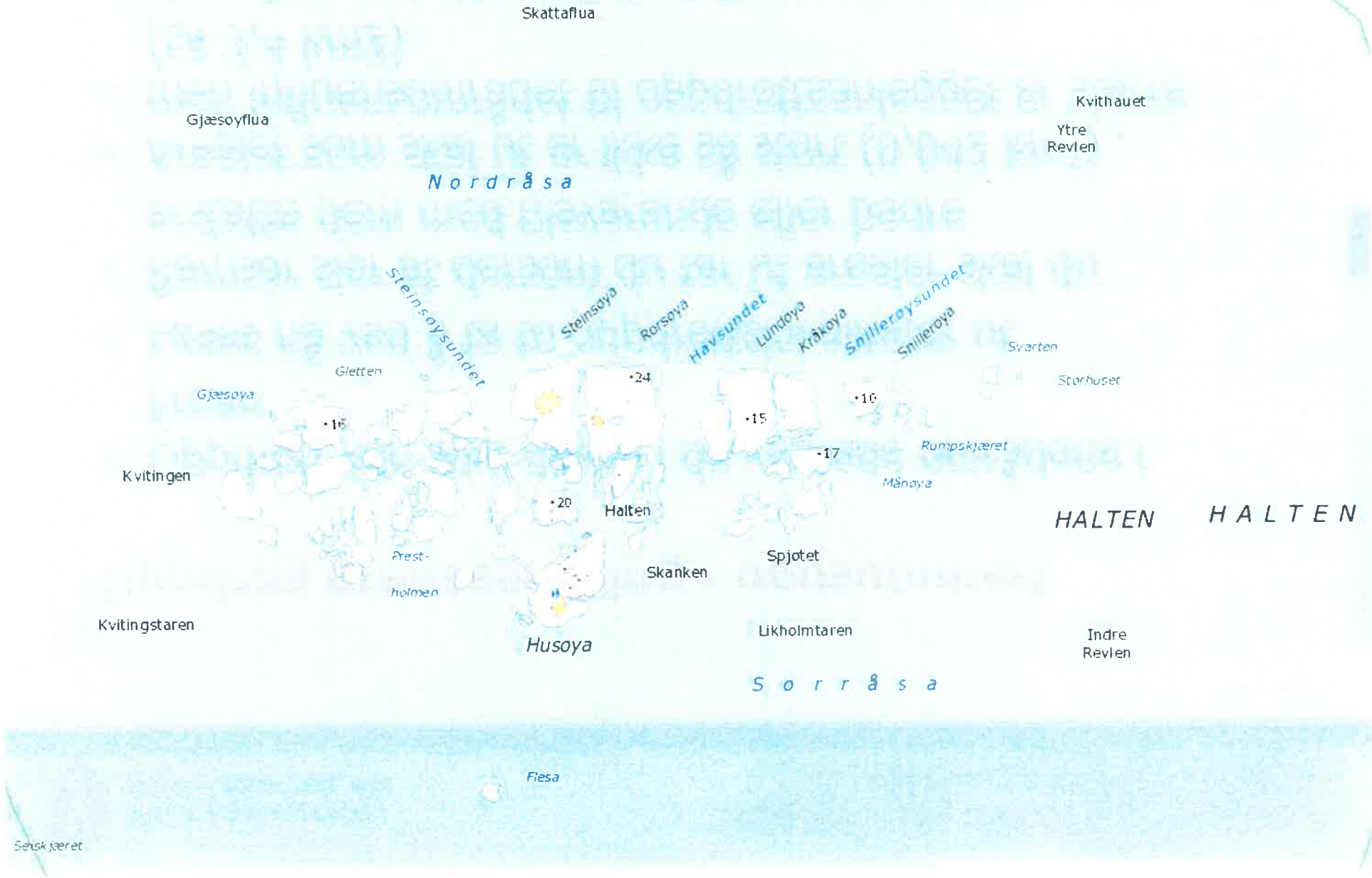

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

2

Saksbehandler	Innvalgstelefon	Vår dato	Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Ellen Arneberg	**73 19 91 19**	**23.01.2013**	**2013/695-432.0**
Miljøvernavdeling		Deres dato	Deres ref.
		22.01.2013	**2010/5095**

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

K 12
OYH

31/1-14
514/14
~~14/121-1~~
12/1350-4

Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning – Fylkesmannens faglige anbefaling til grenseendring

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag gir herved sin faglige anbefaling til en grenseendring av verneområdene i Froan. Anbefalingen gjelder en utgrensing av to arealer for oppdrettsvirksomhet i tråd med Miljøverndepartementets vedtak (nå Klima- og miljødepartementet). Videre gis det en anbefaling om endring av verneform rundt øyværet Halten fra dagens dyrelivsfredning, til landskapsvern med dyrelivsfredning. Den endrede verneformen vil ikke ha store konsekvenser for dagens bruk av Halten, men vil gi den vedtatte kompensasjonen av Ramsarområdet i Froan.

Fylkesmannen anbefaling er i tråd med Ramsarkonvensjonens retningslinjer knyttet til tap av våtmarkarealer. Ved kompensasjon av tapt våtmark skal både areal og funksjon vurderes. Fylkesmannen argumenterer for at konsekvensene av at det i fremtiden vil drives oppdrett på de to utgrensede lokalitetene gir et funksjonstap over et betydelig større areal enn det som fysisk tas ut. Derfor er forslaget til utvidelse av Ramsarområdet større enn det arealet som tas ut rundt oppdrettslokalitetene.

Med den tilnærmingen vi har for vurdering av erstatningsareal ser vi at det er krevende å vurdere effekten av det visuelle inntrykket av oppdrettsinstallasjonen som grenses ut i forhold til størrelsen på det foreslåtte erstatningsarealet. Videre at det er generelle utfordringer i områder med menneskelig bosetning og påvirkning å vurdere grensene for akseptabel og ikke akseptabel påvirkning på «landskapets art og karakter». Fylkesmannen presiserer at denne type vurderinger i svært liten grad har vært utført i Norge tidligere, og at vurderingene derfor kan virke teoretiske.

Den endrede verneformen som her anbefales, vil ikke ha store konsekvenser for dagens bruk av Halten, men vil gi den vedtatte kompensasjonen av Ramsarområdet i Froan. Det er viktig å merke seg at endringen skjer innenfor et allerede vernet område.

Siden denne grenseendringssaken kan sies å være enestående i norsk sammenheng, både med hensyn til historikk og konklusjon, anser ikke Fylkesmannen at den vil skape presedens for andre grenseendringsaker.

Bakgrunn
Miljøverndepartementets gav i sitt brev av 28. september 2012 et endelig avslag på SalMar ASA's søknad om permanent oppdrett i Froan landskapsvernområde. I brevet er dette oppsummert slik:

> *Miljøverndepartementet opprettholder Fylkesmannen i Sør-Trøndelags vedtak av 11. desember 2009. Oppdrettsanleggene har flere merder, og en flåte med toetasjes hus på den ene lokaliteten. Disse anleggene er i strid med verneformålet og påvirker verneverdiene nevneverdig fordi de fører til en endring av landskapets art og karakter. Departementet legger derfor til grunn at det ikke er hjemmel til å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. Klager er dermed ikke gitt medhold.*
>
> *Departementet viser til at oppdrettsvirksomhet på permanent basis i Froan vil kreve at de to oppdrettsanleggene legges utenfor verneområdet gjennom en grenseendring. Departementet har derfor i brev av i dag bedt Direktoratet for naturforvaltning utarbeide høringsutkast til forskriftendring for Froan landskapsvernområde, med sikte på at de to oppdrettsanleggene tas ut av verneområdet.*

Miljøverndepartementet gav 1. oktober 2012 Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) oppdrag om å iverksette en grenseendringsprosess der:

> *De to områdene som skal tas ut av verneområdet skal være av tilsvarende størrelse som det arealet som benyttes til oppdrettsformål.*

Og videre:

> *Siden det skal gjøres endringer i et verneområde med Ramsar-status vil departementet understreke de forpliktelsene Norge har etter Ramsarkonvensjonen. Det innebærer blant annet at det samtidig med at to områder tas ut av verneområdet foretas en utvidelse av verneområdet for å kompensere tapet av vernet areal. En slik utvidelse skal følge de retningslinjer som er gitt under Ramsarkonvensjonen.*

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag fikk et eget brev 21. januar 2013 fra Direktoratet for naturforvaltning med oppdrag om å utarbeide et forslag til grenseendring i naturvernområdene i Froan, både innskrenking og utvidelse, i tråd med oppdraget fra Miljøverndepartementet. Direktoratet ber i brevet Fylkesmannen i Sør-Trøndelag oversende et endringsforslag som inkluderer følgende:

- *Redegjørelse for saksbehandlingen*
- *Kart som viser foreslåtte endringer*
- *Angir areal*
- *Beskrivelse av naturverdiene både i areal som tas ut og areal som foreslås for utviding av området med Ramsarstatus*
- *Opplysninger om hvordan prinsippene i NML er vurdert i prosessen*
- *Opplysninger om brukerinteresser og eventuelle interessekonflikter*

- *Utkast til liste over høringsadresser*

Miljødirektoratet (tidligere Direktoratet for naturforvaltning) vil sende endringsforslaget på høring, oppsummere høringsuttalelsene og sende en tilrådning til departementet.

Retningslinjer gitt etter Ramsarkonvensjonen:
(Resolution XI.9 An Integrated Framework and guidelines for avoiding, mitigating and compensating for wetland losses)

Punkt 39, 40 og 79 i Resolusjon XI.9 er sentrale i denne grenseendringssaken og direktoratet påpeker spesielt i sitt brev at:

- *Erstatningsarealet må være av samme eller bedre kvalitet som våtmarksareal.*
- *Erstatningsarealet må minimum være av samme størrelse som arealet som tas ut av verneområdet*
- *Erstatningsarealet bør ligge nærmest mulig arealet som tas ut.*

I punkt 40, som er en gjennomgang av utvelgelseskriterier, legges det vekt på at det er både våtmarkstype, våtmarksfunksjon og våtmarkskomponent som skal vurderes ved utvelgelse av kompensasjonsareal. Kompensasjonen må ta høyde for den samlede effekten av både areal og funksjon.

Verneform og vernebestemmelser
Direktoratet for naturforvaltning viser i sitt brev av 21. januar 2013 til at den beste løsningen vil være å utvide naturreservatet, og at en slik løsning bør skje i tilknytning til grensen til det eksisterende naturreservatet. En annen løsning er å utvide eksisterende landskapsvernområde inn i området med ren dyrelivsfredning, dersom man finner særlig egnede arealer der.

Videre sier direktoratet at det ikke er aktuelt å endre vernebestemmelsene. Dette skal kun være en grenseendring.

Redegjørelse for saksbehandling
Fylkesmannen har lagt vekt på å ha en tidlig og god dialog med Frøya kommune og folk i Froan for å få råd om hvordan en grenseendring kan gjøres på en smidig, men samtidig faglig forsvarlig måte. Vi har brukt Rådgivende utvalg for verneområdene i Froan til å gi innspill i prosessen samt hatt direkte kontakt med grunneiere og andre berørte. Dette er satt opp kronologisk under:

7. februar 2013 ble det rådgivende utvalget for naturvernområdene i Froan orientert om grenseendringssaken. En skisse til opplegg ble presentert for utvalget. Utvalget var positive til prosessen, men presiserte viktigheten av god informasjon lokalt.

18. februar 2013 hadde Fylkesmannen i Sør-Trøndelag et avklaringsmøte med Direktoratet for naturforvaltning der det ble gitt aksept for å vurdere influensområder/samlet belastning ved uttak og erstatning av arealer.

11. mars 2013 inviterte Fylkesmannen daglig leder Laila Støen fra Stiftelsen Halten til et orienteringsmøte der vi også bad om råd om hvordan vi kan informere grunneiere og andre berørte i Halten om at utvidelsen av vernet kan skje i Halten.

Fylkesmannen holdt en orientering om grenseendringsplanene for styret i Stiftelsen Halten 22. april 2013. Stiftelsen anbefalte Fylkesmannen å holde et informasjons-/drøftingsmøte med grunneiere og andre berørte i Halten i forbindelse med Haltendagene rundt 20. juli.

Folkemøte i Halten ble avholdt 22. juli i Skanklåna. Oppsummering fra møtet er vedlagt.

21. november ble det forslaget til landskapsvernområde i Halten som nå oversendes, presentert for grunneiere i Halten. Grunneierne var i all hovedsak fornøyd med at innspill fra juli 2013 er tatt hensyn til i det nye forslaget. Det ble påpekt at det har vært bebyggelse på flere øyer i tidligere tider. Dette ble tegnet inn på et kart som ligger ved. Ytterligere kommentarer til grenseendringsforslaget blir innsendt ved en eventuell høring.

Prosess knyttet til oppdrettsarealene som skal ut av vernet:
Fylkesmannen godkjente ny midlertidig plassering av anlegget ved Hallarøy da SalMar Farming AS ønsket å flytte lokaliteten sommeren 2013. Fylkeskommunen har i brev av 19. juli 2013 gitt SalMar Forming AS midlertidig tillatelse til å foreta en endring av anleggsplasseringen på Hallarøy V, Frøya.

Fylkesmannen hadde i mai 2013 kontakt med Salmar Forming AS om flåteplasseringen på de to oppdrettslokalitetene (mottatt plassering for Sørøyflesa fra Ole Andreas Ervik 27. mai 2013).

Fiskeridirektoratet er konferert om utforming av areal knyttet til oppdrettsanleggene (Magny Grindvik Blikø 19. november 2013).

Fylkesmannens vurderinger og anbefalinger
For å komme frem til det forslaget som her presenteres har Fylkesmannen foretatt vurderinger knyttet til det konkrete areal som skal grenses ut, men også hvilken påvirkning oppdrettsanlegget har på omgivelsene i landskapsvernområdet og naturreservatet. Vi argumenterer for at tap av funksjon og landskapskomponent strekker seg ut over det konkrete oppdrettsarealet, og har anslått det vi har kalt oppdrettsanleggenes «influensområde». Dette gjennomgås grundigere under.

Videre har vi vurdert alternative erstatningsarealer.

Areal tatt ut
Fylkesmannen har tatt utgangspunkt i at utgrensingen følger koordinatene for oppdrettslokalitetene (figur 1 og 2).

Fylkesmannen anbefaler videre at arealet der eventuell forflåte blir liggende også tas ut av vernet. Dette er avklart med Miljøverndepartementet og

Miljødirektoratet. Vi har fått forflåteplasseringen inntegnet på kart fra SalMar Farming AS. Det er tatt høyde for forflåteplassering på begge lokalitetene.

Salmar Farming AS fikk i brev av 19. juli 2013 midlertidig tillatelse til å foreta en endring av anleggsplasseringen på lokaliteten 13886 Hallarøy V. Denne nye plasseringen, som også har vært omtalt som Hallarøy II, er tegnet inn på figurene under. Vi kaller lokaliteten for Hallarøy V i det videre.

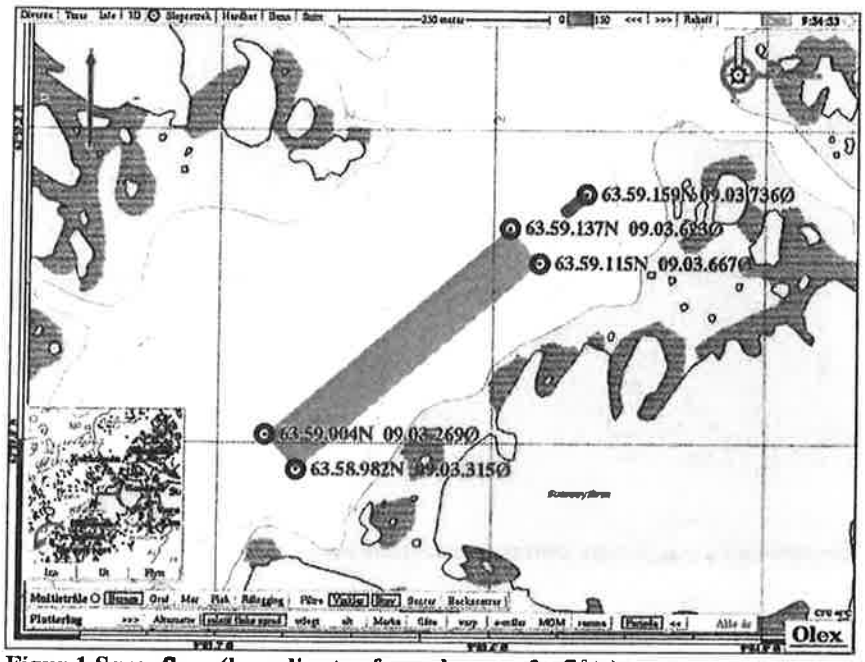

Figur 1 Sørøyflesa (koordinater for anlegg og forflåte)

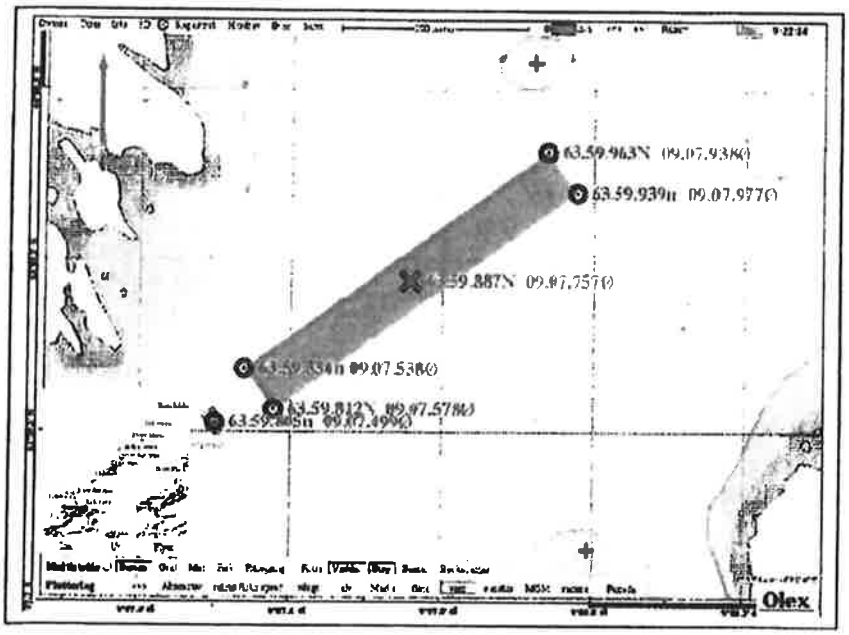

Figur 2 Hallarøy V (koordinater på ny plassering for anlegg og forflåte)

Videre anbefaler Fiskeridirektoratet å legge inn en sone på 50 meter rundt den koordinatsfestede lokaliteten, for å sikre at det er mulig å holde oppdrettsvirksomheten utenfor landskapsområdet i sin helhet og til enhver tid (bevegelse i bøyer som følge av flo og fjære, strøm og vind, forslanger, osv). Til sammen utgjør arealet som tas ut for oppdrett **ca. 0,2 km²**.

Areal som anbefales tatt ut er vist i figur 3 og 4.

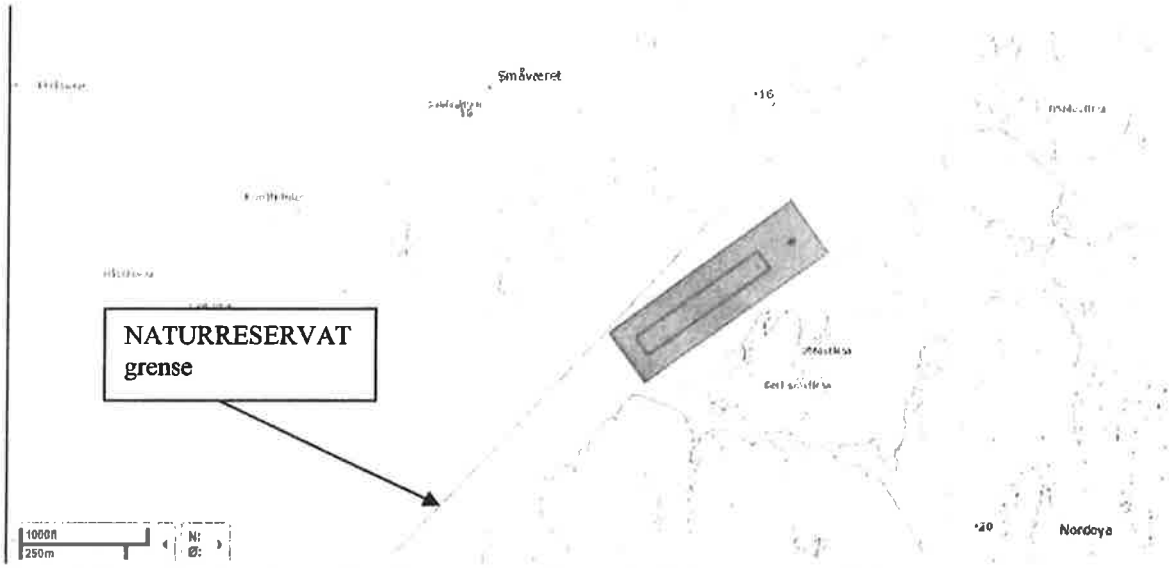

Figur 3 Sørøyflesa (areal som foreslås tatt ut av Froan landskapsvernområde)

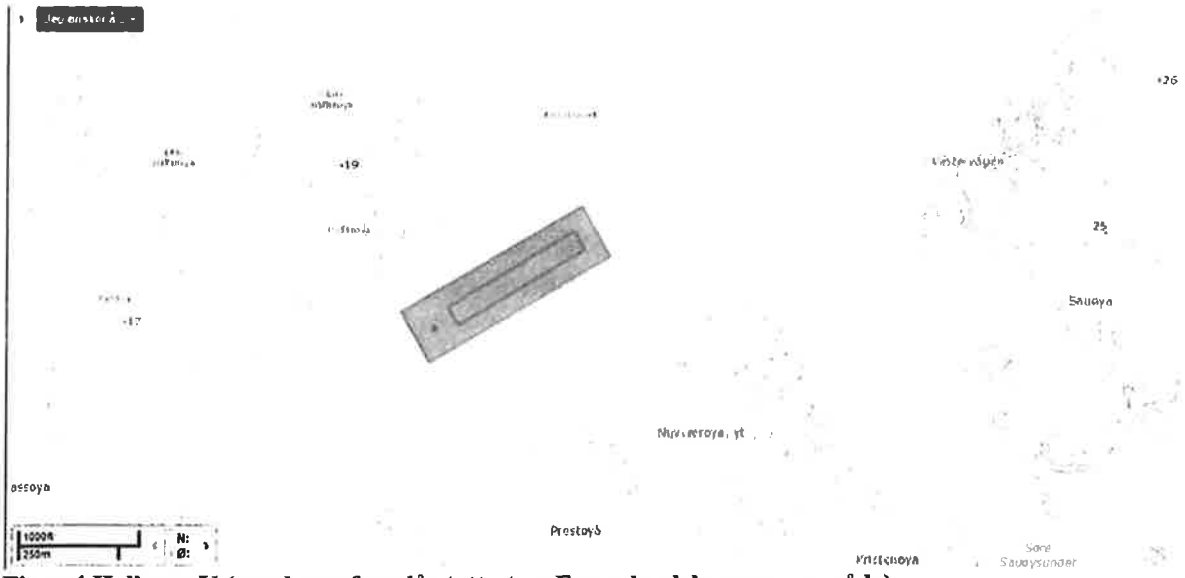

Figur 4 Hallarøy V (areal som foreslås tatt ut av Froan landskapsvernområde)

Influensområde - samlet belastning på landskapsvernområdet og naturreservatet

Den samlede belastningen på verneområdet ved at det plasseres to oppdrettsanlegg innenfor ytre avgrensing omfatter både selve de fysiske anleggene, aktiviteten knyttet til anleggene, og den påvirkningen dette samlet har på omgivelsene. De kvalitetene vi har vurdert at en må søke å erstatte er oppsummert i skjemaet her, og gjennomgås under.

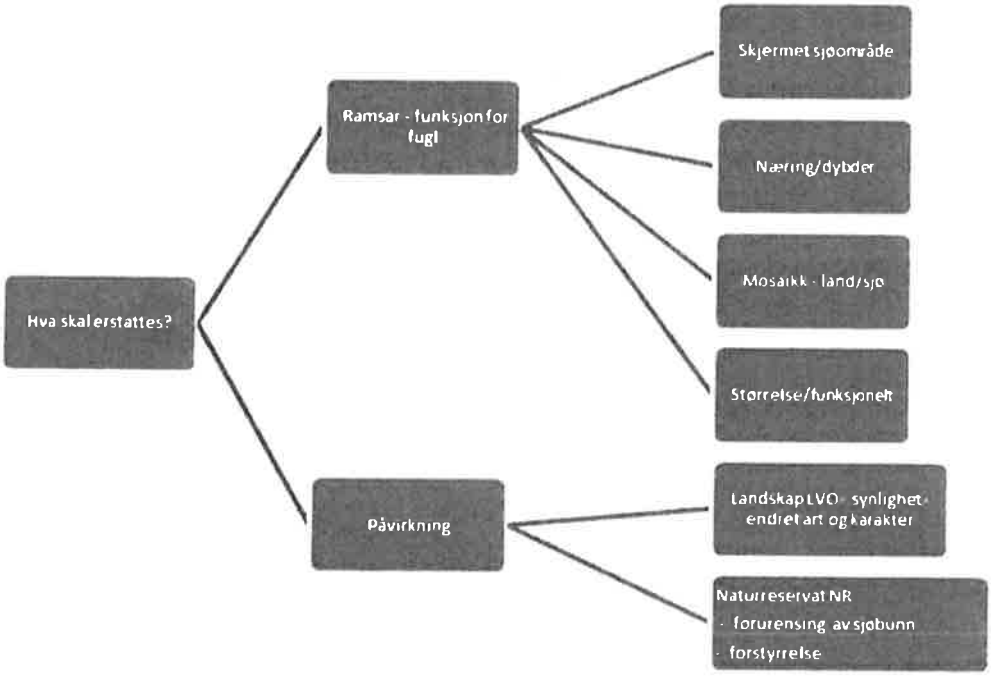

Oppdrettslokalitetene ligger i øysystemet rundt Sørburøy, med Sørøyflesa rett vest for Sørburøyflesa, og Hallarøy V mellom Prestøya og Hallarøya nordøst for Sørburøy.

Arealene som tas ut av vernet ligger i relativt beskyttede sjøområder og på et relativt beskjedent dyp. Et erstatningsareal bør derfor legges til sjøareal med øyer for å oppnå tilsvarende kvaliteter.

Siden det er tillatt å utøve fiskeoppdrett på de to lokalitetene er det naturlig å se på de konsekvenser denne aktiviteten får for områdene rundt. Aktiviteten som det åpnes for vil etter Fylkesmannens vurdering virke inn på et langt større område enn det som grenses ut. Den samlete belastningen på verneområdet er større enn arealet avgrenset av oppdrettslokaliteten.

Vi vurderer i denne sammenheng at en direkte areal-for-areal-erstatning ikke er tilstrekkelig for å kompensere endringen i landskapsvernområdet som følge av aktiviteten. Vi har anslått et influensområde på 7-8 km^2 (Se figur 5 og 6). Det er kvalitetene ved dette arealet vi har søkt å finne andre steder i Froan.

I *landskapsvernområdet* går ikke vernet ned under havoverflaten, og våre vurderinger av påvirkningsareal er her knyttet til det visuelle inngrepet. Begge lokalitetene ligger godt synlig fra områder rundt, og således endres landskapets art og karakter. Anleggene har lys i hjørnepunktene som gjør dem synlig på kveld og nattestid. Vi har satt synlighetsavstanden til ca. 2 km over sjø i de modellene vi har laget for influensområdet. På land har vi søkt å legge grensen på øyenes høyeste punkt.

I *naturreservatet* er hele vannsøylen og havbunnen fredet. Det finnes undersøkelser av effekter av oppdrettsanlegg på bunndyrfauna, men de fleste dokumenterer påvirkning av bløtbunn nær oppdrettsanlegg. Det er allikevel undersøkelser som indikerer at påvirkning fra oppdrettsanlegg kan spores 1 km fra anleggene (*Fisken og Havet nr. 2/2012: Effekter av fiskeri og havbruk på bunn og bunnfauna: Oppfølging og forslag til nye forvaltningstiltak. Havforskningsinstituttet. Buhl-Mortensen mfl).*

<u>Vurdering av influensområde ved Sørøyflesa:</u>
Vurderingene ved denne oppdrettslokaliteten er både knyttet til visuell påvirkning og forurensing av havbunn. Øya Sørburøy er ikke en del av landskapsvernområdet, og vurderingen av den visuelle påvirkningen trekkes her ikke inn på land. For øvrig er påvirkningssonen avgrenset ved de høyeste punktene på land, samt ca. 2 km fra anlegget over sjø. Se figur 5.

Ved Sørøyflesa, som ligger inn mot naturreservatet, vil påvirkning av havbunnen også måtte tas hensyn til. I modellen har vi tegnet en halvsirkel med radius 1 km fra anlegget inn i naturreservatet for å illustrere påvirkningen (fig 5).

For Sørøyflesa utgjør influensområdet ca. 2,8 km^2. Grønn strek viser grensen til naturreservatet.

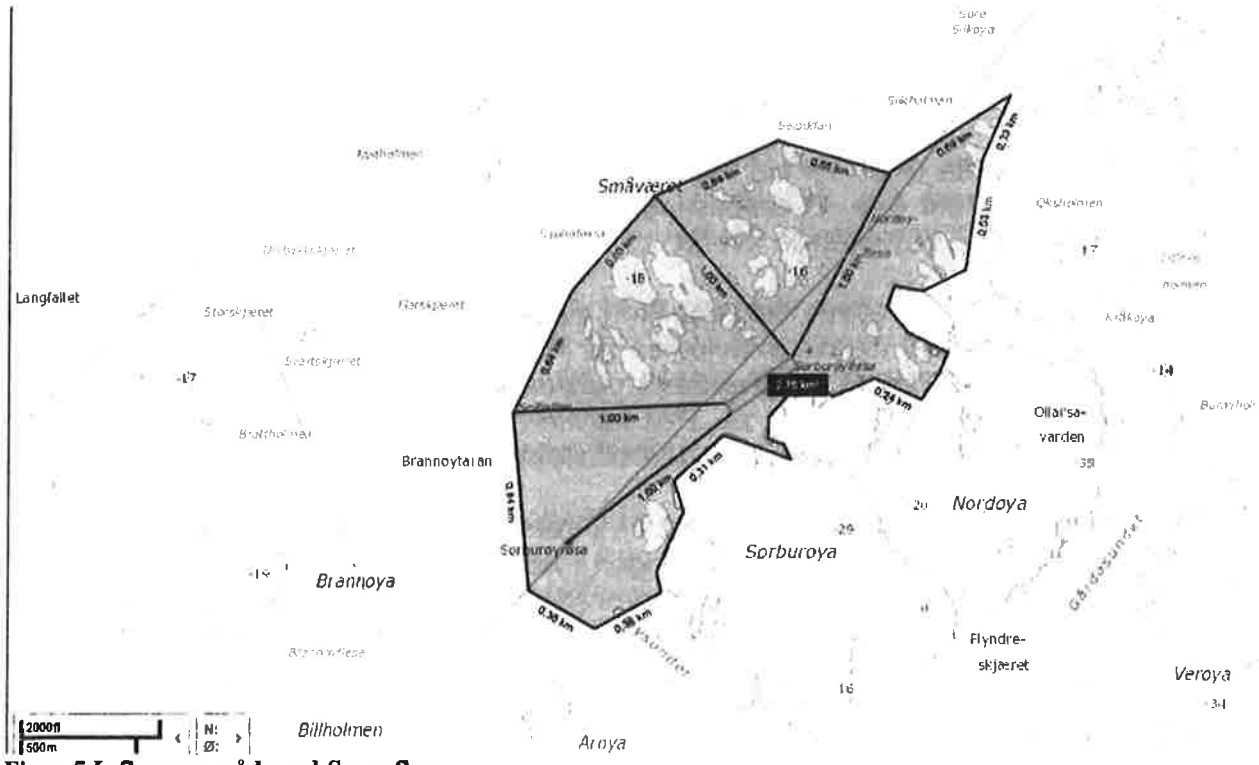

Figur 5 Influensområde ved Sørøyflesa

<u>Vurdering av influensområde for Hallarøy V (ny plassering)(figur 6)</u>
Vurderingene ved denne oppdrettslokaliteten er knyttet til den visuelle påvirkningen.

Vi har her tatt utgangspunkt i at et oppdrettsanlegg på sjøen vil være synlig på minst 2 km, og ellers beregnet avstand til høyeste punkt på øyene. For lokaliteten Hallarøy utgjør influensområdet anslagsvis 4,8 km^2 ut i fra synligheten til oppdrettsanlegget i landskapsvernområdet.

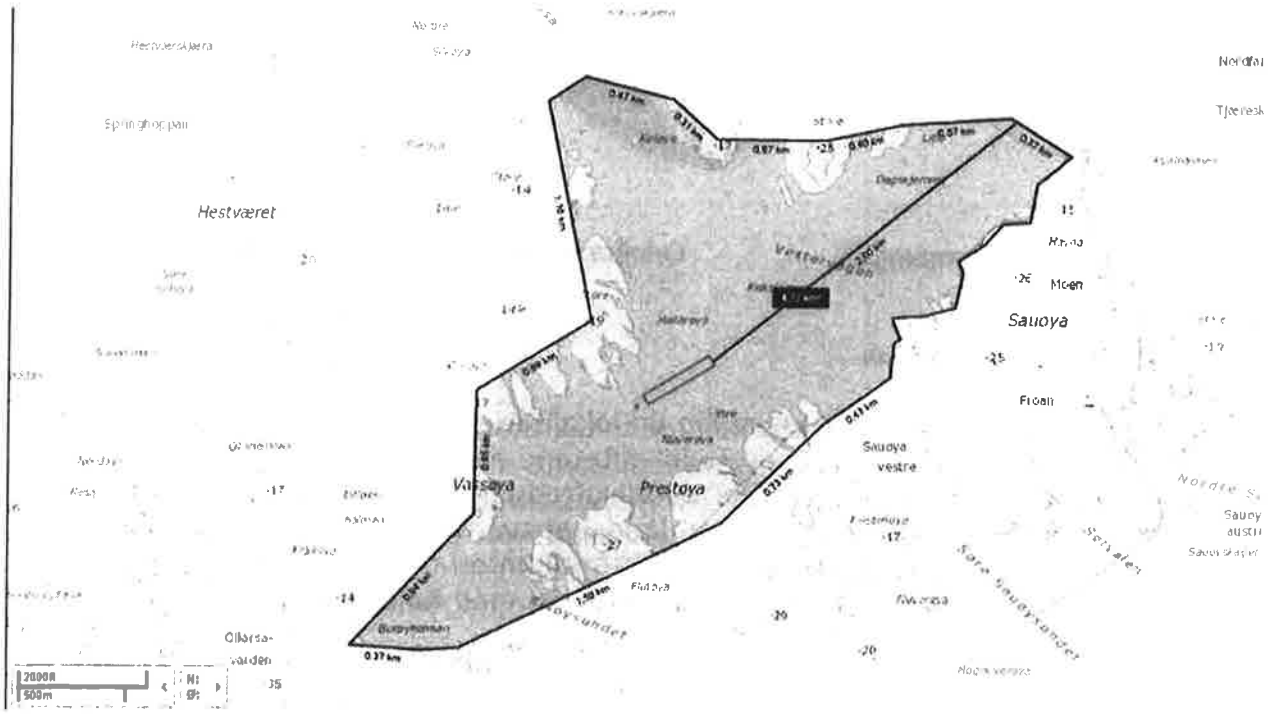

Figur 6 Influensområde ved Hallarøy V

Til sammen utgjør de to influensområdene et relativt beskyttet havområde med en mosaikk av sjø og øyer, grunne områder og dypere renner, lune viker og mer værutsatte sund.

Vurdering av erstatningsareal
Vernegrensene og de forskjellige verneformene i Froan er illustrert i figuren under:

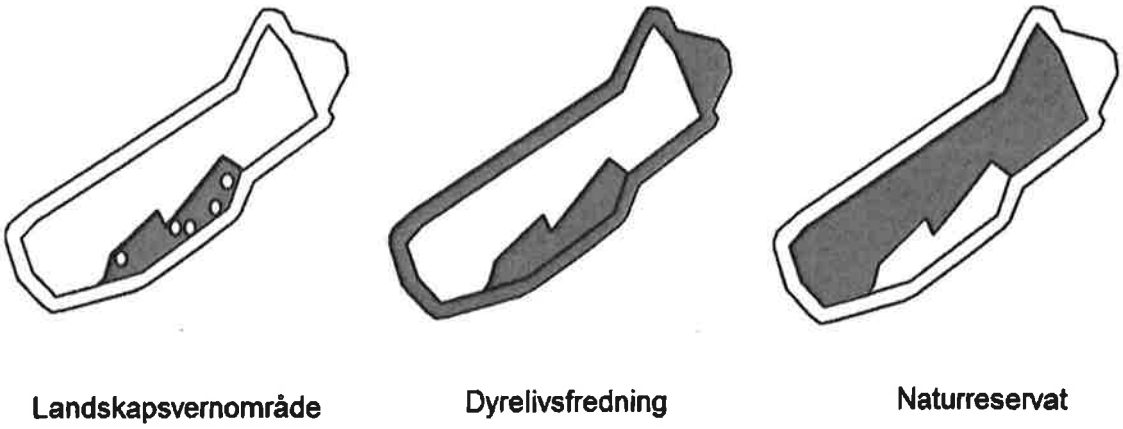

Figur 7 Verneformer i Froan

For å finne et areal nærmest mulig de lokalitetene som tas ut, og som har de kvalitetene som finnes i oppdrettslokalitetene med influensområde, har vi vurdert areal i det som i dag har dyrelivsfredning. Dyrelivsfredningen, med unntak av der den overlapper med landskapsvernområdet, er ikke en del av Ramsarområdet, og en endret verneform til enten naturreservat eller landskapsvern i dette arealet vil gi nytt areal med Ramsarstatus.

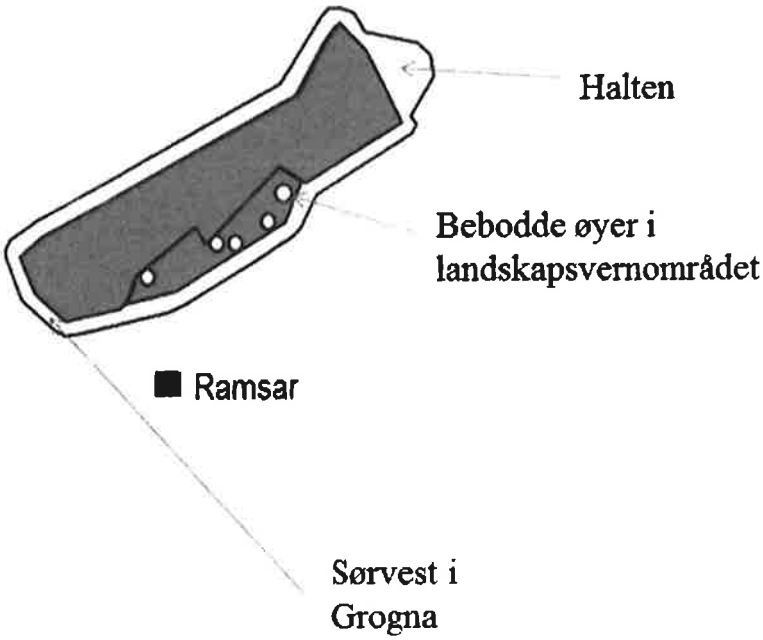

Figur 8 Vurderingsarealer i dyrelivsfredningen

Den rene dyrelivsfredningen innenfor ytre avgrensing av dagens landskapsvernområde er kun på øyer, og dekker ikke kriteriet for sjøareal.

Fylkesmannen mener derfor at erstatningsarealet må legges i randsonen rundt naturreservatet og landskapsvernområdet. I dette arealet finnes det noen øyer sørvest i Grogna, nord for Mausund, men her er det snakk om små øyer som ligger forholdsvis spredt og dermed ikke gir samme funksjon som de beskyttede sjøområdene ved Sørburøy/Hallarøy.

På bakgrunn av disse forutsetningene og avgrensingene vurderer Fylkesmannen at øyværet rundt Halten vil være det arealet som best dekker de verdiene som grenses ut av vernet. Under gjennomgår vi vernekvaliteter i Halten og litt historikk.

Fylkesmannens forslag til kompenserende areal
Fylkesmannen foreslår på bakgrunn av vurderinger og ovennevnte prosess å opprette et landskapsvernområde ved Halten, som angitt på kartene i figur 9 og 10. Grensepunktene er lagt til skjær/holmer ved Kvitingen, Austbrekka, Størhuset og Flesa. Arealet er på ca. 7 km^2.

Øyene Husøya, Halten, Steinsøya, Rorsøya og sjøarealet mellom disse (Steinsøysundet) holdes utenfor landskapsvernet og beholder status som dyrelivsfredning (figur 10).

Den vernefaglig beste løsningen for å ta vare på naturverdiene i Halten ville være å frede som naturreservat. Området er verdifullt for fugle- og dyrelivet, og det er også store verneverdier knyttet til det marine biologiske mangfoldet i sjøområdene rundt Halten.

Halten er mye brukt i sommerferietiden, som i stor grad sammenfaller med ferdselsforbudtiden i naturreservatet i Froan. Denne bruken ville kommet i konflikt med kravet til ro i ferdselsforbudstiden, og ville gitt en mer krevende håndheving av ferdselsforbudet enn i resten av naturreservatet.

Et ferdselsforbud oppleves videre som problematisk for folk som holder til i Halten om sommeren. Selv om en hadde funnet en løsning der de bebygde øyene rundt havna var lagt utenom naturreservatet har Fylkesmannen fått tydelige innspill på at det er ønskelig å gå i land på alle øyene i øyværet på fine sommerdager. Da det er tydelige føringer fra departement og direktorat på at verneforskriften for verneområdene i Froan ikke skal endres, har Fylkesmannen gjort en avveiing og funnet at et landskapsvern som skissert i figur 9 er en akseptabel løsning.

Bestemmelsene for det anbefalte landskapsvernområdet vil bli de samme som gjelder for eksisterende Froan landskapsvernområde. Bestemmelsene om dyrelivsfredning gjelder som før. Den største endringen for Halten blir at de øyene som omfattes av landskapsvernet får strengere regler knyttet til inngrep som kan endre landskapets art eller karakter vesentlig, herunder ny bebyggelse.

Fra Vernebestemmelser for Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning, Frøya kommune:

For Froan landskapsvernområde gjelder følgende bestemmelser:

1. *Inngrep eller annen virksomhet som kan endre landskapets art eller karakter vesentlig, herunder større uttak eller utfylling av masse, bygging av veger, oppføring av bygninger, anlegg m.v. er ikke tillatt.*
   Henlegging av avfall er forbudt.

2. *I landskapsvernområdet gjelder bestemmelsene om dyrelivsfredning, jfr. Pkt. VI, 1.2.*

3. *Bestemmelsene i punkt 1. og 2. er ikke til hinder for:*
   - *utøvelser av virksomhet i ambulanse-, politi-, brannvern, oppsyn-, skjøtsels- og forvaltningsøyemed*
   - *oppdyrking og vanlig jordbruksdrift*
   - *vedlikehold av eksisterende bygninger, havneanlegg m.v.*
   - *arbeid i forbindelse med fyr- og merkevesenets virksomhet*

4. *Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring og påbygging av bygninger og anlegg, herunder veger, i tilknytning til fiske- og jordbruksnæringen, og i forsvarsøyemed.*

Kart med Fylkesmannens anbefaling av landskapsvernområde

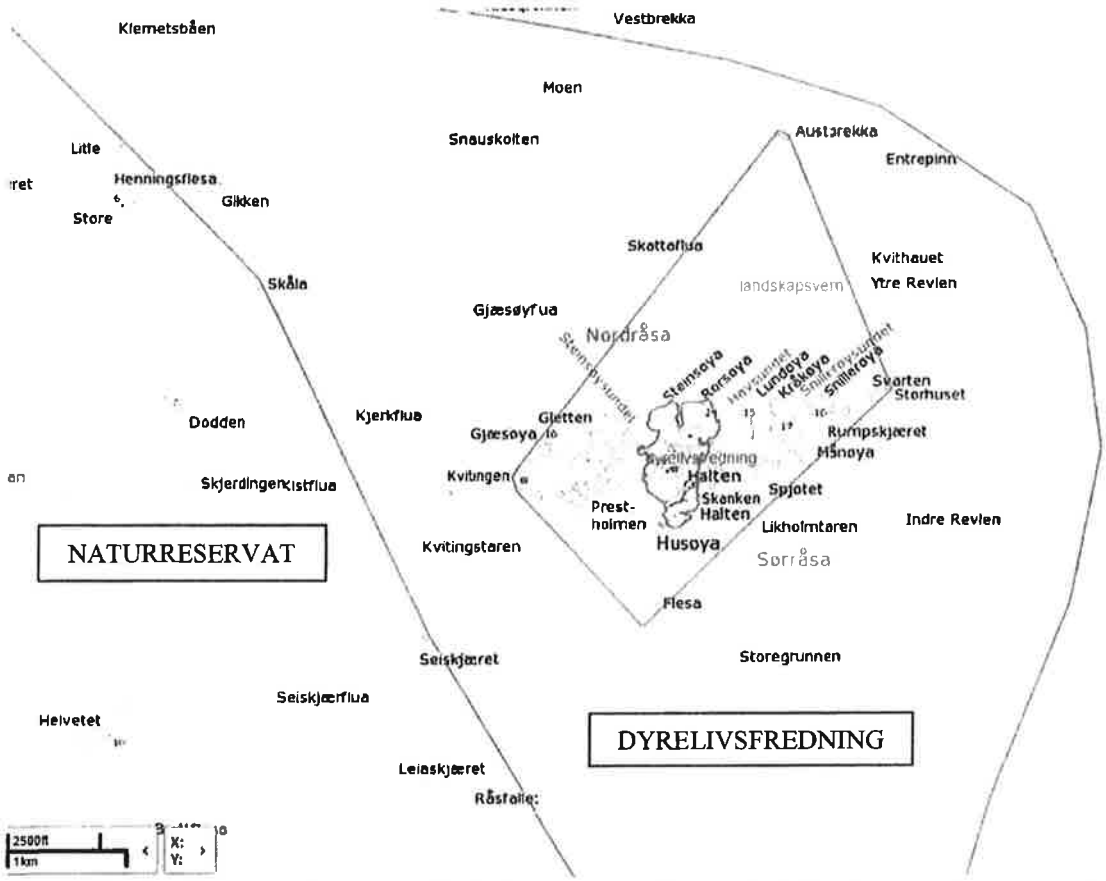

Figur 9 Forslag til avgrensing av nytt landskapsvernområde rundt Halten (røde streker og rød tekst). De grønne strekene viser avgrensningen av eksisterende verneområder.

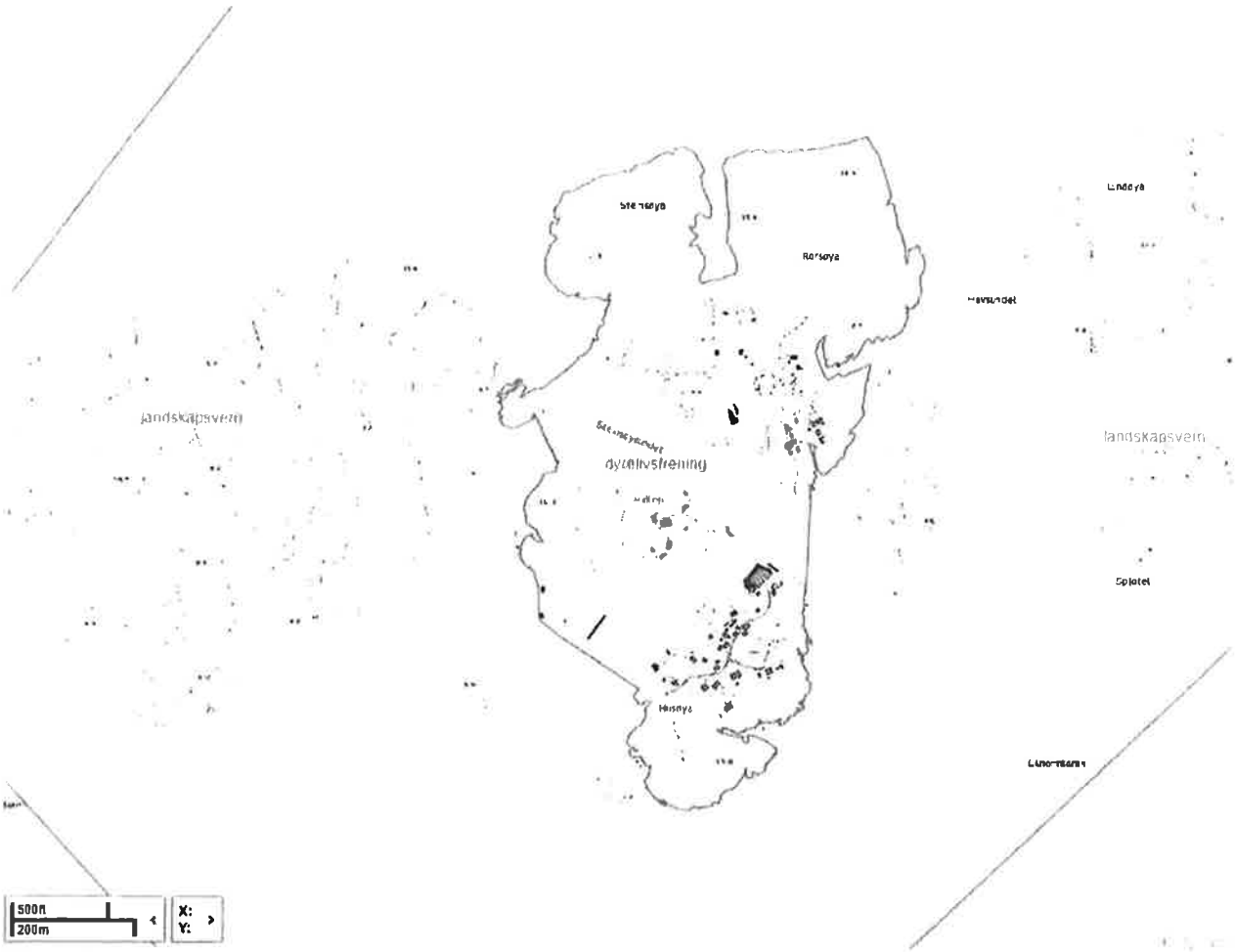

Figur 10 Anbefalt reservasjon rundt Steinsøya, Rorsøya, Halten og Husøya, med havnearealet mellom, detaljtegning.

Nytt landskapsvern i Halten – et gammelt forslag

Halten ble foreslått som landskapsvernområde, og også sendt på høring september 1977 sammen med de andre naturvernområdene i Froan som ble opprettet i 1979. Fylkesmannens fremmet den gang et område på 21 km^2.

Gjengitt i foredrag til kongelig resolusjon 14.12.1979:

> *To landskapsvernområder på h.h.v. 122 og 21 km^2, det største omfatter ubebodde øyer på strekningen Gjæsingen-Froan, og det minste dekker øyene rundt fyrstasjonen på Halten. Landskapsvernområdenes avgrensning innebærer at 13 øyer, herunder alle bebodde øyer i det største landskapsvernområdet og havna på Halten unntas fra bestemmelsen om landskapsvern.*

Merknader som kom inn til høringen i 1977:

- **Eieren** av øygruppen Halten hevdet at eksisterende nærings- og servicevirksomhet (fiskeoppkjøp m.v.) vanskelig kunne opprettholdes dersom verneforslaget ble vedtatt uendret. Væreieren protesterte på dette grunnlag mot at Halten legges ut som landskapsvernområde og viste til områdets potensielle betydning som fremskutt havne- beredskaps- og forsyningsbase ved fremtidig oljevirksomhet på Haltenbanken.

- **Kommunen** uttalte at hele Haltenområdet måtte holdes utenfor fredningsbestemmelsene på grunn av eventuell oljevirksomhet på Haltenbanken i fremtiden.

- Et **enstemmig fylkesutvalg** gikk inn for at Halten foreløpig skulle holdes utenfor fredning.

- **Fylkesmannen** mente den gang prinsipielt at Halten burde vernes som foreslått. Vernebestemmelsene og avgrensingen av begge landskapsvernområdene ville etter Fylkesmannens oppfatning ikke hindre tradisjonelle bruksformer og næringsinteresser knyttet til bl.a. havneanleggene, fiskemottak og fiskeriene i området. Til tross for områdets betydning som leveområde for fugl foreslo Fylkesmannen likevel bl.a. på bakgrunn av kommunens og fylkesutvalgets tilrådninger at Halten omfattes bare av dyrelivsfredningen og at spørsmålet om landskapsvern utsettes.

Halten ble aldri aktuell å bruke i forbindelse med oljevirksomhet.

Formålet med vern i Halten
Halten utgjør den nordligste delen av den 40 nautiske mil lange øyrekken utenfor Frøya, som strekker seg fra Sula i sør til Halten i nord. Halten ligger i dag innenfor sonen som er Froan dyrelivsfredning.

Fylkesmannen foreslår en fredning av deler av øyværet Halten som landskapsvernområde med bakgrunn i det særpregede kystlandskapet øyværet utgjør. Øyværet har mange fellestrekk med landskapet lenger sørvest i Froan, men øyene i Halten er generelt mindre vegetert, og kystlyngheia er ikke så utpreget. Halten er også et noe mer værbitt landskap der saltpåvirkningen gjennom året er betydelig. Formålet i den eksisterende verneforskriften for Froan er dekkende for et landskapsvern i Halten.

Geologi
Geologien i Halten består av de kaledonske dypbergartene granitt og dioritt som er bergarter med lite næringsstoffer. Bergartene er lite forvitterlige og gir surt og grunt jordsmonn med langsom plantevekst.

Fugleliv i og rundt Halten
Halten har flere funksjoner for fugl, hvor de grunne sjøområdene i havet utenfor øyværet er spesielt viktig for overvintrende sjøfugl. De samme områdene er også viktige myteområder for ærfugl på sensommeren. Videre er øyværet et regionalt viktig hekkeområde for sjøfugl. Halten er det eneste stedet i Sør-Trøndelag hvor det fortsatt hekker krykkje og lunde. Fylkets største hekkekonsentrasjon av teist ligger i Halten, selv om bestanden på Halten og i Froan for øvrig har gått sterkt tilbake siden slutten på 1980-tallet.

Siden publikasjoner om fugle- og dyreliv fra Halten og Froøyene av Arnold Gisvold på 1950-tallet og familien Støen sine meddelelser og observasjoner på 1970-tallet, har Halten framstått som et spesielt og viktig område for fugl i ornitologiske kretser. De første mer omfattende og systematiske opptellinger av fugl ble utført av Otto Frengen og Nils Røv i 1974. I dag er Halten kanskje mest

kjent for å være et sted med en uvanlig stor hyppighet av sjeldne arter og en sikker lokalitet for observasjoner av havsfugl som sjøsvaler, havsule, havhest, lirer og joer. (Se mer i vedlagte notat fra Georg Bangjord, Trondheim 14. november 2013).

Brukerinteresser i Halten i dag
Halten er et avfolket fiskevær som ligger lengst nord i Froan. På øya Halten finnes Halten fyr. Fyret er automatisert og ble avbemannet i 2005.

De viktigste brukerinteressene i øyværet Halten i dag er knyttet til feriehus, turisme og friluftsliv. I all hovedsak er disse interessene knyttet til øyene rundt Halten fyr som Fylkesmannen foreslår å holde utenfor landskapsvernet.

Det er ingen fastboende i Halten i dag. Det er flere feriehus på øyene rundt havneområdet og disse er flittig besøkt om sommeren, særlig i perioden juni til august da det er rutebåtanløp i øyværet.

Haltenstiftelsen driver også Skanklåna/brygga som serverings- og overnattingsted og samler folk til forskjellige arrangementer og konferanser gjennom sesongen.

Folk bruker øyene til turgåing på stille dager, og det samles også drivved på øyer og holmer, og folk driver fritidsfiske.

I samtaler med grunneiere i Halten er det gitt uttrykk for at det er ønskelig å kunne gå i land på holmer og skjær i ferieperioden, og at fredning som naturreservat ikke er ønskelig. Det er også gitt innspill på at det er ønske om å rekonstruere et rorbumiljø rundt havna i Halten.

Opplysning om hvordan prinsippene i NML er vurdert i prosessen
§ 7 i Naturmangfoldloven sier at prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for vurderingene av saken er godt. Plasseringen av oppdrettsanleggene er godt dokumentert med koordinater. Når det gjelder utgrensingen av oppdrettsanleggene er det tatt inn en buffer rundt de koordinatfestede arealene for å være sikker på at virksomheten ligger innenfor. Dette ut i fra erfaringer fra Fiskeridirektoratet.

I vurderingen av influensområde har vi ikke konkrete undersøkelser av utstrekningen av bunnpåvirkningen i naturreservatet ved dagens oppdrettsanlegg i Sørøyflesa. Modelleringen er derfor gjort på bakgrunn av undersøkelser fra andre områder med de svakheter dette innebærer. Vi har imidlertid lagt oss på at estimat på 1 km påvirkning fra forurensningskilde Tilsvarende når det gjelder anleggenes synlighet vil dette også være avhengig av vær og siktforhold, men vi mener 2 km er et fornuftig gjennomsnittlig anslag. Den konkrete påvirkningen av området er vanskelig å måle, og føre-var-hensyn kan sies å være anvendt i beskrivelsen av influensområdet (§ 9 føre-var-prinsippet).

Kunnskapsgrunnlaget for verneverdiene i Halten er godt.

§ 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning). Vurderingen av økosystemtilnærming og samlet belastning er vurdert og spesielt i betraktningene knyttet til influensområder. Oppdrettsvirksomheten som skal drives rett utenfor grensen til landskapsvernområdet belaster området mer enn de to arealene som grenses ut skulle tilsi.

§ 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) er ikke relevante i denne vernevurderingen.

§ 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder) Fylkesmannens vurdering er at en fredning av Halten som landskapsvernområde vil gi de beste samfunnsmessige resultater ut fra en samlet vurdering av nåværende og framtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold. Den typen bruk av arealet som grunneiere og bruksberettigede i Halten skisserer (med unntak av nybygg), vil kunne foregå uhindret innenfor rammene av et landskapsvernområde.

Utkast til liste over høringsinstanser
Se vedlegg.

Konklusjon
Med dette anser Fylkesmannen i Sør-Trøndelag å ha besvart oppdraget med å utarbeide et forslag til grenseendring, både innskrenking og utvidelse.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Ellen Arneberg
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 Referat fra møte i Halten 22. juli 2013
2 Grunneierliste Froan naturreservat, landskapsvernområde og dyrelivsfredning pr 2013
3 Kart med tidligere bebyggelse i Halten nov 2013
4 Fuglelivet i Halten - Notat fra Georg Bangjord

Kopi:

Frøya kommune	Postboks 152	7261	Sistranda
Statens naturoppsyn v/Georg Bangjord	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Rådgivende utvalg Froan			

Adresseliste Rådgivende utvalg for verneområdene i Froan:

- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag v/ Alf-Petter Tenfjord (her)
- NTNU Vitenskapsmuseet v/Per-Gustav Thingstad, 7491 Trondheim
- Grunneierrepresentant Hans Olav Brendberg, 7286 Sørburøy
- Fiskeridirektoratet Region Trøndelag v/Jan Brødreskift, Postboks 185, Sentrum 5904 Bergen

Eier	Bostedsadresse	Postnr	Poststed	Type	Status	Land	Brøk	Eierforhold	Matrikkelnr
AARVIK ERLAND SVERRE	LEINBAKKAN 75	7089	HEIMDAL	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/161
AASLUND ARNT-HARALD		7100	RISSA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/80
ANDERSEN ALFHILD BERGLIOT	GYLDENPRISVEIEN 43	5056	BERGEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/5	Hjemmelshaver	66/5
ANDERSEN JULIANNE SERINE	ØVRE SOLBAKKEN 71	7550	HOMMELVIK	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/242
ANTONSEN AGNAR ANTON				Enkeltperson	Død		1/1	Hjemmelshaver	66/51
ANTONSEN KARI	OLAV MAGNUSSONS VEG 5	7046	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/5	Hjemmelshaver	66/5
ANTONSEN KNUT	ØVRE FLATÅSVEG 47 F	7079	FLATÅSEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/5	Hjemmelshaver	66/5
ANTONSEN KNUT	ØVRE FLATÅSVEG 47 F	7079	FLATÅSEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/247
ANTONSEN ODD VILFRED	NYVEILIA 92	7072	HEIMDAL	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/5	Hjemmelshaver	66/5
AUNE INGRID AUKAN	BRUNDALSGRENDA 16	7058	JAKOBSLI	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/232
BERG HJALMAR RIKVALD				Enkeltperson	Død		1/1	Hjemmelshaver	66/33
BERG JAN ERIK		7243	KVENVÆR	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	65/3
BERG OLE HERMANN		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/42
BERG TOR MORTEN		7243	KVENVÆR	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	65/3
BOLLINGMO TOR	FREDLY	7070	BOSBERG	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/154
BRENDBERG HANS OLAV	NEDRE GÅRDEN	7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/209
BRENDBERG LINE	NEDRE GÅRDEN	7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/209
BROGREN ANDERS	POSTGRÅND 6A,S-831 30 ØSTERSUND			Enkeltperson	Aktiv person med D-nr		1/1	Hjemmelshaver	66/39
BUBERG KAREN IRENE		7633	FROSTA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/12
BUGGE ERLING	OLE AASVEDS VEG 8	7048	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/118
BUGGE GUNN	BRATTREINFLATA 4 H	7026	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/104
BUGGE GUNN	BRATTREINFLATA 4 H	7026	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/125
BUGGE HÅKON KRISTOFFER		7176	LINESØYA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/204
BUGGE HÅKON KRISTOFFER		7176	LINESØYA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/205
BUGGE JAN ELLING		7176	LINESØYA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/119
BUGGE JAN ELLING		7176	LINESØYA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/122
BYE DAGFINN OLAV	STRANDVEGEN 47	6065	ULSTEINVIK	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/224
BYE EINAR KRISTIAN	STRANDVEIEN 7	7042	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/224
BYE KAREN MARIE		7260	SISTRANDA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/13
BYE PER VIDAR	BEKKEVOLLVEIEN 18 D	1087	OSLO	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/221
BYE WILLY	LACHMANNS VEI 5 B	495	OSLO	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/224
DAHL VERA	OKSTADØY 97	7029	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/126
DAHL VERA	OKSTADØY 97	7029	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/228
DAHL VERA	OKSTADØY 97	7029	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge			Eiers kontaktinstans	66/228
DAHL ØRJAN	ØSTRE HALLSETVANGEN 4 A	7027	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/126
DAHL ØRJAN	ØSTRE HALLSETVANGEN 4 A	7027	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/228
DAHL ØRJAN	ØSTRE HALLSETVANGEN 4 A	7027	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge			Eiers kontaktinstans	66/228
DRAGSNES ROBIN		7270	DYRVIK	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/174
EDVARDSEN EINAR	HAUGES GATE 36 B	3019	DRAMMEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/14
EDVARDSEN TERJE	HYLLVEIEN 13 A	3408	TRANBY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/220
ENGDAL WENCHE WERKLAND	ENGDAL	6686	VALSØYBOTN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/87
ENOKSEN RITA	ERLENDS VEG 2	7023	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/84
ERVIK FISK OG INVEST AS		7270	DYRVIK				1/1	Hjemmelshaver	66/1
ERVIK FISK OG INVEST AS		7270	DYRVIK				1/1	Hjemmelshaver	66/251
FILLINGSNES ALF KRISTIAN	GJÆSINGEN	7285	GJÆSINGEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/236
FILLINGSNES ALF KRISTIAN	GJÆSINGEN	7285	GJÆSINGEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/237
FILLINGSNES INGA BERGLIOT	GJÆSINGEN	7285	GJÆSINGEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/237
FOSS GRETHA	VENUSVEGEN 10	7036	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/8	Hjemmelshaver	66/65
FOSS HARALD REIDAR	ØVRE FLATÅSVEG 3 B	7079	FLATÅSEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/8	Hjemmelshaver	66/65
FOSS HEIDI	ASBJØRN ØVERÅS VEG 5 D	7036	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/8	Hjemmelshaver	66/65
FOSSUM MONA J ORKELBOG	NEDRE FLATÅSVEG 108	7099	FLATÅSEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/202
Froan Forretningsdrift AS		7286	SØRBURØY				1/1	Hjemmelshaver	66/139
Froan Forretningsdrift AS		7286	SØRBURØY				1/1	Fester	66/139/1
FRØSETH LAILA SYNNØVE	MYRSUNDVEGEN 28	7074	SPONGDAL	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/241
FRØSETH LAILA SYNNØVE	MYRSUNDVEGEN 28	7074	SPONGDAL	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/248
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/16
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/17
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/30
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/21
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/43
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/57
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/70
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/71
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/127
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/148
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/149
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/166
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/215
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/233
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/238
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/239
GAARDEN ARNFINN KARL	VICTORIA BACHKES VEI 23	7040	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/193
GAARDEN EDITH		7242	KNARRLAGSUND	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/193
GAARDEN SOLVEIG				Enkeltperson	Død		1/1	Hjemmelshaver	66/225
GAARDEN STEINAR INGAR	LEIL.16,MARCUS THRANES GATE 4 D	473	OSLO	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/193
GJESSING AGNAR JOHAN	VOLLABAKKEN 3	7030	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/165
GJESSING EGIL	KVARTSVEIEN 8	1430	ÅS	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/165
GJESSING JOHN ALFRED				Enkeltperson	Død		1/1	Hjemmelshaver	66/137
GJESSING ROGER	KÅRVÅG	6530	AVERØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/165
GJÆSINGEN KRETSFORENING							1/1	Hjemmelshaver	66/69
GRØNSKAG HARDIS MARIE	V/JARLE GUNNAR GRØNSKAG,SELSBAKK	7027	TRONDHEIM	Enkeltperson	Død		1/1	Hjemmelshaver	66/143
GRØNSKAG JARLE GUNNAR	SELSBAKK ØVRE 34	7027	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/153
GRØNSKAG KOLBJØRG REIDUN		7285	GJÆSINGEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/188
GUNDERSEN ANNA				Enkeltperson	Død		1/6	Hjemmelshaver	66/10
GÅRDEN ALF SVERRE				Enkeltperson			1/5	Hjemmelshaver	66/31
GÅRDEN ANNA LAURINE				Enkeltperson			1/5	Hjemmelshaver	66/31
GÅRDEN ARVE		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/37
GÅRDEN ARVE		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/41
GÅRDEN BJØRN OTTO		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/40
GÅRDEN DAGFINN AUDUN	KVITSTEINVEGEN 44	7027	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/36
GÅRDEN HARALD ANTON				Enkeltperson	Død		1/5	Hjemmelshaver	66/31
GÅRDEN JOHAN TRYGVE				Enkeltperson	Død		1/5	Hjemmelshaver	66/31
GÅRDEN LILLY JOSEFINE		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/193
GÅRDEN MAY-BRITT		7242	KNARRLAGSUND	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/212

Eier	Bostedsadresse	Postnr	Poststed	Type	Status	Land	Brøk	Eierforhold	Matrikkelnr
GÅRDEN MAY-BRITT		7242	KNARRLAGSUND	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/230
GÅRDEN ODD				Enkeltperson	Død		1/5	Hjemmelshaver	66/31
HAARSTAD IREN		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/38
HAARSTAD IREN		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/170
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFT	Postboks 86	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/4
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFT	Postboks 86	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/72
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFT	Postboks 86	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/81
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFT	Postboks 86	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/82
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFT	Postboks 86	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/83
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFT	Postboks 86	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/110
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFT	Postboks 86	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/112
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFT	Postboks 86	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/113
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFT	Postboks 86	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/114
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFT	Postboks 86	7261	SISTRANDA				1/1	Hjemmelshaver	66/117
HAMMER HALLGEIR	STØLAN	7270	DYRVIK	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/128
HANSEN SOLBJØRG MARIE	SKJERMVEGEN 50 A	7023	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/44
HARØY MARIAN WÆRØY	POSTBOKS 187	7159	BJUGN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/55
HATLEBREKKE VIBECHE T	KARISVINGEN 8	7040	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/163
HAUGEN ANNA							1/1	Hjemmelshaver	66/138
HAUGEN BRIT		7252	DOLMØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/145
HAUGEN ELLBJØRN	MARTIN BARSTADS VEG 3 D	7056	RANHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/200
HAUGEN IDA RAGNHILD		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/200
HAUGEN JARLE		7260	SISTRANDA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/46
HAUGEN JARLE		7260	SISTRANDA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/243
HAUGEN JOHNNY KARL	OLE ROSS' VEG 53	7092	TILLER	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/200
HAUGEN MAGNE ALF	V/RUNE HAUGEN,RYDNINGEN 12 B	7027	TRONDHEIM	Enkeltperson	Død		1/6	Hjemmelshaver	66/77
HAUGLUND KIRSTEN EMILIE	STEIN	8920	SØMNA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/120
HAUGLUND KIRSTEN EMILIE	STEIN	8920	SØMNA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/121
HEGGELUND JAN B	SKINSTADVEIEN	3370	VIKERSUND	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/8
HELLAN ASLE INGEBRIKT	NEDRE GRANÅSLIA 20	7047	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/142
HOFF LINDA TORGERSEN	RØNNINGSVEGEN 6	7045	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/163
HOFFART ØYSTEIN	OLE VIGS VEI 4	7043	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/167
HOFFART ØYSTEIN	OLE VIGS VEI 4	7043	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/218
HOVDE AGNES	V/JON HOVDE,HOVDE	6386	MÅNDALEN	Enkeltperson	Død		1/5	Hjemmelshaver	66/75
ILSTAD GUNN BIRGIT	SUNNLANDSSKRENTEN 46 C	7032	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/5	Hjemmelshaver	66/5
JENSEN ELI ALVILDE		7170	ÅFJORD	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/63
JENSEN FINN HALVARD	MELLOMILA 4 C	7018	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/181
JENSEN KNUT ROALD	MYRSNIPEVEGEN 27 F	7082	KATTEM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/181
JENSEN VIGDIS		7153	GARTEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/181
JENSSEN BJØRN MUNRO	HENRIK MATHIESENS VEI 28	7015	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/213
JOHANSEN ARNE		7263	HAMARVIK	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/245
JOHANSEN DAGRUN SYNNØVE	NORDSLETTVEGEN 10 H	7038	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/77
JOHANSEN ELI MARIE	KONGENSGATE 22	6300	ÅNDALSNES	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	65/3
JOHANSEN KARSTEN JOHAN		7284	MAUSUND	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	65/3
JOHANSEN SUSANN	SØRBURØY	7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/216
JOHANSEN TOR		7105	STADSBYGD	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/150
JOHANSEN TRYGVE HENRY	FLATÅSENGET 43 C	7099	FLATÅSEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/144
JULIANSEN ARVID				Enkeltperson	Død		1/1	Hjemmelshaver	66/59
KLEIVEN ANITA	DRAGSTEN	7039	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/66
KLEIVEN VEGARD	DRAGSTEN	7039	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/66
KRAFT HEGE AANNØ	ERVIKA	7160	BJUGN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/217
KRISTOFFERSEN INGRID		7252	DOLMØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/8	Hjemmelshaver	66/65
LANDRØ EVA FOSS	FANNREMSVEGEN 10	7320	FANNREM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/8	Hjemmelshaver	66/65
LARSEN EINAR EMIL		7770	FLATANGER	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/6
LARSEN INGER-MARIE	OLE VIGS VEI 4	7043	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/167
LARSEN INGER-MARIE	OLE VIGS VEI 4	7043	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/218
LARSEN WALDEMAR		7770	FLATANGER	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/6
LIE ANN-M RUGELSJØEN	FAGERLIVEIEN 18 E	7020	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/10	Hjemmelshaver	66/144
LIND JUDIT PEGGY	OLAV MAGNUSSONS VEG 1	7046	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/32
LIUTKUS KORNELIJUS	SØRBURØY	7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/249
LIUTKUVIENE RENATA	SØRBURØY	7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/249
LØVENG BENTE L GÅRDEN	FEREN	7530	MERÅKER	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/214
MADSVÅG MERETE A AARVIK		7270	DYRVIK	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/161
MATHIESEN RAGNA OLENE	POSTBOKS 55	4086	HUNDVÅG	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/184
MATHIESEN RAGNA OLENE	POSTBOKS 55	4086	HUNDVÅG	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/227
MATHIESEN TORE KRISTIAN	POSTBOKS 55	4086	HUNDVÅG	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/157
MATHIESEN TORE KRISTIAN	POSTBOKS 55	4086	HUNDVÅG	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/184
MATHIESEN TORE KRISTIAN	POSTBOKS 55	4086	HUNDVÅG	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/227
MATHIESEN TORE KRISTIAN	POSTBOKS 55	4086	HUNDVÅG	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/229
MATHISEN ARNFINN KALMER	MARIE SØRDALS VEG 9 C	7036	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/77
MATHISEN BJØRN	RISØY	7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/35
MATHISEN MATHIS EDVIND	MARIE SØRDALS VEG 14 F	7036	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/77
MATHISEN MATHIS EDVIND	MARIE SØRDALS VEG 14 F	7036	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/185
MATHISEN STEFFEN AAS	TEGLVERKSTUNET 3 B	7048	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		3/4	Hjemmelshaver	66/35
MATHISEN TORGER JOHAN	UTSIKTEN 13	6530	AVERØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/77
MELKVIK ARNFINN WILMAR		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/49
MELKVIK ARNFINN WILMAR		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/211
MELKVIK ASBJØRN GEORG		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/54
MELKVIK EDMUND GEORG		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/32
MELKVIK EDMUND GEORG		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/171
MELKVIK GEORG KRISTIAN	SØRBURØY	7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/210
MELKVIK HELGE	JØRGEN B. LYSHOLMS VEI 3	7041	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/45
MELKVIK STEINAR MARGIDO	NYHEIMSVEGEN 19 C	7058	JAKOBSLI	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/32
MELKVIK STEINAR MARGIDO	NYHEIMSVEGEN 19 C	7058	JAKOBSLI	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/168
MELKVIK TERJE	SØRBURØY	7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/234
MELKVIK UNNI	HARRY BORTHENS VEI 8 D	7040	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/45
MELKVIK UNNI	HARRY BORTHENS VEI 8 D	7040	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/201
MELLEMSETHER JØRGEN G		7240	HITRA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/177
MIKALSEN MAY BENTE STRAND		7247	HESTVIKA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/32	Hjemmelshaver	66/65
MOEN ANTON	V/TORDIS MARIE MOEN,BISPEGATA 4	7013	TRONDHEIM	Enkeltperson	Død		1/6	Hjemmelshaver	66/10
MOEN ANTON	DAMMYR 45	1591	SPERREBOTN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/5	Hjemmelshaver	66/75
MOEN HARRY REIDULF				Enkeltperson	Død		1/6	Hjemmelshaver	66/10
MOEN IDAR	VIKASUNDET	7270	DYRVIK	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/5	Hjemmelshaver	66/75
MOEN JON GUTTORM	VIKASUNDET	7270	DYRVIK	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/5	Hjemmelshaver	66/75

Eier	Bostedsadresse	Postnr	Poststed	Type	Status	Land	Brøk	Eierforhold	Matrikkelnr
MOEN LEIF HEROLD	V/ADV. ROY GUNNAR JOHANSEN,POSTB	7419	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/10
MOEN PEDER ELIER	V/JENNY MOEN,ASBJØRN ØVERÅS VEG	7036	TRONDHEIM	Enkeltperson	Død		1/6	Hjemmelshaver	66/10
MONSØ SNEFRID SYNNØVE		7125	VANVIKAN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/116
NERGÅRD MARGIT EMILIE	TEGLVERKSTUNET 3 A	7048	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/198
NORDHEIM BERNT B.				Enkeltperson			1/1	Hjemmelshaver	66/88
NYVOLL ODDVEIG STRAND		7247	HESTVIKA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/32	Hjemmelshaver	66/65
OLSEN EDEL ALVILDE	REINSVEGEN 8B	7717	STEINKJER	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/78
OLSEN JANNE SYNNØVE	NEDRE FLATÅSVEG 48 A	7099	FLATÅSEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/4	Hjemmelshaver	66/181
OLSEN ODD ARNOLD	BLOMSTERVEIEN 11	7142	UTHAUG	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/158
OLSEN SOLVEIG	SAUPSTADRINGEN 29 B	7078	SAUPSTAD	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/172
RINNAN GUNNAR	SKARSLEITE 1 B	7089	HEIMDAL	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/105
RINNAN WILLY	V/ANN-KARIN RINNAN,FLATÅSENGET 25	7099	FLATÅSEN	Enkeltperson	Død		1/3	Hjemmelshaver	66/105
RODAHL TOMMY		7260	SISTRANDA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/226
RODAHL TOMMY		7260	SISTRANDA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/235
RODAHL TOMMY		7260	SISTRANDA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/250
ROLANDSEN ANBJØRG				Enkeltperson	Død		1/4	Hjemmelshaver	66/32
RUGELSJØEN INGER-HANNE	IDUNAVÄGEN 26,371 41 KARLSKRONA			Enkeltperson	Utvandret	SVERIGE	1/10	Hjemmelshaver	66/144
RUGELSJØEN MARTHA	TYHOLTVEIEN 99	7046	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/10	Hjemmelshaver	66/144
RUGELSJØEN PER IVER	NJORDS VEG 5 B	7032	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/10	Hjemmelshaver	66/144
RUGELSJØEN TORILL	EVENTYRVEGEN 35	7056	RANHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/10	Hjemmelshaver	66/144
SIMONSEN SVERRE ARNULF		7100	RISSA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/176
SIMONSEN SVERRE ARNULF		7100	RISSA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/240
STEINSHEIM KARI		7176	LINESØYA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/105
STRAND AUD		7247	HESTVIKA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/32	Hjemmelshaver	66/65
STRAND HILDE ANITA		7250	MELANDSJØ	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/32	Hjemmelshaver	66/65
STRØMBERG ASTRID HARRIET	ASBJØRN ØVERÅS VEG 8 J	7036	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/8	Hjemmelshaver	66/65
STØEN EVELYN	NORDÅSSLØYFA 18	1251	OSLO	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/244
STØEN HARALD							1/2	Hjemmelshaver	66/128
STØEN LAILA HELENE	KOLSTADTUNET 4 F	7098	SAUPSTAD	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/74
STØEN ROLF	ØVRE FLATÅSVEG 83 A	7079	FLATÅSEN	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/76
STØEN TERJE		8064	RØST	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/73
STØEN TORE	KOLSTADFLATA 29 C	7098	SAUPSTAD	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/246
STØLEN NANN JONNY		7203	VINJEØRA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/79
SUNDLI ANNA		7246	SANDSTAD	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/5	Hjemmelshaver	66/75
SVENDSEN BERIT	OLE AASVEDS VEG 8	7048	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/118
SØRBURØY SAMFUNDSH. A/L							1/1	Hjemmelshaver	66/164
SØRENSEN WENCHE MATHISEN	TAMBS LYCHES VEG 5	7033	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/140
SØRENSEN ØYSTEIN ERLING	TAMBS LYCHES VEG 5	7033	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/140
SØRGÅRD JOHAN GULLIKSEN				Enkeltperson			1/1	Hjemmelshaver	66/111
SØRGÅRD SOLVEIG HELENE	SAUPSTADRINGEN 6 C	7078	SAUPSTAD	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/8	Hjemmelshaver	66/65
SØRMO ARNE OLAV	HJELSENGLIA 5	7509	STJØRDAL	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/222
SØRMO EUGEN GRAVNINGEN	ØVRE SOLBAKKEN 71	7550	HOMMELVIK	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/242
SØRMO EUGENIE GRAVNINGEN	HJELSENGLIA 5	7509	STJØRDAL	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/222
TOBIASSEN ASLE ERIK	ALEXANDER HOLSTS VEG 1	7058	JAKOBSLI	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/61
TOBIASSEN ODD JONNY	LEISTADGRENDA 10	7047	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/61
TOBIASSEN ODDRUN	BRUNDALEN 3 A	7058	JAKOBSLI	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/61
TORGERSEN SVEIN ROGER	BLAKLIEGGEN 8	7036	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/162
TORGERSEN SVEIN ROGER	BLAKLIEGGEN 8	7036	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/231
TØLLEFSEN JOHANNE	KLÆBUVEIEN 42	7030	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/12	Hjemmelshaver	66/12
ULVAN LILLIAN		7242	KNARRLAGSUND	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/85
ULVÆR PETTER OLE		7280	SULA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/77
VINJE BODIL ELIN	POTTEMAKERVEGEN 1 B	7046	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/208
WERKLAND ANITA	HAMARVIK	7263	HAMARVIK	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/12
WERKLAND ASLAUG HELENE	HOLTEN 9 B	7200	KYRKSÆTERØRA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/10
WERKLAND HELGE KRISTIAN	SPJØTVOLLAN 12	7200	KYRKSÆTERØRA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/2	Hjemmelshaver	66/84
WERKLAND JANNE BEATHE		7287	SAUØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/12
WERKLAND JANNE BEATHE		7287	SAUØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/206
WERKLAND MAGNE HARALD		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/12
WERKLAND MAGNE HARALD		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/207
WERKLAND MAGNE HARALD		7286	SØRBURØY	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/219
WERKLAND ODD KONRAD	GAMMEL-LINA 59	7028	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/86
WERKLAND STIG RAGNAR	V/JARL ARVID MOEN,GRANLIVEGEN 29	7024	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		8/48	Hjemmelshaver	66/12
WERKLAND WILLY	ØSTRE HALLSETVANGEN 3 C	7027	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/179
WÆRØ ALFHILD	SKYTTERDALEN 7	1337	SANDVIKA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/191
WÆRØ GUTTORM	V/RANDI JØRGINE WÆRØ	7260	SISTRANDA	Enkeltperson	Død		1/6	Hjemmelshaver	66/55
WÆRØE TOR JOHANNES	AUSTFLATA 4	7046	TRONDHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/1	Hjemmelshaver	66/50
WÆRØY HILMAR OTTO	HOLTEN 3	7200	KYRKSÆTERØRA	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/6	Hjemmelshaver	66/55
WÆRØY HÅKON EIDE	V/ROSE-MARIE ERIKSEN,TONSTADBRINK	7091	TILLER	Enkeltperson	Død		1/2	Hjemmelshaver	66/55
ØSTMARK JANNICKE	KATTEMSVEGEN 50	7080	HEIMDAL	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/12	Hjemmelshaver	66/12
ÅRVIK ODD BERTHIL	EINMOEN 34	7054	RANHEIM	Enkeltperson	Bosatt i Norge		1/3	Hjemmelshaver	66/161

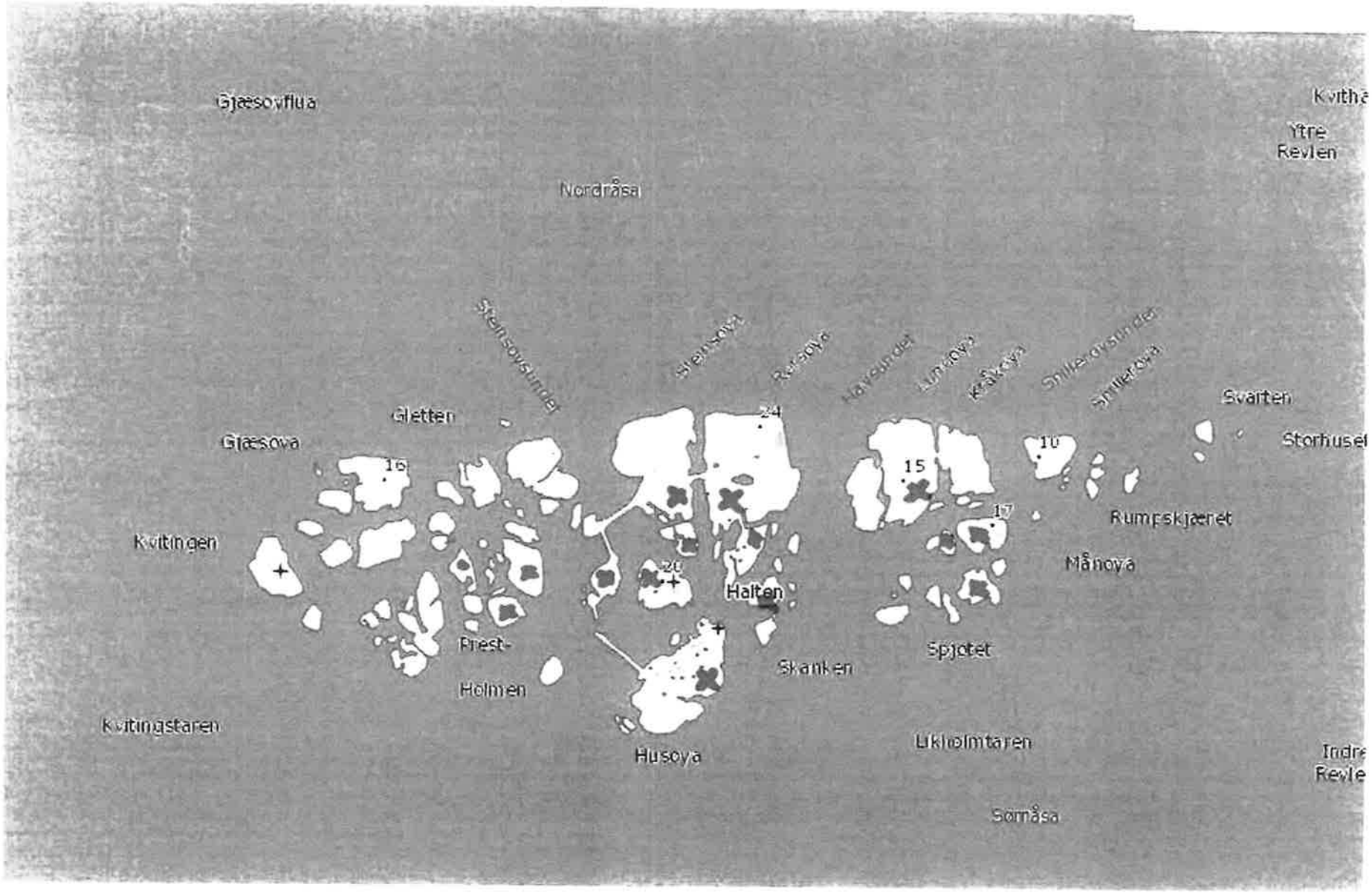
Gjæsovflua
Kvitha
Ytre
Revlen
Nordråsa
Steinsovsundet
Steinsøya
Røvsøya
Navesundet
Lundøya
Krøkøya
Svarten
Storhuset
Gletten
Gjæsøya
24
16
15
10
17
Rumpskjæret
Kvitingen
Månøya
20
Halten
Prest-
Holmen
Skanken
Spjotet
Kvitingstaren
Likholmtaren
Husøya
Indre
Revle
Sørråsa

Notat fra Georg Bangjord, Trondheim 14. november 2013

Fugleliv på Halten

Halten har flere funksjoner for fugl, hvor de grunne sjøområdene i havet utenfor øyværet er spesielt viktig for overvintrende sjøfugl. De samme grunnene er også viktige myteområder for ærfugl på sensommeren. Videre er øyværet et regionalt viktig hekkeområde for sjøfugl. Halten er det eneste stedet i Sør-Trøndelag, hvor det fortsatt hekker krykkje og lunde. Fylkets største hekkekonsentrasjon av teist ligger i Halten, selv om bestanden på Halten og i Froan for øvrig har gått sterkt tilbake siden slutten på 1980-tallet.

Siden publikasjoner om fugle- og dyreliv fra Halten og Froøyene av Arnold Gisvold på 1950-tallet og familien Støen sine meddelelser og observasjoner på 1970-tallet har Halten framstått som et spesielt og viktig område for fugl i ornitologiske kretser. De første mer omfattende og systematiske opptellinger av fugl ble utført av Otto Frengen og Nils Røv i 1974. I dag er Halten kanskje mest kjent for å være et sted med en uvanlig stor hyppighet av sjeldne arter og en sikker lokalitet for observasjoner av havsfugl som sjøsvaler, havsule, havhest, lirer og joer.

Hekkefugl

Årlig hekker nær 30 arter fugl i øyværet. Disse er fordelt på tre arter andefugl, fire arter vadre, åtte arter måkefugl, to alkefugl og ni spurvefugl. De årlige hekkefuglene er (listet i systematisk rekkefølge): grågås, ærfugl, siland, toppskarv, havørn, tjeld, enkeltbekkasin, rødstilk, steinvender, tyvjo, fiskemåke, sildemåke, gråmåke, svartbak, krykkje, makrellterne, rødnebbterne, teist, lunde, låvesvale, heipiplerke, skjærpiplerke, linerle, steinskvett, kråke, ravn, stær, gråspurv og bergirisk. I tillegg hekker både låvesvale og gråspurv, men disse er mer ustabile hekkefugler. Videre er både stokkand, strandsnipe, gråhegre og skjære bekreftet hekkende tidligere, samt at det foreligger mistanke om hekking av havsvale, svarttrost og gransanger.

Vintertilhold av fugl

Betydelige antall sjøfugl overvintrer i de grunne sjøområdene rundt Halten. Ærfugl, havelle, svartbak, gråmåke, krykkje, storskarv, toppskarv, fjæreplytt, steinvender, teist og alkekonge er blant de mest tallrike. Blant de mer fåtallige vintergjestene er: svartand, siland, smålom, gulnebblom, havsule, gråhegre, vannrikse, kvartbekkasin, storspove, polarmåke, lomvi, alke, lunde, skjærpiplerke, kråke, ravn og stær. Flere av disse er svært fåtallige vintergjester ellers i regionen. Milde vintrer langt til havs, gir ofte gunstige betingelser for flere arter som normalt trekker bort fra Trøndelag om vinteren.

Fugl i trekktidene

Titusenvis av vannfugler trekker langs norskekysten hver vår og høst på vei til og fra hekkeområdene i nordområdene og overvintringsområdene i sør. Mange av disse følger den ytre kystrekka og flyr da forbi Halten. De aller fleste trekker raskt forbi, men en god del stopper opp og raster/søker næring her før de trekker videre. Spesilet tydelig er hvitkinngåstrekket, hvor nesten samtlige individ av denne arten passerer Halten på vei til og fra hekkeområdene på Svalbard. Denne bestanden er på nær 40 000 individ. Videre trekker betydelige mengder av andefugler, storskarv, lommer og alkefugl tett forbi øygruppa både under vår- og høsttrekk. Under spesielle værforhold i trekktidene, kan det ankomme betydelige mengder spurvefugl.

Høyt antall arter fugl

Til sammen er omkring 190 arter fugl observert i Halten. Dette er et spesielt høyt antall til å være en liten lokalitet med relativt få naturtyper langt til havs. Halten er med dette blant de fem stedene i Sør-Trøndelag, hvor det er sett flest arter fugl. Svært mange av artene er observert bare en eller få ganger og betraktes som tilfeldige gjester som har kommet ut av kurs under trekket.

Navn **ADRESSELISTE**	Adresse **Høring**	Postnummer **Grenseendring Froan desember 2013**
Frøya kommune		
Fiskeridirektoratet region Trøndelag	Brattørkaia	7010 Trondheim
Forsvarsbygg	Postboks 405 Sentrum	0103 OSLO
Forum for natur og friluftsliv	Sandgt. 30	7012 Trondheim
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag Oppvekst- og utdanningsavd.	Statens Hus	7468 Trondheim
Sør-Trøndelag Jordskifterett	Statens Hus	7468 Trondheim
Natur og Ungdom	Postboks 37, sentrum	7011 Trondheim
Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag	Sandgt. 30	7012 Trondheim
Norges JFF, Sør-Trøndelag	Sigurd Bergs alle 3	7043 Trondheim
Norsk Botanisk Forening Trøndelagsavd.	Vitenskapsmuseet, Erling Skakkesgt. 47 B	7013 Trondheim
Norsk Ornitologisk Forening, avd. Sør-Trøndelag	Boks 139	7401 Trondheim
NTNU, Fakultet for naturvitenskap og teknologi	Realfagbygget	7491 Trondheim
NTNU, Vitenskapsmuseet	Erling Skakkesgt. 47 B	7013 Trondheim
NVE Vassdragsdirektoratet Region Midt-Norge	Vestre Rosten 81	7075 Tiller
Statens kartverk Trondheim	Statens Hus	7468 Trondheim
Sør-Trøndelag bonde- og småbrukarlag	Trollahaugen 2B	7018 Trondheim
Sør-Trøndelag Bondelag	Kongensgt. 30	7012 Trondheim
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2350 Sluppen	7004 Trondheim
Sør-Trøndelag Røde Kors	Nardoveien 4 B	7032 Trondheim
Telenor telecom solutions		7004 Trondheim
Trondheim Energiverk AS	Sluppenv. 6	7037 Trondheim
Trondheimsregionens friluftsråd	Tempev. 22	7004 Trondheim
Trondhjems Turistforening	Sandgt. 30	7012 Trondheim
Trøndelag sjøforsvarsdistrikt	Trondheim Mil	7004 Trondheim
TrønderEnergi AS		7496 Trondheim
Vegkontoret i Sør-Trøndelag		Her
WWF-Midt-Norge v/ Marte Sendstad	Hjalmar Haalkesvei	7033 Trondheim
138 Luftving	Postboks 800 Postmottak	2617 Lillehammer
Syklistenes landsforening v/Kristina Norne Widell	Veim. Krogsgt. 26 B	7052 Trondheim

Adresseliste Halten oktober 2013

Eier/kontaktperson	Bostedsadresse	Postnr	Poststed	Matrikkelnr
AASLUND ARNT-HARALD		7100	RISSA	66/80
BUGGE ERLING	OLE AASVEDS VEG 8	7048	TRONDHEIM	66/118
BUGGE GUNN	BRATTREINFLATA 4 H	7026	TRONDHEIM	66/125
BUGGE HÅKON KRISTOFFER		7176	LINESØYA	66/205
BUGGE JAN ELLING		7176	LINESØYA	66/119
DAHL VERA	OKSTADØY 97	7029	TRONDHEIM	66/126
DAHL ØRJAN	ØSTRE HALLSETVANGEN 4 A	7027	TRONDHEIM	66/126
DRAGSNES ROBIN		7270	DYRVIK	66/174
ENGDAL WENCHE WERKLAND	ENGDAL	6686	VALSØYBOTN	66/87
ENOKSEN RITA	ERLENDS VEG 2	7023	TRONDHEIM	66/84
FRØYA KOMMUNE	Postboks 152	7261	SISTRANDA	66/127
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFTELSE	c/o Laila H. Støen,Harry Borthens vei 9, leilighet H0401,	7040	TRONDHEIM	66/81
HAMMER HALLGEIR	STØLAN	7270	DYRVIK	66/128
RUNE HAUGEN	RYDNINGEN 12 B	7027	TRONDHEIM	66/77
HAUGLUND KIRSTEN EMILIE	STEIN	8920	SØMNA	66/121
JON HOVDE	HOVDE	6386	MÅNDALEN	66/75
JOHANSEN ARNE		7263	HAMARVIK	66/245
JOHANSEN DAGRUN SYNNØVE	NORDSLETTVEGEN 10 H	7038	TRONDHEIM	66/77
MATHISEN ARNFINN KALMER	MARIE SØRDALS VEG 9 C	7036	TRONDHEIM	66/77
MATHISEN MATHIS EDVIND	MARIE SØRDALS VEG 14 F	7036	TRONDHEIM	66/77
MATHISEN TORGER JOHAN	UTSIKTEN 13	6530	AVERØY	66/77
MOEN ANTON	DAMMYR 45	1591	SPERREBOTN	66/75
MOEN IDAR	VIKASUNDET	7270	DYRVIK	66/75
MOEN JON GUTTORM	VIKASUNDET	7270	DYRVIK	66/75
MONSØ SNEFRID SYNNØVE		7125	VANVIKAN	66/116
FRØYDIS NORHEIM	MÅLTROSTVEIEN 6B	1404	SIGGERUD	66/88
OLSEN EDEL ALVILDE	REINSVEGEN 88	7717	STEINKJER	66/78
RINNAN GUNNAR	SKARSLEITE 1 B	7089	HEIMDAL	66/105
ANN-KARIN RINNAN	FLATÅSENGET 25 D	7099	FLATÅSEN	66/105
STEINSHEIM KARI		7176	LINESØYA	66/105
STØEN EVELYN	NORDÅSSLØYFA 18	1251	OSLO	66/244
STØEN Borghild		7260	SISTRANDA	66/128
STØEN LAILA HELENE	HARRY BORTHENS VEI9, LEILIGHET H401	7040	TRONDHEIM	66/74
STØEN ROLF	ØVRE FLATÅSVEG 83 A	7079	FLATÅSEN	66/76
STØEN TERJE		8064	RØST	66/73
STØEN TORE	KOLSTADFLATA 29 C	7098	SAUPSTAD	66/246

STØLEN NANN JONNY		7203	VINJEØRA	66/79
SUNDLI ANNA		7246	SANDSTAD	66/75
SVENDSEN BERIT	OLE AASVEDS VEG 8	7048	TRONDHEIM	66/118
TORBJØRN SØRGÅRD	BRATTSBERGVEIEN 374	7039	TRONDHEIM	66/111
TOLNES SVEIN ERIK	UGLAVEGEN 27	7024	TRONDHEIM	66/122
ULVAN LILLIAN		7242	KNARRLAGSUND	66/85
ULVÆR PETTER OLE		7280	SULA	66/77
WERKLAND HELGE KRISTIAN	SPJØTVOLLAN 12	7200	KYRKSÆTERØRA	66/84
WERKLAND ODD KONRAD	GAMMEL-LINA 59	7028	TRONDHEIM	66/86
WERKLAND WILLY	ØSTRE HALLSETVANGEN 3 C	7027	TRONDHEIM	66/179
WIIG ANDERSEN WALLE SØLVI	SATURNVEIEN 9	7036	Trondheim	66/135

Adresseliste Rådgivende utvalg for verneområdene i Froan

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	v/ Alf-Petter Tenfjord (her)			
NTNU Vitenskapsmuseet	v/Per-Gustav Thingstad		7491	Trondheim
Hans Olav Brendberg			7286	Sørburøy
Fiskeridirektoratet Region Trøndelag	v/Lill-Connie Furu	Postboks 185 Sentrum	5904	Bergen
Frøya kommune v/ordfører	Pb 152		7261	Sistranda

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Jan Otto Fredagsvik	**Arkiv:**	
Arkivsaksnr.:	14/1133		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet

JUBILEUMSBOK FOR FRØYA KOMMUNE

Forslag til vedtak:

- **Formannskapet tar til etterretning at boka om Frøyas skolehistorie er under produksjon. Videre har formannskapet grunn til å tro at boka i sin helhet finansieres gjennom salg.**
- **Formannskapet gir en garanti på inntil kr. 200.000**

Vedlegg:

Ingen.

Saksopplysninger:

Frøya kommunes jubileumsbok ble levert fra trykkeriet fredag 5.september, som avtalt og bestilt. Opplaget er på 2500 bøker, hvorav ca. 2000 blir gitt bort som kommunens jubileumsgave til alle husstander med fastboende. Ca 400 av bøkene legges ut for salg på Poeten. De siste 100 bøkene vil kommunen bruke som gave ved gitte anledninger. Formannskapet bevilget 150.000 kr. til bokprosjektet, mens det ble gitt garanti for 100.000, som forventes å komme inn ved salg.
Underveis i prosjektet viste det seg at historien om skolene på Frøya ble så lang, omfattende og spennende at det blir en egen bok. Formannskapet er muntlig blitt informert om denne beslutningen, men det er ikke fremmet sak på det. Dette har flere årsaker, men det var i ferietiden og det var usikkerhet om opplag og totale kostnader. Kostnadene med den nye boka avhenger selvsagt av opplag og sidetall. Det viser seg at sidetallet blir på 240, det samme som «hovedboka». Det er imidlertid grunn til å tro at skoleboka i sin helhet vil bli finansiert gjennom salg. Et opplag på 1000 bøker og en utsalgspris på omkring 400 kroner, vil gi en netto inntekt på 260.000, når butikkens provisjon er trukket fra. Øker vi opplaget til 1500 bøker, vil netto inntekt bli 390.000.

Vurdering:

Det er stor forhåndsinteresse om skoleboka, og den vil kunne bli årets julegave for mange. Boka kommer ut i god tid før jul. Rådmannen har god grunn til å anta at boka er selvfinansierende, og innstiller ikke på tilskudd fra kommunen. Før boka settes i produksjon, bør kommunen som utgiver likevel gi en garanti overfor trykkeriet for et visst beløp.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Frida Hanø Kvingedal	**Arkiv:**
Arkivsaksnr.: 14/1119	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet

ORDFØRERENS ORIENTERING

Forslag til vedtak:

Vedlegg:

Møteplan Sør-Trøndelag fylkeskommune 2015

SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Møteplan 2015

1. halvår

	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Trøndelagsmøte	12.-13.					
Fylkesutvalg	Onsd 14. 20. 27.	3. 24.	3. 10. 17. 24.	14. 21. 28.	5. 12. 19. 26	2. 9. 16. 23.
Komiteer		10.(-11.)		8.-9.		3.-4.
Fylkesting		25.(-26.)		22.-23.		17.-18.

2. halvår

	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
Fylkesutvalg		Onsd 19. 25.	1. 8. 22. 29.	20. Fred.30.	3. 10. 17. 24.	1. 8. 15.
Komiteer				28.-29 (kom.møte + 2. oppl.dag)		2.(-3.)
Fylkesting				14.-15. (konstituering + 1.oppl.dag)	11.(-12.)	16.
Ungdommens Fylkesting				31.-	- 2.	

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Frida Hanø Kvingedal	**Arkiv:**	
Arkivsaksnr.:	14/1120		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet

RÅDMANNENS ORIENTERING

Forslag til vedtak: